

ଲୁକ ଲିଖିତ ସୁସମାଚାର ଲୁକ ଲେକିକିତି ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ଲୁକ ପତି ବିସ୍ତେ ପାଦେକ୍

ଲୁକ ଲେକିକିତି ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ଆତାଡ୍, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିରୁନ୍ ବିସ୍ତେ ଇଞ୍ଜି ମାନି ପୁନି ମେରା ଚାରିଗଟା ପତିଙ୍ଗ ବିତ୍ତେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ । ହେଝାଙ୍ଗ ବିତ୍ତେ ଝିଲୁକାଙ୍ଗ “ନେକ୍ରିକାରୁର୍” ଇନାର୍, ଇମ୍ନାଣାକା ଅରଡ୍ “ନେକ୍ରିକାରୁର୍” ହେଝାଙ୍ଗ ଜିସୁ ହାତି ପାଚେ, ମାତିଉ, ମାର୍କ, ଲୁକ ଆରି ଜହନ୍ ତାଙ୍ଗ ଲେକାଆତାଡ୍ନା । ଲୁକ ଜିସୁତି ଜିରୁନ୍ ଗଟ୍ଟା ଲେକା ଲାହାଙ୍ଗ, ଜିସୁତି ହାକି ଆରି ଜିତି ପାଚେ ଜିସୁ ଚେଲାହିର୍ ଇମ୍ନାଣି ବିସ୍ତେ ସରୁ କିତାର୍, ହେଦାଂ ପା ଲେକି କିତାଣ୍ଣା ହେ ପତିତିଂ ପକ୍ୟା ଆତାକାର୍ କାମାୟନି ବିସ୍ତେ ଇଞ୍ଜି ଇନ୍ୟା ଆନାଡ୍ । ଲୁକ ପତି ଏଚେକାଡ୍ଦ ଆରି ଇମେତାକେ ଲେକା ଆତାଡ୍ନା, ହେ ବିସ୍ତେ ହାଡ୍ପା ଇନେର୍ ପା ପୁନୁର୍ ମତର୍ ବେସି ଜାଣ୍ ପଣ୍ଡିତାର୍ ରାଜି ଆନାର୍ ଜେ, ଇଦାଂ ହାଡ୍ପା ଆତିସ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିଲମ୍ ସତୁରି ବାହୁଁ ପାଚେ ଲେକା ଆତାଡ୍ନା ।

ଲେକିକିତାକାନ୍ ଆତାନ୍ ଲୁକ, ଇନେନକି ରଞ୍ଜାନ୍ ଡାକ୍ତର ମାଚାନ୍ । ତା ଲେକା ବାନି ଆରି ବାସା ଚିନ୍ତା ଚର୍ଚାନାଡ୍ ଜେ, ହିକାଆତି ମାନାୟ ମାଚାନ୍ । ଜିସୁତି ଜିରୁନ୍ନି ଗଟ୍ଟାଂ ଗିଟା ଆତାକା କାରୁମ୍ ଲାକେ, ଲେକି କିଜି ସଡ୍, ବାନି କିଦେଙ୍ଗ୍ ବାବିକିନାନ୍, ଇନେରକି ବିନେନିକାର୍ ହେଦାଂ ପତି କିଜି ଉପକାର୍ ପାୟା ଆନାର୍ ୧:୧-୩ । ହେଝାନ୍ ରଞ୍ଜାନ୍ ଜିହୁଦି ହିଲ୍ଝାତାନ୍ କଲ୍ସି ୪:୧୦-୧୪ ଆରି ହେଝାନ୍ ଇ ଲାକେ ବାବ୍ରେ ଲେକିକିତାନ୍ । ବିନ୍ଜାତି ଜିହୁଦିର୍ ବୁଜାଆଦେଂ ଆଡ୍ନାର୍ । ହେ ଜିହୁଦି ରିତି ଝିଲୁ ବାନି କିନିହିଙ୍ଗ୍ ଇଦାଂ ଆସେଙ୍ଗ୍ ସାଡ୍ ହୁଡ୍ଦେଂ ଆଡ୍ନାସ୍୧:୮ ।

ଲୁକ ଲେକିକିତି ନେକ୍ରିକାରୁର୍, ମାତିଉ ଆରି ମାର୍କ ପତି ଲାହାଙ୍ଗ୍ ସମାନ୍ ଆନାଡ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାର୍ ସମାନ୍ ବିସ୍ତେ ଆରି ସମାନ୍ ବାବ୍ରେ ହପ୍ନାର୍ । ତିନିଗଟା ପତି ବିତ୍ତେତାଂ ଲୁକ ବାପ୍ତିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍ତି ଜଲମ୍ ବିସ୍ତେ ଆଦିକ୍ ବିସ୍ତେ ବାବି କିତାର୍ । ଆରି ଲୁକ ପାର୍ତାନା

ଜପି ଆଦିକ୍ କିତାର ୩:୨୧, ୫:୧୭, ୬:୧୨, ୧୧:୧-୧୨; ୨୨:୩୨ ଆରି ହେୱାନ କେମା ଜପି ପା ଆଦିକ୍ କିତାର ୩:୩, ୧୧:୪, ୧୭:୩-୪, ୨୩:୩୪; ୨୪:୪୭ ।

ପତି ବିସ୍ତେନି ରାହାଣ

- ୧. ଲୁକ ଲେକିକିତି ନେକ୍ରିବାର୍ ବିସ୍ତେ ଆରି ଲେକାନି ବାନି କିତାର ୧:୧-୪
- ୨. ଜିସୁତି ଜଲମ୍ ଆରି ହେୱାନ ଇନେସ୍ ହେବାକାମାୟ୍ କାଜିଂ ଜାଲଦି ଆତାର ୧:୫-୨:୫୨
- ୩. ଜିସୁତି କାମାୟ୍ ହାଣ୍ଡୁ, ଆଦିକ୍ ବାବ୍ରେ ହେୱାନ ଏତାକା କାବାଆନି କାମାୟ୍ ଆରି ତା ହିକ୍ୟା ବିସ୍ତେ ଇନାର୍ ୩:୧-୨୦ ଇଦାଂ ଆନାତା ନେକ୍ରି କାବୁରନି ଗାଜା ବାଗ୍ ।
- ୪. ହାରିହାରା ରିଣ୍ଡି ବିତ୍ରେ, ଜିସୁ ଇନେସ୍ ହାତାନ୍ ମୁତ୍ୟାଆତାନ୍ ଆରି ହାତାକାର୍ ବିତ୍ରେ ଜିତାନ୍ । ପତି ବିତ୍ରେ ଲେକାମାନାତ୍ ୨୨:୨୪

ଜିସୁତି ଜିରୁନ୍ ବିସ୍ତେ ଲୁକ ଲେକିକିତାକା

୧ ଏ ତିଓପିଲସ୍, ଇମ୍ଫାକାର୍ ମା ବିତ୍ରେ କିଜି ମାଟି ଗର୍ଶାଂ ଝିଜୁ ବେସି ବିସ୍ତେ ରିତି ହୁକେ ଲେକିକିଦେଂ ମାନ୍ କିତାର୍, ୨ ଆରମ୍ତାଂ ଇ ସବୁ ଗର୍ଶା ହୁଡ୍ଜି ମାନି ମାନାୟାର୍ ଇନେସ୍ ହାଦ୍ ନେକ୍ରିକାବୁର୍ ସୁଣାୟକିନି ହେବାକାର୍ଯ୍ୟା ଆତ, ହେ ଇସାବ୍ରେ ବାକି ବିସ୍ତେନିକିଂ ଲେକାତାତନ୍ନା । ୩ ଲାଗିଂ, ହେ ମାନିନି ତିୟପିଲ୍, ଆରମ୍ତାଂ ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ ସମାନ୍ ବାବ୍ରେ ଦାସ୍ତି ହେବେନି ଆରମ୍ତାଂ ହାରିହାରାନି କାତା ମି କାଜିଂ ଲେକିକିଦେଂ ଆନ୍ ପା ମାନେ କିତାଂ, ୪ ଇନେସକି ଏନ୍ ଇମ୍ଫା ଝିଜୁ ହିକ୍ୟା ପାୟା ଆତାୟନା, ହେ ସବୁ ବିସ୍ତେ ବୁଦି ଆର୍ଜା ଆନାୟ୍,

ବାପ୍ତିସ୍ମିନ୍ ହିନି ଜହନ୍ତି ଜଲମ୍

* ଜିହୁଦା ଦେସନି ରାଜା ହେରଦ୍ତି ଖାଡାଙ୍ଗ୍ “ଅବିୟତି ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ଦଲ୍ଲନି ଜିକରିୟ୍ ଇନି ରକାନ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ମାତାନ୍; ହେ କର୍ଲେ ହାରଣ୍ ଲାତ୍ରାନିକା ମାତାତ୍, ହେଦେଲ୍ଡି ତର୍ ଏଲିସାବେତ୍ । ୨ ହେୱାର୍ ରିକାର୍ ମାପୁତି ଝିଜୁ ବଲ୍ ଆରି ବିଦି ହୁକେ କାମାୟ୍ କିଜି ଦସି ଆଖାଦାଂ ବେବାର୍ କିଜି

ଇସ୍ଵର ମୁମ୍ଵ ଦାମ୍ ମାତାର ।^୭ ମାତର ହେୱାର୍ତ୍ତି ହିମ୍‌ଶାଞ୍ଜାକ୍‌ଡ଼ା ହିଲ୍‌ଖାତାର, ଇନାକିଦେଂକି ଏଲିସାବେଡ୍ ବାଞ୍ଜିଣି ମାତାଡ୍, ହେୱାର୍ ଦସି ମାତାର ତାତାକେ ହିମ୍‌ଶା ଞ୍ଜାକ୍‌ଡ଼ା ହିଲ୍‌ଖାତାର ହେୱାର୍ ବୟସ ଆଦିକ୍ ଆଜି ମାତାଡ୍ ।

୮ ହେୱାନ ହେ କୁଦାନି ପାଲିହୁକେ ଇସ୍ଵର ଲାଗାଂ ମନ୍ଦିରତ ମାପୁତି ମାପୁହେବାକିନାକାନ କାମାୟ କିନି ଖେଡ଼ାଲିଂ, ୯ ମାପୁହେବାକିନାକାନ କାମାୟନି ରିତି ହୁକେ ଦରମ୍‌ଗୁଲି ହୁଦାଂ ତା ମାପୁ ମନ୍ଦିରତ ହଣ୍ଡିପା ଦୁପ୍‌ନି ହିଦେଂ ପଡ଼ାତାଡ୍, ୧୦ ଆରେ ଦୁପ୍‌ନି ହିନି ଖେଡ଼ାଲିଂ ଖିଜାକାର ବାର୍ତ୍ତ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ପାର୍ତାନା କିଜି ମାତାର । ୧୧ ହେ ଖେଡ଼ାଲିଂ ମାପୁତି ର ଦୁଡ୍ ଦୁପ୍‌ନି ଗାର୍‌ଶିନି ତିନି ପାଡ଼କାତ ନିଲ୍‌ଚି ହେୱାନିଂ ଚଞ୍ଜ୍ୟା ଆତାଡ୍ । ୧୨ ଜିକରିୟ ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼ଜି କାବା ଆତାନ ଆରି ପାଣ୍ଡା ଆତାନ ।” ୧୩ ମାତର ଦୁଡ୍ ହେୱାନିଂ ଇଚାଡ୍, “ଜିକରିୟ, ପାଣ୍ଡା ଆମା, ଇନାକିଦେଂକି ନି ପାର୍ତାନା କିନାକା ଖେଚାପନ୍ନା, ଆରି ନି କଗ୍‌ଲେ ଏଲିସାବେଡ୍ ମି କାଜିଂ ର କାଡ଼ଦେ ଗାଟାଆନାଡ୍, ଆରେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେ ତର ଜହନ୍ ହିନାଦେର । ୧୪ ହେୱାନ ମି ଖାରି ଆରି ଉପାସ୍ ଆନାନ, ଆରେ ଆଦିକ୍ ମାନାୟ ତା ଜଲମ୍‌ତ କିତିତାକେ ଖାରି କିତାର । ୧୫ ଲାଗିଂ ହେୱାନ ମାପୁତି ଲାଗେ ଗାଜା ଆନାନ; ହେୱାନ ଅଜୁର ରାସ୍ କି କାଲିଂ ଇନାଖାଡ଼ାଂପା ଉଣ୍ଡୁନ୍, ଆରେ ଆୟା ପଟାଂ ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍‌ତ ପୁରା ଆନାନ, ୧୬ ଆରେ ହେୱାନ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ହିମ୍‌ଶାଞ୍ଜାକ୍‌ଡ଼ାକାଂ ପା ଆଦେକ୍‌ତିଂ ମାପୁ ହେୱାରିଂ ଇସ୍ଵର ନିପ ଲେଉଟାୟ କିନାନ । ୧୭ ଆବାର୍‌ତି ମାନ୍ ହିମ୍‌ଶାଂ କାଜିଂ ଆରି ଅରୁଜା ଲାଗାଂ ଦାମ୍ ଲାଗାଂ ଗିଆନ୍‌ତାଂ ବେବାର କିନି କାଜିଂ ତାହିଖାଦେଂ ଆରି ମାପୁ କାଜିଂ ଜାଲ୍‌ଦିନି ର ଲକୁ ମଣ୍ଡଲି ଜାଲ୍‌ଦିନି କିଦେଙ୍ଗ୍ ହେୱାନ ଏଲିୟଙ୍ଗ୍ ଜିରୁନ୍ ଆରି ସାଲ୍‌ଚିତାଂ ହେୱାନ ଆଗେ ହାନାନ ।”

୧୮ ଇବେଣ୍ଡାଂ ଜିକରିୟ ଦୁଡ଼ତିଂ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ଇମ୍‌ଶି ତିନ୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଇଦାଂ ପୁନାଙ୍ଗ୍ ? ଇନାକିଦେଂକି ଆନ୍‌ତ ବୁଡ଼ହି, ଆରେ ନା ଖାଣିପା ଜବର ବାହୁଁ ଆତାତେ ।”

୧୯ “ଦୁଡ୍ ହେୱାନିଂ ଉତର ହିତାନ, ଆନ୍ ଗାବ୍ରିଏଲ୍, ଇମ୍‌ଶି ଇସ୍ଵର ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇ ନେକ୍ରିକାବୁର ଖେଚ୍‌ତିନି କାଜିଂ ନାଙ୍ଗ୍ ପକ୍ୟାତାଂନା, ଆନ୍

ତା ମୁମ୍ବ ନିଲ୍ତି ମାନାଙ୍ଗ । ୨୦ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇ ଓଜୁ ଗିଗାଓଦିନ୍ ପାତେକ ଏପେଙ୍ଗ ଗୁଲା ଲାକେ ବେଣ୍ଟକିଦେ° ଆଡୁଦେର୍, ଇନାକିଦେ°କି ନାଦା° ସବୁ ବଚନ୍ ସମାନ୍ ସମୁତ ପୁରା ଆନାଡ୍, ହେ ଓଜୁ ଏପେଙ୍ଗ ପାତର୍ କିଞ୍ଜାତାଦେର୍ ।”

୨୧ ଇବେତା° ମାନାୟାର୍ ଜିକରିୟଙ୍ଗ କାସି ମାଚାର୍, ଆରେ ମନ୍ଦିରତ ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ମାଲା ଆତିଲେ ହେଞ୍ଜାର କାବା ଆଜି ମାଚାର୍ । ୨୨ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହସି ଖାଜି ହେଞ୍ଜାରି° ବେଣ୍ଟ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ ଆଡ଼ଞ୍ଜାତାନ୍; ଇବେଣ୍ଟା° ହେଞ୍ଜାନ୍ ମନ୍ଦିରତ ଚଞ୍ଜୟା ଆତାନ୍ନା ଇଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାର ବୁଜାଆତାର୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରି° କେଇଚଚ୍ଚି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ ଲାଗାତାନ୍ ଆରି କନ୍ଦା ଆଜି ମାଚାନ୍ ।

୨୩ ପାଚେ ହେ ହେବା ପାଲିନି ଦିନ୍ ସବୁ ଓସ୍ତିଲେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ନିଜାର ଇଞ୍ଜ ହାଚାନ୍ । ୨୪ ହେ ପାଚେ ହେ ଡକ୍ତୁହି ଏଲିସାବେଡ୍ ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ ଆସ୍ତାଡ୍, ଆରେ ହେଦେଲ୍ ପାଞ୍ଜ ମାସ୍ ପାତେକ୍ ଇନେରି° ଖେର୍ଞ୍ଜାଦାଙ୍ଗ ମାଚାଡ୍, ୨୫ ତା ପାଚେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଚାନ୍, “ମାନାୟାର୍ ତାକେ ନା ଲାଜ୍ ହାଚ୍ଚେଦେ° ଇଞ୍ଜି ମାପୁ ଦୟା କିଜି ନା କାଜି° ଏଲେଙ୍ଗ୍ କିଡ଼ତାନ୍ନା ।”

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତ ଜଲମ୍ ବିସ୍ତେ ସୁଶାୟକିନାକା

୨୬ ଚଅ ମାସ୍ ପାଚେ ଗାବ୍ରିଏଲ୍ ଦୁଡ୍ ଇସ୍ବର୍ ମାପୁ ଲାଗା° ଗାଲିଲିନି ନାଜରିତ୍ତିୟ୍ ତର୍ଦି ଗାଡ୍ଦ ର ଗାଡ୍ଚେ ତାକେ ପକ୍ୟା ଆତାନ୍; ୨୭ ଦାଉଦ୍ ଲାତ୍ରାନି ଜସେପ୍ ତର୍ଦାକାନ୍ ରଞ୍ଜାନ୍ ଆଣ୍ଡେନ୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ହେଦେଲ୍ ମାଲାକିୟା ଆଜି ମାଚାଡ୍; ହେ ଜିପଲି ତର୍ ମରିୟମ୍; ୨୮ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଞ୍ଜ ହଣ୍ଡି ହେ ଲାଗେ ଖାଜି ଇଚାନ୍, “ଆଗ ଦୟା ପାୟାଆତାକାୟ୍, ନିନ୍ଦା° ହାଚ୍ ଆଏଡ୍, ମାପୁ ନି ହୁଦା° ମାନାନ୍ ।”

୨୯ ମାତର୍ ହେଦେଲ୍ ଇ ବଚନ୍ତ କାବା ଆଜି ଇଦା° ଇନେସ୍ ବେରଣ୍ ଇଞ୍ଜି ମାନ୍ତ ବାବିକିଦେ° ଲାଗାତାଡ୍ । ୩୦ ହେବେଣ୍ଟା° ଦୁଡ୍ ହେଦେଲି° ଇଚାଡ୍, “ଏ ମରିୟମ୍, ପାଣ୍ଡା ଆମା, ଇନାକିଦେ°କି ଏନ୍ ଇସ୍ବର୍ ଲାଗେ ଦୟା ପାୟା ଆତାୟନା । ୩୧ ☆ଆରି ହୁଡ଼ାଟ୍ ଏନ୍ ଏସ୍ ପିସ୍ତିପା ର କାଡ୍ଦେ° ଗାଚାଆନାଡ୍ ଆରି ହେଞ୍ଜାନ୍ ତର୍ ଜିସୁ ତର୍ ହିନାଦେର୍ । ୩୨ ହେଞ୍ଜାନ୍ ସିଗ୍ଦାକାନ୍ ଆନାନ୍ ଆରି ଇସ୍ବର୍ ମାଜି ଇଞ୍ଜି

☆ ୧:୩୧ ୧:୩୧ ମାଡିଉ ୧:୨୧.

ଡାକ୍‌ପୁଟା ଆନାନ୍; ମାପୁ ଇସ୍‌ବର ହେୱାନିଂ ତାଞ୍ଜି ଆବା ଦାଉଦତି ଗାଦି ଦାନ୍ କିତାର୍, ୩୩ ହେୱାନ୍ ଜାକୁବ୍ ଲାତ୍ରା ଜପି ଜୁଗ୍ ଜୁଗ୍ ରାଜି କିନାନ୍ ଆରି ହେୱାନ୍ ରାଜିତ ଓଜୁଡୁ ।”

୩୪ ମାତର୍ ମରିୟମ୍ ଦୁଡ଼ଙ୍ଗ୍ ଇଚାଡ଼, “ଇଦାଂ ଇନେସ୍ ଆନାଡ଼ ? ଆନଡ଼ ଆଣ୍ଡେନତିଂ ପୁନୁଙ୍ଗ୍ ।”

୩୫ ଦୁଡ଼ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିତାଡ଼, “ନେକ୍ରି ଜିରୁନ୍ ନି ଜପି ଜୁଦନାଡ଼ ଆରି ସିଗ୍‌ଦାକାନ୍ ଇସ୍‌ବର୍ତ୍ ସାକ୍ତି ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାନାଡ଼, ଲାଗିଂ ଇନେର୍ ଜଲମ୍ ଆନାନ୍, ହେୱାନ୍ ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ବର୍ ମେହି ଇଞ୍ଜି ଡାକ୍‌ପୁଟାଆନାନ୍ । ୩୬ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ମି ଇଞ୍ଜି ଏଲିସାବେଡ଼ ପା ବୁଡ଼ା ଖେଡ଼ାଲିଂ ର ମାଜିଂ ଗରବଡ଼ ଆସ୍ତାନନା । ଇନେର୍ ବାଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜି ଡାକ୍‌ପୁଟା, ନଙ୍ଗ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଚଅ ମାସ୍ ଆତାଡ଼ନା; ୩୭ ଇନାକିଦେଂକି ଇସ୍‌ବର୍ ମାପୁ ବଚନ୍ ତାକେ ସବୁ ବିସ୍ତେ ଆଞ୍ଜାକା ଆନାଡ଼ ।”

୩୮ “ଇବେଣ୍ଡାଂ ମରିୟମ୍ ଇଚାଡ଼,” ହୁଡ଼ାଟ୍, “ଆନ୍ ମାପୁତି ଆଡ଼ିୟାଣି; ମି କାତାହୁକେ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗିଟାଆଏଡ଼ ।” ହେଦାଂ ପାଚେ ଦୁଡ଼ତ ତା ତାକେଣ୍ଡାଂ ହାଚାଡ଼ ।

ମରିୟମ୍ ଜିକରିୟ ଆରି ଏଲିସାବେଡ଼ ତାକେ ହାଚାନ୍

୩୯ ଇଞ୍ଜାଡ଼ାଲିଂ ମରିୟମ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ମାଡ଼ି ରାଜି ଜିହୁଦା ଦେସ୍‌ନି ର ଗାଡ଼୍‌ଦ ଦାପ୍ରେ ହାଚାଡ଼, ୪୦ ଆରେ ଜିକରିୟ ଇଞ୍ଜି ହଣ୍ଡିପା ଏଲିସାବେଡ଼ତିଂ ଜୁଞ୍ଜାର୍ କିତାଡ଼ । ୪୧ ଆରେ, ଏଲିସାବେଡ଼ ମରିୟମ୍‌ତିଂ ଜୁଞ୍ଜାର୍ ଖେଚି ଦାପ୍ରେ ହିମ୍‌ଣା ତା ପଟତ ଏନ୍‌ହି ନିଙ୍ଗ୍‌ତାନ୍, ପାଚେ ଏଲିସାବେଡ଼ ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍ତ ବାଡ଼ି ଆଜି ଇଚାଡ଼ ୪୨ ବେସି ଗାଜା କାଟ୍ ଆଜି ଇଚାଡ଼, “କଗ୍‌ଲେ ବିଡ୍ରେ ଏନ୍ ଦନ୍‌ଏବାଦ୍ ନି ଗରବ୍‌ନି ପାଡ଼ । ୪୩ ଆରେ, ନା ମାପୁ ତେହି ଜେ ନା ଲାଗେ ଖାନାଡ଼, ନାଦାଂ ଇ କାରୁମ୍ ଇମେଣ୍ଡାଂ ଆତାଡ଼ ? ୪୪ ଇନାକିଦେଂକି ହୁଡ଼ାଟ୍, ନି ଇଚି ବେରଣ୍ ଖେଚିଦାପ୍ରେ ହିମ୍‌ଣା ନା ପଟତ ମାନି କାଡ଼ଦେ ଖାରୟା ଆଜି ଏନ୍ତାନ୍ । ୪୫ ଇନେର୍ ପାଡ଼ି କିତାର୍, ହେୱାନ୍ ଦନ୍‌ଏ, ଇନାକିଦେଂକି ମାପୁତାଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଇନାକା ଖେଚ୍‌ଚାନ୍‌ନା, ହେ ସବୁ କାମ୍ ଆନାଡ଼ ।”

ମରିୟମ୍ ଇସ୍‌ବର୍‌ତିଂ ନାୟ୍ କିତାଡ଼

- ୪୭ ଇବେଣ୍ଡାଂ ମରିୟମ୍ ଇଚାଡ଼,
 “ନା ଖାସ୍ତି ମାପୁଙ୍ଗ୍ କେରକଣ୍ କେରନାତା,”
- ୪୭ ଆରେ, “ନା ଜିରୁନ୍ ନାଙ୍ଗ୍ ବାଚାୟକିଡ଼ତି ଇସ୍ବର ମାପୁତାକେ
 ଖାରି ହଡ଼ନାତା;
- ୪୮ ଇନାକିଦେଂକି ହେଖାନ୍ ନିଜ୍ ଆଡ଼ିୟାଣି ପାତିଦିନିଦୁକ୍ କାଜିଂ
 ହୁଡ଼ନାର୍ ।
- ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ମୁଡ଼ଦାଂ ଝିଜ୍ନି ପାତେକ୍ ଲାତ୍ରା ଝିଜାର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
 ଦନ୍ୟ ଇଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜନାର୍;
- ୪୯ ଇନାକିଦେଂକି ଗାଜା ସାକ୍ତିକାଟାକାନ୍, ହେଖାନ୍ ନା କାଜିଂ
 ଗାଜା କାମାୟ କିତାନ୍ନା;
 ହେଖାନ୍ ତର ପୁଇପୁୟା ।
- ୫୦ ଆରେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡା ଆନାକାର୍ କାଜିଂ ହେଖାନ୍ତି ଦୟା ଜୁଗ୍
 ଜୁଗ୍ ମାନ୍‌ଗାନାଡ଼ ।
- ୫୧ ହେଖାନ୍ ନିଜ୍ କେଇନି ବାପୁତାଂ ଚର୍ଚାନ୍ନା;
 ଆକ୍ତିୟାରିଂ ହେଖାର୍ ମାନ୍‌ନି ମେହାଆନାକାରିଂ ଚିନ୍‌ବିନ୍
 କିତାନ୍ନା;
- ୫୨ ହେଖାନ୍ ସାସନ୍ କାରୟାରିଂ ରାଜା ଗାଦିତାଂ ପିହିକିତାନ୍ନା,
 ଅକର୍ତ୍ତ ଲଗାଙ୍ଗ୍ ନିକ୍ତାଣ୍ଟା,
- ୫୩ ହେଖାନ୍ ନାସ୍‌କି ଲଗାଂ ହାଦର୍ କାଦି ହିଜି ମାଚାନ୍,
 ହାଉକାର୍‌ରିକାଂ ଖାଚା କେଇଦାଂ ପଲ୍ଲାନନ୍ନା ।
- ୫୪ ମା ଦାଦି ଆକର୍ କାଜିଂ ତା ପାର୍ମାଣ୍ ହେଖାନ୍ ରାକ୍ୟା କିତାନ୍ନା ଆରି
 ତା ଆଡ଼ିଏନ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ତିଂ ଦୟା କିତାନ୍ନା ।
- ୫୫ ହେଖାନ୍ ଜୁଗ୍ ଜୁଗ୍ କାଜିଂ ଅବ୍ରାହାମ୍ ଆରି ତା ଝିଜାର୍ ଲାତ୍ରାନିକାରିଂ
 ଦୟା ଚର୍ଚି କିଦେଙ୍ଗ୍ ବାଶାଖାତାଣ୍ଟା ।”
- ୫୬ ଆରେ, ମରିୟମ୍ ତିନିମାସ୍ ପାତେକ୍ ଏଲିସାବେଡ଼ ଲାହାଙ୍ଗ୍
 ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ନିଜାର୍ ଇଞ୍ଜି ହାଚାଡ଼ ।

ବାପ୍ତିସ୍ମି ହିନି ଜହନ୍ତି ଜଲମ୍

୫୭ ପାଚେ ଏଲିସାବେଡ଼ ପାର୍‌ହାଡ଼୍ ଆନି ଦିନ୍ ଏକାଖାତିଲେ,
 ହେଦେଲ୍ ର ମାଜି ଗାଟାଆତାଡ଼୍, ୫୮ ଆରେ ମାପୁ ଜେ ହେ କାଜିଂ

ବେସି ଦୟା କିତାନ୍ନା, ଇଦାଂ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ତା ପାଡ଼ହା ଲଗୁ ଆରି
ଝାସ୍ମିନିକାର୍ ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଝାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର ।

୫୯ ଆର୍ ଦିନତାଂ ହେଝାର ହିମଣାତିଂ ସୁନ୍ନଡ଼ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଝାତାର ଆରି
ତା ଲାତ୍ରାହି ତର ଲାକେ ହେ ତର ଜିକରିୟ ଇଡ଼ଦେଂ ମାନ୍‌କିତାର ।
୬୦ ମାତର ତା ତେହି ଇଚାଡ଼, “ଆକାୟ, ତା ତର ଜହନ୍ ଆନାଡ଼ ।”

୬୧ ହେଝାର ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାର, “ନି ଝାସ୍ମିନିକାରିଂ ବିତ୍ରେ ତ
ଇନେରିଂ ଇ ତର ହିଲୁଡ଼ ।” ୬୨ ଇବେଣ୍ଡା “ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍‌ଣି ତର
ହିନାସ୍ ଇଞ୍ଜି ତାଞ୍ଜିଆବା ମାନ୍ କିନାନା, ହେଦାଂ ହେଝାର ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
ଚାନ୍ୟା ଆଜି ୱେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାର ।”

୬୩ ହେ ପାଚେ ହେଝାନ୍ ର ଲେକିକିନି ପାଟା ଏନ୍‌ଟି ଲେକିକିତାନ୍;
“ତା ତର ଜହନ୍ ।” ଇବେ ୱିଜାର୍ କାବା ଆତାର । ୬୪ ଆରେ, ହେ
ଦାପ୍ରେ ତା ୱେଇ ଆରି ୱେୟୁଲ୍ ଜେୟାଆତାଡ଼ ଆରି ହେଝାନ୍ ବେଶ୍
ଇଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବର ମାପୁ ଦନ୍‌ସବାଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ୬୫ ଇବେଣ୍ଡାଂ
ହେଝାନ୍ ତା ଲାଗେ ଲାଗେ ନିକାର୍ ୱିଜାର୍ ପାଣ୍ଡା ଆଜି ହାଚାର,
ଆରେ ଇ ୱିଜୁ କାତା ଜିହୁଦା ଦେସ୍‌ନି ମାଡ଼ିରାଜିନି ସବୁନିପ ଲକୁ
ଝେର୍‌ପାଝେର୍‌ପି ଆତାର, ୬୬ ଆରେ ୱେନାକାର୍ ୱିଜାର୍ ହେ ୱିଜୁ
ନିଜ୍; ନିଜାର୍ ମାନ୍ତ ଇଡ଼ଜି ଇଚାର, “ଇ କାଡ଼ଦେ ଇନାକା ଆନାଡ଼ ?”
ଇନାକିଦେଂକି ହାଡ଼ପାନେ ମାପୁ କେଇ ତା ହୁଦାଂ ମାନାଡ଼ ।

ଜିକରିୟ ଇସ୍‌ବରତିଂ ନାୟ କିତାନ୍

୬୭ ଆରେ, ତା ଲାତ୍ରାହି ଜିକରିୟ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ତ ବାର୍‌ତି ଆଜି ଇ
ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାନ୍ ଇଚାନ୍,

୬୮ ଦନ୍‌ସ ମାପୁ, “ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ନି ଇସ୍‌ବର ମାପୁଙ୍ଗ୍,”

ଇନାକିଦେଂକି ନିଜାର୍ ଲଗାଂ ଦୟା ହୁଡ଼ଜି ହେଝାନ୍ ମୁଲ୍ଟି
କିତାନ୍ନା;

୬୯ ହେଝାନ୍ ନିଜାର୍ ଆଡ଼ିଏନ୍ ଦାଉଦ୍‌ନି ଲାତ୍ରାନି

ରକାନ୍ ସାକ୍ତିନିକାନ୍ ମା କାଜିଂ ମୁଲ୍ଟି କିଦ୍‌ଦେଂ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହିଡ଼ନ୍ନା,

୭୦ ଆଗେନି ସମୁତାଂ ନିଜ ପୁଇପୁୟା ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାର୍ ୱେଇ
ତାଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର

୭୧ ହେ ଲାକେ ମା ବିତ୍ରେ ସାତୁର୍‌ତାଂ ଆରି

ମା ୱିଜାକାର୍ ଗିଶ୍‌କାରିୟାର୍ କେଇଦାଂ ମୁଲ୍ଟି ପାୟାତାୟନା,

୭୭ ହେୱାନ ଇଚାନ, ମା ଆକର୍ କାଜିଂ ଦୟା ଚଢ଼ୟାତାନନା,
ଆରି ତାଂ ପୁଇପୁୟା ନିୟମ୍ ହେୱାନ ନିତ୍ରେ ଏତୁ କିଜି ମାନେନ୍
।

୭୩ ମା ଆବା ଅବ୍ରାହାମ୍ ଲାଗେ ଇମ୍ଣି ପାର୍ମାଣ୍ କିଜି ମାଚାନ,
୭୪ ପାଚେ ଇନେସ୍ ସାତୁ କେଇଦାଂ ମୁକ୍ତା ଆଜି .
ପାଣ୍ଡା ଆୱାଦାଂ ଜିରୁନ୍ ମାନି ପାଚେକ୍ ହେୱାନ ଲାଗେ,
୭୫ ଇନେସକି ଆସେକ୍ ପୁଇପୁୟା ଆରି
ଦାମ୍ ଆଜି ତାତି ପାର୍ତାନା କିଦେକ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଜେକ୍ ଆସିର୍ବାଦ୍
କିଦନାନ୍ ।

୭୬ “ଏ ନା ମାଜି ଏନ୍ ସିଗ୍ଦାକାନ୍ ଇସ୍ତ
ର ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାନ୍ ଲାକେ ତାକ୍‌ପୁଟା ଆନାୟ୍ ।
ଏନ୍ ମାପୁତି ରୱାୟ୍ ଚାଣ୍ଡ ଦୁଡ୍ ଲାକେ ତା କାଜିଂ ତା ହାଜି
ରଚ୍‌ନାୟ୍ ।

୭୭ ପାପ୍ କେମା ପାୟା ଆନି କାଜିଂ ହେୱାର୍ ଜେ ମୁଲ୍ଲି ଆନାକା ଲାବ୍
ପାୟା ଆନାର୍
ତା ମାନାୟାରିଂ ଇ କାତା ଇଞ୍ଜେକ୍ ହାନାନ୍,
୭୮ ମା ଇସ୍‌ବର୍ ଦୟାନିକାନ୍ ଆରି ହୁଦାର୍ ଜିରୁନ୍,
ହେୱାନ ମା କାଜିଂ ମୁଲ୍ଲି ଆନାକା ମା କାଜିଂ ୱେଡା ହନାଡ୍,
୭୯ ଇମ୍ଣାକାର୍ ହାତିଲାକେ ମାଜଗା ହିଡ୍‌ଡିତ ବାହାକିନାର୍,
ସୁସ୍ତା ହାଜିଡ୍ ହେୱାରିଂ ଅଜି ହାଞ୍ଜେକ୍ ଇଞ୍ଜି
ହେୱାନ ଓଜାର୍ ଜପି ସାଗେତାଂ ଅଜଡ୍ ହିଦେକ୍ ଆଡ୍‌ନାନ୍ ।”

୮୦ ପାଚେ, କାଡ୍‌ଦେ ଗାଜା ଆଜି ଜିରୁନ୍‌ତ ସାଲ୍ଲି ଆଦେଂ ଲାଗାତାନ୍
ଆରେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଲାଗାଂ ପୁଟାଆଓି ପାଚେକ୍ ବାଟାତ ମାଚାନ ।

୨

ଜିସୁତି ଜଲମ୍ (ମାତିଉ ୧:୧୮-୨୫)

୧ ହେ ସମୁତ ରମିୟ ପୁତ୍‌ନି ଓଜୁ ରାଜକିନାକାନ୍ ମାନାୟାରିଂ
ତର୍ ଲେକିକିନାକା ଇଞ୍ଜି କାଉସର୍ ଅଗସ୍ତାଂ ବଲ୍ ସୁଣାୟ୍ କିତାର୍
। ୨ ସିରିୟାନି ରାଜକିନାକାନ୍ କିରଣିୟତି ସମୁତ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଇ ଲକୁ

ଗାଣାକିନାକା ତର ଲେକା ଆଜି ମାଚାଡ଼ । ୩ ହେଦାଂ କାଜିଂ ଓଜାରୁ ତର ଲେକିକିନାକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଜାରୁ ଜାରୁ ଗାଡ଼ଦ ହାଲୁଜି ମାଚାଡ଼ ।

୪ ଆରେ, ଜସେପ୍ ପା ତର ଲେକିକିଦେଂ ଇଞ୍ଜି ମରିୟମ୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଗାଲିଲିନି ନାଜରିତ୍ତିୟ ଗାଡ଼ତାଂ ଜିହୁଦା ରାଜିନି ବେଡ଼ଲିହିମ୍ ତରଦି ଦାଉଦନି ଗାଡ଼ଦ ହାଚାରୁ, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାନୁ ଦାଉଦ ଲାତ୍ରା ଆରି ଜାତିନି ଲକ୍ ମାଚାନ; ୫ ହେଝାନୁ ତା ମାଲାକିୟା ଆଜି ମରିୟମ୍ ଲାହାଂ ତର ଲେକିକିନି କାଜିଂ ହାଚାରୁ । ମରିୟମ୍ ଏସ୍ପିସ୍ତ୍ର ମାଚାଡ଼ । ୬ ହେଝାରୁ ହେ ବାହାତ ମାନି ଖେଡ଼ାଲିଂ ହେଦେଲୁତି ଜଲମ୍ କିନି ସମ୍ ଏକାଝାତାଡ଼ ୭ ପାଚେ ହେଦେଲୁ ଜାରୁ ପାଣ୍ଡା ମାଜି ତଞ୍ଚାନୁ ଆରି ହେଝାନିଂ ହେୟାତ ହୁରୁପିସ୍ କତି ହାଡାନି ତଙ୍ଗାତ ତ୍ରେପଡାରୁ, ଇନାକିଦେଂକି ମାନି ଇଲୁ ହେଝାରିଂ ହିଲୁଝାତାଡ଼ ।

ମେଣ୍ଡାଗଡ଼ିୟାରୁ ଜିସୁତି ଜଲମ୍ କାରୁର ପାୟା ଆତାରୁ

୮ ହେ ଖେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ କେତେକ୍ ମେଣ୍ଡାଗଡ଼ିୟାରୁ ବାଚାତ ମାନୁଞ୍ଜି ନାଣା ହେଝାରୁତି ମେଣ୍ଡାଂ ମାୟାତିଂ କାସି ମାଚାଡ଼ । ୯ ମାପୁନି ରଝାନୁ ଦୁଡ଼ ହେଝାରୁ ଲାଗେ ନିଲୁତାନୁ, ଆରେ ମାପୁତି, ଜାଜମାଲୁନି ଅଜଡ଼ ହେଝାରୁ ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ ଆରୁତାଡ଼ । ଆରି ହେଝାରୁ ବେସି ପାଣ୍ଡା ଆତାରୁ ୧୦ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଦୁଡ଼ ହେଝାରିଂ ଇଚାନୁ, “ପାଣ୍ଡା ଆମାଟ୍; ହୁଡ଼ାଟ୍, ଆନୁ ସବୁ ମାନାୟାରିଂ ବେସି ଝାରିନି ନେକ୍ରିକାରୁର ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେଚାନାଙ୍ଗା, ୧୧ ଇନାକିଦେଂକି ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଦାଉଦନି ଗାଡ଼ଦ ମି କାଜିଂ ମୁକ୍ତି କାରିୟା ହେଝାନୁ କ୍ରିସ୍ଟୁ ମାପୁ ।” ୧୨ ଆରେ, ମି କାଜିଂ ଇଦାଂ ତିନ୍ ଲାକେ ଆନାଡ଼, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ର କାଡ଼ଦେଂ ହେୟା ହୁରପିୟା ଆଜି କତି ହାଡାନି ତଙ୍ଗାତ ହୁନ୍ଜି ମାନାକା ହୁଡ଼ନାଦେର ।”

୧୩ ପାଚେ, ହାଚାଗ୍ରେ ହେ ଦୁଡ଼ ହୁଦାଂ ସାଗେନି ଦଲ୍ ର ଗାଜାଦାଡ଼ ଝାତାରୁ ଇସ୍ବର ମାପୁଙ୍ଗ୍ ପାଡ଼ାନା କିଜି କିଜି କେରୁତାରୁ,

୧୪ “ଜପ୍ଣି ନିକାରିଂ ଇସ୍ବର ମାପୁଙ୍ଗ୍ ଜାଜମାଲୁ,

ଆରେ ପୁତ୍ ତ ହେଝାକ୍ତି ଏଚେକ୍ସାରି ବିଝାହିଂ ମାନାୟ ବିତ୍ରେ ସୁସ୍ତା ଆଏଡ଼ ।”

୧୫ ଦୁତକ୍ ହେଝାରୁ ତାଙ୍ଗ୍ ସାଗେତ ହାଚିପାଚେ ମେଣ୍ଡାଗଡ଼ିୟାରୁ ହେଝେରୁ ହେଝାରୁ ଇନ୍ଦବା ଆତାରୁ “ଝାତ ଆସେଙ୍ଗ୍ ବେଡ଼ଲିହିମ୍

ପାତେକ୍ ହାଲଜି, ମାପୁ ମାଜେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍‌ଣି ବଚନ୍‌ନି ଗର୍‌ଣା
 ଖେର୍‌ଚାତାନ୍ନା, ହେଦାଂ ହୁଡ୍‌ନାସ୍ ।”

୧୬ ଇବେଣ୍ଟାଂ ହେଝାର୍ ବେଗିହାଲଜି ତେକ୍‌ତି ମରିୟମ୍ ଆରି
 ଜସେପ୍‌ତିଂ, ଆରି କଡିହାଡ଼ା ଡଙ୍ଗାତ କାଡ୍‌ଦେଂ ତ୍ରେପ୍‌ତି ମାଚାକା
 ହୁଡ୍‌ତାର୍ । ୧୭ ହେଝାର୍ ତାଜେଙ୍ଗ୍ ହୁଡ୍‌ଜି ହେ କାଡ୍‌ଦେ ବିସ୍ତେ
 ହେଝେରିଂ ଦୁଡ୍ ଇମ୍‌ଣି କାତା ଇଞ୍ଜି ମାଚାଡ୍, ହେଦାଂ ଖେର୍‌ଚାର୍,
 ୧୮ ପାଚେ ଏଚେକ୍ ମାନାୟ୍ ମେଣ୍ଟାଗଡ଼ିୟାର୍‌ତାଂ ହେ ସବୁ ବେରଣ୍
 ଖେଚାର୍, ହେଝାର୍ ଓଜାର୍ ହେବେ କାବା ଆତାର୍ । ୧୯ ମାଚର୍
 ମରିୟମ୍ ଇ ଓଜୁ କାତା ମାନ୍ତ ଇଡ୍‌ଜି ଗାଜା ଏଡ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାଡ୍
 । ୨୦ ଆରେ, ମେଣ୍ଟା ଗଡ଼ିୟାରିଂ ଇନେସ୍ ଖେର୍‌ଚି ମାଚାର୍, ହେ ଲାକେ
 ହେଝାର୍ ଇନା ଇନାକା ଖେଚାର୍ ଆରି ହୁଡ୍‌ତାର୍, ହେ ଓଜୁଡିଙ୍ଗ୍ ଇସ୍‌ବର୍
 ମାପୁ ନାୟ୍ ଆରି କେର୍‌କଣ୍ କେର୍‌ଜି ଲେଉଟା ଆତାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ମନ୍ଦିରତ ଏକିକିତାର୍

୨୧ ✨ଆର୍ ଦିନତାଂ ପାଚେ ସୁନ୍ନଡ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ମନ୍ଦିରତ ଅଜି
 ହାଚାର୍ ତା ତର୍ ଜିସୁ ଇଡ୍‌ତାର୍; ଇ ତର୍ ତାଜେଙ୍ଗ୍ ଏସ୍ ପିହ୍‌ଓ ଆଗେ
 ଦୁଡ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାଡ୍ ।

୨୨ ପାଚେ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ମସାତି ବିଦି ଇସାବ୍‌ରେ ଜସେପ୍ ଆରି
 ମରିୟମ୍‌ତି ସକର୍ ଆନି ସମ୍ ଏକା ଖାତାଡ୍, ହେଝାର୍ ମାପୁତି
 ଉଦେସ୍‌ତ କାଡ୍‌ଦେଂ ପୁଜା କିନି କାଜିଂ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ଅତାର୍,
 ୨୩ ଇନେସ୍‌କି ମାପୁତି ବିଦି ଲେକା ଆତି ଲାକେ “ଓଜାର୍ ପର୍ତ୍ତୁମ୍
 ଜନମ୍‌ଆତି ଆଣ୍ଟା ହିମ୍‌ଣାଂ ମାପୁ କାଜିଂ ପୁଇପୁୟା ଇଞ୍ଜି ହିସାବ
 ଆନାଡ୍,” ୨୪ ମାପୁତି ବିଦି ସାସ୍‌ବର୍ ତାକେ ଲେକାଆତି ଇ ବଲ୍
 ହୁଦାଂ ହେଝାର୍ ହେଝେନିଂ ମାପୁଙ୍ଗ୍ କାଜିଂ ପୁଜାହିନାକା ଇଞ୍ଜି ଆରି
 ମାପୁନି ସାସ୍‌ବର୍ତ ଲେକାଆତାଡ୍‌ନା “ରିଣ୍ଟାଂ ପାର୍‌ଝାଙ୍ଗ୍ ଆଓଡିସ୍
 ରିଣ୍ଟାଂ ପାଣ୍ଟକା ହିମ୍‌ଣାଂ ପୁଜାକିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ତାଜେଙ୍ଗ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ
 ଅତାର୍ ।”

ସିମିୟନ୍ ହାନା ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଚଞ୍ଜା ଆତାନ୍

✨ ୨:୨୧ ୨:୨୧ ଲୁକ ୧:୩୧.

୨୫ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ସିମିୟନ୍ ତରଦାକାନ୍ ରଖାନ୍ ଦାମ୍ ଆରି ହାରଦିମାନାୟ ମାଚାନ୍; ହେୱାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ନି ଦୁକ୍‌ସାରାୟ କିଦେଙ୍ଗ୍ କାସି ମାଚାନ୍, ଆରେ ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍ ତା ତାକେ ଜୁଜି ମାଚାତ୍ । ୨୬ ମାପୁ କ୍ରିସ୍ଟଙ୍ଗ୍ ହୁଡ଼ିତିସ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହେୱାନ୍ତି ହାକିଆଡ଼ତ୍, ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍ ହୁକେ ତାଙ୍ଗ୍ ଇ ବାସ୍ ହିୟାଆଜି ମାଚାନ୍ । ୨୭ ହେୱାନ୍ ଜିରୁନ୍‌ତାଂ ବାତ୍ ଆଜି ମନ୍ଦିରତ୍ ଖାତାନ୍, ଆରେ ହିମଣା ଜିସୁତି ଆବା ଆୟା ଏରେକାଡ଼ଦ ହେ ବିସ୍ତେ ନି ବିଦିନି ହୁକେ କାମାୟ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ତାଇଖାତାର୍, ୨୮ ହେୱାତାଂ ସିମିୟନ୍ ହିମଣାତିଂ ତ୍ରକ୍ତି ଆଜି ଇସ୍ପରତିଂ ଦନ୍‌ସବାଦ୍ କିଜି ଇଚାନ୍,

୨୯ “ଏ ମାପୁ, ଅଙ୍ଗାୟ ଏନ୍ ନି କାତା ଲାକେ

ନିଜ୍ ଆଡ଼ିୟାଙ୍ଗ୍ ସୁସ୍ତାତାଂ ତାଙ୍ଗ୍‌ଜି ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ହିନାୟ୍;

୩୦ ଇନାକିଦେଂକି ନା କାଣ୍‌କା ନି ମୁକ୍ତି ଆନାକା ହୁଡ଼ନାଙ୍ଗା,

୩୧ ଇମ୍‌ଣାକା ଏନ୍ ଖିଜାର୍ ମାନାୟାର୍ ମୁମ୍‌ଦ ଜାଲ୍‌ଦି କିତାୟନା,

୩୨ ପାତ୍ କିଞ୍ଜି ଜିହୁଦିର୍ କାଜିଂ ସତ୍ ହନି ଅଜଡ଼,

ଆରେ ମି ଲକ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ନି ଜାଜ୍‌ମାଲ୍ ଲାକେ କିତାୟନା ।”

୩୩ ହେୱାନ୍ କାଜିଂ ଇଚି ଖିଜୁ ବିସ୍ତେ ହେ ଆବା ଆୟା ଖେନ୍‌ଞ୍ଜି କାବା ଆଜି ମାଚାର୍ । ୩୪ ଆରେ, ସିମିୟନ୍ ହେୱାରିଂ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିଜି ହେୱାନ୍ ତେହି ମରିୟନ୍‌ତିଂ ଇଚାନ୍, ଇ କାଡ଼ଦେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ବିତ୍ରେ “ହେନିରତି ଆରେ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ବୁଡ଼ାଆନି କାଜିଂ ଇସ୍ପର ହୁକେ ବାଚିକିୟା ଆତାନ୍, ଇମ୍‌ଣାକାର୍ ବିରୁଦ୍‌ତ ବେସି ମାନାୟ କାତା ଇନାର୍ ର ଚିନ୍ ଲାକେ ଆନାତ୍ । ୩୫ ହେନି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେରୁଆନାର୍ ନିଜେ ମାନ୍‌ନି ତ୍ଠକ୍‌କ୍‌ତି ବିଚାର୍ ସବୁ ହପ୍‌ନାନ୍ । ଦୁକ୍ ଲାକେ ର ଦାରାକାଣ୍ଡା ଜାର୍ ଖାସ୍ତିତିଂ ଚିର୍ବିର୍ କିନାୟ୍ ।”

୩୬ ଆରେ, ହାନା ଇନି ରଞ୍ଜେଲ୍ ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାଦେଲ୍ ମାଚାତ୍; ହେଦେଲ୍ ଆସେର୍ ଜାତିନି ପେନୁଏଲ୍ ଗାଡ଼ହି । ତାଦାଙ୍ଗ୍ ବୟ୍‌ସ୍ ବେସି ଆଜି ମାଚାତ୍, ହେଦେଲ୍ ଜିପଲି ମାନି ପାଚେ ସାଡ଼ବାହୁଁ ଆଣ୍ଡେନ୍ ହୁକେ ବାହା କିଜି ମାଚାତ୍ ଆରି ଚାରିକଡ଼ି ଚାରିବାହୁଁ ପାଚେକ୍

ରାଣ୍ଡି ଆଜି ମାତାତ । ୩୭ ହେଦେଲ୍ ବିରକୁଲ୍ ମନ୍ଦିର ପିହୁଝାଦାଙ୍ଗ ଉପାସ୍ ଆରି ଗଞ୍ଜାରି ହୁକେ ଖେଡ଼ାନାଣା ମାପୁଙ୍ଗ ପାର୍ତନା କିଜି ମାତାତ । ୩୮ କାଡ଼ଦେ ଜିସୁ ମନ୍ଦିରତ ଖାରୟା ଆନିଖେଡ଼ା ହାନ୍ନା ହେବେ ଏକିସ୍ ଇସ୍ବରତି ଜୁଝାର କିତାତ୍ ଆରି ଇସ୍ବର ଜିରୁସାଲମତି ମୁକ୍ତି କିନାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଇମ୍ଣାକାର ପାତ କିଜି କାସି ମାତାର, ହେଝାନ୍ ଝିଜାରିଂ କାଡ଼ଦେ ବିସ୍ବେ ଇତାତ ।

ଜସେପ୍ ଆରି ମରିୟମ୍ ଇଞ୍ଜି ମାସ୍ଦି ହାତାର

୩୯ ☆ପାଚେ ହେଝାର ମାପୁତି ମସାତି ବିଦି ଇସାବ୍ରେ ଝିଜୁ କାମାୟ୍ ଝିସ୍ତ୍ରି ଗାଲିଲିତ, ଜାର ଗାଡ଼ ନାଜରିତ୍ତ ଲେଉଟାତାର । ୪୦ ଆରେ, କାଡ଼ଦେ ଗାଜା ଆଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ ଆରି ଗିଆନ୍ତ ପୁରା ଆଉ ଆଉ ସାକ୍ତି ମାନାୟ୍ ଆତାନ୍, ଆରେ ଇସ୍ବତ୍ ଦୟା ହେ ଜପି ମାତାତ ।

କାଡ଼ଦେ ଜିସୁ ମନ୍ଦିରତ

୪୧ ତା ତେହି ଲାତ୍ରାହି ପାତି ବାହୁଁ ନିସ୍ତାର ପାରୁଁ ଖେଡ଼ାଲିଂ ଜିରୁସାଲମତ ହାଲ୍ଲଜି ମାତାର । ୪୨ ହେଝାନ୍ତି ବାର ବାହୁଁ ଖେଡ଼ାଲିଂ ହେଝାର ପାରୁଁ ରିତି ଇସାବ୍ରେ ହେବେ ହାତିକ୍ । ୪୩ ପାରୁଁନି ସମୁ ଝିସ୍ତ୍ରି ଏଚେକାଡ଼ଦ ହେଝାର ମାଜି ଝାଜି ମାତାର, ହେ ଏଚେକାଡ଼ଦ କାଡ଼ଦେ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମତ ଚେବା ଆତାନ୍, ଆରେ ତା ତେହି ଲାତ୍ରାହି ହେଦାଂ ପୁନ୍ଝାଦାଂ ମାତାର । ୪୪ ମାତର ହେଝାନ୍ ହାଙ୍ଗତା ହାଚାକାର ହୁକେ ମାନାନ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଝାର ଦିନେକ୍ନି ହାଜି ତାଙ୍ଗି ହାଚାର, ଆରେ ଝାସ୍ନିକାର ଆରି ଜାଣାଚିନା ଲକାର୍ ତାକେ ହେଝାର ତେକ୍ତେଂ ଲାଗାତାର, ୪୫ ଆରେ ହେଝାନିଂ ତେକ୍ତୁ ତେକ୍ତୁ ଗାଟାଆଝିତିଲେ ଜିରୁସାଲମତ ଲେଉଟା ଆଜି ହାଚାର । ୪୬ ତିନି ଦିନ୍ ପାଚେ ହେଝାର ହେଝାନିଂ ମନ୍ଦିରତ ଗାଟାଆତାର; ହେଝାନ୍ ପଣ୍ଡିତକ୍ବର ବିତ୍ରେ କୁଚ୍ଚତି ହେଝାର କାତା ଝେନ୍ଝି ମାତାନ୍ ଆରି ହେଝାରିଂ ପର୍ସନ୍ କିଜି ମାତାନ୍, ୪୭ ଆରେ ଏଚେକ୍ ମାନାୟ୍ ହେଝାନ୍ କାତା ଝେନ୍ଝି ମାତାର, ଝିଜାକାର ହେଝାନ୍ତି ବୁଦି ଆରି ଉତରତ କାବା ଆବିସ୍ ମାତାର । ୪୮ ହେଝାର ହେଝାନିଂ ହୁଡ଼ଜି କାବା ଆତାର, ଆରି ତା ତେହି ତାଙ୍ଗି

☆ ୨:୩୯ ୨:୩୯ ମାତିଉ ୨:୨୩.

ଇଚାଡ଼, “ବପା, ମାଙ୍ଗେଇଁ ଇନେକିଦେ° ଏଲେଇଁ ଚିନ୍ତା କିଡ଼ତାୟ ? ହୁଡ଼ା, ମିଞ୍ଜବା ଆରି ଆନ୍ ବେସି ବିପ୍ରି ଆଜି ନିଙ୍ଗେଇଁ ତେଲ୍ଲାନାପା ।”

୪୯ ଇବେତା° ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରି° ଇଚାନ୍, ଇନେକିଦେ° “ଏପେଇଁ ନାଙ୍ଗେଇଁ ତେକ୍ତି ମାଞ୍ଜାଦେର୍ ? ମାଞ୍ଜି ଆବାର୍ ଇଞ୍ଜ ମାନାକା ଜେ ନା କାମାୟ୍, ଇଦା° ଇନାକା ପୁନ୍‌ଞ୍ଜାଦା° ମାଚାଦେର୍ ?”

୫୦ ମାତର ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରି° ଇମ୍‌ଣି କାତା ଇଚାନ୍, ହେଦା° ହେଞ୍ଜାର୍ ବୁଜାଞ୍ଜାତାର୍ ।

୫୧ ପାଚେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ହୁକେ ଲେଉଟା ଆଜି ନାଜରିତିୟତ ଞ୍ଜାତାନ୍ ଆରି ହେଞ୍ଜାର୍‌ତି କାତା ମାନିକିଜି ମାଚାନ୍; ଆରେ, ହେ ତେହି ଇ ସବୁ କାତା ଜାଗ୍ରତା° ହେ ମାନ୍ତ ଇଚ୍‌ତାଡ଼ । ୫୨ ଆରେ, ଜିସୁ ଗିଆନ୍‌ତ ଆରି ଗାଗାଡ଼‌ତ, ଆରେ ଇସ୍‌ତ ଆରି ମାନାୟାର୍‌ତି ଦୟାତ ଗାଜା ଆତାନ୍ ।

୩

ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍ ସୁଣାୟ୍ କିନାକା

(ମାତିଉ ୩:୧-୧୨; ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଜହନ୍ ୧:୧୯-୨୮)

୧ ତିବିରିୟା କାଇସର୍‌ତି ରାଜ୍ କିନାକା ପନ୍‌ର ବାହୁଡ଼, ଏଚେକାଡ଼‌ତ ପତ୍ରିୟ ପିଲାତ, ଜିହୁଦା ରାଜିତ ରାଜ୍ କାମାୟ୍ ଆରି ହେରଦ୍ ଗାଲିଲିନି ହାନ୍‌ରାଜା ମାଚାନ୍, ଆରେ ତା ଚଣ୍ଡାହି ପିଲିପ୍ ଇତୁରିୟା, ଆରି ଭାକନିତି ରାଜିନି, ଆରେ ଲୁସାନିୟା ଅବିଲିନି ନି ହାନ୍‌ ରାଜା ମାଚାନ୍,

୨ ଆରି ହାନାନ ଆରି କୟାପା ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ମାଚାର୍, ହେ ଏଚେକାଡ଼‌ତ ଇସ୍‌ତ ବଚନ୍ ବାଟାତ ଜିକରିୟତି ମେହି ଜହନ୍ ତାକେ ଏକାଞ୍ଜାତାଡ଼ । ୩ ହେବେତା° ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍ ଜର୍ଦ୍‌ନ୍‌ନି ଲାଗାୟ୍ ଝିଜୁ ନାସ୍କୁ ହାଲ୍‌ଜି ପାପ୍ କେମା କାଜି° “ମାନ୍‌ବାଦ୍‌ଲାୟ୍ କିନି ବାପ୍ରିସିମ୍ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଇଁ ଲାଗାତାନ୍ ।” ୪ “ଇନେସକି ଜିସାୟ୍ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଣାୟ୍‌କିନାକାନ୍ ସାସ୍‌ରତାକେ ଲେକାଆତାଡ଼ନା,

ବାଟାତ ଗାଜା କାର୍ କିଜି ମାନି ରକାନ୍ତି କାର୍,
‘ମାପୁତି ହାଜି ଜାଲ୍‌ଦି କିୟାଟ୍,
ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ରାଜାହାଜି ହାଶ୍‌କୁ କିୟାଟ୍;

୫ ସବୁ ବାଟା ବାଟ କିୟା ଆନାଡ଼, ଆରେ ସବୁ,
 ମାଡ଼ିଙ୍ଗ ଆରି କୁପଲିଙ୍ଗ ହାରୁ କିୟା ଆନାଡ଼,
 ବାଙ୍ଗା ହାଜି ସଲକ୍ କିୟାଟ୍ ସବୁ ହାଣ୍ଡକୁ ଆନାଡ଼,
 ଆରେ ଉଚ୍ଚିର୍ ବୁମି ସାରିଆ ହାଜିଡ଼ ରଚିଆ ଆନାଡ଼;

୬ ଆରେ, ଝିନ୍ତୁ ପୁତ ଇସ୍‌ତ ମୁକ୍ତି ଆନାକା ହୁଡ଼ନାର ।”

୭ ✨ଲାଗିଂ, ହେଝାନ ତା ତାକେଣ୍ଟା ବାପ୍ତିସିମ୍ ଆଦେଂ କାଜିଂ ହସି
 ଝାନି ମାନାୟାରିଂ ଇଚାନ, “କାଲାଟିରାଚ୍‌ନି ଲାଡ଼ା,” ଝାନିଦିନ୍ ମାପୁଡ଼ି
 ଚାକ୍ରିତାଂ ହଡ଼େଙ୍ଗ କାଜିଂ ଇନେର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଚେଡ଼ନା ହିଡ଼ତାନ ?
 ଠ ଲାଗିଂ ମାନବାଦଲାର୍ କିନି ହାଦ୍ ପାଡ଼ ଉବ୍‌ଜାଣ୍ କିୟାଟ୍; ଆରେ,
 “ଅବ୍ରାହାମ୍ ତ ମା ଆବା, ଇଞ୍ଜି ମାନେ ମାନେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନମାଟ୍,
 ଇନାକିଦେଂକି ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇସ୍‌ର୍ ଇ କାଲକୁକାଂ ପା
 ଅବ୍ରାହାମ୍ କାଜିଂ ମାଜି ଉବ୍‌ଜାଣ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାନ୍ । ୯ ✨ଆରେ,
 ନଙ୍ଗ୍ ପା ମାରକୁକାଂ ଦଲ୍‌ଦ କୁଡ଼େଲ୍ ଲାଗାତାଡ଼ନ୍ନା; ଇମଣି ମାରକୁ
 ହାର ପାଡ଼ ଆହ୍‌ଝିତିସ୍, ହେଦାଂ କାଦ୍‌ଦି ନାଣିତ ତୁହିୟା ଆନାଡ଼ ।”

୧୦ ଇବେଣ୍ଟାଂ ମାନାୟାର୍ ଜହନ୍‌ତିଂ ଝେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାର୍, “ତା
 ଆଡ଼ିସ୍ ଆସେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା କିନାସ୍ ?”

୧୧ ଜହନ୍ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ, “ଇନେର୍‌ତି ରିଣ୍ଟାଂ ଆଜିଙ୍ଗ୍
 ମାନିଙ୍ଗ୍, ହେଝାନ ଇନେର୍‌ତି ହିଲ୍‌ଡ଼, ହେଦାଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହିଏନ୍; ଆରେ,
 ଇନେର୍‌ତି କାଦି ମାନାଡ଼, ହେଝାନ ହେ ଲାକେ କିଏନ୍ ।”

୧୨ ସିସ୍‌ସୁନ୍‌ନାକାର୍ ପା ବାପ୍ତିସିମ୍ ଅଦେଂ ଝାଜି ତାଙ୍ଗ୍ ଝେନ୍‌ବାତାର୍,
 “ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ଇନାକା କିନାପ୍ ?”

୧୩ ପାଚେ ଜହନ୍ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ମି କାଜିଂ ଏଚେକ୍ ଲଡ଼ା
 ଆତାଡ଼ନ୍ନା, ତା ତାଙ୍ଗ୍ ଆଦିକ୍ ଏନ୍‌ମାଟ୍ ।”

୧୪ ମେଲ୍ୟାର୍ ପା ହେଝାନିଂ ଝେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାର୍, ଆରେ,
 “ଆପେଂ ଇନାକା କିନାପ୍ ?”

ହେଝାନ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ବାଡ଼କାସ୍‌ତାଂ କି ଚକାର୍ କିଜି
 ଇନେର୍‌ତି ପାଣ୍ଟୁ କ୍ରିମାଟ୍, ଆରେ ମି ଦାମାତାକେ ସାରିମାନାଟ୍ ।”

୧୫ ମାନାୟାର୍ କାସି ମାନି କାଜିଂ ଆରି ଜହନ୍ ଇନେସ୍‌କି କ୍ରିସ୍ଟୁ
 ଆନାନ୍, ଇଞ୍ଜି ଇଦାଂ ହେଝାନ କାଜିଂ ଝିଜାକାର୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ମାଡ଼

✨ ୩:୭ ୩:୭ ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୩୪; ୨୩:୩୩. ✨ ୩:୯ ୩:୯ ମାଡ଼ିଉ ୭:୧୯.

ଗାଣ୍ଡୁ କିଛି ମାନବିତ୍ତଲେ, ^{୧୭} ଲାଗିଂ ଜହନ୍ ଝିଜାକାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଆନ୍ ହିନା ମିଜୋଙ୍ଗ୍ ଏଜୁଂତାଂ ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିଦ୍ନାଙ୍ଗା, ମାତର୍ ନା ତାଙ୍ଗ୍ ଇନେର୍ ଆଦିକ୍ ସାକ୍ତିକାଟାକାନ୍, ଝାନାନା ହେଝାନ୍ ତା ପାଣ୍ଡାଈଙ୍ଗ୍ ତରି ରିକ୍ତେଂ ସମାନ୍ ଆନ୍ ଆକାୟ୍, ହେଝାନ୍ ମିଜୋଙ୍ଗ୍ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ତ ଆରି ନାଣିତ ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିନାନ୍ । ^{୧୭} ତା କେଇଦ ହେଟି ମାନାଡ୍, ଲାଗିଂ ବାରବାନି ତାସ୍ ନିର୍ମାଲ୍ କିଜି ଟୁଣ୍ଡିତ ଗାମ୍ ରୁଣ୍ଡାୟ୍ କିଜି ଇଡ୍ଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହେଝାନ୍ କେଇଦ ହେଟି ମାନାଡ୍, ମାତର୍ ପୁଟାଂ ଝିଜୁ ହେଝାନ୍ ହାଝିନାଣିତ ଦେସ୍ଇ ଟୁହିନାନ୍ ।”

^{୧୮} ହେଝାନ୍ ଇ ଲାକେ ବେସି ଉପ୍ଦେସ୍ ହିଜି, ଆରେ ବାରବିନି ଝାରି ବେରଣ୍ ଝେଟ୍ଟି ମାନାୟ୍ ଲାଗାଂ ନେକ୍ତିକାବୁର୍ ପରଟାର୍ କିଜି ମାତାନ୍; ଆରି ମାନ୍ବାଦ୍ଲାୟ୍ କିନି କାଜିଂ ମାନାୟାରିଂ ବୁଜାୟ୍ କିତାନ୍ ^{୧୯} ମାତର୍ ଜହନ୍ ହାନ୍ ରାଜା ହେରଦ୍ତିଂ ଆଦିକ୍ ଆଟ୍ଝା ଆଜି ଇତାନ୍ ଇନାକିଦେଂକି ଜାର୍ ଟଣ୍ଡେନ୍ ଡକ୍ତିଂ ହେରଦ୍ଆତିଂ ବିବା କିଜି ମାତାନ୍, ଆରି ବେସି ବିସ୍ତେ ବାନ୍ୟା କାମାୟ୍ କିଜି ମାତାନ୍, ^{୨୦} ହେ ଲାକେ ଆରେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହେରଦ୍ କାରାପ୍ କାମାୟ୍ କିତାନ୍, ଜହନ୍ତିଂ ବନ୍ଦିତ ଇଡ୍ଡାରି ।

ଜହନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିତାନ୍

(ମାତିଉ ୩:୧୩-୧୭; ମାର୍କ ୧:୯-୧୧)

^{୨୧} ଝିଜାର୍ ମାନାୟାର୍ ବାପ୍ରିସିମ୍ ଆତି ପାଟେ ଜିସୁ ପା ବାପ୍ରିସିମ୍ ଅତାନ୍ । ଆରେ ପାର୍ତାନା କିନି ଝେଡାଲିଙ୍ଗ୍ ବାଦାଡ୍ ଜେୟା ଆତାଡ୍, ^{୨୨} ଆରି ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ ଗାଗାଡ୍ତ ପାଣ୍ଡକା ଲାକେ ଜିସୁ ଜପି ଜୁଜି ଝାଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ କୁଟଟାଡ୍; ଆରେ, ବାଦାଡ୍ତାଂ ଇ ବେରଣ୍ ଆତାଡ୍, “ଏନ୍ ମା ଝାରିନି ମାଜିଡ୍, ମି ତାକେ ମା ବେସି ଝାରି ।”

ଜିସୁତି ଲାତ୍ରାନି ପୁରାଣ

(ମାତିଉ ୧:୧-୧୭)

^{୨୩} ଜିସୁ କାମାୟ୍ ହାଙ୍ଗିନି ଝେଡାଲିଂ ତାଜୋଙ୍ଗ୍ ତିରିସ୍ ବାହୁଁ ବୟସ୍ ଆଜି ମାତାଡ୍; ଲକାର୍ ମାନ୍ତାଙ୍ଗ୍ ହେଝାନ୍ ଜସେପ୍ ମେହି ମାତାନ୍; ଜସେପ୍ ଏଲିତି ମେହି, ^{୨୪} ଏଲି ମତାତି ମେହି, ମଡ୍ତାତ ଲେବି

☆ **୩:୨୨** ୩:୨୨ ମାତିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫.

ମେହି, ଲେବି ମଲ୍ଲକିତି ମେହି, ମଲ୍ଲକି ଜନ୍ମୟତି ମେହି, ଜନ୍ମୟ
 ଜସେପ୍ତି ମେହି, ^{୨୫} ଜସେପ୍ ମତିତ୍ୟାତି ମେହି, ମତିତ୍ୟା ଆମସ୍ତି
 ମେହି, ଆମସ୍ ନାହୁମ୍ତି ମେହି, ନାହୁମ୍ ହେଲସିତି ମେହି, ହେଲସି
 ନଗୟତି ମେହି, ^{୨୬} ନଙ୍ଗୟ୍ ମହତତି ମେହି, ମହତ ମତିତ୍ୟାତି ମେହି,
 ମତିତ୍ୟା ସିମୟିତି ମେହି, ସିମୟି ଜସେକ୍ତି ମେହି, ଜସେକ୍ ଜଦାତି
 ମେହି, ^{୨୭} ଜଦା ଜହନ୍ତି ମେହି, ଜହନ୍ ରେସା ଜିରୁବ୍ବାବେଲ୍ତି ମେହି,
 ଜିରୁବ୍ବାବେଲ୍ ସଲ୍ତିୟେଲ୍ ମେହି, ସଲ୍ତିୟେଲ୍ ନେରିତି ମେହି,
^{୨୮} ନେରି ମଲ୍ଲକିତି ମେହି, ମଲ୍ଲକି ଅଦିତି ମେହି, ଅଦି କସାମ୍ତି
 ମେହି, କସାମ୍ ଏଲ୍ଲଦାନତି ମେହି, ଏଲ୍ଲଦାନ ଏରତି ମେହି, ^{୨୯} ଏର
 ଜିହସୁୟତି ମେହି, ଜିହସୁୟ ଏଲ୍ଲିୟାଜରତି ମେହି, ଏଲ୍ଲିୟେଜର
 ଜରିମତି ମେହି, ଜରିମ୍ ମତାତି ମେହି, ମତାତ ଲେବିତି ମେହି,
^{୩୦} ଲେବି ସିମୟନ୍ତି ମେହି, ସିମୟନ୍ ଜିହୁଦାତି ମେହି, ଜିହୁଦା
 ଜସେପ୍ତି ମେହି, ଜସେପ୍ ଜନାମ୍ତି ମେହି, ଜନାମ୍ ଏଲ୍ଲିୟାକିମ୍ତି
 ମେହି, ^{୩୧} ଏଲ୍ଲିୟାକିମ୍ ମଲ୍ଲାହତି ମେହି, ମଲ୍ଲାହ ମନ୍ନାତି ମେହି,
 ମନ୍ନା ମତତାତି ମେହି, ମତତା ନାତନ୍ତି ମେହି, ନାତନ୍ ଦାଉଦତି
 ମେହି, ^{୩୨} ଦାଉଦ୍ ଜିସିୟତି ମେହି, ଜିସି ଓବେଦତି ମେହି, ଓବେଦ
 ବୟଜତି ମେହି, ବୟଜ ସେଲହତି ମେହି, ସେଲହ ନହସନ୍ତି
 ମେହି, ^{୩୩} ନହସନ ଅମିନାଦବ୍ତି ମେହି, ଅମିନାଦାବ୍ ଅଦନି ମେହି,
 ଅଦନି ଅଶ୍ୱି ମେହି, ଅଶ୍ୱି ହେସ୍ରାତି ମେହି, ହେସ୍ରା ପେରସ୍ତି
 ମେହି, ପେରସ୍ ଜିହୁଦାତି ମେହି, ^{୩୪} ଜିହୁଦା ଜାକୁବ୍ତି ମେହି,
 ଜାକୁବ୍ ଇସହାକତି ମେହି, ଇସହାକ୍ ଅବ୍ରାହାମ୍ତି ମେହି, ଅବ୍ରାହାମ୍
 ତେରହତି ମେହି, ତେରହ ନାହରତି ମେହି, ^{୩୫} ନାହର୍ ସରୁଗତି
 ମେହି, ସରୁଗ ରଗୁତି ମେହି, ରଗୁ ପେଲଗତି ମେହି, ପେଲଗ
 ଏବର୍ତି ମେହି, ଏବର୍ ସେଲହତି ମେହି, ^{୩୬} ସେଲହ କେନାନ୍ତି
 ମେହି, କେନାନ୍ ଅର୍ପକ୍ୟଦତି ମେହି, ଅର୍ପକ୍ୟଦ ସେମ୍ତି ମେହି, ସେମ
 ନହତି ମେହି, ନହ ଲେମକତି ମେହି, ^{୩୭} ଲେମକ ମିତୁସିଲହତି
 ମେହି, ମିତୁସିଲାହ ହନକତି ମେହି, ହନକ ଜେରଦତି ମେହି, ଜେରଦ
 ମହଲଲେଲତି ମେହି, ମହଲଲେଲ କେନାନ୍ତି ମେହି, ^{୩୮} କେନାନ୍
 ଏନସ୍ତି ମେହି, ଏନସ୍ ସେତତି ମେହି, ସେତ ଆଦମ୍ତି ମେହି, ଆଦମ୍
 ଇସ୍ତ ମେହି ।

୪

ଜିସୁଙ୍କ ସୟତାନ୍ ପରିକ୍ୟା କିତାଡ଼ (ମାର୍କ ୧:୧୨-୧୩; ଲୁକ ୪:୧-୧୨)

୧ ଜିସୁ ପୁରୁପୁୟା ଜିବୁନ୍ତ ବାତ ଆଜି ଜର୍ଦ୍ଦନ୍ ନାଗୁଡ଼ତାଂ ମାଜି ୱାତାନ୍, ଆରି ରିକଡ଼ି ଦିନ୍ ପାତେକ୍ ଜିବୁନ୍ ହୁଦାଂ ବାଟାତ ଚାଲାଆଜି ସୟତାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପରିକ୍ୟା କିତାଡ଼ ।^୨ ହେବେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ସୟତାନ୍ ହୁକେ ଚାଲିସ୍ ଦିନ୍ ପାତେକ୍ ପରିକ୍ୟା ଆତାନ୍ । ହେ ସମୁ ବିତ୍ରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇନାକା ତିନ୍‌ଞ୍ଜାଦାଂ ମାତାନ୍, ଲାଗିଂ ଚାଲିସ୍ ଦିନ୍ ଓଁସ୍ତ୍ରିଲେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ନାସକି ଆତାନ୍ ।

୩ ହେବେ ସୟତାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାଡ଼, “ଏନ୍ ଜଦି ଇସ୍ପର୍ ମାଜି, ବାଟିଙ୍ଗ୍ ଇ କାଲ୍‌ଦିଂ ରୁଟି ଆଦେଂ ଇଞ୍ଜି ବଲ୍ ହିୟା ।”

୪ ଜିସୁ ହେଦେଲିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଦରମ୍ ସାସ୍ପର୍ତ୍ତ ଲେକା ମାନାଡ଼, ମାନାୟ୍ କେବଲ୍ ରୁଟିଂ ତିନ୍‌ଞ୍ଜି ବାଚା ଆଉନ୍ ।”

୫ ଆରେ, ସୟତାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଜପି ଅଜି ଅଲପ୍ ସମୁ ବିତ୍ରେ ପୁତ୍‌ନି ସବୁ ରାଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ଚଟ୍‌ଚାଡ଼ ।^୬ ଆରେ, ସୟତାନ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଇଚାଡ଼, “ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇ ଓଁଜୁ ଆଦିକାର୍ ଆରି ଇ ହଲ୍‌ନାକା ହିଦ୍‌ନାଂ, ଇନାକିଦେଂକି ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଦାଂ ଓଁଜୁ ଆଦିକାର୍ ହିଡ଼ତାର୍‌ନ୍ନା, ଆରେ ଆନ୍ ଇନେରିଂ ଇଚା, ତାଙ୍ଗ୍ ହେଦାଂ ହିଦ୍‌ନାଂ ।”^୭ ଲାଗିଂ, “ଏନ୍ ଏଚେକାଡ଼ଦ ମା ମୁମ୍‌ଦ ପୁଜା କିଦ୍‌ନାୟ୍, ଲାଗିଂ ଓଁଜୁ ନିନ୍‌ଆ ଆନାଡ଼ ।”

୮ ଜିସୁ ଉତର୍ ହିତାନ୍, ସାସ୍ପର୍ତ୍ତ ଲେକା ମାନାଡ଼, “ଏନ୍ କେବଲ୍ ମାପୁ ଇସ୍ପର୍ତ୍ତି ଜୁଞ୍ଜାନ୍ କିନାୟ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ପାର୍ତାନା କିନାୟ୍ ।”

୯ ଆରେ, ସୟତାନ୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ଅଜି ମନ୍ଦିରନ୍ ଜେଗନ୍ ଜପି ନିଲି କିଜି ତାଙ୍ଗ୍ ଇଚାଡ଼, “ଏନ୍ ଜଦି ଇସ୍ପର୍ ମାଜି, ତା ଆତିସ୍ ଇବେତାଂ ତାରେନ୍ ଗୁମା ।”^{୧୦} ଇନାକିଦେଂକି ଦରମ୍ ସାସ୍ପର୍ତ୍ତ ଲେକା ମାନାଡ଼, “ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ରାକ୍ୟା କିଦ୍‌ନି କାଜିଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜାର୍ ଦୁଡ଼ରିଂ ନି ବିସ୍ତେ ବଲ୍ ହିନାନ୍ ।^{୧୧} ଦରମ୍ ସାସ୍ପର୍ତ୍ତ ଲେକା ମାନାଡ଼, ଏଚେକାଡ଼ଦ ନି ପାନା କାଲ୍‌ଦ ଆଡ଼୍‌ଦାନାଡ଼, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ନି କେଇଦ ଆସ୍ତାନାର୍ ।”

୧୨ ଆରେ, ଜିସୁ ସୟତାନ୍ତିଂ ଉତର ହିତାନ୍, ଦରମ୍ ସାସ୍ତରତ ଲେକାମାନାତ୍, “ଏନ୍ ମାପୁ ଜାର୍ ଇସ୍ତରତିଂ ପରିକ୍ୟା କିଉୟ୍ ।

୧୩ ଜିସୁଙ୍କ ସୟତାନ୍ ସବୁ ବାନି ପରିକ୍ୟା ଓସ୍ତି ପାଟେ କେତେଦିନ୍ ପାଟେକ୍ ତାଙ୍କ୍ ପିସ୍ତି ହାଗାତ୍ ।”

ଗାଲିଲିତ ଜିସୁତି କାମାୟ୍ ଆରମ୍
(ମାତିଉ ୪:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୪-୧୫)

୧୪ ଇଦାଂ ପାଟେ ଜିସୁ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ନି ସାକ୍ରିତାଂ ଗାଲିଲିତ ଲେଉଟା ଆତାନ୍, ଆରେ ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ ସବୁ ରାଜିତ ଇଞ୍ଜେଙ୍କ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ୧୫ ଆରି, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିତି କୁଟୁମ୍ ଇଲ୍ ଲାଗେ ହିକ୍ୟା ହିଜି ଓଜାର୍ତାଂ ଜାଜ୍ମାଲ୍ ପାୟା ଆଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ ।

ଜିସୁଙ୍କ ନାଜରିତ୍ ମାନିକିଞ୍ଜାତାର୍
(ମାତିଉ ୧୩:୫୩-୫୮; ମାର୍କ ୬:୧-୬)

୧୬ ଜିସୁ ଇମ୍ଣି ନାଜରିତିୟ୍ ପାଲିକିୟା ଆଜି ମାତାନ୍, ହେ ବାହାତ ହାରିହାରା ହାଗାନ୍ ଆରି ନିଜାର୍ ବିଦିତାଂ ଜମନିବାର୍ତ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ହଟାନ୍, ଆରେ ସାସ୍ତର ପଡ଼ି କିଦେଙ୍କ୍ ଇଞ୍ଜି ନିଲ୍ତାନ୍ । ୧୭ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସାୟ୍ ବେଣ୍ଡାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାନ୍ତି ପତି ତାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ହିତାର୍, ଆରେ ଜିସୁ ହେଦାଂ ଉନ୍ଦି, ଇମେତାକେ ଇ ବଚନ୍ ଲେକାଆତାତ୍‌ନା ହେଦାଂ ହୁଡ଼ିତାନ୍,

୧୮ ମାପୁତି ଜିବୁନ୍ ନା ତାକେ ଜୁଡ଼ିତାନ୍ନା,
“ଲାଗିଂ ଇନାକା ହିଲ୍ୟାକାର୍ ଲାଗେ ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ସୁଶାୟ୍ କିଦେଙ୍କ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ସିଗ୍‌କିଡ଼ନ୍ନା,
ଜଇଲ୍ ମାନାକାରିଂ ମୁକ୍ତି କିନାକା ଆରି
କାଶାର୍ତାକେ ଲାଗେ ହୁଡ଼ିକିଦେଂ ବିସ୍ତେ ସୁଶାୟ୍ କିଦେଙ୍କ୍,
ଆରେ କସ୍ତୁପାୟାଆନି ଲଗାଂ ମୁକ୍ତି କିଦେଙ୍କ୍,
୧୯ ଆରେ ମାପୁତି ଦୟାନିବାର୍‌ହୁ ସୁଶାୟ୍ କିଦେଙ୍କ୍
ହେଞ୍ଜାନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ପକ୍‌ତାତାନ୍ନା ।”

୨୦ ପାଟେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ପତି ତାବାୟ୍ କିଜି ହେବା କିନାକାରିଂ ହେଦାଂ ହିଜି କୁଟୁମ୍, ଆରେ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ଓଜାର୍ତା କାଶକୁ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜପି ହୁଡ଼ି ମାଗାର୍ । ୨୧ ପାଟେ, “ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜେରିଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍କ୍

ଲାଗାତାନ୍, ନେଜେଙ୍ଗ୍ ଦରମ୍ ସାସ୍ତ୍ର ଇ ବଚନ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଖେଚିଲେ ହେଦାଂ ପୁରାଆତାତ୍ ।”

୨୨ ଆରେ, ଝିଜାର୍ ହେଝାନ୍ ବିସ୍ତେ ସାକି ହିଦେଂ ଲାଗାତାର୍ ଆରେ ହେ ଖେଇତାଂ ଇମ୍‌ଣି ଦୟାନି ବଚନ୍‌ତ ହିଜି ଝାଜି ମାଗାତ୍; ଆରି ହେଝାର୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, “ଇଝାନ୍ ଇନାକା ଜସେପ୍ ମେହି ଆକାୟ୍ ?”

୨୩ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାନ୍ ଉତର୍‌ମୁଡ୍ ହେଝେରିଂ ଇଚାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ କିତିସ୍‌ପା ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇ ଟିକଲ୍ ବେରଣ୍ ଖେଚ୍‌ଚାନାଦେର୍, ହେ ତାକ୍ତର୍ ନିଜେ ନିଜ୍‌ତିଂ ଉଜ୍ ଆ; ଆରେ ଇନାନ୍ କପର୍‌ନାହୁମ୍ ଇନା ଇନାକା ଗିଟା ଆତାତ୍‌ନ୍ନା ଇଞ୍ଜି ଆପେଂ ଖେଚ୍‌ଚାପ୍‌ନା, ହେ ସବୁ ଇ ବାହାତ ନିଜ୍ ଦେସ୍ ଗାଡ୍‌ଦପା କିୟା ।” ୨୪ ✨ଆରେ, ହେଝାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ୍‌ପା ଇଞ୍ଜେନାଙ୍ଗ୍, ଇମ୍‌ଣି ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଣାୟ୍ କିନାକାନ୍ ନିଜ୍ ଗାଡ୍‌ଦ ମାନ୍ କିୟାଆତନ୍ ।” ୨୫ “ମାତର୍ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ୍‌ପା ଇଞ୍ଜେନାଙ୍ଗ୍, ଏଲିୟତି ସମୁଦ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ତିନିବାର୍‌ହୁ ଚଅମାସ୍ ପାତେକ୍ ଆକାସ୍‌ତାଂ ବାର୍‌ହା ଆଞ୍ଜିତିଲେ ସବୁ ଦେସ୍‌ତ କାତାର୍ ଆର୍‌ତାତ୍, ହେ ପାଦ୍‌ନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବିତ୍ରେ ହେନି ରାଣ୍ଡିକ୍ ମାଚିକ୍; ୨୬ ଆତିସ୍‌ପା ଏଲିୟ ହେଝାର୍‌ତି ଇନେର୍ ତାକେପା ପକ୍ୟା ଆଝାଦାଂ କେବଲ୍ ସିଦନ୍ ଦେସ୍‌ନି ସାରିପଡ୍‌ତିଂ ର ରାଣ୍ଡି କଗଲେ ଲାଗେ ପକ୍ୟା ଆତାନ୍ । ୨୭ ପାରେ, ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଣାୟ୍‌କିନାକାନ୍ ଇଲିସାୟ୍‌ନି ସମୁତ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବିତ୍ରେ ବେସି ଗାଜା ରଗ୍ୟାର୍ ମାଗାର୍; ଆତିସ୍‌ପା ହେଝାର୍ ବିତ୍ରେ ଇନେର୍‌ପା ଉଜ୍ ଆଝାଦାଂ ମାଗାର୍, କେବଲ୍ ସିରିୟା ଦେସ୍‌ନି ନାମାନ୍ ସକଟ୍ କିୟା ଆଜି ମାଗାର୍ ।”

୨୮ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ଇ ସବୁ ବେରଣ୍ ଖେନ୍ ଖେନ୍ ଝିଜାର୍ ରିସା ଆତାର୍, ୨୯ ଆରେ ହେଝାର୍ ନିଙ୍ଗି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗାଡ୍‌ତାଂ ହପ୍‌ତାତାର୍ ଆରି ହେଝାର୍‌ତି ଗାଡ୍ ଇମ୍‌ଣି ମାଡି ଜପି ରଚ୍‌ଚିମାଗାର୍, ହେ ଖେଡାଙ୍ଗ୍ ଦାରିଆ ବାହାତ ତାରେନ୍ ତୁଇଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଝାନିଂ ହେବେ ଅଜି ହାଗାର୍; ୩୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଝାର୍ ବିତ୍ରେ ହିଜି ବୁଲାଇଆଜି ହାଗାନ୍ ।

✨ ୪:୨୪ ୪:୨୪ ଜହନ୍ ୪:୪୪.

**ଜିସୁ ପୁଦାଆହଂୟାତି ମାନାୟତିଂ ଉଜ୍ଜ କିତାନ୍
(ମାର୍କ ୧:୨୧-୨୮)**

୩୧ ହେୱାନ କପର୍ନାହୁମ୍ ତର୍ଦି ଗାଲିଲିତ ର ଗାଡ଼୍ଦ ଖାତାନ୍, ଜମ୍ନିବାର୍ ଖେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ମାନାୟାରିଂ ହିକ୍ୟା ହିକାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, ୩୨ ଆରେ ହେୱାର୍ ହେୱାନତି ହିକ୍ୟାତ କାବା ଆତାର୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେୱାନ୍ତି ବଚନ୍ ଆଦିକାର୍ ମୋହା ମାତାତ୍ । ୩୩ ଦିନେକ୍ କୁରୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ରଖାନ୍ ରାଡ଼ା ପୁଦା ଆହିୟା ଆତାକାନ୍ ମାତାନ୍; ହେୱାନ ଗାଜାକାଟାଂ ହିରବାତାନ୍, ୩୪ “ଆ, ନାଜରିତୟ୍ ଜିସୁ, ମା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ମାନାତ୍ ? ଏନ୍ କି ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ନସ୍ତୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଖାତାଇନା ? ଏନ୍ ଇନେର୍ ହେଦାଂ ଆନ୍ ପୁନାଙ୍ଗ୍; ଏନ୍ ଇସ୍ବର୍ ମାପୁତି ହେ ପୁଇପୁୟା ମାନାୟ୍ ।”

୩୫ ଜିସୁ ହେଦେଲିଂ ଦାକା ହିଜି ଇତାନ୍, “ତିମ୍ବରା ଆ, ଇବେଣ୍ଡାଂ ହସି ହାଲା ।” ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେ ରୁଡ଼ ହେଖେନିଂ ଓଜାର୍ ମୁମ୍ଦ ଦୁହିଜି ହେୱାନ୍ତି ଇନାକା କସ୍ତୁ ହିଖାଦାଂ ହେୱାନତାଂ ହସି ହାଚାତ୍ ।

୩୬ ଇବେଣ୍ଡାଂ ଓଜାର୍ କାବା ଆଜି ହେଖେର୍ ହେୱାର୍ ଖେର୍ପା ଆତାର୍, “ଇଦାଂ ଇନା ବେରଣ୍ ? ହେୱାନ ଆଦିକାର୍ ସାକ୍ତିତାଂ ହେୱାନ ବାନ୍ୟା ଜିରୁନ୍ତିଂ ପା ବଲ୍ ହିନାନା, ଆରେ ହେୱାଙ୍ଗ୍ ହିଜି ହାନିକ୍ ।” ୩୭ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାନ ବିସ୍ତେ ବେରଣ୍ ଚାରବେଣ୍ଡାଂ ନାସ୍ତୁକାଂ ଓଶ୍ଜି ହାଚାତ୍ ।

**ଜିସୁ ବେସି ହେନିତିଂ ଉଜ୍ଜ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୮:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪)**

୩୮ ପାଚେ ଜିସୁ କୁରୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ସିମନାର୍ ଇଞ୍ଜ ହାତାନ୍ । ସିମନ୍ ପଦାହିଙ୍ଗ୍ ବେସି ନମେର୍ ଆଜି ମାତାତ୍, ଆରେ ହେୱାର୍ ତା ବିସ୍ତେ ହେୱାନିଂ ଗଞ୍ଜାରି କିତାର୍ । ୩୯ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାନ ହେ ଲାଗାୟ୍ ନିଲ୍ଲି ନମେର୍ତିଂ ଦାକା ହିତାନ୍, ଆରି ହେଦେଲିଂ ନମେର୍ ପିସ୍ତାତ୍, ପାଚେ ହେଦେଲ୍ ହେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ହେୱାର୍ତି ହେବା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାତ୍ ।

୪୦ ଖେଡ଼ାହାନି ସମୁତ, ଇନେର୍ ଲାଗାଂ ବାର୍ବିନ୍ ରଗ୍ ଆତି ମାନାୟାର୍ ମାତାର୍, ହେୱାର୍ ଓଜାର୍ ହେୱାରିଂ ଜିସୁ ଲାଗେ ତାଈଖାତାର୍ ଆରି ହେୱାନ ଓଜାର୍ ମାନାୟଜପି କେଇ ଇଡ଼୍ଜି

ହେଖାରିଂ ଉଦ୍ କିତାନ୍ । ୪୧ ପାଚେ, ବୁଡ଼କୁପା କିକିରାଡ଼ିଂ କିଜି କିଜି “ଏନ୍ ଇସ୍ବର ମାଜି” ଇଞ୍ଜି ଝେନ୍ଞି ବେସି ଲଗାରତାଂ ହସି ହାଟିକ୍ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଖେରିଂ ଦାକା ହିଜି ବେରଣ୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ହିଝାତାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଖାନ୍ ଜେ କ୍ରିସ୍ଟ, ଇଦାଂ ହେଖାଙ୍ଗ୍ ପୁଞ୍ଜି ମାଟିକ୍ ।

ଗୁଡି ଇଞ୍ଜି ଜିସୁଡି ସୁଣାୟ୍ କିନାକା
(ମାର୍କ ୧:୩୫-୩୯)

୪୨ ନାଣାଙ୍ଗେ ଆନିହିଙ୍ଗ୍, ହେଖାନ୍ ଗାଡ଼ଦାଂ ହସି ର ଚିମ୍ବରା ବାହାତ ହାତାନ୍; ଆରି, ମାନାୟାର୍ ତାକେ ହେଖାନ୍ ଦାସ୍ତେଂ ହେ ଲାଗେ ଖାତାର୍, ଆରେ ହେଖାନ୍ ଇନେସ୍ ହେଖାରତାଂ ହାଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁନ୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେଖାନ୍ ଟେବାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ସେସ୍ଟା କିତାର୍ । ୪୩ ମାତର୍ ହେଖାନ୍ ହେଖାରିଂ ଇତାନ୍, “ବିନ୍ ବିନ୍ ଗାଡ଼ଦ ପା ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଲଡ଼ା ମାପୁ ରାଜିନି ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ଼, ଇନାକିଦେଂକି ହେଦାଂ କାଜିଂ ଇସ୍ବର ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପକ୍ତାତାନ୍ନା ।”

୪୪ ପାଚେ, ହେଖାନ୍ ଜିହୁଦା ଦେସ୍ନି କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ସୁଣାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ ।

ଜିସୁ ପର୍ତୁମ୍ ଟେଲାରିଂ କୁକ୍ତାନ୍
(ମାତିଉ ୪:୧୮-୨୨; ମାର୍କ ୧:୧୭-୨୦)

୧ ✨ଦିନେକ୍ ଜିସୁ ଗିନେସରଡ଼ ହମ୍ବୁର୍ ଗୁଟିତ ନିଲ୍ଡି ମାଚାନ୍; ଆରି ମାନାୟାର୍ ଗହଲିତ ହେଖାନ୍ ଜପି ତବ୍‌ଗା ଆଜି ଇସ୍ବର ମାପୁ ବରନ୍ ଝେନ୍ଞି ମାଚାର୍, ୨ ଆରି, ହେଖାନ୍ ହାମ୍ବୁର୍ ଗୁଟିତ ରିଣ୍ଡାଂ ତଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ ମାନାକା ହୁଡ଼ତାର୍; ମିନ୍‌କୁ ଆହ୍‌ନାକାର୍ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜୁଜି ଜାଲ୍ ନୁସ୍‌ଦି ମାଚାର୍ । ୩ ହେ ତଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେତାଂ ଇମଣାକା ସିମନ୍‌ଡି ମାଚାଡ଼, ହେବେ ହେଖାନ୍ ଦୁମ୍‌ଜି ମେନ୍‌ନିତାଂ ଅଲପ୍ ଦେହା ହାଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଖାନ୍ ଗଝାରି କିତାନ୍; ଆରେ, ହେଖାନ୍ କୁଚି ତଙ୍ଗାତାଂ ହେନି ମାନାୟାର୍‌ତ ହିକ୍ୟା ହିଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ ।

୪ ଜିସୁ ବେରଣ୍ ଝିସ୍ତି ସିମନ୍‌ଡିଂ ଇତାନ୍, “ଏଲୁଂ ବିତ୍ରେ ହାଲ୍‌ଜି ମିନ୍‌କୁ ଆସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ମିଝାଙ୍ଗ୍ ଜାଲ୍ ଇଡ଼ାଟ୍ ।”

✨ ୫:୧ ୫:୧ ମାତିଉ ୧୩:୧,୨; ମାର୍କ ୩:୯,୧୦; ୪:୧.

୫ ☆ଇବେଣ୍ଟ୍ରୀଂ ସିମନ୍ ଉତର ହିତାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ହାର୍ତାନାଣା କାମାୟ୍ କିଜି ଇନାକା ଆହ୍‌ଝାତାମ୍; ମାତର୍ ନି କାତାତାଂ ଆନ୍ ଜାଲ୍ ଇଡ୍‌ନାଙ୍ଗା ।” ୬ ☆ଆରି, ହେଝାର୍ ହେଦାଂ ଇଡ୍‌ଜି ବେସି ମିନ୍‌କୁ ଆସ୍ତାର୍, ପାଚେ ହେଝାର୍‌ତି ଜାଲ୍ ନାଡ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାଡ୍ । ୭ ହେବେଣ୍ଟ୍ରୀଂ ହେଝାର୍ ଇମ୍‌ଣି ତା ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର୍ ମାଚାର୍ ଅଲ୍‌ଗା ତଙ୍ଗାତାକେ ମାଚାର୍, ହେଝାର୍ ଇନେସ୍ ଝାଜି ହାଙ୍ଗ୍ କିତାର୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାର୍ ହେଝାରିଂ କୁଲ୍‌ବାର୍ । ଇବେଣ୍ଟ୍ରୀଂ ହେଝାର୍ ଝାଜି ରିଣ୍ଟ୍ରୀଂ ତଙ୍ଗାକାଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବାତ କିତାର୍ ଜେ, ହେଝାଙ୍ଗ୍ ମୁଞ୍ଜିନି ଲାକେ ଆତାଡ୍ । ୮ ମାତର୍ ସିମନ୍ ପିତର୍ ଇଦାଂ ହୁଡ୍‌ଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ କାଲ୍‌କୁ ତାରେନ୍ ଦାଣ୍ଡହାଣ୍ ମାଗ୍‌ଜି ଇଚାନ୍, “ଏ ମାପୁ ନା ଲାଗେତାଂ ହାଲା, ଲାଗିଂ ଆନ୍ ରଝାଙ୍ଗ୍ ପାପି ମାନାୟ୍ ।”

୯ ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାର୍ ହେ ବାହାତ ଏଚେକ୍ ମିନ୍‌କୁ ଆସ୍ତାର୍ ଜେ ହେଦାଂ ହୁଡ୍‌ଜି ହେଝାନ୍ ଆରେ ତା ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର୍ କାବା ଆତାର୍ । ୧୦ ଆରି, ଜେବ୍‌ଦିରନି ରିୟାର୍ ମାଜି ମାଚାର୍ ଜାକୁବ୍ ଆରି ଜହନ୍, ଇମ୍‌ଣାକାର୍ କି ସିମନ୍‌ତିଂ ମେହାୟ୍‌କିଜି ମାଚାର୍, ହେଝାର୍ ବିତ୍ରେ ହେ ଲାକେ କାବା ଆତାର୍ । ଆରେ, ଜିସୁ ସିମନ୍‌ତିଂ ଇଚାନ୍, “ପାଣ୍ଡ୍ରା ଆମା, ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାନାୟ୍ ଆହ୍‌ନାକା ହିକାଇ କିଦ୍‌ନାଙ୍ଗ୍ ।”

୧୧ ହେବେଣ୍ଟ୍ରୀଂ ହେଝାର୍ ତଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ ଗୁଚିତ ତାସି ଝିଜୁ ପିସି ଜିସୁ ପାଚେ ପାଚେ ହାଚାର୍ ।

**ଜିସୁ ର ଗାଜା ରଗିଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୮:୧-୪; ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫)**

୧୨ ରଗ ଜିସୁ ଗାଡ୍‌ଦ ମାନି ସମ୍ବୁତ, ହୁଡ୍‌ଡା, ଗାଜାରଗ୍ କାଟାକାନ୍ ହେ ବାହାତ ମାଚାନ୍; ହେଝାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ହୁଡ୍‌ଜି ମୁମ୍ ତାରେନ୍ କିଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗଝାରି କିଜି ଇଚାନ୍, “ଏ ମାପୁ ଏନ୍ ଜଦି ଇଚା କିନାୟ୍, ତା ଆଡିସ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସକର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ଦାନାୟ୍ ।”

୧୩ ହେବେଣ୍ଟ୍ରୀଂ ହେଝାନ୍ କେଇ ଲାମାୟ୍ କିଜି ହେଝାନ୍ତିଂ ତୁବିସ୍ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ଇଚା କିନାଙ୍ଗା, ସକର୍ ଆ ।” ହେ ଦାପ୍ରେ ଗାଜାରଗ୍ ତା ତାକେଣ୍ଟ୍ରୀଂ ଦେହା ଆତାଡ୍ । ୧୪ ଆରେ, ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବଲ୍ ହିଜି

☆ ୫:୫ ୫:୫ ଜହନ୍ ୨୧:୩. ☆ ୫:୬ ୫:୬ ଜହନ୍ ୨୧:୬.

ଇଚାନ ଇନେରିଂପା ଝେର୍‌ମା, ମାତର୍ “ହାଲ୍‌ଜି ମାପୁହେବାକିନାକାନିଂ ତାକେ ହାଲା ନିଜେ ଚର୍‌ୟା, ଆରି ମସାତି ବଲ୍‌ ଇସାବ୍‌ରେ ଜାର୍‌ତି ନିର୍‌ମଲ୍‌ ଲାକେ ହେଝାର୍‌ ଲାଗାଂ ସାକି ହିନି କାଜିଂ ପୁଜା କିୟା ।”

୧୫ ମାତର୍ ହେଝାନ୍ତି ବେଶ୍‌ନି କାତା ଆରି ବେସି ଝିଣିତାତ୍, ଆରି ବେସି ମାନାୟାର୍‌ ଝେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍‌ ଇଞ୍ଜି ଆରେ ଜାର୍‌ ଜାର୍‌ ରଗତାଂ ଉଜ୍‌ ଆଦେଂ ଇଞ୍ଜି ରୁଣ୍ଡା ଆଦେଂ ଲାଗାତାର୍‌; ୧୬ ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ଚିମ୍‌ରା ବାହାକାଂ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ପାର୍‌ତାନା କିଜି ମାଚାନ୍ ।

ଜିସୁ ର ହିରକଲରଗିଂ ଉଜ୍‌ କିତାନ୍

(ମାତିଉ ୯:୧-୧୮; ମାର୍କ ୨:୧-୧୨)

୧୭ ଦିନେକ୍‌ ଜିସୁ ହିକାୟ୍‌ କିଜି ମାଚାନ୍, ଆରି ଗାଲିଲିନି ସବୁ ନାସକ୍‌, ଆରେ ଜିହୁଦା ଦେସ୍‌ ଆରେ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତାଂ ଝାନାକାରିଂ ପାରୁସି ଆରେ ମସାତି ବିଦି ଗୁରୁର ଲାଗେନେ କୁଚି ମାଚାର୍ । ଆରି, ହେଝାନ୍ ଇନେସ୍‌ ରଗିଂ ଉଜ୍‌ କିନାନ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ମାପୁତି ସାକ୍ତି ହେବେ ମାଚାତ୍ । ୧୮ ଆରେ ହୁଡାଟ୍, କେତେକ୍‌ ଲଗୁ ର ପାକା ଝାଟ୍‌ୟାତି ରଗି ମାନାୟାତିଂ କାଟେଲ୍‌ତ ପିଣ୍ଡୁଜି ତାସି ବିତ୍ରେ ଅଦେଂ କାଜିଂ ଆରି ଜିସୁଙ୍ଗ୍‌ ମୁମ୍‌ଦ ଇଡ୍‌ଦେଂ କାଜିଂ ସେସ୍‌ କିଜି ମାଚାର୍ । ୧୯ ମାତର୍ ବିଡ୍‌ ଲାଗିଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍‌ ବିତ୍ରେ ଅଦେଂ କାଜିଂ ହାଜି ଗାଗାଝାତିଲେ ହେଝାର୍‌ ଇଲ୍‌ ଚାଉଣି ହାଲ୍‌ଜି ଜେଗନ୍‌ ଜେସ୍‌ସି କାଟେଲ୍‌ ହୁକେ ତାଙ୍ଗ୍‌ ମାଦ୍‌ଣି ବାହାତ ଜିସୁ ମୁମ୍‌ଦ ଜୁଡ୍‌ତାର୍ । ୨୦ ହେଝାନ୍ ହେଝାର୍‌ ପାତ୍ କିନାକା ହୁଡ୍‌ଜି ଇଚାନ୍, “ଏ ମାନାୟ୍‌, ନି ଝିଜୁ ପାପ୍‌ କେମା କିୟା ଆତାଡ୍‌ନ୍ନା ।”

୨୧ ହେବେ ସାସ୍‌ିର୍ ଆରି ପାରୁସିର୍ ଜାର୍‌ ଜାର୍‌ ବିତ୍ରେ ଏଲେଙ୍ଗ୍‌ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍‌ ଲାଗାତାର୍‌, ଇଝାନ୍ ଜେ ଇସ୍‌ର୍ ନିୟା କିନାନା, “ଇଝାନ୍ ଇନାକାନ୍ ? କେବଲ୍‌ ଇସ୍‌ର୍ ପିସ୍‌ି ଆରେ ଇନେର୍ ପାପ୍‌ କେମା କିଦେଙ୍ଗ୍‌ ଆଡ୍‌ଦାନାନ୍ ?”

୨୨ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଝାର୍‌ତି କାତାବାର୍‌ତା ପୁଞ୍ଜି ହେଝାରିଂ ଉତର୍‌ ହିତାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ୍‌ ଜାର୍‌ ଜାର୍‌ ମାତ୍‌ ଇନାକା କାତାବାର୍‌ତା କିନାଦେରା ? ୨୩ ଇନାକା ଆଡ୍‌ଝା ? ନି ଝିଜୁ ପାପ୍‌ ସବୁ କେମା କିୟା ଆତାଡ୍‌ ଇଞ୍ଜି ଇନାକା, କି ନିଙ୍ଗା, ତାଙ୍ଗା ଇଞ୍ଜି ଇନାକା ?” ୨୪ ମାତର୍ ପୁତ୍‌ ତ ପାପ୍‌

କେମା କିଦେଇଁ ମାନାୟ ମାଜିତି ଆଦିକାର୍ ମାନାଡ଼, ଇଦାଂ ଇନେସ୍ ଏପେଇଁ ପୁନାଦେର୍ ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାନ ହିରକଲ୍‌ଇଡ଼ୟାତି ରଗିଂ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ନିଇଁ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ନିଙ୍ଗା, ନି କାଚେଲ୍ ଆସ୍ତି ଜାର୍ ଇଞ୍ଜ ହାଲା ।”

^{୨୫} ହେବେତାଂ ହେଝାନ ଦାପ୍ରେ ହେଝାର୍ ମୁମ୍‌ଦ ନିଇଁଜି, ଇମ୍‌ଣି କାଚେଲ୍ ଜପି ହେଝାନ ହୁନ୍‌ଜି ମାଚାନ, ହେଦାଂ ଅଜି ଗାଜା ଇସ୍‌ତର୍ କେର୍‌ଜି କିଜି କିଜି ଜାର୍ ଇଞ୍ଜ ହାଚାନ । ^{୨୬} ହେବେ ଝିଜାକାର୍ କାବା ଆଜି ଇସ୍‌ତର୍ କେର୍‌ଦେଇଁ ଲାଗାତାର୍ ଆରି ବେସି ପାଣ୍ଡା ଆଜି ଇଚାର୍, “ନେଞ୍ଜେଇଁ ଆପେଇଁ କି କାବାଆନି ଗଟ୍‌ଣା ହୁଡ଼ତାପ୍ !”

ଜିସୁ ଲେବିଇଁ କୁକ୍‌ତାନ

(ମାତିଉ ୯:୯-୧୩; ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭)

^{୨୭} ଇବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ହସି ହାଲ୍‌ଜି ଲେବି ତରଦାକାନ ରଝାନ ସିସ୍‌ସୁନ୍‌ନାକାନ ଏନ୍‌ନି ବାହାତ କୁର୍‌ଚି ମାନାକା ହୁଡ଼ଜି ତାଇଁ ଇଚାନ, “ନା ପାଚେ ଝା ।” ^{୨୮} ହେବେଣ୍ଡାଂ ଲେବି ଝିଜୁ ପିସ୍ତି ନିଇଁଜି ତା ପାଚେ ହାଞ୍ଜେଇଁ ଲାଗାତାନ ।

^{୨୯} ଆରେ, ଲେବି ଜାର୍ ଇଞ୍ଜ ହେଦାଂ କାଜିଂ ର ଗାଜାବଜି କିତାନ, ଆରେ ବେସି ହେନି ସିସ୍‌ସୁନ୍‌ନାକାର୍ ଆରି ବିନ୍ ବିନ୍ ଲକୁ ହେଝାର୍ ହୁକେ ଚିଞ୍ଜେଇଁ କୁର୍‌ଚାର୍ । ^{୩୦} ହେବେଣ୍ଡାଂ ପାରୁସିର୍ ଆରି ହେଝାର୍ କୁଦାନି ସାସ୍ତିର୍ ତା ଚେଲାର୍ ବିରୁଡ଼ତାଂ ଇଞ୍ଜେଇଁ ଲାଗାତାର୍, “ଏପେଇଁ ଇନେକିଦେଂ ସିସ୍‌ସୁନ୍‌ନାକାର୍ ଆରି ପାପିୟାର୍ ହୁକେ ତିନାଉଣା କିନାଦେରା ?”

^{୩୧} ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ, “ଉଜ୍ ଆତାକାର୍ ତାକେ ତାଲ୍‌ରତି ଲଡା ଆକାୟ, ମାତର୍ ଉଜ୍ ଆଝାତାକାରିଂ ଲଡା ମାନାଡ଼ । ^{୩୨} ଆନ୍ ଦାମ୍ ଲଗାଇଁ କୁକ୍‌ତେଂ ଇଞ୍ଜି ଝାଝାତାଂନ୍ନା, ମାତର୍ ମାନ୍‌ବାଦ୍‌ଲାଇଁ କିନି କାଜିଂ ପାପିୟାରିଂ କୁକ୍‌ତେଂ ଝାତାଂନ୍ନା ।”

ଉପାସ୍ କିନି ବିସ୍ତେ ପର୍‌ସନ୍

(ମାତିଉ ୯:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨)

^{୩୩} କେତେଜାଣ୍ ଜିସୁଇଁ ଇଚାର୍, “ଜହନ୍‌ତି ଚେଲାର୍ ଚାଣେକ୍‌ତିଂ ଚାଣେକ୍ ଉପାସ୍ ଆରି ପାର୍ତ୍ତନା କିତାର୍, ପାରୁସିର୍ ଚେଲାର୍ ପା ହେ ଲାକେ କିତାର୍, ମାତର୍ ନି ଚେଲାର୍ ତିନାଉଣା କିତାର୍ ।”

୩୪ ହେବେଣ୍ଡା ଜିସୁ ହେଝେରିଂ ଇଚାନ, “ବିବା ଇଞ୍ଜି ୱାତାକାର୍ ବିବାଦାଂଶେନ୍ ମାନି ୱେଡାଲିଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ କି ହେଝାରିଂ ଉପାସ୍ କିଇକିଦେଂ ଆଡନାଦେର୍ ? ମୁଡକେ ଆକାୟ୍ ୩୫ ମାତର୍ ସମୁ ୱାନାଡ୍; ଏଚେକାଡ୍ ସ ହେଝେର୍ତାଂ ବିବାଦାଂଶେନିଂ ନିକ୍ତି ଅନାର୍, ହେ ପାଦନା ହେଝାଡାଂ ହେଝାର୍ ଉପାସ୍ କିତାର୍ ।”

୩୬ ଆରେ, ହେଝାନ୍ ହେଝେରିଂ ର ଉତର୍ମୁଡ୍ ଇଚାନ, “ଇନେର୍ ପୁନି ହେନ୍ଦାତାଂ ପୁନି ହେନ୍ଦାତ ଇଚୁନ୍; ଇଚ୍ତିସ୍ ହେ ପୁନି ହେନ୍ଦାତିଂ କେଚ୍ଚି ଅନାଡ୍, ଆରେ ପୁନିହେନ୍ଦା ପୁନି ହେନ୍ଦା ହୁକେ ମିହାଆଡ୍ । ୩୭ ଆରେ, ଇନେର୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ପୁନି ତଲ୍ ମଶାତ ଇଚୁନ୍; ଇଚ୍ତିସ୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ମଶାତିଙ୍ଗ୍ ପାଟନାଡ୍, ଆରେ ମଶା ନସ୍ ଆନାଡ୍ । ୩୮ ମାତର୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ପୁନି ମଶାତ ଇଚ୍ଚନାକା ମାନାଡ୍ । ୩୯ ଆରେ, ଇନେର୍ ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ଉଣ୍ଡି ପୁନି ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ଉଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ କିଡର୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାନ୍ ଇନାନ୍, ପୁନାକା ନେ ହାର୍ ।”

ଜିସୁ ବିଚାର ନାଞ୍ଜିଙ୍ଗି ପର୍ସନ୍
(ମାତିଉ ୧୨:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮)

୧ ରଗ ଜମ୍ନିବାର୍ ନାଜିଂ ଜିସୁ ତାସ୍ଚୁମି ହିଜି ହାଲ୍ଜି ମାନି ୱେଡାଲିଂ ତା ଚେଲାହିର୍ ତାସ୍ଚି ଜିକି ନାଡ୍ଚି ନାଡ୍ଚି କେଇଦ ରାମ୍ଦାୟ୍ କିଜି ତିଞ୍ଜି ମାଚାର୍ । ୨ ମାତର୍ ପାରୁସିର୍ ବିତ୍ତେ କେତେକ୍ ଇଚାର୍, “ଜମ୍ନିବାର୍ତ ଇନାକା କିନାକା ବିଦି ହିଲୁଡ୍, ହେଦାଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନେକିଦେଂ କିନାଦେରା ?”

୩ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଦାଉଦ୍ ଆରି ତା ମାନାୟାର୍ ନାସ୍କି ମାନି ୱେଡାଲିଂ ଇନାକା କିଜି ମାଚାନ୍, ହେଦାଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ପଡ୍ଡି କିଝାତାଦେଣ୍ଡା ? ୪ ଦାଉଦ୍ ଇନେସ୍ ଇସ୍ଚର୍ ଇଞ୍ଜି ହଶଜି, ଇମ୍ଶି ଦର୍ସିନି ରୁଚି କେବଲ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ପିସ୍ସି ଆରେ ଇନେର୍ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ବିଦି ହିଲୁଡ୍, ହେଦାଂ ଅଜି ତିଞ୍ଜି ମାଚାର୍, ଆରେ ଜାର୍ ହାଙ୍ଗ୍ଦାକାରିଂ ପା ହିଜି ମାଚାନ୍ ।”

୫ ଆରେ, ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ମାନାୟ୍ ମାଜି ଜମ୍ନିବାର୍ ନାଜିଂ ପା ମାପୁ ଆନାନ ।”

ଜିସୁ ଜମ୍ନିବାର୍ ର ରଗିଂ ଉଜ୍ କିତାନ

(ମାତିଉ ୧୨:୯-୧୪; ମାର୍କ ୩:୧-୬)

୬ ତାୱାନ ଆରେ ର ଜମ୍ନିବାର୍ ନାଜିଂ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ହଣ୍ଡି ହିକାୟ୍‌କିଜି ମାଚାନ; ହେବେ ରକାନ ମାନାୟ୍ ମାଚାନ, ହେ ବୁଜ୍‌ଣି କେଇ ୱାଜ୍‌ଜି ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାଡ୍ । ୭ ଆରେ, ହେୱାନ ଇନେସ୍‌କି ଜମ୍ନିବାର୍‌ତ ଉଜ୍ କିନାନ, ଇଦାଂ ହୁଡ୍‌ଦେଂ କାଜିଂ ସାସ୍‌ସିର୍ ଆରି ପାରୁସିର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଇଚ୍‌କାଡ୍ କିଜି ଚେବା ଆତାର୍, ଇନେସ୍ ହେୱାର୍ ହେୱାନ ବିରୁଦ୍‌ତ ଦାବା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ନାର୍ । ୮ ମାତର୍ ହେୱାନ ହେୱାର୍ ମାନନି ଏଡ୍ ପୁଞ୍ଜି, ଇମ୍‌ଣି ମାନାୟ୍‌ତିଂ କେଇ ୱାଜ୍‌ଜି ମାଚାଡ୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ନିଙ୍ଗା, ମାଦି ନିଲା । ଆରେ, ହେୱାନ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ନିଲ୍‌ତାନ ।” ୯ ହେବେ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ଦାଦ୍‌ନାଙ୍ଗା, ଜମ୍ନିବାର୍ ଇନାକା କିନାକା ବିଦି ହାର୍ କିନାକା କି ବାନ୍ୟା କିନାକା ? ଜିବୁନ୍ ରାକ୍ୟା କିନାକା କି ନସୁ କିନାକା ?” ୧୦ ଆରେ, ହେୱାନ ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ ୱିଜାକାରିଂ ହୁଡ୍‌ଜି ତାଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ନି କେଇ ଲାମାୟ୍‌କିଦା ।” ହେବେ ହେୱାନ ହେଦାଂ କିତାନ, ଆରେ ତା କେଇ ହାରା ଆତାଡ୍ ।

୧୧ ମାତର୍ ହେୱାର୍ ରିସା ଆଜି ବାଡ୍ ହାଲ୍‌ଜି, ଆରେ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ବେରୁତାଂ ଇନେସ୍ କିଡିସ୍ ଆଡ୍‌ନାର୍,* ହେ ବିସ୍ତେ ହେୱାର୍ ହେୱେର୍ କାତାବାଡା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।

ଜିସୁ ବାର ଚେଲାରିଂ ବାଟିକିତାନ

(ମାତିଉ ୧୦:୧-୪; ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯)

୧୨ ହେୱାଡାଂ ହେୱାନ ଦିନେକ୍ ପ୍ରାର୍ଥାନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଡ୍‌ଡିତ ହାଚାନ, ଇସ୍‌ସିର୍ ତାକେ ପାର୍ଥାନା କିଜି କିଜି ହାର୍ଥାନାଣା ମାଚାନ । ୧୩ ଅଜଡ୍ ଆଡିଲେ, ହେୱାନ ହେ ଚେଲାରିଂ ଲାଗେ କୁକ୍‌ଡି ହେୱାର୍ ବିତ୍ରେ ବାର ଜାଣ୍ଡିଂ ବାଟି କିତାନ; ହେୱାନ ପକ୍ୟାତାକାର୍ ତର୍ ଇଡ୍‌ତାନ; ୧୪ ହେୱାର୍ ଆତାର୍ ସିମନ୍, ଇନେରିଂ ହେୱାନ ପା ପିତର୍

* ୬:୧୧ ୬:୧୧ ଇଚାର୍; କେତେକ୍ ପଡିତ ରିସାତାଂ ଇଚାକା ମାନାଡ୍

ତର ଇଡ଼ତାନ, ଆରି ହେ ଟଣ୍ଡାହି ଆହିୟ, ଜାକୁବ୍ ଆରି ଜହନ୍, ପିଲପ୍ ଆରି ବାର୍ତଲମି, ^{୧୫} ମାଡ଼ିଉ ଆରି ତମା, ଆଲପିତି ମାଜି ଜାକୁବ୍ ଆରି ସିମନ୍, ଇନେରିଂ ମୁମଅଜଡ଼୍ ଇନାର, ^{୧୬} ଜାକୁବ୍ତି ମାଜି ଜିହୁଦା ଆରି ଇସ୍ତାରିୟତିୟ ଜିହୁଦା, ଇନେର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ସାଡ଼ୁ କେଇଦ ହେଲାଇୟ କିତାନ ।

**ଜିସୁ ହିକ୍ୟା ହିତାନ ଆରି ଉଜ୍ କିତାନ
(ମାଡ଼ିଉ ୪:୨୩-୨୫)**

^{୧୭} ଆରେ, ହେଝାନ ହେଝାର୍ ହୁକେ ମାଡ଼ିତାଂ ଜୁଜି ଝାତାର୍ ସାରିୟା ବାଟାତ ନିଲ୍ତାର୍, ଆରେ ତା ବେସିହେନି ଚେଲାର୍ ଆରି ଝିଜାର୍ ଜିହୁଦା ରାଜି ଜିରୁସାଲମ୍ ଆରେ ହାମ୍‌ଦୁର୍ ଗୁଟିତମାନି ସର ଆରି ସିଦନ୍ ଗାଡ଼ତାଂ ବେସିହେନି ତା ଲାଗେ ଏକାଝାତାର୍; ^{୧୮} ହେଝାର୍ ହେ ବେରଣ୍ ଝେଝେଙ୍ଗ୍ ଆରି ଜାର୍ ଜାର୍ ରଗତାଂ ଉଜ୍ ଆଦେଂ ଝାତାର୍, ଆରେ ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ବାନ୍ୟା ଜିରୁନକାଂ ତାଙ୍ଗ୍ କସ୍ ପାୟା ଆଜି ମାଚାର୍, ହେଝାର୍ ଉଜ୍ କିୟାଆତାର୍; ^{୧୯} ଆରେ ଲକୁ ତାଙ୍ଗ୍ ତୁଦେଂ ଇଞ୍ଜି ସେସ୍ଟା କିଜି ମାଚାର୍, ଇନାକିଦେଂକି ତା ତାକେଣ୍ଡାଂ ସାକ୍ତି ହସି ଝିଜାକାରିଂ ଉଜ୍ କିଜି ମାଚାଡ଼ ।

**ଆସିର୍ବାଦ୍ ଆରି ଦୁକ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୫:୧-୧୨)**

^{୨୦} ହେ ଝେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ହେଝାନ ଜାର୍ ଚେଲାର୍ କାଜିଂ ହୁଡ଼୍‌ଜି ଇଚାନ, “ହିଲ୍‌ଝି କାକୁଲ୍‌ତି ଲଗୁ ଜେ ଏପେଙ୍ଗ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟ, ଇନାକିଦେଂକି ଇସ୍ତବ୍ ରାଜି ମିଦାଙ୍ଗ୍ ।”

^{୨୧} “ନଙ୍ଗ୍ ନାସ୍‌କି ଜେ ଏପେଙ୍ଗ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟ, ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ପାଞ୍ଚାନ୍ନାଦେର୍ ।”

“ନଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍‌ବାନାଦେର୍ ଜେ ଏପେଙ୍ଗ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟ, ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଗ୍ଲୁଇନାଦେର୍ ।”

^{୨୨} ☆ “ମାନାୟାର୍ ଏଚେକାଡ଼ଦ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗିଣ୍‌କିଦନାର୍ ଆରି ମାନାୟ ମାଜି କାଜିଂ ବିନେ କିଦନାର୍, ଆରେ ନିନ୍‌କିଦନାର୍ ଆରି ମି ତରଦିଂ ବାନ୍ୟା ଇଞ୍ଜି ମୁନାକିନାର୍, ତେବେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟ । ^{୨୩} ☆ହେ

☆ ୭:୨୨ ୭:୨୨ ୧ ପିତର୍ ୪:୧୪. ☆ ୭:୨୩ ୭:୨୩ ପକ୍ୟାତାକା ୭:୫୨.

ଦିନ ଝାରି କିଛି ଏୟାର୍, ଇନାକିଦେଂକି ହୁଡ଼ାଟ୍, ସାଗେତ ମିଦାଂ
ଇନାମ୍ ଜବର; ଆରେ, ହେ ଲାକେ ତ ହେଝାର୍ ଆବାନି ଲାତ୍ରାର୍
ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାର୍ କାଜିଂ କିଛି ମାତାର୍ ।”

୨୪ “ମାତର୍ ହାୟ୍, ତାଣ୍ ପାୟା ଆନି ମାଜାନ୍ ଜେ ଏପେଙ୍ଗ୍,
ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ସୁକ୍ ପାଇ କିନାଦେରା ।”

୨୫ “ହାୟ୍, ତାଣ୍ କାଜିଂ ନେଜେଝିଗା ପାଞ୍ଚାଦେଶ୍ଟା ଜେ ଏପେଙ୍ଗ୍,
ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ନାସକି ଆନାଦେର ।”

“ହାୟ୍, ତାଣ୍ ପାୟା ଆନାଦେର ନେଜେଝିଗା ଗୁଇନାଦେର ଜେ
ଏପେଙ୍ଗ୍,
ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଦୁକ୍ ଆରି ଆଡ଼୍‌ବାନାଦେର ।”

୨୬ “ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ ଝିଜାର୍ ଲକୁ ମି ତର୍ ଉପନାର୍, ହେ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ
ହାୟ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ତାଣ୍ ପାୟାନି ଲଗ୍; ହେ ଲାକେ ତ ହେଝାର୍‌ତ୍ ଆବା
ଲାତ୍ରାର୍ ଚାକ୍ରାୟ୍ ବେଶ୍‌କିନାକାର୍ କାଜିଂ କିଛି ମାତାର୍ ।”

ବେରିୟାରିଂ ଜିଉନଝାଟ୍
(ମାତିଉ ୫:୩୮-୪୮; ୭:୧୨)

୨୭ “ମାତର୍ ଝେନାଦେରା ଜେ ଏପେଙ୍ଗ୍, ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆନ୍
ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ମି ସାତୁରିଂ ଝାରି କିୟାଟ୍; ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
ନିୟା କିଦ୍‌ନାର୍, ହେଝେରିଂ ଜିଉନଝାଟ୍; ୨୮ ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
ରାଶ୍ ହିଦ୍‌ନାର୍, ହେଝେରିଂ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିୟାଟ୍; ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
ହିନସ୍ତା କିଦ୍‌ନାର୍, ହେଝାର୍ କାଜିଂ ପାର୍ତନା କିୟାଟ୍ । ୨୯ ଇନେର୍
ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ର କୁର୍‌ଝାତ ଚାପ୍‌ଡା ଇଡ଼ିଦାନାର୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ଅଲ୍‌ଗା
କୁର୍‌ଝା ଚଚା; ଆରେ, ଇନେର୍ ନି ହେୟା ଅନାର୍, ହେଦାଂ ନି
ଉସ୍‌ପାନାକା ପା ଅଦେଂ ମୁନା କିମାଟ୍ । ୩୦ ଇନେର୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
ଏନ୍‌ନାନାର୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହିୟାଟ୍; ଆରେ ଇନେର୍ ନି ଦାନ୍ ଅନାର୍,
ତାତାକେଣ୍ଡାଙ୍ଗ୍ ହେଦାଂ ଆରେ ରଗ ଏନ୍‌ମାଟ୍ । ୩୧ *ମାନାୟାର୍ ମି
କାଜିଂ ଇନେସ୍ ବାନି ବେବାର୍ କିଦ୍‌ନାର୍ ଇଞ୍ଜି ଇଚା କିନାଦେର,
ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେଝାର୍ କାଜିଂ ହେ ଲାକେ କିୟାଟ୍ ।”

୩୨ ଆରେ, ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜିଉନଦ୍‌ନାର୍, ହେଝାରିଂ
ଜିଉନତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଆସିର୍ବାଦ୍ ପାୟା ଆନାଦେର ?

☆ ୭:୩୧ ୭:୩୧ ମାତିଉ ୭:୧୨.

ଇନାକିଦେଂକି ପାପିର ପା ଜାର୍ ଜାର୍ ଜିଉନନାକାରିଂ ଜିଉନନାର୍ ।
 ୩୩ ଆରେ, ଇମ୍ଫାକାର୍ ମିଦାଙ୍ଫ ହାର୍ କିନାର୍, ଜଦି ଏପେଙ୍ଫ କେବଲ୍
 ହେଝାରିଂ ହାର୍ କିନାଦେର୍, ତେବେ ଏପେଙ୍ଫ ଇନାକା ଆସିର୍ବାଦ୍
 ପାୟା ଆନାଦେର୍ ? ଇନାକିଦେଂକି ପାପିୟାର୍ପା ହେଦାଂ କିନାରା
 । ୩୪ ପାରେ, ଇମ୍ଫାକାର୍ତାଂ ମିଦାଙ୍ଫ ପାୟା ଆନି ଆହା ମାନାଡ୍,
 କେବଲ୍ ହେଝେରିଂ ରୁଣ୍ ହିତିସ୍ ଏପେଙ୍ଫ ଇନା ଆସିର୍ବାଦ୍ ପାୟା
 ଆନାଦେର୍ ? ପାପିର ପା ସମାନନେ ପାୟାଦେଂ ଇଞ୍ଜି ପାପିରିଙ୍ଫ
 ରୁଣ୍ ହିନାର୍ ୩୫ ମାତର୍ ମି ସାତୁକାଂ ଜିଉନଝାଟ୍ ଆରି ହେଝାରିଂ ହାର୍
 କିୟାଟ୍, ଆରେ ଉଲ୍ଟି ରୁଣ୍ ଆହା କିଝାଦାଂ ରୁଣ୍ ହିଆଟ୍; ତା ଆତିସ୍
 ମିଦାଙ୍ଫ ଇନାମ୍ ବେସି ଆନାଡ୍ ଆରି ଏପେଙ୍ଫ ସିଗ୍ଦାକାନ୍ ମାପୁ
 ମେହି ଆନାଦେର୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାନ୍ ଲଡାଆଞ୍ଜି ଆରି ବାନ୍ୟାଙ୍ଫ
 ପା ଦୟା କିନାନ୍ । ୩୬ ମିଞ୍ଜି ଆବା ଇନେସ୍ ଦାମ୍, ଏପେଙ୍ଫ ହେ
 ଲାକେ ଦାମ୍ ଆଡ ।

ଅଲ୍ଗା ବିନେନିକାର୍ କାଜିଂ ବିଚାର୍ କିମାଟ୍
 (ମାତିଉ ୭:୧-୫)

୩୭ “ଆରେ, ବିଚାର୍ କିମାଟ୍, ତା ଆତିସ୍ ଏପେଙ୍ଫ ବିଚାର୍କିୟା
 ଆଉଦେର୍; ଦସ୍ କିମାଟ୍, ତା ଆତିସ୍ ଏପେଙ୍ଫ ଦସି କିୟାଆଉଦେର୍
 । କେମା କିୟାଟ୍, ତା ଆତିସ୍ ଏପେଙ୍ଫ କେମା କିୟା ଆନାଦେର୍;
 ୩୮ ଦାନ୍ କିୟାଟ୍, ହେଦାଂ ମିଙ୍ଫେଙ୍ଫ ଦାନ୍ ହିଦ୍‌ୟା ଆନାଡ୍; ଇସ୍ପର୍
 ମାଣଦ ବାତ୍ କିଜି ହେଦେଲିଂ ଲେପ୍ଟି ଡିଉଡିଉ ମିଙ୍ଫେଙ୍ଫ ମାଣଦ
 ହିଦ୍‌ନାର୍; ଇନାକିଦେଂକି ଇମ୍ଫାଣି ମାଣଦ ଲାଟ୍‌ନାସ୍, ହେ ମାଣ୍ଡାଂ
 ମିଙ୍ଫେଙ୍ଫ ଆରେ ମାଣ୍ଡାଂ ହିଦ୍‌ଆ ଆନାଡ୍ ।”

୩୯ ଜିସୁ ହେଝେରିଂ ର ଉତର୍ମୁଡ୍ ପା ଇଚାନ୍, “କାଣା ଇନାକା
 କାଣାଂ ହାଜି ଚଟ୍‌ଚେଙ୍ଫ ଆଡ୍‌ନାନ୍ ? ଜଦି ହେଝାନ୍ ହେ ଲାକେ
 କିନାନ୍, ଲାଗିଂ, ହେଝାର୍ ଇନାକା ରିୟାର୍ କ୍ଷୁଦ୍‌ଆ ଆରୁର୍ ?
 ୪୦ ☆ଗୁରୁତାଂ ଚେଲା ଗାଜା ଆକାୟ୍; ମାତର୍ ଝିଜାର୍ ଚେଲା ହିକ୍ୟା
 ଝିସ୍ପାରିଟି ହାର୍ ଆଜି ନିଜାର୍ ଗୁରୁ ସମାନ୍ ଆନାର୍ ।”

୪୧ ଆରେ, ଇନେକିଦେଂ ନି ଟଣ୍ଡେନ୍ କାଣ୍ଠାତ ମାନି ଗାତ୍ରା
 ହୁଡ୍‌ନାୟା, ମାତର୍ ନି ନିଜ କାଣ୍ଠାତ ଇମ୍ଫାଣି ଝେଜ୍‌ଗୁ ଗାତ୍ରା ମାନାଡ୍,

☆ ୭:୪୦ ୭:୪୦ ମାତିଉ ୧୦:୨୪,୨୫; ଜହନ୍ ୧୩:୧୬; ୧୫:୨୦.

ହେଦାଂ ବାବିକିଦେଂ ଆଡୁୟା ? ୪୨ ଏପେଙ୍ଗ ଜାର୍ କାଣ୍ଟାତ ମାନି ଦୁଲୁମ୍ ଗାତ୍ରା ହୁଡ଼ଝାଦାଂ ଇନେସ୍ ଜାର୍ ଟଣ୍ଡେନିଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାୟ୍, ଟଣ୍ଡେନ୍, ଝା, ନି କାଣ୍ଟାତ ମାନି ଗାତ୍ରାତିଙ୍ଗ୍ ଉନ୍ଦି ହିଦ୍ନାଙ୍ଗ୍ ? ଆଡେ କାପ୍ଟିୟାର୍ ଆଗେ ଜାର୍ କାଣ୍ଟାତାଂ ଦୁଲୁମ୍ ଗାତ୍ରା ଉନ୍ଦିୟା ତା ପାଟେ ନିଜ୍ ଟଣ୍ଡେନ୍ କାଣ୍ଟାତ ମାନି ଝେଜ୍ଗୁ ଗାତ୍ରା ଉନ୍ଦିନି କାଜିଂ ହାର୍ଦାଂ ହୁଡ଼ଦେଂ ଆଡ଼ନାନ୍ ।

ମାର୍ ଆରି ତା ପାଡ଼୍
(ମାତିଉ ୭:୧୭-୨୦; ୧୨:୩୩-୩୫)

୪୩ “ହାଦ୍ ମାର୍ ବାନ୍ୟା ପାଡ଼୍ ଝାଉଡ଼୍, ବାନ୍ୟା ମାର୍ତ ହାଦ୍ ପାଡ଼୍ ଆହୁଡ଼୍, ଇନେସକି ହାର୍ ପାଡ଼୍ ଆହ୍ନାଡ଼୍ । ୪୪ ଇନାକିଦେଂକି ଝିଜୁ ମାର୍କୁ ଜାର୍ ପାଡ଼୍ଦାଂ ପୁନିୟା ଆନାଡ଼୍; ଝାଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ବୁଟାତାଂତ ମାନାୟାର୍ ତଗା ଏତୁର୍, କି ଝାଡ଼ିକୁଡ଼ିଙ୍ଗ୍ତାଂ ଅଙ୍ଗୁରପାଡ଼୍ ଏତୁର୍ । ୪୫ ହାଦ୍ ଲଗୁ ହାର୍ଦି ଝାସ୍ତିତାଂ ହାଦ୍ ଆଡ଼ମାଡ଼୍ ହପ୍ନାନ୍ । ଆରେ ବାନ୍ୟା ଲଗୁ ବାନ୍ୟା ଝାସ୍ତିତାଂ ବାନ୍ୟା ଆଡ଼ମାଡ଼୍ ହପ୍ନାନ୍; ଇନାକିଦେଂକି ମାତ୍ର ବାଡ଼୍ ଆତାଡ଼ନା ଝେଇ କାତା ଇନାଡ଼୍ ।”

ରିବାନି ଇଲ୍ ରଚ୍ନାକା
(ମାତିଉ ୭:୨୪-୨୭)

୨୭ “ଆରେ, ଏପେଙ୍ଗ ଇନେକିଦେଂ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାପୁ, ମାପୁ ଇଞ୍ଜି କୁଞ୍ଚାନାଦେରା ମତର୍ ନା ବଚନ୍ ପାଲି କିଉଦେରା ? ୨୮ ଇମ୍ଘାକାର୍ ନା ଲାଗେ ଝାଜି ନା ବେରଣ୍ ଝେନ୍ଞି ହେ ସବୁ ପାଲି କିନାନ୍, ହେଝାନ୍ ଇନେର୍ ସମାନ୍ ଆନାନ୍, ହେଦାଂ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଝେଚାନାଙ୍ଗ୍ । ୨୯ ହେଝାନ୍ ଇ ଲାକେ ରକାନ୍ ଇଲ୍ ତ୍ରିକ୍ନି ମାନାୟ୍ ଲାକେ ଜେ ଡେଙ୍ଗାକିଜି କାଟ୍ କୁନାଦି କାଲ୍ ଜପି ଇଡ଼ିଜି କୁଟିକିତାର୍; ଆରେ ପୁର୍ଆଡିଲେ ହୁଞ୍ଜାଟ୍ ହେ ଇଞ୍ଜି ବେସି ଦକା ଇଡ଼ିତାଡ଼ ମାତର୍ ହେଦାଂ ଲେପ୍ପେଦେଂ ଆଡ଼ଝାତାଡ଼, ଇନାକିଦେଂକି ହେଦାଂ ହାର୍ କିଜି ରଚ୍ଚାକାମାଟାଡ଼ । ୩୦ ମାତର୍ ଜେ ଝେନ୍ଞି ପାଲି କିଉନ୍, ହେଝାନ୍ କୁନାଦି କୁଟିକିଝାଦାଂ ମେଦ୍ନି ଜପି ଇଲ୍ ରଚ୍ନି ମାନାୟ୍ ଲାକେ; ଏଚେକାଡ଼୍ଦ ଇଲ୍ତିଂ ବେସି ଦକା ଇଡ଼ିତିସ୍, ଉଲ୍କା ହେ

☆ ୭:୪୫ ୭:୪୫ ମାତିଉ ୧୨:୩୪.

ମଲ୍ଲିକୀଂ ବେସି ଦକା ଇଡୁଡିଲେ, ହେ ଦାପ୍ତେ ହେଦାଂ ବାଡୁହା ଆତାଡୁ ଆରେ ହେଦାଂ ନାସ୍ ବଇଲ୍ଲାର୍ ଆତାଡୁ ।”

ଜିସୁ ରଖାନ ରମିୟ ମାନାୟାତିଂ ଉଜ୍ କିତାନ
(ମାତିଉ ୮:୧୨)

୧ ଜିସୁ ମାନାୟାରିଂ ଖେର୍ଚ୍ଚେଇଁ ମାନକିଜି ମାତାନ ହେଖାନ ଝିଜାର୍ କାତା ଝିସ୍ତି କପର୍ନାହୁମ୍ ହାଟାଗାତାନ । ୨ ହେଖାଡ଼ାଂ ରଖାନ ପାଞ୍ଚକଡି ମେଲ୍ୟାର୍ ମୁଡୁଦାକାନ ହଲ୍ୟାହି ବେମାର୍ ଆଜି ମାତାନ, ହେଖାନ ତାଲେଇଁ ବେସି ଜିଉନଜି ମାତାନ । ୩ ହେଖାନ ଜିସୁ ବିସ୍ତେ କାରୁର୍ ପୁଞ୍ଜି, ହେଖାନ ଇନେସ୍ ଖାଜି ହେ ହଲ୍ୟାହିତି ଜିରୁନ୍ ରାକ୍ୟା କିନାନ, ଇଦାଂ କାଜିଂ ତା ତାକେ ଜିହୁଦିତ୍ କେତେଜାଣ୍ ରୁଡ଼ାଲୁରିଂ ପକ୍ତି ତାଲେଇଁ ଗଞ୍ଜାରି କିତାନ । ୪ ହେଖାର୍ ଜିସୁ କଚଣ୍ଡ ଖାଜି ତାଲେଇଁ ବେସି ଗଞ୍ଜାରି କିଦେଇଁ ଲାଗାତାର୍, ଏନ୍ ଜେ ହେଖାନ କାଜିଂ ଇଦାଂ କିନାୟା, “ହେଖାନ ହେବେନି ଦାୟିତ୍ ଆନାନ; ୫ ଇନାକିଦେଂକି ଜିସୁ ମାଲେଇଁ ଜାତିତିଂ ଜିଉନନାନ ଆରି ହେଖାନ ମା କାଜିଂ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ରଚି ହିଡୁନା ।”

୬ ହେବେ ଜିସୁ ହେଖାର୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ରଚେ ହାତାନ । ହେଖାନ ଇଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ଅଲପ୍ ଦେହା ଆତିଲେ, ପାଞ୍ଚକଡି ମେଲ୍ୟାର୍ ହାଙ୍ଗ୍ଦାକାରିଂ ପକ୍ତି ତାଲେଇଁ ଇଚାର୍, “ମାପୁ କସୁ କିଦମା; ଇନାକିଦେଂକି ଏନ୍ ଜେ ମା ଇଞ୍ଜି କାଲ୍ ତଗ୍ନାୟା, ଆନ୍ ଏଲେଇଁ ବାରତି ଇନାକା ହିଲୁଡ଼; ୭ ଲାଗିଂ ଆନ୍ ନି କଚଣ୍ଡ ହାଞ୍ଜେଇଁ ନିଜତିଂ ଖାରୟା ଆଖାଦାଂ ମାଚାଙ୍ଗ୍; ମାତର୍ ପାଦେକ୍ ବଲ୍ କିଦା, ନା ଆଡିଏନ୍ ଉଜ୍ ଆନାନ । ୮ ଇନାକିଦେଂକି ଆନ୍ ରଖାନ ବାନ୍ୟା ମାନାଙ୍ଗ୍ ଆଡିସ୍ ପା ନା ତାରେନ୍ ମେଲ୍ୟାର୍ ମାନାର୍; ଆରେ, ଆନ୍ ରଖାନିଂ ଆଦିକାର୍ ହିତିସ୍ ହେଖାନ ହାନାନ; ଆରେ ରଖାନିଂ ଖା ଇଚିସ୍ ହେଖାନ ଖାନାନ; ମାତର୍ ନା ହଲ୍ୟା ଇଦାଂ କିୟା ଇଚିସ୍ ହେଦାଂ କିନାନ ।”

୯ ଜିସୁ ଇ ଝିକୁ କାତା ଖେନ୍ଞି ହେ ବିସ୍ତେ କାବା ଆତାର୍, ଆରେ ମାସ୍ଦି ହେ ପାଚେ ଖାଜିମାନି ମାନାୟାରିଂ ଇଚାନ, “ଆନ୍

ମିଙ୍ଗେଇଁ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇସ୍ରାଏଲ୍ ବିତ୍ରେ ପା ଏଚେକ୍ ଗାଜା ପାତ୍ ପାୟାଆଝାତାନ୍ନା ।”

୧୦ ଆରେ ପକ୍ୟାତାକାର୍ ମାନାୟ୍ ଇଞ୍ଜ ଲେଉଟା ଆଜି ହଲ୍ୟାହିଙ୍ଗ୍ ଉଦ୍ ଆତାକା ହୁଡ୍ତାର୍ ।

ଜିସୁ ର ରାଣ୍ଡିନି ହାତି ହିମ୍ଣାତିଂ ଜିପ୍ତାନ

୧୧ ଇଦାଂ ପାଚେ ହେଝାନ୍ ନାଇନ୍ ତର୍ଦି ଗାଡ୍ଦ ହାଚାନ, ଆରି ହେଝାନ୍ ଚେଲାହିର୍ ଆରି ବେସିହେନି ମାନାୟ୍ ହେଝାର୍ ହୁଦାଂ ହାଲ୍ଲଜି ମାଚାର୍ । ୧୨ ହେଝାନ୍ ଗାଡ୍ଡନି ଦୁଝେର୍ ଲାଗେ ଏକାଝାତିଲେ, ହୁଡ୍ଡାଟ୍, ମାନାୟ୍ ରଝାନ୍ ହାତି ମାନାୟ୍ତିଂ ବାଟ୍ ପିଣ୍ଡଜି ତାସି ମାଚାର୍, ହେଝାନ୍ ଜାର୍ ଆୟାନି ରଝାନ୍ ମତର୍ କାଡ୍ଦଦେ, ମାତର୍ ହେ କଗ୍ଲେ ରାଣ୍ଡି; ଆରେ ଗାଡ୍ଡନି ବେସିହେନିମାନାୟ୍ ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମାଚାର୍ । ୧୩ ହେଦେଲିଂ ହୁଡ୍ଡଜି ମାପୁ ତା କାଜିଂ କାର୍ନା ଆଜି ଦୁକ୍ ହୁଡ୍ଡଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ଆଡ୍ଡବାମା ।” ୧୪ ଆରେ, ହେଝାନ୍ କଚଣ୍ଡତ ହାଲ୍ଲଜି ମାରାତ ହୁଡ୍ଡାନ, ପାଚେ ପିଣ୍ଡତାକାର୍ ନିଲ୍ଡିଲେ ହେଝାନ୍ ଇଚାନ, ନିଲାଟ୍, ହେଝାନ୍ ଇଚାନ, “ଦାଙ୍ଗ୍ଣେନ୍, ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା ନିଙ୍ଗା ।” ୧୫ ହେବେତାଂ ହାତି ଲଗୁ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କୁଚ୍ଚାନ, ଆରେ ବେଶ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ, ଆରେ ହେଝାନିଂ ତା ତେହି କେଇଦ ହେଲାୟ୍ କିତାର୍ ।

୧୬ ଇବେତାଂ ଝିଜାକାର୍ ପାଣ୍ଡା ଆତାର୍, “ଆରେ ଇସ୍ପତ୍ ଗୁଣ୍ କେର୍ଜି କିଉ କିଉ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍,” ମା ବିତ୍ରେ ରଝାନ୍ ଗାଜା ବେଶ୍ବାକ୍ଣାୟ୍କିନାକାନ୍ ହନ୍ତାନନା “ଆରି ଇସ୍ପର୍ ଜାର୍ ଲଗାଂ କାଜିଂ ମୁକ୍ତି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଝାତାନନା ।”

୧୭ ପାଚେ, ଜିସୁ ବିସ୍ତେ ଇ ବେରଣ୍ ଝିଜାର୍ ଜିହୁଦା ଦେସ୍ ଆରି ଚାରିବେଶ୍ତାଂ ଝିଜୁ ନାସ୍କୁକାଂ ଝିଶ୍ତାତ୍ ।

ବାପ୍ତିସ୍ମିନ୍ ଜହନ୍ତି ପରସନ୍

(ମାତିଉ ୧୧:୨-୧୯)

୧୮ ପାଚେ ଜହନ୍ ଚେଲାହିର୍ ଇ ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ ଝେଚ୍ଚାର୍ । ୧୯ ହେବେ ଜହନ୍ ଜାର୍ ଚେଲାର୍ ବିତ୍ରେ ରିୟାରିଂ କଚଣ୍ଡତ କୁକ୍ତି ମାପୁ ତାକେ ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ପକ୍ତାନ, “ଇନେନ୍ତି ଝାନାକା ମାଚାଡ୍, ହେ ମାନାୟ୍ ଏନ୍, କି ନଲେ ଆପେଂ ଆରେ ରଝାନିଂ କାସିମାନାପ୍ ?”

୨୦ ହେ ମାନାୟାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଲାଗେ ହାଲୁଜି ଇଚାର୍, “ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍ ମାଜେଙ୍ଗ୍ ନି ତାକେ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ପକ୍ତାତାନ୍ନା, ଇନେରତି ଖାନାକା ଆନାଡ୍, ହେ ମାନାୟ୍ କି ଏନ୍, କି ଆପେଂ ଆରକାନିଂ କାଜିଂ ମାନାପ୍ ?”

୨୧ ହେଝାଡ଼ାଂ ହେଝାନ୍ ବେସିଲଗାଂ ରଗ୍, ବେମାର୍ ଆରି ବାନ୍ୟାପୁଦା ଉଜ୍ କିତାନ୍, ଆରି ହେନି କାଣାରିଂ କାଣକୁ ହୁଡ଼ିକିତାନ୍ । ୨୨ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାଲୁଜି ଇନା ଇନାକା ହୁଡ଼ତାଦେର୍ ଆରି ଝେଟାଦେର୍, ହେଦାଂ ଝିଜୁ ଜହନ୍ତିଂ ଝେଟାଟ୍; “କାଣାର୍ କାଣକୁ ହୁଡ଼ନାର୍, ଚଟାର୍ ତାଂଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ତାର୍, ଗାଜା ରଗ୍ୟାର୍ ସକଟ୍ ଆଦେଂ ଆଡ଼ତାର୍, ବଇରାର୍ ଝେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ତାର୍, ହାତାକାର୍ ନିଙ୍ଗନାର୍, ହିଲୁଝାକାର୍ ତାକେ ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ସୁଣାୟ୍ କିତାର୍; ୨୩ ଆରେ ଇମ୍ଫାଣି ମାନାୟ୍ ନାତାକେଣ୍ଡାଂ ବାଦା ପାୟା ଆଉନ୍, ହେଝାନ୍ ଦନ୍ୟ ।”

୨୪ ଜହନ୍ନି ଦୁତର୍ ହାଟିପାଟେ ଜିସୁ ଜହନ୍ ବିସ୍ତେ ବେରଣ୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ହୁଡ଼ଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହାଲୁଜି ମାନାଦେର୍ ? “ଇନାକା ଦୁକାତିଙ୍ଗ୍ ଜଲାଆନି ନାଡ଼ା ? ୨୫ ହେଦାଂ ଆଞ୍ଜିତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ହୁଡ଼ଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହସି ହାଲୁଜି ମାଟାଦେର୍ ? ଇନାକା ଦାମ୍ନି ହେୟା ଉସ୍ତିତି ର ମାନାୟ୍ତିଂ ? ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇମ୍ଫାକାର୍ ଦାମ୍ନି ହେୟା ଉସ୍ପାତାନ୍ ବିସ୍ତେ ସୁକ୍ତାଙ୍ଗ୍ ଜିନାନ୍, ହେଝାର୍ ରାଜା ଗାଦିତ ମାନ୍‌ଗାନାର୍ । ୨୬ ନାଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜା, ହେଦାଂ ଆଞ୍ଜିତିସ୍ ଇନାକା ହୁଡ଼ଦେଂ ଇଞ୍ଜି ହସି ହାଲୁଜି ମାଟାଦେର୍ ? ଇନାକା ରଝାନ୍ ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାନିଂ ? ଆନ୍ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଝେଟାନାଙ୍ଗା, ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାନ୍ତାଙ୍ଗ୍ ଆଦିକ୍ ଗାଜା ମାନାୟ୍ତିଂ । ୨୭ ଇନେର୍ ବିସ୍ତେ ଇଦାଂ ଦରମ୍ ସାସ୍ତର୍ ଲେକା ମାନାଡ୍, ଇସ୍ତର୍ ଇଚାନ୍ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଆପେଂ ମା ଦୁଡ଼ତିଂ ମି ଆଗେ ପକ୍ତାନାପା, ହେଝାନ୍ ମି ଲାଗେ ମିଦାଙ୍ଗ୍ ହାଜି ରଡ଼ି ହିଦ୍‌ନାନ୍, ଇଝାନ୍ ହେ ମାନାୟ୍ । ୨୮ ଆନ୍ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା,” କଗ୍‌ଲେ ପଟତ ଜଲମ୍ ଝିଜାର୍‌ତାଂ ବିଡ୍ରେ ଜହନ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଗାଜାକାନ୍ ଇନେର୍ ହିଲୁର୍; ଆଡିସ୍ପା ସାଗେ ରାଜିତ ଇନେନ୍ ହିରୁକାନ୍, “ହେଝାନ୍ ଜହନ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ପା ଗାଜାକାନ୍ ।”

୨୯ ଇମ୍ଫାଣି ଇ ଝିଜୁ ବେରଣ୍ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ମାଟାର୍, ହେଝାର୍, ହାଡ଼ପାକିଜି ସିସୁନ୍‌ନାକାର୍, ଇସ୍ତର୍ ମାପୁଙ୍ଗ୍ ହାଦ୍ ଦାବି ଝିଜୁ .

ପାତ୍ର କିଛି ଜହନ୍ ତାଙ୍କ ବାପୁସିମ୍ ଅଜି ମାଚାନ୍; ୩୦ ମାତର୍ ପାରୁସିର୍ ଆରେ ଦରମ୍ ଗୁରୁର୍ ହେଝାର୍ ଜିବୁନ୍ କାଜିଂ ଇସ୍ବର୍ ମାପୁ କାଜିଂ ଇଚ୍ୟା ଆଝାଦାଂ ତାତାଂ ବାପୁସିମ୍ ଅଝାଦାଂ ମାଚାନ୍ ।

୩୧ ଜିସୁ ଆରେ ରଗ ଇଚାନ୍ ଇନେର୍ ଇ ଜୁଗ୍ଦି ମାନାୟାରିଂ ଆନ୍ ଇନେର୍ ହୁଦାଂ ତୁଲାଇ କିନାଙ୍, “ଆରେ ହେଝାର୍ ଇନେର୍ ଲାକେ ? ୩୨ ଇମ୍ଣି କାଡ଼ଦେର୍ ଆଟ୍ ବାଜାର୍ତ କୁଚ୍ଚି ହେଝେର୍ ହେଝାର୍ କୁକ୍ଚି ଇନାର୍, ଆପେଂ ମି ଲାଗାଂ ହୁରୁଡ଼ି ତୁବ୍ତାପ, ଏପେଙ୍ ଏନ୍ଝାତାଦେର୍; ଆପେଂ ହାତି କେରକଣ୍ କେରତାପ, ଏପେଙ୍ ଆଡ଼ବାଝାତାଦେର୍, ହେଝାର୍ ହେଝେର୍ ଲାକେ । ୩୩ ଇନାକିଦେଂକି ବାପୁସିମ୍ହିନି ଜହନ୍ ଝାଜି ରୁଚି ତିନ୍ଝାତାନ୍ କି ଆରେ ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ଉଣୁଝାତାନ୍, ଆରେ ଏପେଙ୍ ଇନାଦେରା, ହେଝାନ୍ ବୁଡ଼ ଆସ୍ତାନ୍ । ୩୪ ମାନାୟା ମାଜି ଝାଜି ତିନାଉଣା କିନାନ୍, ଆରେ ଏପେଙ୍ ଇନାଦେରା, ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇଝାନ୍ ରକାନ୍ ବାଡ଼ଝା ଆରି ମଦଝା, ସିସ୍ତୁନ୍ନାକାର୍ ଆରି ପାପିୟାର୍ ହାଙ୍ଦାକାନ୍ । ୩୫ ମତର୍ ବୁଦି ନିଜାର୍ ଝିଜାର୍ ହିମ୍ଣାଂ ତାଙ୍ ସମାନ୍ ଇଞ୍ଜି ପାମାଣ୍ ଆତାଡ଼ ।”

ପାରୁସି ସିମନ୍ ଇଞ୍ଜି ଜିସୁ

୩୬ ଆରି, ପାରୁସିର୍ ବିତ୍ରେ ରଝାନ୍ ଜିସୁ ନିଜାର୍ ଲାହାଙ୍ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ ଗଝାରି କିଜି କୁକ୍ତାନ୍ । ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାନ୍ ପାରୁସି ଇଞ୍ଜି ହଣ୍ଡି ଚିଞ୍ଜେଙ୍ କୁଚ୍ଚାର୍ । ୩୭ ☆ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ହେ ଗାଡ଼୍ଦ ରଞ୍ଜେଲ୍ ପାପିୟାଣି କଗ୍ଲେ ମାଚାଡ଼; ଜିସୁ ହେ ପାରୁସି ଇଞ୍ଜି ତିନି କାଜିଂ କୁଚ୍ଚାନ୍ନା, ଇଦାଂ ପୁଞ୍ଜି ହେଦେଲ୍ ର କଣ୍ଡିତ ବାସ୍ନା ଚିକାଣ୍ ତାସି ଝାତାଡ଼, ୩୮ ପାଚ୍‌ବାଗାଂ ତା ପାନା ତାରେନ୍ ନିଲ୍ଚି ଆଡ଼ଜି ଆଡ଼ଜି କାଣେଲ୍ତାଂ ହେଝାନ୍ ପାନାତିଂ ଉଦିକିଜି ଜାର୍ କାପ୍ତାନି ତେମ୍ଲତାଂ ହେଦାଂ ନେନଦେଂ ଲାଗାତାଡ଼ । ଆରେ ଜିସୁ ପାନାତିଂ ତନ୍ଞି ତନ୍ଞି ବାସ୍ନା ଚିକାଣ୍ କାସ୍ତାଡ଼ । ୩୯ ହେଦାଂ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇମ୍ଣି ପାରୁସି ତାଙ୍ଗେଙ୍ କୁକ୍ଚି ମାଚାନ୍, “ହେଝାନ୍ ମାନେ ମାନେ ଇଚାନ୍, ଇଝାନ୍ ଜଦି ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଣାୟକିନାକାନ୍ ଆଜି ମାଚାନ୍ଚି, ତା ଆତିସ୍

☆ ୭:୩୭ ୭:୩୭ ମାତିଉ ୨୬:୭; ମାର୍କ ୧୪:୩; ଜହନ୍ ୧୨:୩.

ଇଝାନିଂ ଜେ ତୁନାତା, ହେଦେଲ୍ ଇଦେଲ୍ ଆରି ଇନେସ୍ ବାତ୍ ନି କଗ୍ଲେ, ଇତିସ୍, ହେଦେଲ୍ ଜେ ପାପିୟାଣି, ଇଦାଂ ପୁରାନମା ।”

୪୦ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିତାନ, “ସିମନ୍, ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆନ୍ ଇନାକାପା ଇଞ୍ଜନାକା ମାନାତ୍ ।” ହେଝାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଗୁରୁ ଇଞ୍ଜା ।”

୪୧ “ର ମାଜାନ୍ତାଂ ରିୟାର୍ ରିଣ୍ ଆଜି ମାଚାର୍; ରଝାନ୍ ପାଞ୍ଚସହ ଟାକାଂ ଆରି ଆରେ ରଝାନ୍ ରିକଡ଼ିଦସ୍ ଟାକାଂ ରିଣ୍ ଅଜି ମାଚାନ୍ ।

୪୨ ହୁଜାଆଦେଂ ହେଝାର୍ତି ଇନାକା ହିଲ୍ଝିତିଲେ ହେଝାନ୍ ରିଆର୍ତି କେମା କିତାନ୍ । ଲାଗିଂ ହେଝାର୍ ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆଦିକ୍ ଜିଉନନାନ୍ ?”

୪୩ ସିମନ୍ ଉତର୍ ହିତାନ, “ଆନ୍ ବାବିକିନାଙ୍ଗା, ହେଝାନ୍ ଇନେକିଦେଂ ଆଦିକ୍ ରୁଣ୍ ପିସ୍ତାନ୍, ହେଝାନ୍ । ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, ଏନ୍ ହାତପା ବିଚାର୍ କିତାୟ୍ ।”

୪୪ ଆରେ, ହେଝାନ୍ ହେ କଗ୍ଲେ କାଜିଂ ଝେଇ ମାସ୍ତି ସିମନ୍ତିଂ ଇଚାନ୍, “ଇ କଗ୍ଲେଂ ହୁଡ଼ନାୟା ? ଆନ୍ ମି ଇଞ୍ଜା ଝାତାଂ, ଏନ୍ ନା ପାନା କାଜିଂ ଏଜୁଂ ହିଦ୍ଝାତାୟ୍, ମାତର୍ ଇଦେଲ୍ କାଣେଲିଂ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ନା ପାନା ଉଦିକିଜି ନିଜିନି ତେମୁଲ୍ତାଂ ହେଦାଂ ନେନ୍ତାତ୍ ।

୪୫ ଏନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତଞ୍ଜି, ହିର୍ବା ଆଦ୍ଝାତାୟ୍ ମାତର୍ ଆନ୍ ବିତ୍ରେ ଝାତି ସମୁତାଂ ଇଦେଲ୍ ନା ପାନା ତଞ୍ଜାନାକା ପିସ୍ତୁତ ।

୪୬ ଏନ୍ ନା କାପ୍ଡାତ ଚିକାଣ୍ କାସ୍ତାଝାତାୟ୍, ମାତର୍ ଇଦେଲ୍ ନା ପାନାତ ବାସ୍ନା ଚିକାଣ୍ କାସ୍ତାତାତ୍ ।

୪୭ ଲାଗିଂ ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇଦେଲ୍ତି ଆଦିକ୍ ପାପ୍ କେମା ଆତାଡ଼ନ୍ନା, ଇନାକିଦେଂକି ହେଦେଲ୍ ବେସି ଜିଉନନାନ୍; ମାତର୍ ଇନେରିଂ ଅଲପ୍ କେମା ହିୟାଆନାତ୍, ହେଝାନ୍ ଅଲପ୍ ଲାଡ଼ କିନାନ୍ ।”

୪୮ ଆରି, ଜିସୁ ହେ କଗ୍ଲେଂ ଇଚାନ୍, “ନି ପାପ୍ ଝିଜୁ କେମା ଆତାଡ଼ନ୍ନା ।”

୪୯ ହେବେଣ୍ଡାଂ ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ତିନି କୁଚ୍ତି ମାନି ମାନାୟାର୍ ମାନେ ମାନେ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, “ପାପ୍ ପା କେମା କିନାନା ଜେ, ଇଝାନ୍ ଇନେନ୍ ?”

୫୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେ କଗ୍ଲେଂ ଇଚାନ୍, “ନି ପାତ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ରାକ୍ୟା କିଡ଼ତାଡ଼ନ୍ନା; ସୁସ୍ତାତାଂ ହାଲା ।”

୮

ଚେଲାଋ ହୁଦାଂ ଜିସୁ ପାଚେ ପାଚେ ହାନିକିଙ୍ଗ କଗ୍ଲେହିମ୍‌ଣାଂ

୧ ଇବେଣ୍ଡାଂ ଅଲପ୍ ସମ୍ପୁ ପାଚେ ଜିସୁ ଗାଡ଼୍ ଗାଡ଼୍ ଆରେ ନାସ୍କୁ ନାସ୍କୁକାଂ ସୁଣାୟ୍ କିଜି ମାପୁ ରାଜିନି ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ସୁଣାୟ୍ କିଜି ପ୍ଲୁଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ଆରେ ବାରଜାଣ୍ ଚେଲାହିର୍ ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମାଚାର୍, ୨ ଆରେ କେତେ ଜାଣ୍ କଗ୍ଲେହିମ୍‌ଣା ପା ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍ଲଜି ମାଚିକ୍, ଇମ୍‌ଣି କଗ୍ଲେ ହିମ୍‌ଣାକାଂ ବାନ୍‌ଧାପୁଦାତାଂ ଉଜ୍ ଆଜି ମାଚିକ୍ ହେଞ୍ଜେକ୍‌ପା ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମାଚିକ୍, ମରିୟମ୍ ଇମ୍‌ଣାକା କି ତର ମଗ୍‌ଦଲିନି ଇନାର୍ ତା ତାକେଣ୍ଡାଂ ସାଡ଼ଗଟା ପୁଦାଂ ହପ୍‌ଟି ମାଚାର୍ । ୩ ହେରଦତି ଗୁମ୍‌ସା କୁଜାତି ଖାଣି ଜହନା, ସସନ୍ନା, ଆରେ ଆଦିକ୍ ହେନି କଗ୍ଲେକ୍ ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ଜାର୍ ଜାର୍ ଦାନ୍ ହିଜି ହେଞ୍ଜାର୍‌ତି ହେବା କିଜି ମାଚିକ୍ ।

ବିୟାନ୍ ଓଡ଼ନାକାନ୍ତି କାତା

(ମାତିଉ ୧୩:୧-୯; ମାର୍କ ୪:୧-୯)

୪ ବେସିହେନି ମାନାୟ୍ ରୁଣ୍ଡା ଆନିହିଙ୍ଗ୍ ଆରି ଗାଡ଼୍ ଗାଡ଼୍‌ଦାଂ ମାନାୟ୍ ତା ଲାଗେ ଖାଡ଼ିହିଙ୍ଗ୍, ଜିସୁ ଇ ଉତରମୁଡ଼୍ ହିଜି ଖେଚ୍‌ଚାନ୍, ୫

୫ “ରଞ୍ଜାନ୍ ଓଡ଼ନାକାନ୍ ନିଜାର୍ ବିୟାନ୍ ଓଡ଼ଦେଙ୍ଗ୍ ହଡ଼ତାନ୍ । ହେଞ୍ଜାନ୍ ଓଡ଼ୁ ଓଡ଼ୁ କେତେକ୍ ହାଜି କଚଣ୍ଡ ଆରତାଡ଼ ଆରେ କାଲ୍ ତାରେନ୍ ଦୁଡ଼ି ଆଜି ହାତାଡ଼, ଆରେ ଆକାସ୍‌ନି ପଟିଂ ହେଦାଂ ଚିଚିକ୍ । ୬ ଆରେ କେତେକ୍ କାଲ୍‌କୁକୁଡ଼ି ଜପି ଆରତାଡ଼, ପାଚେ ନେସ୍‌ଇ ଚିକ୍‌ଲା ଅଦା ହିଲ୍‌ଓଡ଼ିଲେ ଖାଡ଼ଚାଡ଼ । ୭ ଆରେ କେତେକ୍ ଖାଡ଼ି ମାର୍ ବିତ୍ରେ ଆରତାଡ଼, ଆରେ ଖାଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ମାର୍‌କୁ ହେଦାଂ ହାଙ୍ଗେ ହାଙ୍ଗେ ଗାଜା ଆଜି ହେଞ୍ଜାକାଂ ତାବାୟ୍ କିଡ଼ିକ୍ । ୮ ଆଦେକ୍ କେତେକ୍ ହାଦ୍ ମେଦ୍‌ନିତ ଆରତାଡ଼, ଆରେ ପାନ୍‌ଚି ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ଗୁଣ୍ ପାଡ଼୍ ଆସ୍ତାଡ଼ ।”

ଜିସୁ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜି ଗାଜା କାଚ୍‌ତାଂ ଇଚାନ୍, “ଇନେରିଂ ଖେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କିଡ଼ୁଲିଂ ମାନିକ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଖେନେନ୍ ।”

ଜିସୁତି ଉତରମୁଡ଼୍

(ମାତିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୨)

୯ ଜିସୁ ଚେଲାହିର ଇ ଉତର୍ମୁଡ୍ ଅରଡ୍ ଇନାକା ଇଞ୍ଜି
 ୱେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାର । ୧୦ ହେବେତାଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଚାନ,
 “ଇସ୍‌ସୁତ୍ ରାଜି ବିତ୍ରେନି ବିସ୍ତେ ପୁଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତି ହିଦ୍‌ୟା
 ଆତାଡ୍‌ନା, ମାତର୍ ବିନେ ନିକାରିଂ ଉତର୍ମୁଡ୍‌ଦାଂ ୱେର୍‌ୟାନାଡ୍,
 ଇନେସ୍‌କି ହେଞ୍ଜାର୍ ହୁଡ୍‌ଜି ହୁଡ୍‌ଜି ହୁଡ୍‌ଦେଂ ଆତୁର ଆରି ୱେନ୍‌
 ୱେନ୍‌ ବୁଜାଆତର୍ ।”

ଜିସୁ ଓଡ୍‌ନାକାନ୍ତି ଅରଡ୍ ବୁଜାୟ କିତାନ
 (ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦)

୧୧ “ଉତର୍ମୁଡ୍‌ନି ଅରଡ୍ ଇଦାଂ । ବିୟାନ୍ ଇସ୍‌ସୁର୍ ମାପୁତି ବଚନ୍,
 ୧୨ ଆରେ ହାଜି କଚଣ୍ଡ ମାନି ବିୟାନ୍ ଲାକେ ବୁଜାଆନାର୍, କଚଣ୍ଡ
 ମାନି ବିୟାନ୍ ବୁଜାଆନାର୍, ହେଞ୍ଜାର୍ ବଚନ୍ ୱେନାର୍; ତା ପାଚେ
 ସୟତାନ୍ ଖାଜି, ଇନେସ୍‌କି ହେଞ୍ଜାର୍ ପାତ୍ କିଜି ମୁକ୍ତି ଆଉର୍
 ଇଦାଂ କାଜି ହେଞ୍ଜାର୍ ମାନତିନି ବଚନ୍ ଉନ୍‌ଦି ଅନାଡ୍ । ୧୩ ଆରେ
 କାଲ୍‌କୁକ୍ତୁଡ୍ ବୁଇଁନି ବିୟାନ୍ ଆରତି ଲାଗିଦି ମାନାୟାରିଂ ବୁଜାଆନାଡ୍,
 ହେଞ୍ଜାର୍ ବଚନ୍ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ଖାରିତାଂ ଇଚ୍‌ନାର୍; ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର୍‌ତି
 ଚିରାହିଲ୍‌ଓଡିଲେ ହେଞ୍ଜାର୍ ଅଲପ୍ ସମୁ ପାତ୍ କିତାର୍ ଆରି ପରିକ୍ୟା
 ସମୁତ ଦରମ୍ ପିହ୍‌ନାର୍ । ୧୪ ଆରି ଖାଡ୍ ମାର୍‌କୁ ବିତ୍ରେ ଆର୍ଡାକା
 ବିୟାନ୍, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବୁଜାଆନାଡ୍, ଇମ୍‌ଣାକାର୍ ବଚନ୍ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ରାଜିନି
 ଚିନ୍ତା, ଦାନ୍ ଆରି ସୁକ୍‌ବଗ୍‌ତାଙ୍ଗ୍ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ଜିବୁନ୍ ବିତାୟ କିଜି କିଜି
 ତାବାୟ କିୟା ଆନାର୍, ପାଚେ ହାଦ୍ ପାଡ୍ ଆହୁର୍ । ୧୫ ଆରି,
 ହାଦ୍ ମେଦ୍‌ନିତ ଆଜ୍ ମାତି ବିୟାନ୍ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବୁଜାଆନାଡ୍,
 ଇମ୍‌ଣାକାର୍ ହାର୍ ଆରି ଦାମ୍ ମାନ୍ତ ବଚନ୍ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ହେଦାଂ ଆସ୍ତି
 ଇଚ୍‌ନାର୍ ଆରି ବାଡ୍‌କାସ୍‌ତାଂ ପାଡ୍‌ଆନାର୍ ।”

ମାଣ୍ ତାରେନ୍ ବଇଟା
 (ମାର୍କ ୪:୨୧-୨୫)

୧୬ “ଇନେର୍ ବଇଟା କାଚାୟ କିଜି ମାଣ୍ ପୁକ୍ତି ଇଚୁନ୍, କି
 କାଚେଲ୍ ତାରେନ୍ ଇଚୁନ୍, ମାତର୍ ବଇଟା ଇଚ୍‌ନି ଜପି ଇଚ୍‌ନାନ୍,
 ଇନେସ୍‌କି ହଣ୍‌ଗା ଖାନି ମାନାୟ ର ଅଜଡ୍ ହୁଡ୍‌ଦେଂ ଆଡ୍‌ନାର୍ ।”

୧୭ ☆ “ଇନାକିଦେଂକି ଇନାକା ହଡ଼ଝାକା, ଇ ଲାକେ ଡଗୁଡ଼ି ବିସ୍ତେ ଇନାକା ହିଲୁଡ଼, ଆଝିତିସ୍ ଇନାକା ପୁନ୍‌ଝାଦାଂ ହଝାକାହିଲୁଡ଼, ଇ ଲାକେ ଡଗୁଡ଼ି ବିସ୍ତେ ଇନାକା ହିଲୁଡ଼ ।”

୧୮ ☆ “ଏପେଙ୍ଗ, ଇନେସ୍ ଝେନାଦେରା ହେ ବିସ୍ତେ ଜାଗୁଡ଼; ଇନାକିଦେଂକି ଇନେରିଂ ମାନାଡ଼, ହେଝାନିଂ ହିୟାନାଡ଼, ଆରେ ଇନେରିଂ ହିଲୁଡ଼, ହେଝାନ୍ ଇନାକା ଜାରତି ମାନାଡ଼ ଇଞ୍ଜି ବାବି କିନାନ୍, ହେଦାଂ ପା ହେଝାନ୍ ତାଂ ଅୟାନାଡ଼ ।”

ଜିସୁ ତେହି ଆରେ ତଣ୍ଡାହିର୍

(ମାତିଉ ୧୨:୪୬-୫୦; ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫)

୧୯ ଜିସୁ ତେହି ଆରି ଟଣ୍ଡାହିର୍ ତା ଲାଗେ ଝାତାର୍, ମାତର୍ ମାନାୟାର୍ ଗହଲି ଲାଗିଂ ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମେହାଆଦେଂ ଆଡ଼ଝାଦାଂ ମାଚାର୍ । ୨୦ ଇନେର୍ ରଝାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇ କାରୁର୍ ହିତାର୍, “ମିଞ୍ଜିୟା ଆରି ଟଣ୍ଡାର୍ ନି ହୁକେ ବେଟାଆଦେଂ ଇଚା କିଜି ବାରତ ନିଲ୍‌ତାଣ୍ଣା ।”

୨୧ ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ଇସ୍‌ବୁରତି ବଚନ୍ ଝେନାର୍ ଆରି ମାନିକିନାର୍, ହେଝାର୍ ନା ଆୟା ଆରି ଟଣ୍ଡାର୍ ।”

ଜିସୁ ହାମ୍‌ଦୁରତିଂ ଚିମ୍‌ରା କିତାନ୍

(ମାତିଉ ୮:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧)

୨୨ ଦିନେକ୍ ଜିସୁ ତା ଚେଲାହିର୍ ର ତଙ୍ଗାତ ଦୁମ୍‌ତାର୍, “ଆରେ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, ଝାଡୁ, ହାମ୍‌ଦୁରନି ଆନ୍‌ତି ପାଡ଼କା ହାନାସ୍ ।” ହେବେତାଂ ହେଝାର୍ ତଙ୍ଗା ରିକ୍ତାର୍ । ୨୩ ମାତର୍ ହେଝାର୍ ତଙ୍ଗା ଗାଟିକିଜି ହାନି ସମୁତ ଜିସୁ ହୁନ୍‌ଚାନ୍ । ହେଝାଡ଼ାଂ ହାମ୍‌ଦୁରତ ତ୍ରିପ୍‌କୁ ହୁଜାଝାଣି ଆତାଡ଼, ଆରେ ହେଝାର୍‌ତି ତଙ୍ଗା ଏଜୁକାଂ ବାତ୍ ଆଦେଂ ଲାଗାତାଡ଼ ଆରି ହେଝାର୍ ସନିତ ପଡ଼ାତାର୍ । ୨୪ ହେବେତାଂ ଚେଲାର୍ ଲାଗେ ଝାଜି ହେଝାନିଂ ନିକ୍‌ତି ଇଚାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ହାତାପ୍ ।”

☆ ୮:୧୭ ୮:୧୭ ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨. ☆ ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାତିଉ ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୭.

ଇବେତାଂ ଜିସୁ ନିଜ୍ଜି ଦୁକା ଆରି ଜବର ଲଢ଼ିତିଂ ଦାକା ହିତାନ, ଆରି ହେ ସବୁ ଚିମ୍ବରା ଆଜି ତିର ଆତାତ୍ । ୨୫ ଆରେ, ହେଝାନ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ମିଦାଙ୍ଗ ପାତ୍ ଇମେତ୍ ?”

ମାତର ହେଝାର ପାଣ୍ଡା ଆତାର ଆରି କାବା ଆଜି ହେଝାର ହେଝେର ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ ଲାଗାତାର, ଇଝାନ ଇନେନ୍ ଜେ, ହେଝାନ ଦୁକା ଆରି ଏଜୁକାଂ ପା ବଲ୍ ହିତିସ୍, ହେଝାଙ୍ଗ ହେ ବଲ୍ ମାନିକିନିଙ୍ଗ ।

ଜିସୁ ରଝାନ ପୁଦାଆୟା ଆତାକାନିଂ ଉଜ୍ କିତାନ

(ମାତିଉ ୮:୨୮-୩୪; ମାର୍କ ୫:୧-୨୦)

୨୬ ପାଚେ ଜିସୁ ଆରି ତା ଚେଲାହିର ଗାଲିଲିନି ଲାଗେ ହେ ପାଡ଼ାକାନି ଗରାସିୟର ରାଜି ନିପ ଏକାତାର । ୨୬ ହେଝାନ ଡଙ୍ଗାତାଙ୍ଗ ହସି ଗୁଚିତ ଜୁଜି, ହେ ଗାଡ଼ନି ରକାନ ପୁଦାଂ ଆହୟାତାକାନ ହେଝାନିଂ ଗିଟାତାନ; ହେଝାନ ବେସି ବାହୁଁ ପାତେକ୍ ହେହା ଉସ୍ପାଝାଦାଂ ଆରି ଇଞ୍ଜ ମାନଝାଦାଂ ଦୁଗେରତ ମାଚାନ । ୨୮ ହେଝାନ ଜିସୁଙ୍ଗ ହୁଡ଼ଜି କିକିରାତିଂ କିଜି ହେଝାନ ସାରାଣ୍ ତାରେନ୍ ଆଜିଂ ଗାଜା କାଟ୍ତାଂ ଇଚାନ, “ଏ ଗାଜା ଇସ୍ପର ମାପୁ ମାଜି ଜିସୁ, ନି ହୁକେ ନାଦାଂ ଇନାକା ମାନାତ୍ ? ଆନ୍ ନିଜେଙ୍ଗ ଗଝାରି କିଦ୍ନାଙ୍ଗା, ନାଜେଙ୍ଗ କସୁହିଦ୍ମା ।” ୨୯ ଇନାକିଦେଂକି ଜିସୁ ବାନ୍ୟା ଜିବୁନ୍ତିଂ ହେ ମାନାୟତିଂ ହସି ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜ ବଲ୍ ହିଜି ମାଚାନ । ହେ ଜିବୁନ୍ ବେସିହଟ୍ ତାଜେଙ୍ଗ ଆସି ମାଚାତ୍, ଆରେ ମାନାୟାର ତାଜେଙ୍ଗ ହିକ୍ତିଂ ଆରି କାଲ୍ଦ କାଗଡ଼ା ଲାହାଙ୍ଗ ଗାଟ୍ତି ଇଡ଼ଜି ମାଚାର, ମାତର ହେଝାନ ଗାଟ୍ତା କାଦ୍ଲିଂ ନାଡ଼୍ତି ପୁଦା ହୁଦାଂ ତାଜେଙ୍ଗ ବାଗାତ ଅଜି ମାଚାତ୍ ।

୩୦ ଜିସୁ ହେଝାନିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ “ନି ତର ଇନାକା ?” ହେଝାନ ଇଚାନ, ବାହିନି; ଇନାକିଦେଂକି ଆଦିକ୍ ପୁଦାଂ ହେଝାନ ତାକେ ହାଣ୍ଡି ମାତିକ୍ । ୩୧ ଆରେ, ହେଝାନ ଇନେସ୍ ହେଝାକାଂ ଜମ୍ପୁର ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ ବଲ୍ ହିତନ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାଙ୍ଗ ତାଜେଙ୍ଗ ଗଝାରି କିଦେଙ୍ଗ ଲାଗିତିକ୍ ।

୩୨ ହେବେ ମାଡ଼ି ଲାଗେ ର ଗାଜା ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ ମାୟା ହାରାଆଜି ମାତିକ୍, ଆରେ ହେଝାନ ଇନେସ୍ ହେଝାକାଂ ହେ ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ ବିତ୍ତେ ହଣ୍ଡେଙ୍ଗ ବଲ୍ ହିନାନ, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାଙ୍ଗ ତାଜେଙ୍ଗ ଗଝାରି କିତିକ୍ ।

୩୩ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ବଲ୍ ହିତିଲେ, ପୁଦାଂ ହେ ମାନାୟ ତାକେଣ୍ଡାଂ

ହସି ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ ବିଦ୍ରେ ହଟିକ୍; ହେବେ ହେ ମାଦାଂ ବେସିତାଦ୍ରାତାଂ ହସ୍ତି ହାଲ୍ଲଜି ହାମ୍‌ଦୁର୍ ଗୁଟିତାଂ ଆଜିଂ ମୁନ୍‌ଞ୍ଜି ହାତିକ୍ ।

୩୪ ହାରାଇ କିଜି ମାଟି ମାନାୟାର୍ ହେ ଗଟ୍‌ଶା ହୁଡ୍‌ଜି ହସ୍ତି ହାଲ୍ଲଜି ଗାଡ୍‌ଦ ଆରେ ନାସ୍‌କୁକାଂ ହେଦାଂ ଖେର୍‌ଚାର୍ । ୩୫ ହେବେ ମାନାୟାର୍ ହେ ଗଟ୍‌ଶା ହୁଡ୍‌ଦେଂ ହସି ଖାତାର୍; ଆରେ ହେଖାର୍ ଜିସୁ କଟଣ୍‌ତ ଖାଜି, ଇମ୍‌ଣି ମାନାୟ୍ ତାକେଣ୍‌ୟାଂ ପୁଦାଂ ହସି ମାଟିକ୍, ତାକେଙ୍ଗ୍ ହେନ୍ଦ୍ରା ଉସ୍‌ସିସ୍ ହାର୍ ମାଡ୍‌ଜାଜ୍ ଜିସୁ କାଲ୍‌କୁ ତାରେନ୍ କୁର୍‌ଚି ମାନାକା ହୁଡ୍‌ଜି ପାଣ୍ଡା ଆତାର୍ । ୩୬ ଆରି ଇନେର୍ ହୁଡ୍‌ଜି ମାଟାର୍, ହେଖାର୍ ହେ ପୁଦାଆହ୍‌ୟା ଆଜି ମାଟି ମାନାୟ୍ ଇନେସ୍ ଆଜି ଉଜ୍ ଆତାନ୍, ହେଦାଂ ହେଖାରିଂ ଖେର୍‌ପାତାର୍ । ୩୭ ହେବେ ଗରାସିୟାର୍ ଦେସ୍‌ନି ଚାରିବେଣ୍ଡିତି ମାନାୟ୍ ଖିଜାର୍ ହେଖାର୍ ହାନ୍‌ତିତାଂ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଗଖାରି କିତାର୍, ହେଖାର୍ ବେସି ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମାଟାର୍; ଆରେ, ହେଖାନ୍ ର ତକ୍‌କାତ ଦୁମଜି ମାସ୍‌ଦି ଖାତାର୍ । ୩୮ ମାତର୍ ଇମ୍‌ଣି ମାନାୟ୍ ତାକେଣ୍‌ୟାଂ ପୁଦାଂ ହସି ହାଲ୍ଲଜି ମାଟିକ୍,

“ହେଖାନ୍ ଜିସୁ ଲାଗାଂ ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଗଖାରି କିତାନ୍ ।” ୩୯ “ମାତର୍ ହେଖାନ୍ ତାକେଙ୍ଗ୍ ପକ୍‌ଚି ଇଚାନ୍, ମିଞ୍ଜି ମାସ୍‌ଦି ହାଲା, ଆରେ ଇସ୍‌ବୁର୍‌ଚି କାଜିଂ ଇମ୍‌ଣି କାମାୟ୍ କିତାନ୍‌ନ୍ନା, ହେଦାଂ ଖିଜୁ ମାନାୟ୍‌ତିଂ ଖେଚା ।”

ହେବେ ହେଖାନ୍ ତାଙ୍ଗ୍‌ଜି ହାଲ୍ଲଜି, ଜିସୁ ହେଖାନ୍ କାଜିଂ ଇମ୍‌ଣି କାମାୟ୍ କିଜି ମାଟାନ୍, ହେଦାଂ ଖିଜୁ ଗାଡ୍‌ଦ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ ।

**ଜାଇରସ୍ ଗାହ୍‌ଡିଙ୍ଗ୍ ଆରେ ର ରଗ୍ କଗ୍‌ଲେଂ ଉଜ୍ କିତାନ୍
(ମାତିଉ ୯:୧୮-୨୬; ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩)**

୪୦ ଆରେ ଜିସୁ ମାସ୍‌ଦି ଖାତିଲେ ମାନାୟାର୍ ଗହଲିତାଂ ତାକେଙ୍ଗ୍, ଖାରିତାଂ ଇଟ୍‌ତାର୍, ଇନାକିଦେଂକି ଖିଜାର୍ ତାକେଙ୍ଗ୍ କାସି ମାଟାର୍ । ୪୧ ଆରେ, ହୁଡ୍‌ଡାଟ୍; ଜାଇରସ୍ ତର୍‌ଦାକାନ୍ ରଖାନ୍ ଖାତାନ୍; ହେଖାନ୍ ରଖାନ୍ କୁର୍‌ଚୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ମୁଡ୍‌ଦାକାନ୍ ମାଟାନ୍ । ହେଖାନ୍ ଜିସୁତି କାଲ୍‌ତାରେନ୍ ଗୁର୍‌ଜି ଜାର୍ ଇଞ୍ଜି ଖାନ୍ କାଜିଂ ଗଖାରି କିତାନ୍ । ୪୨ ଇନାକିଦେଂକି ତାତି ବାର ବାର୍‌ହୁଁ ବୟ୍‌ସ୍‌ନି ରଞ୍ଜେଲ୍ ମତର୍ ଗାଡ୍‌ଚେ ମାଟାଡ୍, ଆରେ ହେଦେଲ୍ ହାନ୍ ଲାକେ ଆଜି ମାଟାଡ୍ ।

ମାତର ହେୱାନ ହାନି ସମ୍ବନ୍ଧେ ମାନାୟାର ତା ଜପି କୁସୂପିସ୍ ମାତାର । ୪୩ ହେ ପାଦନା ବାର ବାହୁଁ ପାତେକ୍ ନେତେର୍ ନାଡ଼ୱାକା ରଗ୍ୟାଣି ର କଗ୍ଲେ, ମାତାତ୍ ଇନେସ୍ କି ତା ଜିବୁନ୍ତ ସବୁ ଦାନ୍ ଝିସ୍ତି ମାତାତ୍ ପା ଉଜ୍ ଆଡ଼ୱାଦାଂ ମାତାତ୍, ୪୪ ହେଦେଲ୍ ପାତ୍ ବାଗାଙ୍ ଝାଜି ହେୱାନତି ହେନ୍ଦାନି ଚେଲିଂ ତୁତାତ୍, ଆରେ ହେ ସାଙ୍ଗେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ ଗାଗାଡ଼୍ ଚେବା ଆତାତ୍ । ୪୫ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଇନେର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ ତୁଡ଼ତାର୍ ?”

ମାତର ଝିଜାର୍ ପାତ୍ କିଝିହିଙ୍, ପିତର ଇଚାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ମାନାୟାର ମେଲ୍ ମେଲ୍ ଆଜି ନି ଜପି କୁସୂପା ଆଦନାରା ।”

୪୬ ମାତର ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଇନେର୍ ରଝାନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ ତୁଡ଼ତାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ନାଙ୍ଗତାଂ ସାଲ୍ଲି ହସି ହାଚି ଲାକେ ଆନ୍ ପୁଚାଙ୍ ।” ୪୭ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ କଗ୍ଲେ ହୁଡ଼ତାତ୍ ଜେ, ହେଦେଲ୍ ତୁଗୁଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ ଆଡ଼ୱାତାତ୍, ହେ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ହେଦେଲ୍ ତ୍ରିଗ୍ଜି ତ୍ରିଗ୍ଜି ଝାଜି ହେୱାନିଂ ତାଣ୍ଡାହାଡ଼୍ ମାଗ୍ଜି, ଇନାକିଦେଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ ତୁତାତ୍ ଆରି ଇନେସ୍ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଉଜ୍ ଆତାତ୍ ହେଦାଂ ଝିଜାର୍ ମାନାୟ ମୁମ୍ଦ ଝେଚ୍ଚାତ୍ । ୪୮ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଦେଲିଂ ଇଚାନ୍, “ଏ ଗାଡ଼ଚେ ନି ପାତ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ ଉଜ୍ କିଡ଼ତାଡ଼ନ୍ନା, ସୁସ୍ତାତାଂ ତାଙ୍ଗ୍ଜି ହାଲା ।”

୪୯ ହେୱାନ ଇ ବେରଣ ଇଞ୍ଜିମାନିହିଂ କୁରୁମ୍ ଇଞ୍ଜିନି ମୁଡ଼ଦାକାନ୍ ରଝାନ୍ ଝାଜି ଇଚାନ୍, “ନି ଗାଡ଼୍ ହାତାତେ, ଗୁରୁଙ୍ ଆରେ କସ୍ ହିମାଟ୍ ।”

୫୦ ମାତର ଜିସୁ ଇଦାଂ ଝେନ୍ଞି ଜାଇରସ୍ତିଂ ଉତର ହିତାନ୍, “ପାଣ୍ଡା ଆମା, କେବଲ୍ ପାତ୍ କିୟା, ଆରେ ହେଦେଲ୍ ଉଜ୍ ଆନାତ୍ ।”

୫୧ ଆରେ, ହେୱାନ ଇଞ୍ଜି ଝାଜି ପିତର, ଜହନ୍ ଆରି ଜାକୁର୍, ଆରେ ଗାଡ଼ଚେ ଲାଡ଼ାହି ଡେହିଙ୍ ପିସ୍ତି ଆରେ ଇନେରିଂ ତା ଲାହାଙ୍ ବିଡେ ହଣ୍ଡେଙ୍ କାଜିଂ ହିଝାତାର୍ । ୫୨ ମାତର ଝିଜାକାର୍ ହେ କାଜିଂ ଆଡ଼ଜି ଆଡ଼ଜି ନେଞ୍ଜେତାକିତ ଇଡ଼ିୟା ଆଜି ମାତାର୍ । ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେୱାନ ଇଚାନ୍, “ଆଡ଼ବାମାତୁ; ହେଦେଲ୍ ହାଝାତାଡ଼ନ୍ନା, ମାତର ହୁଞ୍ଜୁନାତା ।”

୫୩ ମାତର ହେଦେଲ୍ ହାତାତେ ଇଞ୍ଜି ପୁନ୍ଞି ମାଟିଲେ ହେୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ ଗ୍ରେଚ୍ଚେଂ ଲାଗାତାର୍ । ୫୪ ମାତର ଜିସୁ ତା କେଇ ଆସ୍ତି ହିର୍ବିସ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ଗାଡ଼ଚେ ନିଙ୍ଗା ।” ୫୫ ହେବେ ତା ଜିବୁନ୍ ଝାତାତ୍,

ଆରେ ହେଦେଲ୍ ହେ ଦାପ୍ତେ ନିଙ୍ଗତାଡ଼, ଆରେ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍
ଇଚୁଟିଂ ତିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ହିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ବଲ୍ ହିତାନ୍ । ୫୭ ଇବେ ହେ
ଲାତ୍ରାହି ତେହି ଗର୍ଚ୍ଚକା ଆତାର୍; ମାତର୍ ହେ ଗର୍ଚ୍ଚାନ୍ତି କାତା ଇନେରିଂ
ଖେର୍ପାମାତୁ ଇଞ୍ଜି ବଲ୍ ହିତାନ୍ ।

ଜିସୁ ବାରଜାଣ୍ ତେଲାରିଂ ପକ୍ତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୦:୫-୧୫; ମାର୍କ ୬:୭-୧୩)

୧ ଇବେତାଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ବାରଜାଣ୍ ତେଲାରିଂ କୁକ୍ଟି ରବେ କିଜି
ହେଞ୍ଜାରିଂ ସବୁ ପୁଦାଂ ପିହିକିଦେଂ, ଆରେ ରଗ୍ ଉଜ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ କାଜିଂ
ସାକ୍ତି ଆରି ଆଦିକାର୍ ହିତାନ୍ । ୨ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇସ୍ତୁଟି
ରାଜିନି ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ସୁଣାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆରି ରଗ୍ୟାରିଂ ଉଜ୍ କିନି
କାଜିଂ ପକ୍ତାନ୍, ୩ ଆରି, ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ମି ହାନ୍ତି କାଜିଂ ବାଡ଼ଗା
କି ମଣା କି ରୁଟି କି ତାରୁଙ୍ଗ୍ ପା ଅମାଟ୍, ନଲେ ରିଣ୍ଟାଂ ଆଙ୍ଗିଙ୍ଗ୍ ରଚେ
ଇଟ୍ମାଟ୍ । ୪ ଆରେ, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍ଫଣି ଇଞ୍ଜି ମାନିକିଦ୍ନାର୍, ହେ
ବାହାତାଂ ହାଲ୍ଫି ପାତେକ୍ ହେବେ ମାନାଟ୍ । ୫ ଆରେ, ଏଚେକ୍
ଜାଣ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାନିକିଦୁର୍, ହେ ନାସ୍ତାଂ ଖାନିହିଂ ହେଞ୍ଜାର୍ ବିରୁଦ୍ଧ
ସାକି ହିନି କାଜିଂ ମି ପାନାନି ଦୁଡ଼ି ଡାଡ଼ତି ତୁହିୟାଟ୍ ।

୬ ହେବେଣ୍ଟାଂ ହେଞ୍ଜାର୍ ହାଲ୍ଫି ଝିଜୁ ବାହାତ ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ସୁଣାୟ୍
କିତାର୍ ଆରି ଉଜ୍ କିଜି କିଜି ନାସ୍ତୁକାଂ ବୁଲ୍ଲାଆଦେଂ
ଲାଗାତାର୍ ।”

ହେରଦ୍ ରାଜା ଗୁପା ଆତାନ୍
(ମାତିଉ ୧୪:୧-୧୨; ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୯)

୭ ଈବେଣ୍ଟାଂ ଗାଲିଲିନି ସାମନ୍ତ ରାଜା ହେରଦ୍ ଇ ଝିଜୁ ଗର୍ଚ୍ଚା
ବିସ୍ତେ ଖେନ୍ଞି ରୁଦିଆନ୍ଦାର୍ ଆତାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ବାପ୍ତିସ୍ମିହିନି
ଜହନ୍ ହାତି ତାକେଣ୍ଟାଂ ନିଂତାନ୍ନା ଇଞ୍ଜି ଇନେ ଇନେର୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍
। ୮ ଆରେ, ଇନେ ଇନେର୍ ଏଲିୟ୍ ଚଞ୍ଜ୍ୟା ଆତାନ୍ନା ଇଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍

☆ ୯:୫ ୯:୫ ପକ୍ୟାତାକା ୧୩:୫୧. ☆ ୯:୫ ୯:୫ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧. ☆ ୯:୭ ୯:୭
ମାତିଉ ୧୭:୧୪; ମାର୍କ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯.

ଆରି ବିନନିକାର ଆଗେଦିନ୍ତ୍ର ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାନ୍ତ୍ର ବିତ୍ରେ ରଖାନ ଆରେ ନିଂତାନା ଇଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜି ମାଚାର ।

^୯ ମାତର ହେରଦ୍ ଇଚାନ, “ଜହନ୍ତି କାପ୍‌ତାତ ଆନ୍ ରୁଟାଙ୍ଗନା, ମାତର ଇନେର୍ ବିସ୍ତେ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବାନି କାତା ଖେନାପା, ଇଖାନ ଇନେନ୍ ? ଆରେ, ହେଖାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହୁଡ୍‌ଦେଂ ଇଞ୍ଜି ସେସ୍ତୁ କିଜି ମାଚାନ ।”

ଜିସୁ ପାଞ୍ଚ ହାଜାର ମାନାୟତିଂ ଚିର୍‌ପାତାନ

(ମାତିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଜହନ୍ ୬:୧-୧୪)

^{୧୦} ପାଚେ ପକ୍ୟାତାକାର ମାସ୍‌ଦି ଖାଜି, ଇନା ଇନାକା କିଜି ମାଚାର, ହେ ଖିଜୁ ତା ତାକେ ଖେର୍‌ପାତାର । ଆରେ ହେଖାନ ହେଖାରିଂ ରଚେ ଅଜି ହାଲ୍‌ଜି ବିନେ ଆଜି ବେଡ୍‌ସାଇଦା ଇନି ଗାଡ୍‌ଦ ହାଚାର ।

^{୧୧} ମାତର ମାନାୟାର ହେଦାଂ ପୁଞ୍ଜି ହେଖାନ ପାଚେ ହାଚାର; ଆରେ, ହେଖାନ କାର୍ମା ଆଜି ହେଖାରିଂ ଅଜି ହାଲ୍‌ଜି ଇସ୍‌ତ ରାଜି ବିସ୍ତେ ହେଖାରିଂ ଖେର୍‌ଚେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ, ଆରେ ଇନେର୍‌ଡି ଉଜ୍ ଆଦେଂ ଇଚା ମାଚାଡ୍, ହେଖାରିଂ ଉଜ୍ କିତାନ ।

^{୧୨} ଇଦାଂ ପାଚେ ଖେଡ୍‌ତା ହାନିହିଂ; ହେବେ ବାରଜାଣ୍ ହେଖାନ କଚଣ୍ଡ ଖାଜି ଇଚାର, “ମାନାୟାର ଇନେସ୍ ଚାରିବେଣ୍ଡି ନାସ୍‌କୁ ଆରି ଗୁଡ୍‌ନିକାର ହାଲ୍‌ଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆରି କାଦି ପାୟା ଆନାର, ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେଖାରିଂ ପକାମ୍‌ଦେ, ଇନାକିଦେଂକି ଆସେଙ୍ଗ୍ ଇବେ ଚିମ୍‌ରା ବାହାତ ମାନାସ୍ ।”

^{୧୩} ମାତର ହେଖାନ ହେଖାରିଂ ଇଚାନ, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେଖାରିଂ ଚିର୍‌ପାଟ୍ ।”

ହେଖାର ଇଚାର, “ମା ତାକେ ପାଞ୍ଚଗଟା ରୁଟିଂ ଆରେ ରିଣ୍ଡାଂ ମିନ୍‌କୁ ତାଙ୍ଗ୍ ଆଗ୍‌ଡା ହିଲ୍‌କୁ; ତାଆଡିସ୍ ଆସେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ହାଲ୍‌ଜି ଇ ଖିଜାକାର ମାନାୟ କାଜିଂ କାଦି କଡ୍‌ନାସ୍ ?” ^{୧୪} ଇନାକିଦେଂକି ହେଖାର ଆନ୍‌ମାନ ପାଞ୍ଚ ହାଜାର ଆଣ୍ଡାହିମ୍‌ଣାଂ ମାଚାର ।

“ଆରି, ଜିସୁ ଜାର୍ ଚେଲ୍‌ହିରିଂ ଇଚାନ, ଇସାବ୍ କିଜି ରିକଡିଦସ୍ ରିକଡି ଦସ୍‌ଜାଣ୍ କିଜି ହେଖାରିଂ ମାୟା ମାୟା କିଜି କୁଚିକିୟାର୍ ।”

^{୧୫} ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଖାର ହେ ଲାକେ କିଜି ଖିଜାରିଂ କୁଚିକିତାର୍ । ^{୧୬} ଆରେ, ଜିସୁ ହେ ପାଞ୍ଚଗଟା ରୁଟିଂ ଆରେ ରିଣ୍ଡାଂ ମିନ୍‌କୁ ଅଜି

ବାଦାଡ଼ି ହୁଡ଼ି ହେ ଓଜୁକାଙ୍ଗ ଆସିବାଦ କିତାନ, ଆରେ ତ୍ରିପକିସ୍ ଓଜୁ ଲଗାଂ ଚିତ୍ପି କିଦେଙ୍ଗ କାଜିଂ ଚେଲାରିଂ ହିଦେଂ ଲାଗାତାନ ।
 ୧୭ ହେବେ ଓଜୁକାର୍ ତିନଞ୍ଜି ପଟ ପାଞ୍ଚାର୍, ଆରେ ହେଝେର୍ ହେଝାର୍ କଚଣ୍ ହାର୍ତିକିଙ୍ଗ ବାର ଟପା ତ୍ରିଙ୍ଗ୍ତି କୁଦ୍ରି ପେସ୍ତି ଅତାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗ ପିତର୍ ମାନିକିତାନ
 (ମାତିଉ ୧୭:୧୩-୧୯; ମାର୍କ ୮:୨୭-୨୯)

୧୮ ରଗ ଜିସୁ ଚିମରାତାଂ ପାର୍ତାନା କିଜି ମାନିହିଂ ଚେଲାହିର୍ ତା ଲାହାଙ୍ଗ ମାଚାର୍, ଆରେ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ, “ଆନ୍ ଇନେନ୍ ଇଞ୍ଜି ମାନାୟାର୍ ଇନାକା ଇଞ୍ଜନାରା ?”

୧୯ ✧ “ଇବେ ହେଝାର୍ ଉତର୍ ହିତାର୍, ବାପ୍ତିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍,” ମାତର୍ ଇନେର୍ ଇନେର୍ ଇନାର୍, “ଏଲିୟ, ଆରେ ଇନେର୍ ଇନେର୍ ଇନାରା, ଆଗେନି ଦିକ୍ତି ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍ କିନାକାନ୍ ବିତ୍ତେ ରଞ୍ଜାନ୍ ଆରେ ନିଂତାକାନ୍ ଆତାନ୍ନା ।”

୨୦ ✧ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଝେନ୍‌ବାତାନ, “ମାତର୍ ଆନ୍ ଇନେନ୍ ଇଞ୍ଜି ଏପେଙ୍ଗ ଇନାକା ଇଞ୍ଜନାଦେରା ?”

ପିତର୍ ଉତର୍ ହିତାନ, “ଇସ୍ତର୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ।”

ଜିସୁ ନିଜେ ହାଜି ଆରେ ଜିରୁନ୍ ଖାନି ବିସ୍ତେ ନି ବେରଣ୍
 (ମାତିଉ ୧୭:୨୦-୨୮; ମାର୍କ ୮:୩୦-୯:୧)

୨୧ ଆରେ ଜିସୁ ହେଝେରିଂ ଇଚାନ ଇଦାଂ ଇନେରିଂ ଝେର୍‌ମାଟ୍ ଇଞ୍ଜି ହେଝାରିଂ ତାଟ୍ କିଜି ବଲ୍ ହିଜି ଇଚାନ, ୨୨ ଆରେ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ମାନାୟ୍ ମାଜିଂ ଆଦିକ୍ ଦୁକ୍‌ପାୟା ଆନାକା ମାନାଡ୍ ଆରେ ବୁଡାଲ୍‌ର, ମୁଡ୍‌ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ଆରି ସାସ୍ତିର୍ ହୁକେ ମୁନା କିୟା ଆଜି ହାନାକା ଆନାଡ୍, ଆରେ ତିନ୍‌ଦିନ୍‌ତାଂ ନିଙ୍ଗନାକା ମାନାଡ୍ ।”

୨୩ ✧ ହେ ପାଦନା ଜିସୁ ଓଜୁକାରିଂ ଝେର୍‌ଚାନ, “ଇନେନ୍ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ନା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଝାଦେଙ୍ଗ ଇଚା କିନାନ୍, ଓଜୁ ପିସ୍ତି ସବୁଦିନା ହେଝାନ୍ କୁସ୍ ଆସ୍ତି ନା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଝାୟେନ୍ । ୨୪ ✧ ଇନାକିଦେଂକି ଇନେନ୍

✧ ୯:୧୯ ୯:୧୯ ମାତିଉ ୧୪:୧୨; ମାର୍କ ୬:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୭,୮. ✧ ୯:୨୦ ୯:୨୦ ଜହନ୍ ୬:୬୮,୬୯. ✧ ୯:୨୩ ୯:୨୩ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭. ✧ ୯:୨୪ ୯:୨୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜହନ୍ ୧୨:୨୫.

ଜାର ଜିବୁନ୍ ରାକ୍ୟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଚା କିନାନ୍, ହେୱାନ୍ ତା ଜିବୁନ୍ ଆରାୟ୍ କିନାନ୍; ମାତର୍ ଇନେର୍ ଜଦି ନା କାଜି ହେୱାନ୍ ଜିବୁନ୍ ଆରାୟ୍ କିନାନ୍, ହେୱାନ୍ ହେଦାଂ ରାକ୍ୟା କିନାନ୍ । ୨୫ ଆରି, ମାନାୟ୍ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଝିଜୁ ପୁତ୍ ତିଂ ଲାବ୍ କିଜି ଜାର ଜିବୁନ୍ ଆରାୟ୍ କିନାନ୍, ତେବେ ତାଦାଙ୍ଗ୍ ଇନା ଲାବ୍ ? ୨୬ ଲାଗିଂ ଇନେର୍କି ଜଦି ନା ଆରେ ନାଦାଂ ବେରଣ୍ ବିସ୍ତେ ଲାଜକୁଡ଼ା ଆନାନ୍, ମାନାୟ୍ ମାଜି ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଜାରତି ଆରି ଆବାତି, ମତର୍ ପୁଇପୁୟା ଦୁଡ଼ର୍ ଜାଜମାଲ୍ ଖାନାନ୍, ହେୱେଡ଼ାଂ ହେୱାନ୍ ହେଦାଂ ବିସ୍ତେ ଲାଜା ଆନାନ୍ । ୨୭ ମାତର୍ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇସ୍ତର୍ ରାଜି ହୁଡ଼ଝି ପାତେକ୍ ଇବେ ନିଲ୍ଟିମାନି ଲକୁ ବିତ୍ରେ ଏଚେକଜାଣ୍ ଇନେସ୍ କିଜିପା ହାକି ହୁଡ଼ରୁ ।”

ଜିସୁତି ପାଗ୍ମାସ୍ନାକା
 (ମାତିଉ ୧୭:୧-୮; ମାର୍କ ୯:୨-୮)

୨୮ ଇ ଝିଜୁ ଗଟ୍‌ଶାନି ଆଟ୍ ଦିନ୍ ପାଚେ ହେୱାନ୍ ପିତର୍, ଜହନ୍ ଆରି ଜାକୁବ୍‌ତିଂ ରଚେ ଅଜି ହାଲ୍‌ଜି ପାର୍ତାନା କିନି କାଜିଂ ମାଡ଼ି ଜପି ହାଚାର୍ । ୨୯ ଆରେ, ଜିସୁ ପାର୍ତାନା କିନି ଝେଡ଼ାଲିଂ ତା ମୁମ୍ ବାଦଲି ଆତାଡ଼ ଆରି ତା ହେୟା ତିନ୍‌ସ୍ତାଡ଼ ଆରି ଜବର୍ ଅଜଡ଼୍ ଆତାଡ଼ । ୩୦ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍ ତ୍ରିପ୍‌କୁ, ମସା ଆରି ଏଲିୟ୍, ଇ ରିୟାର୍ ହେୱାନ୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ବେରଣ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍; ୩୧ ହେୱାର୍ ସାଗେ ପାଶତାଂ ଚଞ୍ଚୟା ଆଜି ମାଚାର୍, ହେୱାନ୍ ଜିରୁସାଲମତ ଇନାଝାଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଜାଲ୍‌ଦି ଆଜି ମାନାର୍, ହେ ବିସ୍ତେ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍ । ୩୨ ହେ ଝାଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ପିତର୍ ଆରି ତା ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର୍ ହୁର୍‌କାଣକୁ ହତିଲେ ହୁନ୍‌ଞ୍ଜି ମାଚାର୍; ମାତର୍ ହେୱାର୍ ହୁନ୍‌ଜି ନିଙ୍ଗ୍‌ନିହିଂ ହେୱାନ୍ତି ଜାଜମାଲ୍ ଆରି ତା ଲାହାଂ ନିଲ୍ଟି ମାନି ହେ ରିୟାରିଂ ହୁଡ଼ତାର୍ । ୩୩ ପାଚେ ହେୱାର୍ ତା ତାକେଣ୍ଟାଂ ହାନିହିଂ ପିତର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ଜେ ଇ ବାହାତ ମାନାପ୍, ଇଦାଂ ହାର୍‌ଦାକା; ଆସେଙ୍ଗ୍ ତିନ୍‌ଗଟା ପୁଟ୍‌କୁ ରର୍‌ନାସ୍, ନି କାଜିଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍, ମସା କାଜିଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ଆରେ ଏଲିୟ୍ କାଜିଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ।” ମାତର୍ ହେୱାନ୍ ଇନାକା ଇନାନ୍ନା, ହେଦାଂ ପୁନ୍‌ଝାଦାଂ ମାଚାର୍ ।

୩୪ ପିତର୍ ଇଦାଂ ଇନ୍ନୁ ଇନ୍ନୁ ବାଦାଡ଼୍ ଝାଜି ହେୱାରିଂ ତାବାୟ୍ କିତାଡ଼, ଆରେ ହେୱାର୍ ବାଦାଡ଼ତାକେ ହଶ୍‌ଗିନିହିଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡା ଆତାର୍

୩୫ ☆☆ ପାଚେ ହେ ବାଦାଡ଼ତାଂ ଇ କାତା ଆତାଡ଼, “ଇଖାନ୍ ନା ମାଜି, ମା ବାଚି କିତି ଇଖାନ୍ତି ବଚନ୍ ଖେନାଟ୍ ।”

୩୬ ଆରେ, ହେ କାତା ଆତି ପାଚେ ଜିସୁ ରଖାନ୍ନେ ଚନ୍‌ଞ୍ଜାତାନ୍ । ପାଚେ, ହେଖାର୍ ଚିମ୍‌ରା ଆଜି ମାଚାର୍, ଆରେ ଇନା ଇନାକା ହୁଡ଼ଜି ମାଚାର୍, ହେବେଣ୍ଡାଂ ଇନା ବେରଣ୍ ହେଖାଡ଼ାଂ ଇନେରିଂ ଖେଡ଼ଖାତାର୍ ।

ପୁଦା ଆୟାତି କାଡ଼ଦେଂ ଜିସୁ ଉଜ୍ କିତାକା
(ମାତିଉ ୧୭:୧୪-୧୮; ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୭)

୩୭ ମାହିଙ୍ଗନି ଦିନ୍ ଜିସୁ ଆରେ ତିନ୍‌ଜାଣ୍ ରେଲାର୍ ମାଡ଼ିତାଂ ଜୁଜି ଖାତିଲେ, ବେସିହେନି ମାନାୟ୍ ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ବେଟା ଆତାର୍ । ୩୮ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ମାନାୟ୍ ଗହଲି ବିତ୍ରେତାଂ ରଖାନ୍ ଗାଜା ଖେଇ କିଜି ଇଚାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଗଞ୍ଜାରି କିଦ୍‌ନାଙ୍ଗା, ନା ମାଜି କାଜିଂ କାର୍ମା ହୁଡ଼ା, ଇନାକିଦେଂକି ହେଖାନ୍ ନା ରଖାନ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଜି; ୩୯ ହୁଡ଼ାଟ୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ର ପୁଦା ଆହ୍‌ନାଡ଼, ଆରେ ହେଖାନ୍ ତ୍ରିପ୍‌କୁ କିରଡ଼ି କିଜି ନିଙ୍ଗନାନ୍, ପାଚେ ହେଖାନିଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ମଡ଼ିକିନାଡ଼ ଜେ, ତା ଖେଇଦିଂ ପେପ୍‌ଲା ହଡ଼ନାଡ଼, ପାଚେ ହେଦାଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଚିରବିର୍ କିଜି ତା ତାକେଣ୍ଡାଂ କେତେ କସ୍‌ତାଂ ହସି ହାନାଡ଼ । ୪୦ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପିହିକଦେଂ ଇଞ୍ଜି ଆନ୍ ନି ରେଲାରିଂ କୁକ୍‌ଚି ମାଚାଙ୍ଗ୍, ମାତର୍ ହେଖାର୍ ଆଡ଼ଖାତାର୍ ।”

୪୧ ଜିସୁ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଆଡେ ପାଚିଂ କିଖାକାଦେର୍ ଆରି ବାନ୍ୟା ଲାଡ଼ାର୍, ଏରେକ୍ ଦିନ୍ ଆନ୍ ମି ଲାହାଙ୍ଗ୍ ରଚେ ମାନ୍‌ଞ୍ଜି ମି ଚିନ୍ତା ଏରେକ୍ ହୁଞ୍ଜନାଙ୍ଗ୍ ? ମି ମାଜିଙ୍ଗ୍ ନା ତାକେ ତାଇଖାଡୁ ।”

୪୨ କାଡ଼ଦେ ଖାଉ ଖାଉ ପୁଦା ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତାରେନ୍ ଗୁଡ଼ତି ବେସି ରାଗ୍‌ଦାଂ ମଡ଼ିକିତାଡ଼, ମାତର୍ ଜିସୁ ବାନ୍ୟା ଜିବୁନ୍‌ତିଂ ଦାକା କିତାନ୍ ଆରି କାଡ଼ଦେଂ ଉଜ୍ କିଜି ତାଞ୍ଜିଆବା କେଇଦ ହିତାନ୍ । ୪୩ ହେବେ ଖିଜାକାର୍ ଇସ୍‌ତର୍ ଗାଜା ସାକ୍ତି କାଜିଂ କାବା ଆଜି ହାଚାର୍ । ମାତର୍ ହେଖାନ୍ କିତି ଖିଜୁ କାମାୟ୍ କାଜିଂ ଖିଜାକାର୍ ଚାନ୍ୟା ଆଜି ମାନି ଖେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ତା ରେଲାରିଂ ଇଚାନ୍ ।

☆ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨. ☆ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ୨ ପିତର୍ ୧:୧୭,୧୮.

ଜିସୁ ନିଜେ ହାନାକା ଖେରତାନ
(ମାତିଉ ୧୭:୨୨-୨୩; ମାର୍କ ୯:୩୦-୩୨)

୪୪ “ଇ ଓଁଜୁ ବେରଣ୍ ମି କିତୁଲିକାଂ ନେରତାଟ୍; ଇନାକିଦେଂକି ମାନାୟ୍ ମାଜି ମାନାୟ୍ କେଇଦ ହେଲାଇୟ୍ କିୟା ଆଦେଂ ହାନାନା ।” ୪୫ ମାତର୍ ଚେଲାହିର୍ ହେ ଇ ବେରଣ୍ ବୁଜା ଆଖାତାର୍, ଆରେ ହେଦାଂ ହେଝାରତାକେଣ୍ଟାଂ ତ୍ତୁଜି ମାତାଡ୍, ଇନେସ୍ ହେଦାଂ ହେଝାରତି ଅବୁଜା ଆଉଡ୍, ଆରେ ହେଝାର୍ ହେ କାତା ବିସ୍ତେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେନ୍‌ବେଦେଂ ପାଣ୍ଟା ଆଜି ମାତାଟ୍ ।

ଓଁଜୁ ତାଙ୍ଗ୍ ଗାଜା ଓଁଜୁ ତାଙ୍ଗ୍ ହିରୁ
(ମାତିଉ ୧୮:୧-୫; ମାର୍କ ୯:୩୩-୩୭)

୪୬ ☆ହେଝାର୍ ବିତ୍ତେ ଇନେନ୍ ଗାଜାକାନ, ହେ ବିସ୍ତେ ହେଝାର୍ ବିତ୍ତେ ଇନ୍‌ବା ଆତାର୍ । ୪୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଝାର୍‌ତି ମାନ୍ତ ବେଣ୍‌ବାଟ୍ କିନାକା ପୁନ୍‌ଞ୍ଜି ର ହିରୁକାନ କାଡ୍‌ଦେଂ ଅଜି ଜାର୍ କଚଣ୍‌ତ ନିଲି କିଜି ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, ୪୮ ☆ଇନେର୍ ନା ତରଦାଂ ଇ ହିରୁ ହିମ୍‌ଣାତିଂ ମାନିକିନାର୍, “ହେଝାର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାନିକିଦନାର୍, ଆରେ ଇନେର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇର୍‌ଦାନାର୍, ହେଝାର୍ ନା ପକ୍‌ତାତାକିନିଂ ମାନକିନାର୍; ଇନାକିଦେଂକି ମି ଓଁଜାଦେର୍ ବିତ୍ତେ ଇନେନ୍ ହିରୁକାନ; ହେଝାନ୍ ଗାଜାକାନ ।”

ଇନେର୍ ବେରିୟାର୍ ଆକାୟ୍ ହେଝାର୍ ସାଇଜ କାରିୟାର୍

୪୯ ହେବେ ଜହନ୍ ଉତର୍ ହିତାନ, “ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ରଝାନିଂ ନି ତରଦାଂ ପୁଦା ପିହି କିନାକା ହୁଡ୍‌ତାପ୍, ଆରେ ହେଝାନ୍ ମା ଦଲ୍‌ଦ ଝାଞ୍ଜିକାଜିଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମୁନା କିତାପ୍ ।”

୫୦ ମାତର୍ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ମୁନା କିମାଟ୍,” ଇନାକିଦେଂକି ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଆଣ୍ଟିପାକ୍ୟା ଆକାୟ୍, “ହେଝାନ୍ ମି ପାକ୍ୟା ।”

ସମିରଣିନି ନାସ୍ତ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ମାନିକିଝାତାର୍

୫୧ ପାଚେ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ଜିସୁ ପୁତ୍ ପିସ୍ତି ସାଗେଁ ହାନି ଦିନ୍ ଲାଗେ ଝାଜି ମାତାଟ୍, ହେଝାଡ଼ାଂ ହେଝାନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ତିୟାର୍

☆ ୯:୪୬ ୯:୪୭ ଲୁକ ୨୨:୨୪. ☆ ୯:୪୮ ୯:୪୮ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜହନ୍ ୧୩:୨୦.

ଆତାନ୍, ^{୫୨} ହେୱାନ୍ ଆଗେ ଦୁଡ଼ିଠି ପକ୍ତାନ୍ । ହେୱାର ହାଲ୍‌ଜି ଜିସୁ କାଜିଠି ଜାଲ୍‌ଦି କିଦେଙ୍ଗ୍ ସମିରଣିୟନି ତରଦି ର ନାସ୍ତ ହଣ୍‌ଜାତାର୍; ^{୫୩} ମାତର୍ ହେୱାନ୍ ଜିରୁସାଲମତ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ କିତାନ୍‌ନା ଇଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି ହେୱାର ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଟ୍‌ଖାତାର୍ । ^{୫୪} ଇଦାଂ ହୁଡ଼୍‌ଜି ଜାକୁବ୍ ଆରେ ଜହନ୍, ଇ ରିୟାର୍ ଚେଲାହିର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଇଚାର୍, ମାପୁ “ଏଲିୟ ପା ଇନେସ୍ କିଜି କିଜି ମାତାନ୍, ହେ ଲାକେ ସାଗେତାଂ ନାଣି ଆଜି ହେୱାରିଂ ବୁଡାଈ କିନାଡ଼, ଇଦାଂ ଆପେଂ ଇଞ୍ଜିନାପ୍ ଇଞ୍ଜି ଇନାକା ନି ଇଚା ?”

^{୫୫} ମାତର୍ ହେୱାନ୍ ମାସ୍‌ଦି ହେୱାରିଂ ଗଡ଼୍ କିତାନ୍ ଆରି ଇଚାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ ବାତ୍ ଜିରୁନ୍‌ନି ମାନାୟ୍, ଇଦାଂ ପୁନୁଦେରା । ମାନାୟ୍ ମାସ୍‌ଦି ମାନାୟ୍‌ତିଠି ଜିରୁନ୍ ନସ୍ତୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଖାଖାଦାଙ୍ଗ୍ ରାକ୍ୟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଖାତାଂନା । ^{୫୬} ତା ପାଚେ ହେୱାର୍ ଆରେ ର ନାସ୍ତ ତାଙ୍ଗ୍‌ଜି ହାଚାର୍ ।

**ଜିସୁ ଚେଲାହି ଆନାକା ମାନାଡ଼
(ମାତିଉ ୮:୧୯-୨୨)**

^{୫୭} ହେୱାର୍ ହାସ୍‌ଦିଙ୍ଗ୍ ହାନିହିଂ ରଖାନ୍ ମାନାୟ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, ଏନ୍ ଇମଣି ବାହାତ ହାନାୟ୍, “ଆନ୍ ନି ପାଚେ ପାଚେ ଖାନାଙ୍ଗ୍ ।”

^{୫୮} ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, କଲ୍ୟାତିଂ ପାରା ମାନାଡ଼, ଆକାସ୍‌ନି ଉମ୍‌ନି ପଟିତିଂ ଗୁଡା ମାନାଡ଼, ମାତର୍ ମାନାୟ୍ ମାଜି କାପ୍‌ଡା ଇଡ଼୍‌ଦେଂ ବାହା ହିଲୁଡ଼ ।

^{୫୯} ଆରି, ହେୱାନ୍ ଆରେ ରଖାନିଂ ଇଚାନ୍, “ନା ପାଚେପାଚେ ଖା ।”

ମାତର୍ ମାପୁ ଇଚାନ୍, “ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ହାଲ୍‌ଜି ମାଞ୍ଜି ଆବାଂ ମୁଚେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବଲ୍ ହିଦା ।”

^{୬୦} ମାତର୍ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ହାତାକାରିଂ ଜାର୍ ଜାର୍ ହାତି ଲଗାଂ ମୁଚେଙ୍ଗ୍ ପିସ୍ତ୍ର ହିୟାଟ୍, ମାତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍‌ଜି ଇସ୍‌ବର୍ ରାଜିତ ସୁଣାୟ୍ କିୟାଟ୍ ।”

^{୬୧} ଆରେ ରଖାନ୍ ପା ଇଚାନ୍, ମାପୁ, “ଆନ୍ ନି ପାଚେ ପାଚେ ଖାନାଙ୍ଗ୍, ମାତର୍ ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ମା ଇଞ୍ଜି ମାନି ମାନାୟ୍‌ଚାଂ ଜଖାର୍ ଇଞ୍ଜି ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବଲ୍ ହିଦା ।”

୨୨ ମାତର୍ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଇନେନ୍ ନାଙ୍ଗେଲ୍ତ କେଇଆଜି ଜେନ୍‌ପାଡ଼କା ହୁଡ଼ନାନ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇସ୍‌ବର୍ ରାଜିତ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁନ୍ ।”

୧୦

ଜିସୁ ସତୁରି ଜାଣ୍ତିଂ ବାଚିକିତାନ୍

୧ ଇଦାଂ ପାଚେ ମାପୁ ଆରେ ତିନ୍‌କଡ଼ି ଦସ୍‌ଜାଣ୍ତିଂ ବାଚି କିତାନ୍ ଆରି ତା ଇମ୍‌ଣି ଗାଡ଼୍ ଆରି ବାହାକାଂ ହାନାକା ମାଚାଡ଼, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହାନି ଆଗେତାଂ ହେଞ୍ଜାରିଂ ରିୟାର୍ ରିୟାରିଂ କିଜି ହେବେ ପକ୍‌ତାନ୍ । ୨ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ତାସ୍ ହିନା ବେସି, ମାତର୍ କାମାୟ୍ କିନାକାର୍ ଉଣା; ଲାଗିଂ ନି କାମାୟ୍ ବାହାତ କାମାୟ୍ କିନାକାରିଂ ପକ୍‌ନି କାଜିଂ ତାସି ଜମିନି ହାଉକାର୍ ତାକେ ପାର୍ତ୍ତାନା କିୟାଟ୍ । ୩ ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାଲାର୍; ହୁଡ଼ାଟ୍, ହୁଣ୍ଡାର୍ ବୁର୍କାକାଂ ବିତ୍ତେ ମେଣ୍ଡା ହିମ୍‌ଣାକାଂ ଲାକେ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପକ୍ତାନାଙ୍ଗା । ୪ ଜାଲିୟା ମଣା ଆରି ପାଣ୍ଡାଈଙ୍ଗ୍ ଆମାଟ୍, ଆରେ ହାସ୍‌ଦ ଇନେରିଂ ଜଞ୍ଜାର୍ କିମାଟ୍ । ୫ ଆରେ ଇମ୍‌ଣି ଇଞ୍ଜି ଏପେଙ୍ଗ୍ ହଣ୍ଡାଗାନାଦେର୍, ହିଗ୍‌ଦ ଇନାଟ୍, ଇ ଇଲ୍ କାଜିଂ ସୁସ୍ତା ଆୟେଡ୍ । ୬ ଆରେ, ହେ ବାହାତ ଇନେନ୍ ଜଦି ରଞ୍ଜାନ୍ ସୁସ୍ତାନିକାନ୍ ମାଚିସ୍, ତା ଆତିସ୍ ମି ତାକ୍‌ଣି ସୁସ୍ତା ହେ ଜପି ଦୁମ୍‌ନାଟ୍; ମାତର୍ ଜଦି ହିଲ୍‌ଞ୍ଜିତିସ୍, ତେବେ ହେଦାଂ ମିତାକେଣ୍ଡାଂ ମାଜି ଖାନାଟ୍ । ୭ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାର୍ ତାକେ ଇନାକା ମାନାଟ୍, ତିନ୍‌ଞ୍ଜି ଉଣ୍ଡାଜି ହେ ଇଞ୍ଜି ମାନାଟ୍, ଇନେକିଦେଂକି କାମାୟ୍ କିନାକାଦେର୍ ତାରୁଙ୍ଗ୍ ପାୟାନି ଜଗ୍ । ଇଲ୍‌କୁକାଂ ଇଲ୍‌କୁ ହାଲ୍‌ମାଟ୍ । ୮ ଆରେ, ଇମ୍‌ଣି ଗାଡ଼୍‌ଦ ଏପେଙ୍ଗ୍ ହଣାଦେର୍ ଆରି ଲକୁ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼ଦାନାର୍, ହେବେ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଚିଟ୍‌ପା ଆଦ୍‌ନାର୍, ହେଦାଂ ତିନାଟ୍, ୯ ହେ ବାହାତ ମାନି ରଗ୍ୟାରିଂ ଉଜ୍ କିୟାଟ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇନାଟ୍, ଇସ୍‌ବର୍‌ତି ରାଜି ମି ତାକେ ଖାତାତେ । ୧୦ ✨ମାତର୍ ଇମ୍‌ଣି ଗାଡ଼୍‌ଦ ଏପେଙ୍ଗ୍ ହଣାଦେର୍ ଆରି ମାନାୟାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼ଦୁର୍, ହେବେ ହୁଗିତାକେ ହସି ହାଲ୍‌ଜି ଇନାଟ୍, ୧୧ ମି ଗାଡ଼୍‌ନି ଇମ୍‌ଣି ଦୁଡ଼ି ମା ପାନାତ ଆଣ୍ଡାଡ଼ନା, ହେଦାଂ ପା ମି କାଜିଂ ଡ଼ାଡ଼ନାପା; ମାତର୍ ଇସ୍‌ବର୍‌ତି

☆ ୧୦:୧୦ ୧୦:୧୦ ପକ୍‌ଧାତାକା ୧୩:୫୧.

ରାଜି ଜେ ଲାଗେ ଖାତାତେ, ଇଦାଂ ପୁନାଟ୍ । ୧୨ ✨ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ତା ବିଚାର୍ ନାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ହେ ଗାଡ଼ନ୍ ଦାଣ୍ଟ ବାଟା ସଦମ୍ନି ଦାଣ୍ଟ ପାୟାନାର୍ ।”

ପାତ୍ କିଞ୍ଜାକାର୍ ନାସ୍କୁନି ବିଚାର୍
(ମାତିଉ ୧୧:୨୦-୨୪)

୧୩ ହାୟ, ଡାଣ୍ଟୁନି କଣ୍ଟି କରାଜିନ୍, ହାୟ, ଡାଣ୍ଟୁନି କଣ୍ଟି ବେତ୍‌ସାଇଦା, ଇନାକିଦେଂକି ମି ବିତ୍ରେ ଇମ୍‌ଣି ଇମ୍‌ଣି ସାଲ୍ଟିନି କାମାୟ୍ କିୟା ଆତାଡ଼ନା, ହେଦାଂ ଝିଜୁ ଇନାଖାଡ଼ାଂ ସର ଆରେ ସିଦନ୍ ତାକେ କିୟାଆତାଡ଼ମା, ଲାଗିଂ ହେଞ୍ଜାର୍ ବେସିଦିନ୍ ପୁର୍ବେତାଂ ବାସ୍ତା ଉସ୍ତସ୍ ନିସ୍ତାକେ କୁଟ୍ଟି ମାନ୍‌ବାଦ୍‌ଲାଇୟ୍ କିତାର୍ମା । ୧୪ ଆତିସ୍‌ପା ବିଚାଣ୍ଟାତ୍ ମି ଦାଣ୍ଟ ବାଟା ସର ଆରି ସିଦନ୍‌ନି ଦାଣ୍ଟ ପାୟା ଆନାଡ୍ । ୧୫ ଆରେ, ଆଡେ କପର୍ନାହୁମ୍, ଏନ୍ ଇନାକା ସାଗେ ପାତେକ୍ ଲାମା ଆଦେଂ ଆଡ଼ନାୟ୍ ? ପାତାଲ୍ ପାତେକ୍ ନିଙ୍ଗ୍ ଆଦା ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଦ୍‌ନାଡ୍ ।

୧୬ ✨ଜିସୁ ଜାର୍ ଚେଲାର୍ ଇଚାନ୍ ଇନେର୍ ମି ବେରଣ୍ ଝେନାର୍, “ହେଞ୍ଜାର୍ ନା କାତା ଝେନାନ୍, ଆରେ ଇନେର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼ଦୁର୍, ହେଞ୍ଜାର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼ଦୁର୍, ଆରେ ଇନେର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼ଦୁର୍, ହେଞ୍ଜାର୍ ନା ପକ୍‌ତାତାକାନିଂ ଇଚୁର୍ ।”

ବାସ୍ତୁରିଜାଣ୍ଟିଂ ପିହ୍‌ୟାତାକାର୍

୧୭ ଇଦାଂ ପାଚେ ହେ ବାସ୍ତୁରି ଜାଣ୍ ଖାରିତାଂ ମାସ୍‌ଦି ଖାଜି ଇଚାନ୍, “ମାପୁ, ପୁଦାଂପା ନି ତରଦାଂ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାନି କିଦ୍‌ନିକା ।”

୧୮ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ବିଜ୍‌ଲି ଲାକେ ସାଗେତାଂ ସୟ୍‌ତାନ୍‌ତିଂ ଆଦାନାକା ଆନ୍ ହୁଡ଼୍‌ଜି ମାଚାଙ୍ଗ୍ ।” ୧୯ “ହୁଡ଼ାଟ୍, ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ରାଟ୍ ଆରି କାଚାକୁପି ଜପି ତାଙ୍ଗ୍‌ଦେଂ ଆଦିକାର୍ ହିଡ଼ତାଙ୍ଗନା, ଆରେ, ସାତୁର୍ ଝିଜୁ ସାଲ୍ଟି ଜପି ଆଦିକାର୍ ହିଡ଼ତାଂନା, ଆରେ ଇନାକା ପା ଇମ୍‌ଣି ବାନି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ନସ୍‌କିଦୁଙ୍ଗ୍ । ୨୦ ଆତିସ୍‌ପା

✨ ୧୦:୧୨ ୧୦:୧୨ ମାତିଉ ୧୧:୨୪; ମାତିଉ ୧୦:୧୫. ✨ ୧୦:୧୭ ୧୦:୧୭ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ଜହନ୍ ୧୩:୨୦.

ବାନ୍ୟା ଜିବୁନିଂ ଜେ ମି ତାରେନ୍ ମାନିଙ୍ଗ୍, ଇବେ ୱାରି କିମାଟ୍, ମାତର୍ ମି ତର୍ ଜେ ସାଗେତ ଲେକାମାନାଡ୍, ଇବେ ୱାରି କିୟାଟ୍ ।”

ଜିସୁତି ୱାରି

(ମାତିଉ ୧୧:୨୫-୨୭; ୧୩:୧୬-୧୭)

୨୧ ହେ ୱେଡାଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ପୁଇପୁୟା ଜିବୁନ୍ତାଂ ୱାରିୟା ଆଜି ଇଚାନ, “ଆବା, ସାଗେ ଆରି ପୁତ୍ରିନି ମାପୁ, ଏନ୍ ଗିଆନି ଆରି ବୁଦ୍ଧ୍ୟାତି ଲକୁତାଙ୍ଗ୍ ଇ ୱିଜୁ ବିସ୍ତେ ଡକୁଚି ଇଡ଼ଜି ହିମ୍‌ଣାଙ୍ଗ୍‌ତାକେ ୱେର୍‌ଚାୟନା, ଇଦାଂ କାଜିଂ ନି ନାୟ୍ କିନାଙ୍ଗା; ଆଁ ଆବା, ଇନାକିଦେଂକି ଇଦାଂ ନି କାଣ୍‌କୁତାଂ ଏଚେକ୍‌ସାରି ଆତାଡ଼ନ୍ନା ।”

୨୨ ☆ “ନା ଆବାତି ୱିଜୁ ବିସ୍ତେ ନାବେ ସର୍‌ପି ଆତାଡ଼ନ୍ନା; ଆରେ ମାଜି ଇନେର୍, ଇଦାଂ ଆବାଂ ପିସ୍ତି ଇନେର୍ ପୁନ୍‌ର୍, ଆରେ ଆବା ଇନେର୍ ଇଦାଂ ମାଜି ପିସ୍ତି ଇନେର୍ ପୁନ୍‌ର୍, ଆରେ ମାଜି ଇନେର୍ ତାକେ ହେଝାନିଂ ୱେର୍‌ଚେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ କିନାନ୍, ହେଝାନ୍ ପୁନାନ୍ ।”

୨୩ ଆରେ, ଜିସୁ ଜାର୍ ଚେଲାରିଂ ମାସ୍‌ଦିହୁଡ଼୍‌ଜି ଇଚାନ, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଇନାକା ହୁଡ଼୍‌ନାଦେରା, ହେ ୱିଜୁ ଇମ୍‌ଣି କାଣ୍‌କୁ ହୁଡ଼୍‌ନାଡ଼, ହେଦାଂ ଦନ୍‌ୟ । ୨୪ ଇନାକିଦେଂକି ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଇନାକା ହୁଡ଼୍‌ନାଦେରା, ହେଦାଂ ୱିଜୁ ହେନି ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାର୍ ଆରି ରାଜା ହୁଡ଼୍‌ଦେଂ ମାନ୍ କିତାନ୍, ମାତର୍ ହୁଡ଼୍‌ଦେଂ ଆଡ଼୍‌ଝାତାନ୍; ଆରେ, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଇନାକା ୱେନାଦେରା, ହେ ୱିଜୁ ହେଝାର୍ ୱେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ କିତାର୍, ମାତର୍ ୱେନ୍‌ଝାତାର୍ ।”

ହାଦ୍ ସମିରଣିୟ ଉତ୍ତରମୁଡ୍

୨୫ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ରଝାନ୍ ଦରମ୍ ସାସ୍‌ର୍ ନିକାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପରିକ୍ୟା କିଜି ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ୱିଜୁ ଜିବୁନ୍‌ନି ଆଦିକାର୍ ଆଦେଂ ଇଞ୍ଜି ଆନ୍ ଇନା କିନାଙ୍ଗ୍ ?”

୨୬ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ମସାତି ବିଦିତ ଇନାକା ଲେକା ମାନାଡ଼ ? ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ ପଡ଼ିକିନାଦେରା ?”

☆ ୧୦:୨୨ ୧୦:୨୨ ଜହନ୍ ୩:୩୫; ଜହନ୍ ୧୦:୧୫.

୨୭ ହେୱାନ ଉତର ହିତାନ, “ଏପେଙ୍ଗ ଓଁକୁ ଖାସ୍ତିତା, ଓଁକୁ ପାରାଣ, ଓଁକୁ ସାଲ୍ଲି ଆରି ଓଁକୁ ମାନ ହିଜି ମାପୁ ଜାର ଇସ୍‌ବର ମାପୁ ଜିଉନ-ଖାଟ୍; ଆରେ, ଜାର ପାଡ଼ହା ଇଞ୍ଜିନି ଲଗାଂ ଖାସ୍ତିଲାକେ ଜିଉନ-ଖାଟ୍ ।”

୨୮ ହେବେ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଚାନ, ଏନ୍ ହାଡ଼ପାରତେ ଉତର ହିତାୟନା, “ଏପେଙ୍ଗ କିୟାଟ୍, ତା ଆତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ ଜିବୁନ୍ ପାୟା ଆନାଦେର ।”

୨୯ ମାତର ବିଦିବିଦାଣି ସାସ୍‌ବର ଜାରତିଂ ଦାମ୍ ଇଞ୍ଜି ଚଟ୍‌ଚେଙ୍ଗ ଇଚା କିଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଖେନ୍‌ବାତାର୍, “ଲାଗିଂ ନା ପାଡ଼ହାନିକାର ଇନେର ?”

୩୦ ଜିସୁ ହେ ବେରଣ୍ ଆସ୍ତି ଇଚାନ, ରଖାନ ମାନାୟ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତାଂ ଜିରିହତ ହାଲୁ ହାଲୁ ଚର୍କୁକାଂ ହାବଡ଼ତାକେ ପଡ଼ାତାନ । ହେୱାର୍ ତା ହେନ୍‌ପାପାଟା ତୁସ୍‌ଦି ଅଜି ଆରି ଟ୍ରାକ୍‌ଟି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଦାରାମାସ୍ତା କାକୁଲ୍‌ତି କିଜି ପିସ୍ତି ହାଚାର୍ । ୩୧ ଗଟ୍‌ଣା ପାଚେ ରଖାନ ମାପୁହେବାକିନାକାନ ହେ ହାସ୍‌ଦିଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାନ, ଆରେ ହେୱାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ହୁଡ଼୍‌ଜି ହେୱାନ ଆରେ ର ହାସ୍‌ଦିଙ୍ଗ୍ ନାସି ହାଚାନ । ୩୨ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଆଜି ରଖାନ ଲେବିୟ ପା ହେ ବାହାତ ଖାଜି ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼୍‌ଜି ହେୱାନପା ଆରେ ର ହାସ୍‌ଦିଙ୍ଗ୍ ନାସି ହାଚାନ । ୩୩ ମାତର ରଖାନ ସମିରଣିୟ ତା କଚଣତ ଖାଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ହୁଡ଼୍‌ଜି କାର୍ମାତିଂ ଲବାୟ୍ କିତାନ, ୩୪ ଆରି ଲାଗେ ହାଲ୍‌ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ନନିତାକେ ଚିକାଣ୍ ଆରେ ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ଖାକ୍‌ଟି ହେ ସବୁ ଗାଟ୍‌ଚାନ, ଆରେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଜାର ପସୁ ଜପି ଦୁପ୍‌ଟି ଅଜି ର ତିନାକା ଉଣାକା ମାନି ବାହାତ ଅଜି ହାଲ୍‌ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଜତନ୍ କିତାନ । ୩୫ ତା ପାଚେ ଆରେ ର ଦିନ୍ ହେୱାନ ରିଣ୍ଡାଂ ଟାକାଂ ହପ୍‌ଟି ହେବା ମାଲିକାରିଂ ହିଜି ଇଚାନ, ଇଖାନିଂ ଏନ୍ ହେବା କିୟା, ଆରେ ଇନାକା ଆଦିକ୍ କର୍ତ୍ କିନାୟ୍, ହେଦାଂ ଆନ୍ ମାସ୍‌ଦି ଖାନିହିଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହିଦନାଂ ।

୩୬ “ଇ ତିନ୍ ଜାଣ୍ ବିତ୍ରେ ଇନେନ୍ ଚର୍କୁକାଂ ତାକେ ଦାରାପଡ଼ା ଆତି ଲକ୍‌ତିଙ୍ଗ୍ ପାଡ଼ହାନିକାନ ଇଞ୍ଜି ମାତ୍ର କିନାଦେରା ?”

୩୭ ବିଦିବିଦାଣି ସାସ୍‌ବର ଇଚାନ ଜେ ଏଲେଙ୍ଗ୍ କିଜି ଦୟା କିତାନ ହେୱାନ, ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଚାନ, “ହାଲାଟ୍, ଏପେଙ୍ଗ ପା ହେ ଲାକେ କିୟାଟ୍ ।”

ଜିସୁ ମାର୍ତ୍ତା ଆରେ ମରିୟମ୍ ଇଞ୍ଜ

୩୮ ଜିସୁ ତା ଚେଲାହିର ହେଞ୍ଜାର ହାନିହିଂ ହେଞ୍ଜାନ ର ନାସ୍ତ ହଣଗାତାନ ଆରି ମାର୍ତ୍ତା ତରନି ରଞ୍ଜେଲ୍ କଗ୍ଲେ ଜିସୁଙ୍କ ନିଜାର ଇଞ୍ଜ ଅଜି ହାତାଡ଼ । ୩୯ ମରିୟମ୍ ଇନି ତାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ରଞ୍ଜେଲ୍ ତଣ୍ଡେହି ମାଚାଡ଼, ହେଦେଲ୍ ମାପୁତି କାଲ୍କୁ ତାରେନ୍ କୁର୍ଚି ତା ବଚନ୍ ଝେନ୍ଞି ମାଚାଡ଼ । ୪୦ ମାତର ମାର୍ତ୍ତା ହେବା କିନି ବିସ୍ତେତିଂ ବେସି ତାନ୍ଦ୍ରା ଆଜି ମାଚାଡ଼; ଲାଗିଂ ହେଦେଲ୍ ତା ଲାଗାଂ ଝାଜି ଇଚାଡ଼, “ଏ ମାପୁ, ନା ତଣ୍ଡେଲ୍ ଜେ ରଞ୍ଜେଲ୍ନେ ନା ଜପି ଝିଜୁ କାମାୟ୍ ହେଲାୟ୍ କିଡ଼ତାନ, ହେ ନିପ ଇନାକା ନିଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ମାନ୍ହିଲୁଡ଼ ? ଲାଗିଂ ନାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ଉପକାର୍ କିଦନି କାଜିଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ଇନା ।”

୪୧ ମାତର ମାପୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ଇଚାନ୍, “ମାର୍ତ୍ତା, ମାର୍ତ୍ତା, ଏନ୍ ବେସି ବିସ୍ତେ ଚିନ୍ତା କିଜି ଆରେ ବେସି ତାନ୍ଦ୍ରା ଆନାୟା, ୪୨ ମାତର ଅଲପ୍ କେଡ଼ଗଟା, ଆତିସ୍ ରଞ୍ଜାଙ୍କ୍ ମାତର ଲଡ଼ା; ମରିୟମ୍ତ ହାଉଦି ବାଗ୍ ବାଚି କିତାଡ଼ନା, ଆରେ ତା ତାକେଣ୍ଡାଂ ହେଦାଂ ଚାକ୍‌ରାଇ କିୟାଆଡ଼ ।”

୧୧

**ପାର୍ତ୍ତାନା ବିସ୍ତେନି ଜିସୁତି ହିକ୍ୟା
(ମାତିଡ ୭:୯-୧୩; ୭:୭-୧୧)**

୧ ରଗ ହେଞ୍ଜାନ ଇମ୍‌ଣି ର ବାହାତ ପାର୍ତ୍ତାନା କିଜି ମାଚାନ୍; ହେଞ୍ଜାନ ପାର୍ତ୍ତାନା ଝିସ୍ତିଲେ, ତା ଚେଲାହିର ବିତ୍ରେ ରଞ୍ଜାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ମାପୁ, ବାପ୍ରିସିମ୍‌ହିନି ଜହନ୍ ଇନେସ୍ ଜାର୍ ଚେଲାରିଂ ପାର୍ତ୍ତାନା କିଦେଙ୍କ୍ ହିକାଇକିତାନ, ଏନ୍ ପା ହେ ଲାକେ ମାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ପାର୍ତ୍ତାନା କିଦେଙ୍କ୍ ହିକାଇକିଦା ।” ୨ ଇବେ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଏଚେକାଡ଼ଦ ଏପେଙ୍କ୍ ପାର୍ତ୍ତାନା କିନାଦେର୍, ହେଞ୍ଜାଡ଼ାଂ ଇନାଟ୍,

ଆବା, ନି ତର୍ ପୁଇପୁୟା ଇଞ୍ଜି ମାନି ଆୟେଡ଼ ।
ନି ରାଜି ଝାୟେଡ଼ ।

୩ ନିତ୍ରେଦିନା ମାଙ୍ଗେଙ୍କ୍ ଲଡ଼ାନି କାଦି ହିଦା ।

୪ ମା ପାପ୍ ଝିଜୁ କେମା କିଦା,

ଇନାକିଦେଂକି ଆପେଂ ପା ଜାର୍ ଜାର୍ଡି ବେରୁତାଂ ପାପ୍ କେମା କିନାପ୍ ।”

“ପରିକ୍ଷାତ ମାଜେଙ୍ଗ୍ ତାହି ଖାଦମା ।”

୫ ଆରେ, ଜିସୁ ତା ଚେଲାରିଂ ଇଚାନ୍, “ମିଜେଙ୍ଗ୍ ଇନେରିଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବାତ୍ ମି ସାଙ୍ଗ୍ ମାନାନ୍ କି, ଇନେର୍ ଲାଗେ ମାଦିମାଦାନାଣା ହେଖାନ୍ ହାଲ୍ଜି ଇନାନ୍, ଏ ହାଲ୍, ନାଜେଙ୍ଗ୍ ତିନିଗଟା ରୁଟିଂ ଉଦାର୍ ହିଦା, ୬ ଇନାକିଦେଂକି ନା ରଖାନ୍ ସାଙ୍ଗ୍ ନା ତାକେ ଖାତାନ୍ନା, ତାଜେଙ୍ଗ୍ ବାଟା କିଜି ହିଦେଂ ନା ତାକେ ଇନାକା ହିଲୁଡ୍, ୭ ଆରେ ହେ ବିତ୍ରେତାଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିନାନ୍, ନାଜେଙ୍ଗ୍ କସ୍ତୁ ହିଦମା; ଦୁଖେର୍ ଗେହ୍‌ୟା ଆତାତେ ଆରେ ନା ହିମଣାଂ ନା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ହୁଞ୍ଜୁନାରା; ଆନ୍ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ନିଜେଙ୍ଗ୍ ହିଦଦେଂ ଆଡ୍‌ଦୁଙ୍ଗ୍ । ୮ ଆନ୍ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ହେଖାନ୍ ଆତିସ୍‌ପା ତା ସାଙ୍ଗ୍ ଆତିଲେ ତାଜେଙ୍ଗ୍ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ହିଉନ୍, ଆତିସ୍‌ପା ହେଖାନ୍ ଲାଜାଆଖାଦାଂ ଚାନେକ୍ ଚାନେକ୍ ଏନ୍ତିଲେ ହେଖାନ୍ ନିଙ୍ଗ୍ଜି, ହେଖାନ୍ତି ଏଚେକ୍ ଲଡା ହେଖାନ୍ତି ହେ ଏଚେକ୍ ହିନାନ୍ । ୯ ଆନ୍ ପା ମିଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଏନାଟ୍, ହେବେ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ହିଦନାନ୍; ତେକାଟ୍, ହେବେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଗାଟା ଆନାଦେର୍; ଦୁଖେର୍‌ରିଂ ଇଡାଟ୍, ହେବେ ମି କାଜିଂ ଜେସ୍‌ସି ହିଦନାର୍ । ୧୦ ଇନାକିଦେଂକି ଇନେର୍ ଏନନାନ୍, ହେଖାନ୍ ପାୟା ଆନାନ୍; ଇନେର୍ ତେକ୍‌ନାନ୍, ହେଖାନ୍ ଗାଟାଆନାନ୍; ଆରେ, ଇନେର୍ ଦୁଖେର୍‌ତ ଇଡ୍‌ନାନ୍, ହେଖାନ୍ କାଜିଂ ଜେୟାନାଡ୍ । ୧୧ ଆରେ, ମି ବିତ୍ରେ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଆବା ଇନେନ୍ ମାନାନ୍, ଇନେରିଂ ଜାର୍ ମାଜି ମିନ୍ ଏନ୍ତିସ୍ ହେଖାନ୍ ତାଜେଙ୍ଗ୍ ମିନ୍ ବାଦୁଲ୍ ରାଟ୍ ହିନାନ୍ ? ୧୨ ଆତିସ୍‌ପା ରଣ୍ଡା ଏନ୍ତିସ୍ ହେଖାନ୍ ତାଜେଙ୍ଗ୍ କାଟାକୁପି ହିନାନ୍ ? ୧୩ ଲାଗିଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ କୁଲ୍‌କୁଲିଆ ଆତିସ୍‌ପା ଏଚେକାଡ୍‌ଦ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ହିମ୍‌ଣାକାଂ ହାଦ୍ ହାଦ୍ ଦାନ୍ ହିଦେଂ ପୁନାଟ୍, ଲାଗିଂ ଇମ୍‌ଣି ଆବା ସାଗେତାଂ ଦାନ୍ ହିଦନାନ୍, ହେଖାନ୍ ତା ମୁମ୍‌ଦ ଏନନାସ୍ ମାନାୟାରିଂ କେତେକ୍ ଆଦିକ୍ ଲାକେ ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍ ହିଦନାନ୍ !”

ଜିସୁ ଆରେ ବାନ୍ୟା ଜିରୁନ୍

(ମାତିଡ ୧୨:୨୨-୩୦; ମାର୍କ ୩:୨୦-୨୭)

୧୪ ରଗ ଜିସୁ ର ପୁଦା ପିହି କିଜି ମାଚାନ୍, ହେ ପୁଦା ଗୁଲି । ପୁଦା ହସି ହାଟିପାଟେ ଗୁଲା ମାନାୟ ବେଣ୍ ଇଚାନ୍, ହେବେ ମାନାୟାର୍

କାବା ଆଜି ହାତୀର । ୧୫ ମାତର ହେୱାର ବିଦ୍ରେତାଂ ଇନେର ଇନେର ଇଚାର, “ଜିସୁ ମୁଣିକା ବାଲ୍ଲଜିରୁଲ୍ଲ ସାକ୍ୟାତାଂ ପୁଦାଂ ପିହିକିନାନ୍ ।”

୧୬ ବିନ୍ଲଗୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଡକ୍ଟାତ ହେଜି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ମାନ୍କିଜି ମାଚାର । ଲାଗିଂ ଇସ୍ବର ଜେ ତା ସାଇଜ କାରୟା ଇଚାକାଂ ପରିକ୍ୟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆକାସ୍ତାଂ ର ଚିନ୍ ଏନ୍ତାର । ୧୭ ମାତର ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ମାନ୍ତ୍ରନି ବାବ୍ନା ପୁଞ୍ଜି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇମଣି ରାଜି ବାଗ୍ ଆଜି ଜାର ବିରୁଦ୍ତ ନିଙ୍ଗ୍ତିସ୍, ହେଦାଂ ନସ୍ ଆଜି ହାନାଡ୍, ଆରେ ଇମଣି ଇଲ୍ଲ ରିବାଗ୍ ଆନାଡ୍ ହେ ଇଲ୍ଲ ଜପି ଲେଦି ଆଜି ନସ୍ ଆନାଡ୍ । ୧୮ ଆରେ, ସୟ୍ତାନ ପା ଜଦି ବାଗ୍ ଆଜି ଜାର ବିରୁଦ୍ତ ନିଙ୍ଗ୍ନାଡ୍, ତା ଆତିସ୍ ତା ରାଜି ଇନେସ୍ ତିର ଆଜି ମାନାଡ୍ ? ଆନ୍ ବାଲ୍ଲଜିରୁଲ୍ଲ ସାଇଜତାଂ ପୁଦାକାଂ ପିହିକିନାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଏପେଙ୍ଗ୍ ତ ଇଞ୍ଜିନାଦେରା ।” ୧୯ ମାତର ଆନ୍ ଇନାଞ୍ଜାଡାଂ ବାଲ୍ଲଜିରୁଲ୍ଲ ସାଇଜତାଂ ପୁଦାକାଂ ପିହିକିନାଙ୍ଗ୍, ଲାଗିଂ ମି ହିମ୍ଣାଙ୍ଗ୍ ଇନେର ସାଇଜତାଂ ହେୱାକାଂ ପିହିକିନାର ? ଲାଗିଂ ହେୱାର ନେ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବିଚାରକାରୟାର୍ ଆଦନାର । ୨୦ ଆନ୍ ଆରି ଇସ୍ବର ସାକ୍ତି ସାଇଜତାଂ ଆନ୍ ପୁଦାକାଂ ପିହିକିନାଙ୍ଗ୍, ଆରି ଇଦାଂ ପାର୍ମାଣ୍ କିନାଡ୍ ଜେ, ଇସ୍ବର ରାଜି ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଲାଗେ ଆତାଡେ ।

୨୧ “ସାକ୍ତି ଲଗୁ ଏଚେକାଡ୍ଦ ପାଡେକ୍ ଆଡ୍ ଆତିୟାର୍ ତା ହାକ୍ତିତ ଜାଲ୍ଲଦି ଆଜି ତା କାଲ୍ଲ ରାକ୍ୟା କିନାନ୍, ହେ ପାଡେକ୍ ତା ଦାନ୍ ଜାଗ୍ରତାଂ ମାନ୍ଗାନାଡ୍; ୨୨ ମାତର ଏଚେକାଡ୍ଦ ତା ତାକେଣ୍ଡାଂ ଆଦକ୍ ସାକ୍ତି ମାନାୟ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡୁ କିଜି ଆବାର୍ ଆହ୍ନାନ୍, ହେୱାଡାଂ ଇମଣି ଆତିୟାର୍ ଜପି ତା ବାସ୍ ମାଚାଡ୍, ହେୱାନ୍ତି ଓଁଜୁ କିସ୍ତି ଅନାନ୍ ଆରେ ତାଦାଙ୍ଗ୍ ଚର୍ କିଜିମାନି ଦନ୍ସମ୍ପତି ବାଟାକିଜି ଅନାନ୍ ।

୨୩ ☆ଇନେର ନା ପାକ୍ୟା ଆକାୟ୍, ହେୱାନ୍ ନା ବେରିୟା; ଆରେ, ଇନେର ନା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ରୁଣ୍ଡାୟ୍ କିଉନ୍, ହେୱାନ୍ ଜେଡେ କେଡେ କିନାନ୍ ।”

ବାନ୍ୟାପୁଦା ହସି ଞ୍ଜାତାଡ୍
(ମାତିଉ ୧୨:୪୩-୪୫)

☆ ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ମାର୍କ ୯:୪୦.

୨୪ “ବାନ୍ୟା ଜିବୁନ୍ ରକାନ୍ ମାନାୟ୍ତଂ ହସିହାଚି ପାଚେ ଚିମ୍ବରା ବାହା ଓଁକୁ ବୁଲ୍ଲାଆଜି ଜମ୍ନାକା ତେକ୍ନାତ୍ ଆରେ ହେଦାଂ ଗାଟାଆଓଁତିସ୍ ଇନାନ୍, ଆନ୍ ଇମ୍ମାଣି ଇଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହସିଞ୍ଜାଜି ମାଚାଙ୍ଗ୍, ଆନ୍ ହେ ଇଞ୍ଜ ଲେଉଟା ଆଜି ହାନାଂ; ୨୫ ଆରି, ହେଦାଂ ଖାଜି ହେଦାଂ ନିମ୍ମଲ୍ ଆରି ହାରଦାକା ହୁଡ଼ନାତ୍ । ୨୬ ହେପାଦନା ହେଦାଂ ହାଲ୍ଲଜି ଜାରତାଂ ଆଦିକ୍ ବାନ୍ୟା ଆରେ ସାତଗଟା ପୁଦାଂ ରଚେ ତାସି ଖାନାତ୍, ଆରି ହେଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହଶ୍ଜି ହେବେ ବାହାକିନିକ୍, ଆରେ ହେ ମାନାୟ୍ତଂ ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ଦସା ବାଟା ହାରିହାନି ଦସା ଆଦିକ୍ ବାନ୍ୟା ଆନାତ୍ ।”

ବଚନ୍ ପାଲି କିନାକାନ୍ ଦନ୍ୟ

୨୭ ହେଦେଲ୍ ଇ ଓଁକୁ ବେରଶ୍ ଇନି ଖାଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ମାନାୟ୍ତାଂ ବିତ୍ତେ ରଞ୍ଜେଲ୍ କଗଲେହିମ୍ମା ଗାଜା କାଟ୍ତାଂ ଇଚାତ୍, ଦନ୍ୟ ହେ ଗରବ୍, “ଇନାକା ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜଲମ୍ କିଡ଼ତାତ୍ ଆରି ମାୟ୍ ହେବେତାଂ ଉଟାୟ୍ ।”

୨୮ ମତର୍ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ଆକାୟ୍, ଇମ୍ମାଣାକାର୍ ଇସ୍ବର୍ ବେରଶ୍ ଖେନାର୍ ଆରି ମାନକିନାର୍ ଇଚିସ୍, ହେଞ୍ଜାର୍ ଦନ୍ୟ ।”

କାବା କାମାୟ୍ ବିସ୍ତେ ଦାବା

(ମାତିଉ ୧୨:୩୮-୪୨; ମାର୍କ ୮:୧୨)

୨୯ ✧ ବେସିହେନି ମାନାୟ୍ ମାନ୍ଦା ମାନ୍ଦା ଆଜି ଜିସୁ ତାକେ ରୁଣ୍ଡାଆନି ଖେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ଜିସୁ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, ଇ ନଙ୍ଗ୍ନି ଆଣ୍ଡାହିମ୍ମାଂ ବାନ୍ୟାନିକାର୍; ଇଞ୍ଜାର୍ ଚିନ୍ ତେକ୍ନାର୍, ମତର୍ ଜୁନସ୍ତି ଚିନ୍ ପିସ୍ତି ଅଲ୍ଗା ଇମ୍ମାଣି ଚିନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ହିୟାଆଉତ୍ । ୩୦ ଇନାକିଦେଂକି ଜୁନସ୍ ଇନେସ୍ ନିନିବିୟର୍ତ୍ କାଜିଂ ଚିନ୍ଲାକେ ଆତାର୍, ମାନାୟ୍ ମାଜି ପା ହେ ଲାକେ ଇ ନଙ୍ଗ୍ନି ଆଣ୍ଡାହିମ୍ମାଂ କାଜିଂ ଆନାତ୍ । ୩୧ ତିନିବାଗାଙ୍ଗ୍ନି ଦେସ୍ନି ରାଣି ବିଚାଣ୍ଡାତ ଇ ନଙ୍ଗ୍ନି ଆଣ୍ଡାହିମ୍ମାଂ ମାନାୟ୍ତାଂ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ନିନ୍ଦା କିନାତ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଞ୍ଜାନ୍ ସଲମନ୍ତି ବୁଦିନି କାତା ଖେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ପୁର୍ତ୍ ନି ବାହାତାଂ ଖାଜି ମାଚାତ୍; ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ସଲମନ୍ତାଂ ଗାଜା ବିସ୍ତେ ଇ ବାହାତ ମାନାତ୍ । ୩୨ ନିନିବିନି ମାନାୟ୍ତାଂ ବିଚାଣ୍ଡାତ ଇ ନଙ୍ଗ୍ନି ଆଣ୍ଡାହିମ୍ମାଂ

✧ **୧୧:୨୯** ୧୧:୨୯ ମାତିଉ ୧୨:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨.

ଲାହାଙ୍ଗ ନିଙ୍ଗି ଇ ଜୁଗ୍‌ନି ମାନାୟାର ଲାହାଙ୍ଗ ନିଙ୍ଗି ହେଝାରିଂ ନିନ୍ଦା କିତାର୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାର୍ ଜୁନସ୍ତି ସୁଣାୟ୍ କିନାକା ମାନବାଦଲାୟ୍ କିଜି ମାଚାର୍; ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଜୁନସ୍ତି ଗାଜା ବିସ୍ତେ ଇ ବାହାତ ମାନାଡ଼ ।

**ଗାଗାଡ଼ନି ଅଜଡ଼୍
(ମାତିଉ ୫:୧୫; ୬:୨୨-୨୩)**

୩୩ “ଇନେର୍ ବଇଟା ଆହି କିଜି ଡ଼କୁଡ଼ି ବାହା ଇଲ୍ କି ମାଣ୍ ତାରେନ୍ ଇଚୁର୍, ମାତର୍ ବଇଟା ଇଟ୍‌ନି ଜପି ଇଟ୍‌ନାର୍, ଇନେସ୍‌କି ବିତ୍ତେ ହଣାକାର୍ ମାନାୟାର୍ ଅଜଡ଼୍ ହୁଡ଼ଦେଂ ଆଡ଼ନାର୍ । ୩୪ ମି କାଣକୁ ଗାଗାଡ଼ନି ଅଜଡ଼୍ । ଏଚେକାଡ଼ଦ ମି କାଣକୁ ଅଣ୍ଟାଙ୍ଗ୍ ମାଚିସ୍, ହେପାଦନା ମି ଝିଜୁ ଗାଗାଡ଼୍ ପା ଅଜଡ଼୍ ଲାକେ ଆନାଡ଼୍; ମାତର୍ ଏଚେକାଡ଼ଦ ହେଦାଂ ବାନ୍ୟା ମାନାଡ଼୍, ହେପାଦନା ମି ଗାଗାଡ଼୍ ପା ମାଜ୍‌ଗା ଆନାଡ଼୍ । ୩୫ ଲାଗିଂ ଜାଗ୍ରଡ଼୍, ଇନେସ୍‌କି ମି ଝାସ୍‌ସିନି ଅଜଡ଼୍ ମାଜ୍‌ଗା ଆଡ଼ । ୩୬ ଲାଗିଂ ଜଡ଼ି ମି ଝିଜୁ ଗାଗାଡ଼୍ ଅଜଡ଼୍ ଆଦନାଡ଼୍ ଆରେ ହେବେ ଇମ୍‌ଣି ଆଦା ମାଜ୍‌ଗା ମାନଗୁଡ଼୍, ତା ଆତିସ୍ ଅଜଡ଼୍ ଇନେସ୍ ବଇଟା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଅଜଡ଼୍ ହିଦନାଡ଼୍, ହେ ଲାକେ ମି ଝିଜୁ ଗାଗାଡ଼୍ ଅଜଡ଼୍ ଆନାଡ଼୍ ।”

**ଜିସୁ ପାରୁସିନି ଆରି ଦାମିଂ ନିକାରିଂ ନିନ୍ଦା କିତାର୍
(ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)**

୩୭ ଜିସୁ କାତା ଇନିଝାଡ଼ାଲିଂ ରଝାନ୍ ପାରୁସି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ଇଞ୍ଜି ତିନି କାଜିଂ ଗଝାରି କିଜି କୁକ୍‌ତାନ, ଆରେ ହେଝାନ୍ ଇଞ୍ଜି ହଣ୍‌ଜିପା ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁଟ୍‌ତାନ । ୩୮ ମତର୍ ତିନିହିଙ୍ଗ୍ ଆଗେ ହେଝାନ୍ ଜେ ପର୍ତୁମ୍ ନୁସ୍‌ଝାଦାଂ ମାଚାନ୍, ଇଦାଂ ହୁଡ଼୍‌ଜି ହେ ପାରୁସି କାବା ଆତାନ୍ । ୩୯ ହେବେ ମାପୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ପାରୁସିକାଦେର୍ ହିନା ଗିନା ଆରେ ତାଡ଼ିୟାନି ବାର୍ ବାଗାଙ୍ଗ୍ ସକଟ୍ କିଜି ମାନାଟ୍, ମତର୍ ମି ବିତ୍ତେ ନାଡ଼ାଇ କାମାୟ୍ ଆରି ପାଟ୍‌କାର୍ ବିତ୍ତେ ବାଟି । ୪୦ ଏ ନିର୍‌ବୁଦିୟାର୍, ଇନେର୍ ବାର୍ଟ ରଟ୍‌ତାନ୍, ହେଝାନ୍ ଜେ ବିତ୍ତେ ପା ରଟ୍‌ଝାତାନ୍ ? ୪୧ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଲବ୍‌ତାଂ ଇନାକା ରୁଣ୍ଟାୟ୍

କିନାଦେରା ହେଦାଂ ଅକର୍ତ୍ତାରିଂ ଦାନ୍ କିୟାଟ୍ ଲାଗିଂ ପୁରାପୁରି ସକଟ୍ ଆନାଦେର୍ ।”

୪୨ “ହାୟ୍ ଦାଣ୍ଡି ବାହା ପାରୁସିର୍, ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ପଦିନା, ଆରୁଦ ଆରି ଝିଜୁ ଲାକେ କୁଟାନି ଦାନ୍ ହିଜି ଫାନାଟ୍, ଆରେ ନ୍ୟାୟ୍ ବିଚାର୍ ଆରି ଇସ୍ପର୍ ଜିଉନନିତ ଏଲା କିନାଦେରା; ମତର୍ ଇ ଝିଜୁ ମାନିକିନାସ୍ ଆରି ବିନେ ଝିଜୁ ଏଲା ଆଞ୍ଜାକା ମାନାଟ୍ ।”

୪୩ “ହାୟ୍ ଦାଣ୍ଡି ବାହା ପାରୁସିର୍, ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ମୁଡ୍ଦି ବାହା ଆରେ ଆଟ୍ ବାଜାର୍ତାକେ ଜୁଞ୍ଜାର୍ ପାୟା ଆଦେଂ ଜିଉନନାଦେର୍ ।

୪୪ ହାୟ୍, ତାଣ୍ଡି, ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ହୁଡ୍ଡି ଦୁଗେର୍ ଲାକେ; ତା ଜପି ହାନାକାଦେରେ ମାନାୟ୍ ହେଦାଂ ଦୁଗେର୍ ଇଞ୍ଜି ପୁରୁର୍ ।”

୪୫ ଇବେ ମସାତି ବିଦି ସାସ୍ପିର୍ ବିତ୍ରେ ରକାନ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ଏନ୍ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପା ଲାଜୁ କିଦନାୟା ।”

୪୬ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, ହାୟ୍, “ଦରମ୍ ସାସ୍ପର୍ ଜେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ପା ଦାଣ୍ଡି ବାହା, ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ମାନାୟାର୍ ଜପି ବଜ୍ ଲାଦିକିନାଦେରା ଆରି ଜାର୍ ର ଝାଟ୍‌କାତାଂ ହିଜି ହେଦାଂ ତୁଜି ହାଙ୍ଗକିଦୁୟା । ୪୭ ହାୟ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ତାଣ୍ଡି ବାହା ଇନାକିଦେଂକି ଏପେଙ୍ଗ୍ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍ କିନାକାନ୍ତି ଦୁଗେର୍ ରଟି ମାନାଟ୍, ଇମ୍‌ଶାକାରିଂ ଦାଦିର୍‌ଆକର୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଅଜି ମାଟାର୍ । ୪୮ ଲାଗିଂ, ମି ଦାଦିର୍ ଆକର୍ତ୍ତି କାମାୟ୍ ବିସ୍ତେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ସାକି ଆନାଦେରା ଆରି ବାଟି କିନାଦେରା; ଇନାକିଦେଂକି ହେଞ୍ଜାର୍ ହିନା ହେଞ୍ଜେରିଂ ଅସ୍ତି ମାଟାର୍, ମତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ତ୍ତି ଦୁଗେର୍‌ବାହା ରଟି କିଜି ମାନାଟ୍ ।” ୪୯ ଲାଗିଂ ଇସ୍ପର୍ ପା ଜାର୍ ବୁଦିତାଙ୍ଗ୍ ଝେଟ୍‌ତାନନା, ଆସେଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ତାକେ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାନ୍ ଆରି ପକ୍ୟାତାକାର୍‌ରିଂ; ପକ୍‌ନାପ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ବିତ୍ରେ ଇନେ ଇନେରିଂ ହେଞ୍ଜାର୍ ଟ୍ରାକନାର୍ ଆରି ଇନେ ଇନେରିଂ ନିୟା କିନାର୍, ୫୦ ଇନେସ୍ ହେ ବଲ୍‌ନି ନେତେର୍‌ତାଂ, ଇମ୍‌ଶି ଜିକିରିୟ୍ ଗାର୍‌ଶି ଆରି ମନ୍ଦିର୍‌ନି ପୁଇପୁୟା ବାହାନି ମାଦି ହାତାନ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ନେତେର୍ ପାତେକ୍ ପୁତ୍‌ନି ଆରମ୍‌ତାଂ ଏତେକ୍ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାର୍‌ତି ନେତେର୍

ହାତୀଦାନା, ^{୫୧} ହେବଲ୍ ଚୁଟିତା° ଆରମ୍ଭ କିଛି ଜିକରିୟ ପାତେକ୍, ଇମ୍ନାକାନି° ଗାର୍ଣ୍ଣି ଆରି ପୁଇପୁୟା ବାହା ବିତ୍ରେ ଚୁଣ୍ଡି ମାତାର । ଆଁ ଆନ୍ ମିଲେକ୍ ଇଞ୍ଜନାକ୍, ଇ ଜୁଗ୍ନି ମାନାୟାର ହେଞ୍ଜନ୍ ଝିଜାର୍ତି କାଜି° ନେତେରନି ଦାଣ୍ଟ ବଗି କିନାନ୍ ।

^{୫୨} “ହାୟ୍, ଡାଣ୍ଟି ବାହା ଦରମ୍ ସାସ୍ତ୍ର, ଇନାକିଦେ°କି ଏପେକ୍ ବୁଦିନି କୁଟିକାତି ଆରାୟ୍ କିନାଦେର୍; ଏପେକ୍ ନିଜେ ନିଜେ ହେଞ୍ଜାତାଦେର୍, ଆରି ହଣି କାଜି° ମାନକିତି ମାନାୟାରି° କସ୍ ହିତାଦେର୍ ।”

^{୫୩} ଆରି, ଜିସୁ ହେବେତା° ହସି ହାଟି ପାତେ ସାସ୍ତ୍ର ଆରି ପାରୁସିର୍ ବେସି ବେରୁଆଜି, ^{୫୪} ତା ଝେଇଦା° ଇନା ବେଣ୍ ଆସ୍ତେକ୍ ଇଞ୍ଜି ତୁକ୍ନା ଉର୍ଚି ତାଲେକ୍ ଆଦିକ୍ ବିସ୍ତେ ପର୍ସନ୍ ଝେନ୍‌ବେଦେ° ଲଗାତାନ୍ ।

୧୨

କପଟିର୍ ତାଙ୍କ୍ ଜାଗ୍ରତ୍ ଆଡୁ (ମାତିଉ ୧୦:୨୭-୨୭)

^୧ ✠ଇବେତା° ହେନି ମାନାୟ୍ ରୁଣ୍ଡା ଆଜି ହାରି ଜପି କୁସ୍‌ସ୍‌ଆ ଆତାର୍; ହେ ପାଦନା ହେଞ୍ଜନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଜାର୍ ଚେଲାରି° ଇଞ୍ଜେକ୍ ଲାଗାତାନ୍, “ପାରୁସିର୍ତି ହଇନି ଲାଗ୍‌ଦି କୁଟ୍ ବିସ୍ତେ ଜାଗ୍ରତ୍ ଆଜି ମାନାଟ୍ । ^୨ ✠ଇନାକା ତୁକ୍ନାତନ୍ନା ହେଦା° ଚନ୍‌ଞ୍ଜାନାତ୍ ଆରି ଝିଜୁ ତୁକ୍ନାକା ବିସ୍ତେ ହପ୍‌ୟାନାତ୍ । ^୩ ଇରିସ୍ ଏପେକ୍ ଇନା ଇନାକା ମାଜ୍‌ଗାତା° ଇନାଦେରା, ହେଦା° ଝିଜୁ ଅଜଡ୍‌ତାକେ ଝେନ୍‌ୟାଆନାତ୍, ଆରି ଇନାକା ତୁକ୍ନୁତି ବିତ୍ରେ କାଲେତା° ଇଚାଦେଣ୍ଡା, ହେଦା° ବାକ୍ରାତ ଜେଗନ୍ ଜପି ସୁଣାୟ୍ କିୟା ଆନାତ୍ ।”

ଇନେରି° ପାଣ୍ଡା ଆନାଦେର୍ (ମାତିଉ ୧୦:୨୮-୩୧)

^୪ “ମାତର୍ ନା ସାକ୍ ଜେ ଏପେକ୍, ମିଲେକ୍ ଆନ୍ ଇଞ୍ଜନାକା, ଇମ୍ନାକାର୍‌କି ଗାଗାଡ୍‌ତି° ଅହ୍‌ନାର୍, ମତର୍ ତା ପାତେ ଆରେ ବେସି ନସ୍ କିଦେକ୍ ଆଡୁର୍, ହେଞ୍ଜାରି° ପାଣ୍ଡା ଆମାଟ୍ । ^୫ ମାତର୍ ଇନେରି°

✠ ୧୨:୧ ୧୨:୧ ମାତିଉ ୧୨:୨; ମାର୍କ ୮:୧୫. ✠ ୧୨:୨ ୧୨:୨ ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭.

ପାଣ୍ଡା ଆନାଦେର, ହେଦାଂ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେର୍ଚାନାଂ; ଅସ୍ତି ପାଚେ ନରକ୍ତ ତୁସିହିନି କାସି ଇନେରତି ଆଦିକାର୍ ମାନାଡ଼, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡା ଆଡୁ; ଆଁ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡା ଆଡୁ ।”

୬ “ପାଞ୍ଚଗଟା କଡ଼ିହାଡ଼ା ପଟିଂ ଇନାକା ଦୁଇ ଟାକା ଡାରୁକାଂ ପ୍ରୟାଆଉଡ଼ ? ଆରି, ହେଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେତାଂ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ପା ଇସ୍ବର ବାଣାଆଉନ୍ । ୭ ମାତର୍ ମି କାପଡ଼ାନି ଖିଜୁ ତେମୁଲ୍ ଗାଣା କିଡ଼ତାନ୍ନା ପାଣ୍ଡା ଆମାଟ୍; ଏପେଙ୍ଗ୍ ବେସି କଡ଼ିହାଡ଼ା ପଟିଂତାଂ ଆଦିକ୍ ଗାଜା ।”

କ୍ରିଷ୍ଟୁଙ୍ଗ୍ ମାନିକିନାକା ଆରି ପିହ୍ନାକା

(ମାତିଉ ୧୦:୩୨-୩୩; ୧୨:୩୨; ୧୯-୨୦)

୮ “ଆରେ, ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇମଣି ମାନାୟାରିଂ ମୁମ୍ବଦ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏଡୁ କିଦନାଦେର୍, ମାନାୟା ମାଜି ପା ଇସ୍ବର ଦୁଡ଼ର୍ ମୁମ୍ବଦ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏଡୁ କିତାର୍; ୯ ମାତର୍ ଜେ ଲକୁ ମୁମ୍ବଦ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏଡୁ କିଦୁଦେର୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇସ୍ବରତି ଦୁଡ଼ର୍ ମୁମ୍ବଦ ମାନି କିୟା ଆଉଦେର୍ ।”

୧୦ “ଆରେ, ଇନେର୍ ମାନାୟା ମାଜି ବିରଡ଼ତାଂ କାତା ଇନାଦେର୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କେମା ହିୟାନାଡ଼; ମତର୍ ଜେ ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍ ବିରୁଡ଼ତାଂ ନିୟା କାତା ଇନାର୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କେମା ହିୟା ଆଉଡ଼ ।”

୧୧ “ଆରେ, ଏଚେକାଡ଼ଦ ହେଞ୍ଜାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜ, ସାସନ୍ କିନାକାର୍ ଆରି ଆଦିକାର୍ ପାୟା ଆତି ମାନାୟାରିଂ ଲାଗେ ତାହିଞ୍ଜାନାର୍ ହେ ପାଦନା, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ପାକ୍ୟାତ ଇନେସ୍ କିଜି ଇନା କାତା ଉତର୍ ହିନାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଇନାକା ଇନାଦେର୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ବିସ୍ତେ ତିନ୍ତା କିମାଟ୍; ୧୨ ଇନାକିଦେଂକି ଇନାକା ଇନ୍ୟା ଆନାଡ଼, ହେଦାଂ ପୁଇପୁୟା ଜିରୁନ୍ ହେପାଦନା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହିକାଈକିଦନାନ୍ ।”

ମାଜାନ୍ ଆରେ ଅକିଡ଼ତି ଖେର୍ଚି କାରୁର୍

୧୩ ମାନାୟାର୍ ବିତ୍ରେତାଂ ରଞ୍ଜାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ଗୁରୁ, ନା ଟଣ୍ଡେନିଂ ନା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଆବାତି ଦାନ୍ ବାଗ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ବଲ୍ ଇନା ।”

୧୪ ମାତର ହେୱାନ ତାଙ୍ଗେଇଁ ଇଚାନ୍, “ଏ ଟଣ୍ଡେନ୍, ଇନେନ୍ ନାଙ୍ଗେଇଁ ମି ଜପି ବିଚାରକିନାକାନ୍ ଆରି ବାଟା କିନାକାନ୍ ମାଦି କିଜି ବାଟିକିତାନ୍ ?” ୧୫ ଆରେ, ହେୱାନ ହେୱାରିଁ ଇଚାନ୍, “ଜାଗ୍ରତ୍, ଝିନ୍ତୁ ବାନି କଟିତାଁ ଜାର୍ ଜାର୍ତିଁ ଦେହା ଇଚାଟ୍, ଇନାକିଦେଂକି ରୱାନ୍ ମାନାୟ୍ତିଁ ଜିବୁନ୍ ତା ଦାନ୍ ଆଦିକ୍ ଜପି ମାନ୍କିଉନ୍ ।”

୧୬ ଆରେ, ଜିସୁ ହେୱେରିଁ ଇ ଉତରମୁଡ଼ ଇଚାନ୍, “ରକାନ୍ ମାଜାନ୍ ମାନାୟ୍ତି ଜମିତାକେ ଆଦିକ୍ ପାଟି ଆତାଡ଼ । ୧୭ ହେବେ ହେୱାନ ମାନ୍ତୁ ମାନ୍ତୁ ଏଡ଼ କିଜି ଇଚାନ୍, ଇନାକା କିନାକା ? ଇନାକିଦେଂକି ନା ପାଟି ମଦାୟ୍ କିଜି ଇଚ୍ଚଦେଂ ଇଞ୍ଜି ବାହା ହିଲୁଡ଼ । ୧୮ ଆରି, ହେୱାନ ଇଚାନ୍, ଇଦାଂ କିନାକା; ନା ତୁଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ତ୍ରିକ୍ତି ଗାଜାଙ୍ଗ୍ ଗାଜାଙ୍ଗ୍ କିଜି ରଚନାଙ୍ଗ୍ ଆରି ହେ ଝିନ୍ତୁ ତାକେ ନା ତାସ୍ ଆରି ଜିନ୍ସୁପାଟି ଝିନ୍ତୁ ମଦାୟ୍ କିଜି ଇଚ୍ଚନାଙ୍ଗ୍, ୧୯ ଆରି, ଆନ୍ ନା ୱାସ୍ତିତିଁ ଇନାକା ଏ, ଜିବୁନ୍, ଆଦିକ୍ ବାହୁଁ କାଜିଁ ନିନ୍ଦାଂ ଆଦିକ୍ ଜିନ୍ସୁ ରୁଣ୍ଡା ଆତାଡ଼ନ୍, ଜମା, ତିନ୍ଞ୍ଜି ଉଣ୍ଡି, ୱାରି କିୟା; ୨୦ ମତର ଇସ୍ପର ହେୱାନିଁ ଇଚାନ୍, ଆଡ଼େ ନିର୍ଦ୍ଦୁଦୟା, ନେଞ୍ଜେଇଁ ନାଣା ନି ୱାସ୍ତି ନିବେ ତାଙ୍ଗ୍ ଅୟାନାଡ଼; ହେବେତାଁ ଏନେଙ୍ଗ୍ ଇନା ଇନାକା ଜାର୍ କାଜିଁ ଜତନ୍ କିତାୟ୍ନା, ହେଦାଂ ଝିନ୍ତୁ ଇନେରତି ଆନାଡ଼ ?”

୨୧ ଇନେନ୍ ଜାର୍ କାଜିଁ ଦାନ୍ ରୁଣ୍ଡାୟ୍ କିନାନ୍, “ମାତର ଇସ୍ପର ଆଗେ ହାଉକାର୍ ଆକାୟ୍, ହେଦାଂ କାଜିଁ ଇ ଲାକେ ଗିଟା ଆନାଡ଼ ।”

**ମାପୁତାକେ ପାତ୍ କିନାକା
(ମାତିଉ ୭:୨୫-୩୪)**

୨୨ ଜିସୁ ଜାର୍ ଚେଲାରିଁ ଇଚାନ୍, “ଇଦାଂ କାଜିଁ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଇଁ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇନାକା ତିନାଦେର୍, ଇ ଲାକେ ମି ଜିବୁନ୍ କାଜିଁ ଆତିସ୍ ଇନାକା ଉସ୍ପାନାଦେର୍, ଇ ଲାକେ ମି ଗାଗାଡ଼୍ କାଜିଁ ପା ଚିନ୍ତା କିମାଟ୍ । ୨୩ ଇନାକିଦେଂକି କାଦିତାଂ ଜିବୁନ୍ ଆରି ହେୟାତାଂ ଗାଗାଡ଼୍ ଗାଜା । ୨୪ ପଟିଂ ବିସ୍ତେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ହେୱେକ୍ ଝିତୁକ୍ କି ତ୍ରେସୁକ୍ପା, ଆରି ହେୱେକ୍ତି ଇଲ୍ କି ତୁଣ୍ଡି ହିଲୁଡ଼, ଆରେ ଇସ୍ପର ହେୱାକାଂ କାଦି ହିନାନ୍; ଏପେଙ୍ଗ୍ ପଟିଂତାଂ ଆଦିକ୍ ଗାଜା । ୨୫ ଆରେ, ମି ବିତ୍ରେପା ଇନେର ଚିନ୍ତା କିଜି କିଜି ଜାର୍ ଆଁଇସ୍ ଲାମା କିଦେଙ୍ଗ୍

ଆଦାନ ? ୨୭ ଆତିସ୍, ଏପେଙ୍ଗ ଜଦି ଝିଜୁଡାଙ୍ଗ ହିରୁ କାମାୟ କିଦେଙ୍ଗ ପା ଆଡୁୟ, ଲାଗିଂ ବିନେ ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ ହେଦାଂ ଇନେକିଦେଂ ଚିନ୍ତା କିନାଦେରା ? ୨୭ ପୁଇକୁ ବିସ୍ତେ ବାବି କିଜି ହୁଡାଟ୍, ହେଝାଙ୍ଗ ଇନେସ୍ ନୁଲ୍ ନାଟୁକ୍ କି ଡୁଟୁକ୍; ଆତିସ୍ପା ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗ, ସଲମନ୍ ପା ଜାର୍ ଝିଜୁ ହଲ୍ଲନାକାତ ଇଝାଙ୍ଗ ବିତ୍ତେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ ଲାକେ ଉସ୍ପାଝାଦାଂ ମାରାନ୍ । ୨୮ ମାତର ଇମଣି କାରା ନେଜେଙ୍ଗ ବାଡୁଦ୍ ମାନାଡ୍, ଆରି ଝିଗାଲିଙ୍ଗ୍ ହଲ୍ଲଦ୍ ଦେହିୟା ଆନାଡ୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାଝାଡ଼ାଂ ଇସ୍ବର ଇ ଲାକେ ବେସ୍ ହିଦ୍ନାନ, ଲାଗିଂ, ହେ ଅଲପ୍ ପାତ୍ କିନାଦେର, ହେଝାନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏଚେକ୍ ଆଦିକ୍ ଲାକେ ହିଦ୍ନ ।”

୨୯ ଆରେ, ଇନାକା ତିନାକା ଆରି ଇନାକା ଉଣାକା, ହେଦାଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ତେକ୍ଚି ବୁଲାଆମାଟ୍ କି ମାନ୍ ଦୁକ୍ କିମାଟ୍, ୩୦ ଇନାକିଦେଂକି ପୁତ୍ କି ପାତ୍ କିଝି ଜିହୁଦିର୍ ଇ ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ ତେକ୍ଚି ବୁଲା ଆନାଟ୍; ମାତର ଇ ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ ଜେ ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଲଡା, ହେଦାଂ ମି ସାରେନି ଆବା ପୁଞ୍ଜନାନ୍ । ୩୧ ଆତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ବର ରାଜି ତେକାଟ୍, ଆରି ଇ ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ ପା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହିଦ୍ନାନ ।

**ସାରେନି ଦାନ
(ମାତିଡ ୭:୧୯-୨୧)**

୩୨ “ଏ ହିରୁ ମାନ୍, ପାଣ୍ଡା ଆମାଟ୍, ଇନେକିଦେଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତା ରାଜି ହିଦ୍ନି କାଜିଂ ମି ଆବାତି ବେସି ଝାରି ଆନାତା । ୩୩ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ମାନାଡ୍, ହେଦାଂ ପ୍ରସି ହିଲ୍ଲଝାକାରିଂ ଦାନ୍ ହିୟାଟ୍; ଇନାକା ନସ୍ ଆଉଡ୍ ଇ ଲାକେ ମଣା ଜାର୍ ଜାର୍ କାଜିଂ ଜାଲ୍ଲଦି କିୟାଟ୍, ଇମେତାକେ ଚର୍ ଲାଗେ ଝାଉନ୍ କି ପ୍ଲୁକୁ ନସ୍ କିଉକ୍, ଇ ଲାକେ ସାରେନି ନସ୍ ଆଝି ଦାନ୍ ଆଜା ଆତ । ୩୪ ଇନାକିଦେଂକି ଇମେତାକେ ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଦାନ୍, ହେବେ ପା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ ।”

ଜାଗ୍ରତ୍ ମାନି ଚେଲାର୍

୩୫ ☆“ମି ମେଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ ଗାଚ୍ୟା ଆଜି ମାନେଡ୍ ଆରି ଅଜଡ୍ ଆଜି ମାନେଡ୍; ୩୬ ଆରି, ମାପୁ ବିବା ଝେଡାଙ୍ଗ୍ ଲେଉଟା ଆଜି ଦୁଝେରତିଂ”

☆ ୧୨:୩୫ ୧୨:୩୫ ମାତିଡ ୨୫:୧-୧୩.

ଇଡ଼ିତିପାରେ ଇମ୍ଫଣି ମାନାୟାର ହେଦାଂ କାଜିଂ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଦୁଝେର ଜେଡ଼ତେଂ କାଜିଂ ମାନାର, ଏପେଙ୍ଗପା ହେଝାର ଲାକେ ଆଜି ମାନାର ।” ୩୭ ମାପୁ ଝାଜି ଇମ୍ଫଣି ଆଡ଼ିୟାରିଂ ଜାଗ୍ରତ ହୁଡ଼ନାନ, ହେଝାର ଦନ୍ୟ, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ହେଝାନ୍ ନିଜେ ମେଙ୍ଗାଙ୍ଗ ଗାଡ଼ତି ହେଝାରିଂ ତିନି ବାହାତ କୁଚି କିଜି ଲାଗେ ହାଲଜି ହେବା କିତାର । ୩୮ ଆରି, ହେଝାନ୍ ମାଦିମାଦାନାଣା ଅଜଡ଼ ଆନିହିଙ୍ଗ ପା ଝାଜି ହେଝେରିଂ ହେ ଲାକେ ହୁଡ଼ନାନ, ତା ଆତିସ୍ ହେ ହଲ୍ୟାର ଦନ୍ୟ । ୩୯ ☆ମାତର ଇଦାଂ ପୁଞ୍ଜି ମାନାର, ଇମ୍ଫଣି ସମୁତ ଚରେନ୍ ଝାନାନ୍ ଇଲ୍ ମୁଣିକା ଏରେକାଡ଼୍ ପୁନାନ୍, ତା ଆତିସ୍ ହେଝାନ୍ ଜାର ଇଞ୍ଜ ଚର କିଦେଂ ହିଉନ୍ । ୪୦ ଏପେଙ୍ଗ ପା ଜାଗ୍ରତ ଆଜି ମାନାର, ଇନାକିଦେଂକି ଇମ୍ଫଣି ସମୁତ ଏପେଙ୍ଗ ବାଚି କିଜି ମାନ୍‌ଗୁଦେର, ହେ ସମୁତ ମାନାୟ ମାଜି ଝାନାନ୍ ।”

ପାତର୍ କିନାକାର ଆରେ ପାତର୍ କିଝାକାର
(ମାତିଉ ୨୪:୪୫-୫୧)

୪୧ ହେବେତାଂ ପିତର ଇଚାନ, “ଏ ମାପୁ, ଏନ୍ କେବଲ୍ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ କି ଝିଜାରିଂ ଇ ଉତରମୁଡ଼ ଇଞ୍ଜନାନା ?”

୪୨ ମାପୁ ଉତର ହିତାନ୍, “ଲାଗିଂ ଜାର ଲକ୍‌ବାକ୍ତିଂ ସମାନ୍ ହିଦେଂ ଇଞ୍ଜି ମୁଣିକା ଇଲ୍ ଚାଲାୟକିନା କାନିଂ ଦାଇଡ଼ ହିଜି ମାଚାନ୍ ହେଝାନ୍ ସମାନ୍ ସମୁତ ବିନ୍ ହଲିୟାରିଙ୍ଗ ପା ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ ହିଜି ମାନ୍‌ଝାତାନ୍ ? ୪୩ ମାପୁ ଝାଜି ଜାରତି ଇମ୍ଫଣି ଆଡ଼ିୟାଙ୍ଗ ହେ ଲାକେ କିନାକା ହୁଡ଼ନାନ, ହେଝାନ୍ ଦନ୍ୟ । ୪୪ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ ହାଡ଼ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ହେଝାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଜାରତି ଝିଜୁ ଦାନ୍ତିଙ୍ଗ ଜପି ବାଚି କିଦନାନ୍ । ୪୫ ମାତର ଜଦି ହେ ଆଡ଼ିଏନ୍ ନା ମାପୁ ଝାନାକା ବିଲମ୍ ମାନାଡ଼ ଇଞ୍ଜି ମାତ୍ର ମାତ୍ର ଇଞ୍ଜି ହଲିୟା ଆଡ଼ିଏନ୍‌ଣିକାଂ ଅସ୍ରେଙ୍ଗ ଆରି ତିନ୍‌ଞ୍ଜିଉଣ୍ଡି ଏକ୍ ଆଦେଂ ଆରାମ୍ କିତାର, ୪୬ ତା ଆତିସ୍ ଇମ୍ଫଣି ଦିନ୍ ଆଡ଼ିୟା କାଜିଂ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଆଡ଼ୁନ୍ ଆରି ଇମ୍ଫଣି ସମୁତ ହେଝାନ୍ ପୁଞ୍ଜି ମାନୁନ୍, ହେ ଦିନ୍ ଆରି ହେ ତାଣ୍ଡତ ତା ମାପୁ ଝାନାନ୍, ଆରେ ହେଝାନ୍

☆ ୧୨:୩୯ ୧୨:୩୯ ମାତିଉ ୨୪:୪୩,୪୪.

ତାଙ୍କେଇଁ ରିବାଗ୍ କିଜି ପାତର୍ କିଞ୍ଜାକାର ଲାହାଙ୍ଗ ତା ବାଗ୍ତାକା ବାଟିକିନାର ।”

୪୭ “ଆରେ, ଇମଣି ଆଡ଼ିୟା ଜାର୍ ମାପୁ ମାନ୍ ପୁଞ୍ଜି ଜାଗ୍ରତ୍ ଆଜି ମାନୁନ୍ ଆଡ଼ିତିସ୍ ତା ଇଚାତାଂ କାମାୟ୍ କିଜି ମାନୁନ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ବେସି ମାଡ଼ତାଙ୍ଗ ମାଡ଼କିୟାଆନାନ୍; ୪୮ ମାତର୍ ଇନେନ୍ ପୁନ୍ଝାଦାଂ ମାଡ଼ତିନି କାମାୟ୍ କିଜି ମାନାନ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଅଲପ୍ ମାଡ଼ତାଙ୍ଗ ମାଡ଼କିୟାଆନାନ୍ । ଇନେରିଂ ବେସି ହିୟାଆତାଡ଼ନା, ତା ତାକେଣ୍ଡାଂ ବେସି ଦାବା କିୟାନାଡ଼ ଆରେ, ଲକୁ ଇନେନ୍ ତାକେ ବେସି ହେଲାଇୟ୍ କିୟାତାନ୍ନା, ତା ଲାଗାଂ ବେସି ଦାବା କିନାର୍ ।”

ଜିସୁ କାଜିଂ ରିବାଗ୍ ଆନାକା

୪୯ “ଆନ୍ ପୁତର୍ ତ ନାଣି ଆହି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଖାତାଂନା, ଆରେ ହେଦାଂ ଜଦି ଆସ୍ତାତେ ତାଆଡ଼ିସ୍ ନା ଆରେ ଇନାକା ମାନ୍, ୫୦ ମାତର୍ ନାଙ୍ଗ୍ ର ବାପ୍ତିସିମ୍ତ ବାପ୍ତିସିମ୍ ଆନାକା ମାନାଡ଼, ଆରି ହେଦାଂ ଓଞ୍ଜିଞ୍ଜି ପାତେକ୍ ଆନ୍ ଇନେସ୍ ଦୁକ୍ ମାନ୍ତ ବାବିକିନାଙ୍ଗା । ୫୧ ଆନ୍ ପୁତର୍ ତିଂ ସୁସ୍ତା ହିଦେଂ ଖାତାଂନା ଇଞ୍ଜି ଇନାକା ଏପେଙ୍ଗ୍ ଏଡ଼ କିନାଦେରା ? ଆକାୟ୍ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, କୁଦାକୁଦା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଖାତାଂନା । ୫୨ ଇନାକିଦେଂକି ର ଇଞ୍ଜ ପାଞ୍ଜିଜାଣ୍ ମାତିସ୍ ରିୟାର୍ ବିରୁଡ଼ତାଂ ତିନ୍ଜାଣ୍ ଆରି ତିନ୍ଜାଣ୍ଡିଂ ବିରୁଦ୍ତ ରିୟାର୍ ବିନେ ବିନେ ଆନାର୍ । ୫୩ ମାଜି ବିରୁଦ୍ତ ଆବା, ଆବା ବିରୁଦ୍ତ ମାଜି, ଗାଡ଼ତେ ବିରୁଦ୍ତ ଆୟା, ଆୟା ବିରୁଦ୍ତ ଗାଡ଼ତେ, କଡ଼ିୟା ବିରୁଦ୍ତ ପଦାହି ଆରି ପଦାହି ବିରୁଦ୍ତ କଡ଼ିୟାଣିହି ବିନେ ଆନାଡ଼ ।”

ସମ୍ବୁ ବୁଜାଆନାସ୍
(ମାତିଜ ୧୭:୨-୩)

୫୪ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ମାନାୟାରିଂ ପା ଇଚାନ୍, ତେବା ପାଡ଼କାନି ବାଦାଡ଼୍ ନିଙ୍ଗ୍ନାକା ହୁଡ଼ତିସ୍ ହେ ଦାପ୍ତେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାଟ୍, ବାରହା ଖାନାଡ଼, ଆରେ ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଲାକେ ଗିଗା ଆଦ୍ନାଡ଼; ୫୫ ଆରେ, ତିନିପାଡ଼କାନି ଦୁକା ଖାନାକା ହୁଡ଼ତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାଟ୍, ଗାଜା କାରା ଖାନାଡ଼, ଆରେ ହେଦାଂ ଗିଗା ଆଦ୍ନାଡ଼ । ୫୬ ଆଡ଼େ କାପ୍ତିୟାର୍ କାଦେର୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ପୁତର୍ ତ ଆରେ ବାଦାଡ଼ତାଂ ହୁଡ଼ଜି ଓଞ୍ଜୁ ବୁଜା

ଆନାଦେରା, ମାତର୍ ଇ ଦିନ୍ତ ଚିନ୍ ହୁଡ଼୍ଜି ଓଡୁ. ଇନେସ୍ ବୁଜା ଆଉଦେରା ?

ସାତୁର୍ ହୁକେ ମେହାଆନାକା
(ମାତିଉ ୫:୨୫-୨୬)

୫୭ “ଆରେ, ଜାର୍ ଜାର୍ ଇନେକିଦେଂ ନ୍ୟାୟ୍ ବିଚାର୍ କିଉଦେରା ? ୫୮ ମି କୁର୍ଲିୟା ହୁକେ ସାସନ୍‌କିନାକାନ୍ କଚଣ୍ଡ ହାନିହିଂ ହାସ୍‌ଦ ପା ତା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମୁକ୍ତା ଆଦେଂ ଜାତୁନ୍ କିୟାଟ୍, ଏଚେକାଡୁଦ ହେଖାନ୍ ନିଂ ବିଚାରକାରୟା କଚଣ୍ଡ ଜେଲ୍‌ଜି ଅଦନାର୍, ଆରେ ବିଚାର୍ କିନାକାନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମେଲ୍ୟାର୍ କେଇଦ ସର୍ପି କିଦନାର୍, ଆରେ ମେଲ୍ୟାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତାନାଇଞ୍ଜ ବାତ୍ କିଦନାର୍ । ୫୯ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାରିହାରା ତାବୁଙ୍ଗ୍ ହୁଜା ଆଞ୍ଜି ପାତେକ୍ ହେ ବାହାତାଂ ଇନେସ୍ ଆଜି ହସିଞ୍ଜାଦେଙ୍ଗ୍ ଆତୁଦେର୍ ।”

୧୩

ପାପ୍‌ତାଂ ଖାତୁ ନଲେ ହାନାଦେର୍

୧ ହେ ସମୁତ କେଡ଼ଜାଣ୍ ମାନି କେଡେକ୍ ଲକ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଇଚାର୍ ଜେ ଲକ୍ ଖାଜି, ପିଲାତ ଇମ୍‌ଣି ଗାଲିଲିୟର୍‌ତି ନେଡେର୍ ହେଖାଉତି ପୁଜା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମେହାୟକିଜି ମାଚାର୍, ହେଖାର୍ ବିସ୍ତେ ହେଖାନିଂ ଜାଣାଇ କିଚାର୍ । ୨ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ହେଖାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଇଦାଂ ଓଡୁ ବଗ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇ ଗାଲିଲିୟର୍ ଜେକନି ଓଡାର୍ ଗାଲିଲିୟର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଆଦିକ୍ ପାପିର୍ ଇଞ୍ଜି କି ଏପେଙ୍ଗ୍ ମାନେକିନାଦେରା ? ୩ କି ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେଟ୍‌ନାଙ୍ଗା, ମାତର୍ ପାପ୍ ମାନ୍‌ବାଦଲାଇୟ୍ କିଞ୍ଜିତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଓଡାକାଦେର୍ ହେ ଲାକେ ନସ୍ ଅନାଦେର୍ । ୪ ଇତିସ୍ ସିଲହତ ହେ ଅଟର୍ ଜାଣ୍ ଜପି ମାଚା କାଡ଼୍‌ଜି ହେଖାଉତି ଜିବୁନ୍ ହାଚାଡ୍, ହେଖାର୍ ବିସ୍ତେ ଇନାକା ବାବି କିନାଦେର୍ ? ହେଖାର୍ ଓଡାର୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଆଦିକ୍ ପାପିର୍ ଇଞ୍ଜି କି ଏପେଙ୍ଗ୍ ମାନେ କିନାଦେରା ? ୫ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେଟ୍‌ଚାନାଙ୍ଗ୍, ମାତର୍ ପାପ୍‌ତାଂ ମାନ୍‌ବାଦଲାଇୟ୍ କିଞ୍ଜିତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଓଡାକାଦେର୍ ହେ ଲାକେ ନସ୍ ଆନାଦେର୍ ।”

ପାଡ଼୍ ଖାଞ୍ଜି ତଗାମାର୍ କାତା

୬ ଆରେ, ଜିସୁ ଇ ଉତରମୁଡ଼ ଇଚାନ, “ରକାନ୍ତି ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼୍ଵ ର ତଗା ମାର ରୁଜ୍ଢି ମାଚାନ । ମାଲିକ୍ ଖାଜି ହେବେନି ପାଡ଼୍ଵ ତେକ୍ତାନ, ମାତର ଗାଟା ଆଖାତାନ । ୭ ଲାଗିଂ ହେଖାନ କାନାକାନ ଇଚାନ, ହୁଡ଼ା, ଇ ତିନି ବାହୁଁ ଆତାଡ଼୍ଵ ଆନ ଖାଜି ଇ ତଗା ମାର୍ତି ପାଡ଼୍ଵ ତେକ୍ନାଙ୍ଗା, ମାତର ଗାଟା ଆଖାଙ୍ଗା, ଇଦେଲିଂ କାଦିତୁସିୟା, ଇଦାଂ ଇନେକିଦେଂ ମେଦ୍ନିତିଂ ଆବାର୍ ଆହ୍ନାତା ? ଠ ମାତର ମାଲିକ୍ତିଂ ଉତର ହିତାନ, ମାପୁ, ଇଦେଲିଂ ଇ ବାହୁଁ ପା ପିସ୍ତୁହିଦା, ଆନ ଇବେତାଂ ଇଦାଂ ଚାରିବେଣ୍ଡାଂ କାଚ ଗାଡ଼୍ଵ ହିନାଙ୍ଗା, ୯ ଆରେ ପାଚେ ପାଡ଼୍ଵ ଖାତିସ୍ ହାର୍, ଆଖିତିସ୍ ହେଦେଲିଂ କାଦି ତୁସିହିନାଙ୍ଗା ।”

ଜିସୁ ଜମ୍ନିବାର ନାଜିଂ ର କଗ୍ଲେଂ ଉଜ୍ଞ କିତାନ

୧୦ ରଗ ଜିସୁ ଜମ୍ନିବାରତ ର କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜ ହିକ୍ୟା ହିଜିମାଚାନ । ୧୧ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଅଟର ବାହୁଁ ପାଚେକ୍ ବାନ୍ୟା ଜିରୁନ୍ କାଜିଂ ପାପିୟା ର କଗ୍ଲେ ହେବେ ମାଚାଡ଼୍ଵ, ହେଦେଲ୍ କୁବ୍ଡି ଆଜି ଇନେସ୍ ଆଜି ପା ଜାରତିଂ ହାଣକୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼୍ଵାଦାଂ ମାଚାଡ଼୍ଵ । ୧୨ ଜିସୁ ହେଦେଲିଂ ହୁଡ଼୍ଢି ଲାଗାୟ୍ କୁକ୍ତି ଇଚାନ, “ଏ କଗ୍ଲେ ନି ବେମାର୍ତାଂ ଉଜ୍ଞ ଆତାୟ୍ ।” ୧୩ ଆରେ, ଜିସୁ ହେ ଜପି କେଇ ଇଡ଼ତାନ, ହେବେତାଂ ହେଦେଲ୍ ହେ ଦାପ୍ତେ ହାଣକୁ ଆଜି ଇସ୍ଵରତିଂ ପାର୍ତାନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାଡ଼୍ଵ ।

୧୪ ମାତର ଜିସୁ ଜମ୍ନିବାରତ ଉଜ୍ଞ କିଦେଙ୍ଗ୍ କୁଟୁମ୍ ଇଲ୍ଲିନି ମୁଡ଼୍ଵାକାନ ରିସା ଆଜି ମାନାୟାର୍ ତାକେ ଉତର ହିତାନ, “କାମାୟ୍ କିନି କାଜିଂ ଚଅ ଦିନ୍ ମାନାଡ଼୍ଵ, ଲାଗିଂ ହେ ଖିଜୁନାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ଖାଜି ଉଜ୍ଞ ଆଡ଼୍ଵ, ଜମ୍ନିବାର୍ ଖାମାଟ୍ ।”

୧୫ ମାତର ମାପୁ ହେଖାରିଂ ଉତର ହିତାନ, “ଏ କାପ୍ଟିୟାର୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଖିଜୁ ଇନାକା ଜମ୍ନିବାରତ ଜାର୍ ଜାର୍ ବାଡ଼୍ଵୁ କି ଗଦ ହାଡ଼ାତାଂ ରିକ୍ତି ତାସି ଏଜୁଂ ଉଟ୍ପାମାଡ଼୍ଵ ? ୧୬ ଲାଗିଂ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଅଟର ବାହୁଁ ପାଚେକ୍ ସୟ୍ତାନ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଇତିସ୍ ଅବ୍ରାହାମ୍ ଗାଡ଼୍ଵି ଇ କଗ୍ଲେ ଇନାକା ଜମ୍ନିବାର୍ ଜାର୍ ଗାଡ଼୍ଵି ତାଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ଞ ଆନାକା ଇନାକା ହିଲ୍ଵାତାଡ଼୍ଵ ?” ୧୭ ଆରେ, ଜିସୁ ଇ କାତା ଇତିଲେ, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେରିୟାର୍ ଖିଜାର୍ ଲାଜୁ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ମାତର ମାନାୟାର୍

ଜିସୁ ଇଞ୍ଜି ମାନି ଝିନ୍ତୁ ଜାଜମାଲ୍ ଗାଜା କାମାୟ ସାକାତାଂ ଖାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।

ହାର୍‌ହୁ ମାଞ୍ଜିନି କାତା

(ମାତିଉ ୧୩:୩୧-୩୩; ମାର୍କ ୪:୩୦-୩୨)

୧୮ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ଇଚାନ, “ଇସ୍‌ସତ୍ ରାଜି ଇନେର୍ ଲାକେ ? ଆରି ଇନେର୍ ହାଙ୍ଗ୍‌ତାଂ ଆନ୍ ହେଦାଂ ତୁଲାୟ୍ କିନାଙ୍ଗ୍ ? ୧୯ ହେଦାଂ ଇ ଲାକେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହାର୍‌ହୁ ମାଞ୍ଜି ଲାକେ, ହେଦାଂ ଅଜି ରକାନ୍ ମାନାୟ୍ ଜାର୍ ବାଡ଼୍‌ଦ ଝିଡ଼ତାନ୍, ଆରେ ହେଦାଂ ପାନ୍‌ଚି ମାର୍ ଆତାଡ଼, ଆରି ବାଦାଡ଼ତାଂ ପଚିଂ ଖାଜି ହେ ଡାଡ଼୍‌ଦ ବାହା କିତିଂ ।”

ହଇନିରୁଚି କାତା

(ମାତିଉ ୧୩:୩୩)

୨୦ ଜିସୁ ଆରେ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ଇନେର୍ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଇସ୍‌ସ୍ ରାଜିତିଂ ତୁଲାୟ୍ କିନାଙ୍ଗ୍ ? ୨୧ ହେଦାଂ ହଇନିରୁଚି ଲାକେ, ର କଗ୍‌ଲେ ହେଦାଂ ତାସି ମଣାତ ମଇଦା ବିତ୍ରେ ପ୍ଲାକ୍‌ଚି ଇଟାଡ଼, ଆରେ ହାରିହାରି ଝିନ୍ତୁ ହଇନି ଲାକେ ଆତାଡ଼ ।”

ହାକାଡ଼୍ ଦୁଝେର୍

(ମାତିଉ ୭:୧୩-୧୪; ୨୧-୨୩)

୨୨ ଇବେତାଂ ହେଝାନ୍ ଗାଡ଼୍ ଗାଡ଼୍‌ଦ ଆରି ନାସ୍‌କୁ ନାସ୍‌କୁ ବୁଲାଆଜି ହିକ୍ୟା ହିଉ ହିଉ ଜିରୁସାଲମ୍ ନିପ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାନ୍ । ୨୩ ଆରେ, ରକାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ମାପୁଙ୍ଗ୍, ମୁକ୍ତି ଆନାକା ପାୟା ଆନି ମାନାୟାର୍ ହିସାବ୍ ଇନାକା ଅଲପ୍ ?

ହେବେତାଂ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ,” ୨୪ ହିରୁ ଦୁଝେର୍‌ତିଂ ହଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ କସ୍‌କିୟାଟ୍, ଇନେକିଦେଂକି ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, “ବେସି ହେନି ହଣ୍ଡିନି କାଜିଂ ସେସ୍‌ୟ୍ କିନାର୍, ମାତର୍ ଆତୁର୍ । ୨୫ ଇଲ୍ ମୁଣିକା ନିଞ୍ଜି କାପାଟ୍ ବନ୍ଦ୍ କିତି ପାଚେ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ ଏପେଙ୍ଗ୍ ବାର୍ତ୍ ନିଲ୍‌ଚି ମାନାଦେର୍ ଆରି ଏ ମାପୁ, ମା କାଜିଂ ଦୁଝେର୍ ଜେତା, ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି କାପାଟ୍ ଇଡ଼ିଦେଂ ଲାଗାନାଦେର୍, ହେ ପାଦ୍‌ନା ହେଝାନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିଦ୍‌ନାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍‌ଣି ବାହାନ୍ ମାନାୟ୍ ହେଦାଂ ଆନ୍ ପୁନୁଙ୍ଗ୍ ।” ୨୬ ହେ ସମୁତ ଏପେଙ୍ଗ୍

ଇଞ୍ଜେଲ୍ ଲାଗାନାଦେର୍, “ଆପେଂ ନି ମୁମ୍ଦ ଉଗାପ୍ ଚିରାପ୍, ଆରି ଏନ୍ ମାଜେଙ୍ଗ୍ ହାକ୍ତିତ ହିକ୍ୟା ହିତାୟ୍ ।” ୨୭ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମଣି ବାହାନି ମାନାୟ୍, ହେଦାଂ “ଆନ୍ ପୁନୁଙ୍ଗ୍; ଏ ଅଦାମ୍ ଝିଜାକାଦେର୍ ନା କଚଣ୍ଡାଂ ଦେହାଆଡୁ । ୨୮ ✨ଏଚେକାଡୁଏ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଅବ୍ରାହାମ୍, ଇସହାକ୍, ଜାକୁବ୍, ଆରି ଝିଜାର୍ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାରିଂ ଇସ୍‌ସ୍‌ର ରାଜିତ ମାନି ଆରି ଜାର୍ ଜାର୍ତିଂ ବାର୍ତ ତୁସିହିତାକା ହୁଡନାଦେର୍, ହେପାଦନା ହେବେ ଆଡୁରିସ୍ ଆରି ଚାଡାଙ୍ଗ୍ କାଟନାଦେର୍ । ୨୯ ଆରେ, ଝେଡାହଡନି ଆରି ଝେଡାହାନି ନିପ, ତିନିପାଡୁକା ଆରି ଡେବାପାଡୁକାନି ଲକୁ ଝାଜି ଇସ୍‌ସ୍‌ର ରାଜିତିଂ ତିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁଟନାର୍ । ୩୦ ✨ଆରେ ହୁଡାଟ୍, ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ନଙ୍ଗାୟ୍ ପାଚେ ମାନି କେଡେକ୍ ପର୍ଡୁମ୍ ଆନାର୍ ଆରି ପର୍ଡୁମ୍ ମାନି କେଡେକ୍ ପାଚେ ଆନାର୍ ।”

ଜିରୁସାଲମ୍ କାଜିଂ ଜିସୁତି ଦୁକ୍
(ମାତିଉ ୨୩:୩୭-୩୯)

୩୯ ହେ ପାଦନା କେଡେକ୍ ପାରୁସିର୍ ଜିସୁ ଲାଗେ ଝାଜି ଇଚାର୍, “ଇ ବାହା ପିସ୍ତି ହସି ହାଲାଟ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେରଦ୍ ନିଜେଙ୍ଗ୍ ଅସ୍ତେଦେଂ ମାନ୍ କିନାନା ।”

୩୭ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍‌ଜି ହେ କଲ୍ୟାତିଂ ଝେଚାଟ୍, ହୁଡାଟ୍, ଆନ୍ ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆରି ଝିଗା ପୁଦା ପିହିକିନାଙ୍ଗା ଆରି ଉଜ୍ କିନାଙ୍ଗା, ଆରେ ତିନି ଦିନ୍ତାଂ ଆନ୍ ପଡୁକ୍ ଇନାଙ୍ଗ୍ । ୩୮ ଇନାକା ଆୟେଡୁ, ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍, ଝିଗା ଆରି ମାହିଙ୍ଗ୍ ନାଜେଙ୍ଗ୍ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡୁ, ଇନାକିଦେଂକି ଜିରୁସାଲମ୍‌ନି ବାର୍ତ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାର୍ ନାସ୍ ଆନାକା ହାର୍ ଆକାୟ୍ ।”

୩୪ “ଏ ଜିରୁସାଲମ୍, ଏ ଜିରୁସାଲମ୍, ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍ କିନାକାର୍‌ତି ରୁଶାକାୟ୍ ଆରି ଜାର୍ ତାକେ ପକ୍ୟାତାକାରିଂ କାଲ୍‌ଅହିୟାନି । କୁନୁ ଇନେସ୍ ମାରା ତାରେନ୍ ଜାର୍ ହିମ୍‌ଶାକାଂ ରବେ କିନାଡୁ, ହେ ଲାକେ ଆନ୍ ଏଚେହଟ୍ ନି ହିମ୍‌ଶାକାଂ ରବେ କିଦେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ କିତାଙ୍ଗ୍, ମାତର୍

✨ **୧୩:୨୮** ୧୩:୨୮ ମାତିଉ ୨୨:୧୩; ୨୫:୩୦. ✨ **୧୩:୨୮** ୧୩:୨୮ ମାତିଉ ୮:୧୧,୧୨.
 ✨ **୧୩:୩୦** ୧୩:୩୦ ମାତିଉ ୧୯:୩୦; ୨୦:୧୭; ମାର୍କ ୧୦:୩୧.

ଏପେଙ୍ଗ ମାନ କିଞ୍ଚାତାଦେର । ୩୫ ହୁଡ଼ାଟ୍, ମି ଇଲ୍ ମି କେଇଦ ପିସ୍ତାତାର୍ଣ୍ଣା; ଆରେ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ମାପୁ ତରଦ ଇନେନ୍ ଖାନାନା, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଦନ୍ୟ, ଏପେଙ୍ଗ ଇମ୍ଫଣି ନାଜିଂ ଇ କାତା ଇନାଦେର, ହେ ଦିନ୍‌ଖାଞ୍ଜି ପାତେକ୍ ନାଙ୍ଗ୍ ହାତେନେ ଆରେ ହୁଡ଼ୁଦେର ।”

୧୪

ଜିସୁ ର ରଗ୍ୟାଂ ଉଜ୍ କିତାନ୍

୧ ରଗ ଜିସୁ ଜମ୍‌ନିବାର୍ ନାଜିଂ ତିନି କାଜିଂ ର ପାରୁସିର୍ ମୁଣିକା ଇଞ୍ଜ ହଟିଲେ, ହେଞ୍ଜାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଇଟ୍‌କାଡ୍ କିଜି ମାଚାର୍ । ୨ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ମୁମ୍‌ଦ ରକାନ୍ କାଲ୍‌କୁ କେଇକୁ ପୁଲାଆତି ରଗ୍ୟା ନରୁନି ମାନାୟ୍ ମାଚାନ୍ । ୩ ହେବେ ଜିସୁ ମସାତି ବିଦିନି ଗୁରୁର୍ ଆରି ପାରୁସିର୍ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଜମ୍‌ନିବାର୍ ନାଜିଂ ଉଜ୍ କିନାକା ବିଦି କି ଆକାୟ୍ ?” ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ଚିମ୍‌ରା ଆଜି ମାଚାର୍ ।

୪ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତି ଉଜ୍ କିତାନ୍ ଆରି ପକ୍‌ତାନ୍ । ୫ *ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ମି ବିତ୍ରେତାଂ ଇନେର୍ ଜାର୍ ହିମ୍‌ଶାଂ କି ବାଡ଼ୁକୁ କୁଇତାକେ ଆତ୍ ସ୍ ଇନାକା ହେଦେଲିଂ ଜମ୍‌ନିବାର୍ ନାଜିଂ ହେ ଦାପ୍ରେ ନିକୁନ୍ ?”

୬ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାର୍ ଇ ଖିଜୁ ବେରଣ୍ଡ ଇନାକା ଉତର୍ ହିଦେଂ ଆଡ଼ଞ୍ଚାତାର୍ ।

ଦାମ୍ ଆନାକା ଆରେ ହେବା କିନାକା

୭ ଆରେ, କୁପ୍‌କାୟାତି ମାନାୟାର୍ ଇନେସ୍ ମୁଡ୍ ମୁଡ୍ ବାହା ବାଟି କିଜି ମାଚାର୍, ଇଦାଂ ଇଟ୍‌କାଡ୍ କିଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇ ଉତର୍‌ମୁଡ୍ ହିଜି ଇଚାନ୍, “ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍‌ଫଣି ଲକୁତାଙ୍ଗ୍ ବିବାନି ବଜିତ କୁକ୍ୟାନାଦେର, ହେଞ୍ଜେଡ଼ାଂ ମୁଡ୍ ବାହାତ କୁଚ୍‌ମାଟ୍, କାତେହିନା ମିତାଙ୍ଗ୍ ଆଦିକ୍ ଗାଜାଲକୁ ହେଞ୍ଜାନ୍‌ତାଂ କୁକ୍ୟା ଆଜି ମାନ୍‌ଗାନାନ୍, ୯ ଆରେ ଇନେର୍ ମିଙ୍ଗ୍ ଆରି ତାଙ୍ଗ୍ କୁକ୍‌ତାନ୍‌ଚି, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଖାଜି ମିଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜାନାନ୍, ଇଞ୍ଜାନିଂ ବାହା ହିଆ; ଆରେ, ହେଞ୍ଜେଡ଼ାଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଲାଜୁତାଂ ତାରେନ୍ ବାହାତ କୁଚ୍‌ଚେଂ ହାନାଦେର । ୧୦ ମାତର୍ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ଏପେଙ୍ଗ୍ କୁକ୍ୟା ଆନାଦେର, ହେଞ୍ଜେଡ଼ାଂ

* ୧୪:୫ ୧୪:୫ ମାଡିଉ ୧୨:୧୧.

ହାଲୁକି ତାରେନି ବାହାତ କୁଚାଟ୍, ଇନେସ୍ ମି କୁକ୍ୟାତି ଲକୁ
ଝାଜି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜାନାନ୍, ଏ ବନ୍ଧୁ, ଜପଣି ବାହାତ ଝା ଇଞ୍ଜାନାନ୍,
ହେଝାଡ଼ାଂ ମି ହୁକେ କୁଚ୍ଚି ମାନି ଝିଜାକାର୍ ମାନାୟାର୍ ମୁମ୍ଦ ମି
ଜାଜ୍ମାଲ୍ ଆନାଡ୍ ।^{୧୧} ☆ଇନାକିଦେଂକି ଇନେର୍ ଜାର୍ତିଂ ଗାଜା ଇଞ୍ଜି
ଚଞ୍ଜିୟାଆନାନ୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାରୁ ଆନାନ୍, ଆରେ ଇନେର୍ ଜାର୍ତିଂ
ହାରୁ ଆନାନ୍, ହେଝାନିଂ ଉଚ୍ କିୟାନାଡ୍ ।”

^{୧୨} ଆରି, ଜିସୁ ନିଜେ କୁକ୍ୟାତି ଲଗାଂ ପା ଇଚାନ୍, “ଝେଡ଼ା କି
ନାଣା ବଜି ହିଜି ଜାର୍ ବନ୍ଧୁ କି ଚଣ୍ଡେନ୍ କି ଝାସ୍ମିନିକାର୍ କି ମାଜାନ୍
ପାଡ଼ହାନିକାରିଂ କୁକ୍ କିମାଟ୍, କାତେହିନା ହେଝାର୍ ପା ଝାଜି ମିଙ୍ଗ୍
କୁକ୍ କିଦ୍ନାର୍ ଆରି ଏପେଙ୍ଗ୍ ପ୍ରାତିପାଦ୍ ପାୟା ଆତାଦେର୍ ।
^{୧୩} ମାତର୍ ବଜି ଜାଲ୍ଦି କିତିସ୍ ଅକ୍ ଡ୍, ଟୁଟା, ଚଟା ଆରି କାଣାରିଂ
କୁପ୍ କାଟ୍; ^{୧୪} ତା ଆତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଦନ୍ୟ ଆନାଦେର୍, ଇନେକିଦେଂକି
ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆରେ ହିଦ୍ନି କାଜିଂ ହେଝାର୍ତି ଇନାକା ହିଲୁଡ୍; ଆରେ,
ଦାମ୍ ଡ୍ ଆରେ ନିନି ଝେଡ଼ାଲିଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆରେ ହିଦ୍ୟାନାଡ୍ ।”

**ର ଗାଜା ବଜିନି ଉତର୍ମୁଡ୍
(ମାତିଉ ୨୨:୧-୧୦)**

^{୧୫} ହେଦାଂ ଝେନ୍ଞି ଜିସୁହୁକେ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁଚ୍ଚି ମାନି ଲଗାଂ ବିତ୍ରେ
ରକାନ୍ ହେଝାନିଂ ଇଚାନ୍, ଇମ୍ଣି ଲଗୁ “ଇସ୍ପତ୍ ରାଜିତ ତିନାନ୍,
ହେଝାନ୍ ଦନ୍ୟ ।”

^{୧୬} ମାତର୍ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ରକାନ୍ ମାନାୟ୍ ମିକା ସମୁତ
ଗାଜାବଜି ହିଦେଂ ଇଚା କିଜି ବେସି ଜାଣ୍ଡିଂ କୁକ୍ତାନ; ^{୧୭} ଆରେ,
ତିନି ସମୁ ଏକାଞ୍ଚିଲେ, ହେଝାନ୍ କୁକ୍ତି ଲଗାଂ ଜାର୍ ଆଡ଼ିୟାତିଂ
ପକ୍ଚି ଇଚାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଝାଡୁ, ଇନାକିଦେଂ ଝିଜୁ ଜାଲ୍ଦି ଆତାତେ
।” ^{୧୮} ମାତର୍ ଝିଜାକାର୍ ର ମାନ୍ କିଜି କେମା ପାର୍ତାନା କିଦେଙ୍ଗ୍
ଲାଗାତାର୍ । ପର୍ତୁମ୍ ରକାନ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, ଆନ୍ ଇଚୁଟିଂ ବୁମି
କଡ଼ତାଂନା, ନାଙ୍ଗ୍ ହେଦାଂ ହୁଡ଼ଦେଂ ଲାଗ୍ଦାନାଡ୍; ଗଞ୍ଜାରି କିଦ୍ନାଙ୍ଗା,
ଆନ୍ କେମା ପାୟା ଆତାଙ୍ଗନା ଇଞ୍ଜି ବାବି କିୟା ।” ^{୧୯} ଆରେ
ରକାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ପାଞ୍ଚ୍ ଆଡ଼୍ ବାଡ଼ୁଙ୍ଗ୍ କଡ଼ତାଂନା, ଆରେ ଆନ୍

☆ ୧୪:୧୧ ୧୪:୧୧ ମାତିଉ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୮:୧୪.

ହେୱାକାଂ ପରିକମା କିଦେଙ୍ଗ୍ ହାନାଙ୍ଗା; ଗୱାରି କିଦ୍‌ନାଙ୍ଗା, ଆନ୍ କେମା ପାୟାଆତାଂନା ଇଞ୍ଜି ବାବି କିୟା ।” ୨୦ ବିନ୍ ଲଗୁ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ପୁନ୍ ବିବା ଆତାଙ୍ଗନା, ଲାଗିଂ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁଙ୍ଗା ।”

୨୧ ଆରେ, ହେ ଆଡିଏନ୍ ଖାଜି ହେ ମାପୁଙ୍ଗ୍ ହେ ସବୁ ଖେଚ୍‌ଚାନ୍ । ହେବେଣ୍ଡାଂ ଇଲ୍ ମୁଣିକା ରିସା ଆଜି ଜାର୍ ଆଡିଏନ୍ଂ ଇଚାନ୍, “ବେଗି ଗାଡ଼ନ୍ ହାକଡ଼ି ଆରି ଗଲିଗନ୍ଧିତ ହାଲ୍‌ଜି ଅକ୍‌ଡ଼, ଚୁଟା, କାଣା ଆରି ଚଟାରିଂ ଇବେ ତାହିଞ୍ଜାଡୁ ।” ୨୨ ପାଚେ ହେ, ଆଡିଏନ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ମାପୁ, ନି ବଲ୍‌ତାଂ କିୟାଆତାଙ୍ଗନା, ଆତିସ୍‌ପା ଆରେ ବାହା ମାନାଡ଼ ।” ୨୩ ହେବେତାଂ ମାପୁ ହେ ଆଡିଏନ୍ଂ ଇଚାନ୍, “ରାଜାର୍ ହାଜି ଆରି ଅଞ୍ଜୁର୍ ବାଡ଼ ମାରତ ହାଲ୍‌ଜି, ନା ଇଲ୍ ଇନେସ୍‌କି ପୁରା ଆନାଡ଼, ହେଦାଂ କାଜିଂ ମାନାୟାରିଂ ଖାନିକାଜିଂ ହିୟାଟ୍ । ୨୪ ଲାଗିଂ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ହେ କୁକମା ଆଜି ମାନି ମାନାୟାରିଂ ପା ଇନେର୍ ନା ବଜିନି ଗୁଣ୍ ମଦୁର୍ ପାୟା ଆଉର୍ ।”

**ଚେଲା ଆଦେଂ ମାନାଡ଼
(ମାତିଉ ୧୦:୩୭-୩୮)**

୨୫ ଦିନେକ୍ ବେସିହେନି ମାନାୟାର୍ ଜିସୁ ଲାହାଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାର୍, ଆରେ ହେୱାନ୍ ଲେଉଟା ଆଜି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ୨୬ “ଇନେର୍ ଜଦି ନା କଚଣ୍ ଖାଜି ଜାର୍ ଆବା, ଆୟା, ତକ୍ତି, ହିମଣା, ଚଣ୍ଡେନ୍ ଆରି ତଣ୍‌ଦେକାଂ, ଇ ଲାକେ ଜାର୍ ଜିବୁନ୍‌ତିଂ ପା ଆଦିକ୍ ଖାରି କିଞ୍ଜିତସ୍, ଲାଗିଂ ହେୱାନ୍ ନା ଚେଲା ଆଦେଂ ଆଡୁନ୍ । ୨୭ ☆ଇନେର୍ ଜାର୍‌ତି କୁସ୍ ପିଣ୍ଡୁଜି ନା ତେଙ୍ଗ୍ ଖାଞ୍ଜାତାନ୍‌ତି, ହେୱାନ୍ ନା ଚେଲା ଆଦେଂ ଆଡୁନ୍ । ୨୮ ଇନାକିଦେଂକି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ମାଚା ରସ୍‌ତେଂ ଇଚା କିଜି ହେଦାଂ ଖିସ୍‌ପିସ୍ କିନାକା ତାରୁଙ୍ଗ୍ ସାକ୍ତି ମାନାଡ଼ କି ଆକାୟ୍, ଇଦାଂ ପର୍ତ୍ତମ୍ କୁର୍‌ତି କର୍ ଇସାବ୍ ହୁଡ଼ୁଦେର୍ ? ୨୯ ହେ ଦିନ୍ତ ହେୱାନ୍ କୁନାଦି କୁଟି କିଜି ଖିସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ିତିସ୍, ଏଚେଜାଣ୍ ହେଦାଂ ହୁଡ଼ନାର୍ ଖିଜାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଶ୍ଵାଈଦେଂ ଲାଗାନାର୍, ୩୦ ଇ ମାନାୟ୍ ରଚ୍‌ଚେଂ ଆରାମ୍ କିଜି ଖିସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ିତାନ୍ ।” ୩୧ “ମାତର୍ ଇମ୍‌ଣି ରାଜା ଦସହାଜାର୍ ମେଲ୍ୟାରିଂ ଅଜି ବିନେ ରକାନ୍ ରାଜା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଜୁଜ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ହାନି

☆ ୧୪:୨୭ ୧୪:୨୭ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ୧୭:୨୪; ମାର୍କ ୮:୩୪; ଲୁକ ୯:୨୩.

ଝେଡ଼ାଲିଂ, କଡ଼େ ହାଜାର ମେଲ୍ୟାର ଆସ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧ ଝାଜିମାନି ରାଜା ଲାହାଙ୍ଗ ଦସ୍ ହାଜାର ମେଲ୍ୟାର ଅଜି ଛୁଜ୍ କିଦେଙ୍ଗ ଆଡ଼ନାଦେରା କି ଆକାୟ୍, ହେଦାଂ ପର୍ତ୍ତମ୍ କୁଚ୍ଚି ବିଚାର୍ କିଉର୍ ? ୩୨ ଜଦି ଆଡୁନ୍, ଲାଗିଂ ବିନେନି ରାଜା ଦେହା ମାନୁ ମାନୁ ହେଝାନ୍ ଦୁଡ୍ ପକ୍ଚି ହାଦି ପାର୍ତାନା କିନାନ୍ । ୩୩ ହେ ଲାକେ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ଜାର୍ଚ୍ଚି ଝିଜୁ ପିହ୍ଝିତିସ୍, ହେଝାନ୍ ନା ଚେଲା ଆଦେଂ ଆଡୁନ୍ ।”

ଚିନ୍ତା କିଝି ହର୍

(ମାତିଉ ୫:୧୩; ମାର୍କ ୯:୫୦)

୩୪ “ହର୍ତ ହାର୍; ମାତର୍ ହର୍ ପା ଜଦି ହଝାଦ୍ ଆଉଡ୍, ବାଟିଙ୍ଗ୍ ହେଦାଂ ଇମେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆନାଡ୍ ? ୩୫ ହେଦାଂ ମେଦ୍ନିତ କି ଗାଡ଼ଗାଦା କାଜିଂ ସମାନ୍ ଆକାୟ୍; ଲକୁ ହେଦାଂ ବାଡ଼ ତୁସି ହିନାର୍ । ଇନେର୍ ଝେଝେଙ୍ଗ୍ କିତୁଲ୍ ମାନାଡ୍, ହେଝାନ୍ ଝେନେନ୍ ।”

୧୫

ଜାଙ୍ଗ୍ତି ମେଣ୍ଡା

(ମାତିଉ ୧୮:୧୨-୧୪)

୧ ଆରେ, ଦିନେକ୍ ସିସ୍ତ୍ରୁନ୍ନାକାର୍ ଆରି ପାପିୟାର୍ ଝିଜାକାର୍ ହେଝାନ୍ ବଚନ୍ ଝେଝେଙ୍ଗ୍ କାଜିଂ ହେଝାନ୍ ତାକେ ଝାଜି ମାଟାର୍ । ୨ ହେବେ ପାରୁସିର୍ ଆରି ସାସ୍ତିର୍ ଗାଣଜୁ କିଜି କିଜି ଇଚାର୍, “ଇଝାନ୍ ରକାନ୍ ପାପିୟାରିଂ ଇଚ୍ଚନାନ୍ ଆରି ହେଝାର୍ ହୁକେ ତିନାନ୍ !” ୩ ହେବେ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଇ ଉତର୍ମୁଡ୍ ଝେଚ୍ଚଚାନ୍,

୪ “ମି ବିତ୍ରେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇମ୍ଝି ମାନାୟ୍ ମାନାନ୍ ଜେ ହେଝାନ୍ତି ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ମେଣ୍ଡାଂ ମାଟିସ୍, ଆରେ ହେଝାଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ଜାଙ୍ଗ୍ତିସ୍, ଲାଗିଂ ହେ ଏକ୍ ଉଣା ପାଞ୍ଚକଡ଼ିକାଙ୍ଗ୍ ବାଟାତ ପିସ୍ତି ହେ ଜାଙ୍ଗ୍ତି ମେଣ୍ଡା ଗାଟାଝି ପାତେକ୍ ହେଦେଲିଂ ତେକୁନ୍ ? ୫ ଆରେ, ଗାଟାଆତିସ୍ ହେଝାନ୍ ହେଦେଲିଂ ଝାରିତାଂ ପିଣ୍ଡି ଇଞ୍ଜ ତାହିଝାନାନ୍, ୬ ଆରେ ଜାର୍ ସାଙ୍ଗ୍ ପାଡ଼ହା ଇଞ୍ଜାକାରିଂ ରବେରୁଣ୍ଡାୟ୍ କିଜି ହେଝାରିଂ ଇନାନ୍, ନା ହୁକେ ଝାରି କିୟାର୍, ଲାଗିଂ ନା ଜାଙ୍ଗ୍ତି ମେଣ୍ଡା ଗାଟାତାଙ୍ଗ୍ । ୭ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ହେ ଲାକେ ଇନେର୍ଚ୍ଚି ମାନ୍ ବାଦ୍ଲାୟ୍ କିନି ଲଡ଼ା ଆକାୟ୍, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଏକଉଣା ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ଦାମ୍ ମାନାୟାରିଂ ପିସ୍ତି,

ଇନେନ୍ ମାନ ବାଦଲାଇୟ କିନାନ୍, ଏଲେଙ୍ଗ ରକାନ୍ ପାପ୍ନି କାଜିଁ ସାର୍ଗେତ ବେସି ୱାରି ଆନାଡ଼ ।”

ଜାଙ୍ଗତି ରୁପା ଡାବୁ

୮ “ଆଞ୍ଜିତିସ୍ ଏଲେଙ୍ଗ ଇମ୍ଫଣି କଗ୍ଲେଲଗ୍ନୁ ମାନାଡ଼ ଜେ, ତାଞ୍ଜି ଜଦି ଦସ୍ ରୁପା ଡାବୁଙ୍ଗ ମାଟିସ୍, ଆରେ ହେବେଣ୍ଡାଁ ରଞ୍ଜୁ ଜାଙ୍ଗତିସ୍, ଲାଗିଁ ହେଦେଲ୍ ବଇଟା ଆହି କିଜି ଇଲ୍ ପାପ୍ତି କିଜି ଗାଟାଞ୍ଜି ପାତେକ୍ ଜତନ୍ତାଁ ତେକ୍ତୁ ? ୯ ଆରେ, ହେଦାଁ ଗାଟାଆତିସ୍ ହେଦେଲ୍ ହେ ହାଙ୍ଗଦାକାରିଁ ଆରି ପାଡ଼ହା ଇଞ୍ଜି ଲଗାଁ କୁକ୍ତି ରୁଣ୍ଡାୟ କିଜି ଇନାଡ଼, ନା ହୁକେ ୱାରି କିୟାଟ୍, ଲାଗିଁ ଇମ୍ଫଣି ଟାକା ଜାକ୍ତି ମାଟାଙ୍ଗ୍, ହେଦାଁ ଗାଟାଆତାଙ୍ଗ୍ । ୧୦ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ହେ ଲାକେ ଇନେର୍ ମାନବାଦଲାଇୟ କିତାର୍, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ବାଟ୍ ପାପି କାଜିଁ ଇସ୍ତ ବୁଡ଼ର୍ ମୁମ୍ଦ ୱାୟା ଆଡୁ ।”

ଜାଙ୍ଗତି କାଡ଼ଦେ

୧୧ ଜିସୁ ଆରେ ଇଚାନ୍, “ରଞ୍ଜାନିଁ ରିକାର୍ ମାଜି ମାଟାର୍ । ୧୨ ହେଞ୍ଜାର ବିତ୍ରେ ହାରୁ ମାଜି ଇଚାନ୍, ଆବା, ଦାନ୍ ଇମ୍ଫଣି ବାଗ୍ ନାଦାଁ ଆନାତା, ହେଦାଁ ନାଙ୍ଗ୍ ହିଦା ।” ହେବେଣ୍ଡାଁ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଝିଜୁ ପାସପିସ୍ ହିଚାନ୍ । ୧୩ ଅଲପ୍ ଦିନ୍ ପାଚେ ହାରୁ କାଡ଼ଦେ ସବୁ ରବେ ରୁଣ୍ଡାୟ କିଜି ରାଜି ହତାନ୍, ଆରେ ହେବେ ପାଟ୍କାର୍ ଆଜି ହେ ଦାନ୍ ଉପ୍ଚାନ୍ । ୧୪ ମାତର୍ ଝିଜୁ ଉପ୍ତି ପାଚେ ଦେସତାକେ କାଡାର୍ ଆତ୍ ଲେ ତା ଅବାଦ୍ ଆଦେଁ ଲାଗାତାଡ଼ । ୧୫ ହେବେଣ୍ଡାଁ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହାଲ୍ଜି ହେ ଦେସ୍ନି ରକାନ୍ ଲକୁତାକେ ଆହ୍ଟ ଅଚାନ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ ହାରାୟ କିଦେଁ ଜମିତ ପକ୍ତାନ୍; ୧୬ ଆରେ ପାଞ୍ଜିଙ୍ଗ୍ କାଦି ତିନ୍ଞି ମାଟିକ୍, ହେବେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ତା ପଟପାଞ୍ଜି ଜିଜି ମାଟାନ୍, ମାତର୍ ଇନେର୍ ହେଞ୍ଜାନିଁ ଇନାକା ହିଞ୍ଜାଦାଁ ମାଟାର୍ । ୧୭ ମତର୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଚେଡନା ଆଜି ଇଚାନ୍, “ମାଞ୍ଜି ଆବା ତାକେ କେତେକ୍ କାମ୍ଲିୟାତ୍ କାଦି ହାଜ୍ ହାନାତା, ମାତର୍ ଆନ୍ ଇବେ ନାସକି ହାନାଙ୍ଗା । ୧୮ ଆନ୍ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ନା ସାର୍ଗେନି ଆବା ଲାଗେ ହାନାଙ୍ଗ୍” ଆରି ତାଙ୍ଗ୍ ଇନାଙ୍ଗ୍, “ଆବା, ଇସ୍ତ ବିରୁଦ୍ ଆରି ନି ନଞ୍ଜରତ ପାପ୍ କିତାଙ୍ଗନା; ୧୯ ନି ମାଜି ଇଞ୍ଜି କୁକ୍ୟା ଆଦେଁ ଆନ୍ ଆରେ ତର୍ ହିଲେଡ଼; ନାଙ୍ଗ୍ ମି

କାମଲିୟାର ଲାକେ ଇଡ଼ଦା ।” ୨୦ ହେବେଣ୍ଟା ହେଝାନ ନିଙ୍ଗି ନିଜେ ଲାତ୍ରାହି ତାକେ ହାତାନ ।

“ମାତର୍ ହେଝାନ ଦେହା ମାନୁ ମାନୁ ହେ ଲାତ୍ରାହି ତାଙ୍ଗ ହୁଡ଼ଜି ଦୟାତ କାର୍ମା ଆତାନ ଆରି ହନ୍ତିହାଲ୍ଲି ହେଝାନିଂ ପମଜି ତନ୍ତାନ ।” ୨୧ କାଡ଼ଦେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଚାନ, “ଆବା, ସାର୍ଗେନି ବିରୁଦ୍ଧ ଆରି ନି ନଞ୍ଜରତ ଆନ୍ ପାପ୍ କିତାଙ୍ଗ, ନି ମାଜି ଇଞ୍ଜି କୁକ୍ୟାନି ଆନ୍ ତର୍ ଆକାୟ୍ ।” ୨୨ ମାତର୍ ଲାତ୍ରାହି ହେ ଆଡ଼ିୟାରିଂ ଇଚାନ, “ଓଁକୃତିଂ ହାଦ୍ ଆଙ୍ଗି ବେଗି ତାହିଝାଜି ଇଝାନିଂ ଆର୍ପି କିୟାଟ୍, ଇଝାନ କେଇଦ ଝାଡୁସ୍ ଆରି ପାନାତ ପାଣ୍ଡାଲଙ୍ଗ ହିୟାଟ୍, ୨୩ ଆରେ ଦୁମାଟି ଅହରି ତାସି ଅହାଟ୍; ଝାଡୁ ଆସେଙ୍ଗ୍ ତନ୍ତଞ୍ଜି ଝାରି କିନାସ୍, ୨୪ ଇନାକିଦେଂକି ନା ଇ ହିମଣା ହାଜି ମାଚାନ, ଆରେ ଜିତାନ୍ନା, ଜାଙ୍ଗି ମାଚାନ, ଆରେ ଗାଟାଆତାନ ।” ହେବେଣ୍ଟା ହେଝାର୍ ଝାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।

୨୫ “ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ତା ଗାଜାକାନ୍ ମେହି ତାସ୍ ବାହାତ ମାଚାନ । ହେଝାନ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଝାଜି ଇଲ୍ଲ ଲାଗେ ଏକାଝାତାନ, ହେଝାଡ଼ାଂ ବାଜା ଆରି ଏନ୍ଦିନି ଗାଜାନାକା ଝେନ୍ତଞ୍ଜି, ୨୬ ଆଡ଼ିୟାରିଂ ବିତ୍ତେ ରଝାନିଂ ଲାଗେ କୁକ୍ତି ହେ ସବୁ ଇନାକା ଇଞ୍ଜି ଝେନ୍ଦେଦେଂ ଲାଗାତାନ ।” ୨୭ ହେଝାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଚାନ, “ନି ଟଣ୍ଡେନ୍ ଝାତାନ୍ନା, ଆରେ ମି ଆବା ହେଝାନିଂ ହାର୍ଦ୍ଦି ଗାଗାଡ଼ତ୍ ଗାଟା ଆତିଲେ ଦୁମାଟି ଅହରି ଅସ୍ତାନ୍ନା ।” ୨୮ ହେବେଡ଼ାଂ ହେଝାନ ରିସା ଆଜି ବିତ୍ତେ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ କିଝାତାନ, ମାତର୍ ହେ ଲାତ୍ରାହି ବାର୍ଡ଼ଝାଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେସି ଗଝାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ । ୨୯ ମତର୍ ହେଝାନ ଆବାଂ ଉତର୍ ହିତାନ, ହୁଡ଼ା ଏଚେକ୍ ବାହୁଁ ଆତାଡ୍ ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ିଏନ୍ ଲାକେ କାମାୟ୍ କିଜି ଝାନାଙ୍ଗା, ଆରେ ଇନାଝାଡ଼ାଂ ପାନି ବଲ୍ଲ ଉଡ଼ା ଆଝାତାଂନା, ଆତିସ୍ପା ନା ହାଙ୍ଗ୍ଦାକାର୍ ହୁକେ ଝାରି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନାଝାଡ଼ାଂପା ଅତା ହିମଣା ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ହିଦ୍ଝାତାୟ୍ନା; ୩୦ ମାତର୍ ନି ଇ ଇମଣି କାଡ଼ଦେ ଦାରିୟାର୍ ହୁକେ ନିୟାଂ ଓଁକୃ ଦାନ୍ ତିନ୍ତଞ୍ଜି ଉପ୍ତାନ୍ନା, ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ହେଝାନ ଝାତାନ, ହେ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଏନ୍ ହେଦାଂ କାଜିଂ ଦୁମା ଅହରି ଅସ୍ତାୟ୍ । ୩୧ ହେବେଣ୍ଟା ହେଝାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ବିପାହୟ୍, ଏନେଙ୍ଗ୍ତ ସବୁଝେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ନା ହୁକେ ମାନାୟା, ଆରେ

ଇନାକା ସବୁ ନାଦାଂ, ହେ ସବୁ ନିନ୍ଦାଂ; ୩୭ ମାତର ଇଞ୍ଜାନ ଜେ ନି ଚଣ୍ଡେନ୍ ହାଜି ମାଚାନ୍, ଆରେ ରଗ ଜିତାନ୍, ଜାଙ୍ଗି ମାଚାନ୍, ଆରେ ଗାଗାଆଡ଼ତାନ୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ବଜି ଆରି ୱାରି କିନାକା ମାଚାଡ଼ ।”

ଚାତୁର ହଲିୟାହି

୧ ଜିସୁ ଚେଲାରିଂ ପା ଇଚାନ୍, “ର ମାଜାନ୍ ମାନାୟ୍ ମାଚାନ୍, ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ରକାନ୍ ଗୁମୁସ୍ତା ମାଚାନ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେ ଦାନ୍ କାରାପ୍ କିନାନା ଇଞ୍ଜି ହେଦାଂ ବିସ୍ତେ ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜେନିଂ ହିରବିସ୍ ଇଚାନ୍, ୨ ଆନ୍ ମି ବିସ୍ତେ ଇଦାଂ କି କାତା ୱେନାଙ୍ଗା ?” ନି ଗୁମୁସ୍ତା କାମାୟ୍ ନି ଇସାବ୍ ହିଦା ଇନେକିଦେଂ ଏନ୍ ଆରି ଗୁମୁସ୍ତା ଆଜି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆଡୁୟ୍ । ୩ ହେବେତାଂ ହେ ଗୁମୁସ୍ତା ମାନେ ମାନେ ଇଚାନ୍, ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ୍ ? ନା ମାପୁ ତ ନା ତାକେଣ୍ଟାଂ ଗୁମୁସ୍ତା ପାଦ୍ ପିହି କିଜି ଅନାନା । ଚିକ୍‌ଲା କାଦ୍‌ଦେଂ ନା ସାକ୍ତି ହିଲୁଡ଼, ଇସପିସ୍ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଲାଜୁ ହଡ଼ନାତା । ୪ ଆନ୍ ଗୁମୁସ୍ତା ପାଦ୍‌ତାଙ୍ଗ୍ ପିସ୍ତି ପାଚେ ଲକୁ ଇନେସକି ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ଇଞ୍ଜି ମାନ୍‌କିଦ୍‌ନାର୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ୍, ହେଦାଂ ବୁଜା ଆନାଙ୍ଗା ।

୫ ଆରି, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜାର୍ ମାପୁଡ଼ି ୱିଜାକାରିଂ କାତକ୍ତିଂ ଲାଗେ ହିରବିସ୍ ପର୍ତୁମ୍ ରକାନିଂ ଇଚାନ୍, “ମି ଜପି ନାମାପୁଡ଼ି ରୁଣ୍ ଅତାୟ୍‌ନା ? ଏଚେକ୍ ଚିକାଣ୍ ? ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଚାନ୍, ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ମାଣ୍ ଚିକାଣ୍ ।” ୬ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଚାନ୍, “ସହେ ସିପା ଚିକାଣ୍ । ବେଦାର୍ କିନାକାନ୍ ଇଚାନ୍, ଇଦାଂ ନି କାଗଜ୍, ଇବେ ପଚାସ୍ ଇଞ୍ଜି ଲେକିକିୟା । ୭ ତା ପାଚେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଆରେ ରକାନିଂ ଇଚାନ୍, ଏନ୍ ଏଚେକ୍ ରୁଣ୍ ଅତାୟ୍‌ନା ?” ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଚାନ୍, “ପାଞ୍ଚକଡ଼ି ମାଣ୍ ଗାମ୍ । ହେଞ୍ଜାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, ମି ଲେକିକିତି କାଗଜ୍ ଆସ୍ତି ଚାରକଡ଼ି ଇଞ୍ଜି ଲେକି କିୟା ।” ୮ ହେ ଅଦାମ୍ ଗୁମୁସ୍ତା ବୁଦି ଲାହାଙ୍ଗ୍ କାମାୟ୍ କିଜିମାନି କାଜିଂ ମାପୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାର୍ତାନା କିତାନ୍, ଲାଗିଂ ଇ ଜୁଗ୍‌ନି ହିମ୍‌ଣାଂ ହେଞ୍ଜାର୍ ନିଜାର୍ ଜାତି ପାକ୍ୟାତ ଅଜଡ଼ନି ହିମ୍‌ଣାଙ୍ଗ୍ ବାଟା ଆଦିକ୍ ବୁଦିତି ।

୯ ଆନ୍ ପା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେଚାନାଙ୍ଗା, “ଅଦାମ୍ ଦାନ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ କାଜିଂ ସାଙ୍ଗ୍ ଲାବ୍ କିୟା, ଇନେସ୍ ହେଦାଂ ୱିସ୍ତିସ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍

ଓଁଜି ଇଞ୍ଜି ମାନ କିୟାଆନାଦେର୍ । ୧୦ ଇନେନ୍ ଅଲପ୍ ବିସ୍ତେ ପାତର୍ କିନାକାନ୍, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଆଦିକ୍ ବିସ୍ତେ ପା ପାତର୍ ଆନାନ୍, ଆରେ ଇନେର୍ ଆଦିକ୍ ବିସ୍ତେ ପାତର୍ କିଞ୍ଜାକାନ୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଆଦିକ୍ ବିସ୍ତେ ପା ପାତର୍ କିଞ୍ଜନ୍ । ୧୧ ଜଦି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଅଦାମ୍ ଦାନ୍ତ ପାତର୍ ଆଞ୍ଜାତାଦେର୍, ଲାଗିଂ ଇନେର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାତର୍ କିଜି ହାଡ଼ପା ଦାନ୍ ମି କେଇଦ ସର୍ପି କିଦନାନ୍ ? ୧୨ ଆରେ, ଜଦି ଏପେଙ୍ଗ୍ ପାତେନି ଦାନ୍ ବିସ୍ତେ ପାତର୍ ଆଞ୍ଜାତାୟନା, ଲାଗିଂ ଇନେର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମି ଜାର୍ ବିସ୍ତେ ହିଦନାର୍ ?”

୧୩ “ଇମ୍ଫଣି ଆଡ଼ିୟା ରି ମାପୁଙ୍ଗ୍ ହଲ୍ୟା ଆଦେଂ ଆଡୁନ୍; ଇନାକିଦେଂକି ହେଞ୍ଜାନ୍ ରକାନିଂ ଗିଣ୍ କିନାନ୍ ଆରି ବିନ୍ ଲଗାଂ ଜିଉନନାନ୍, ଲାଗିଂ ରକାନ୍ କାଜିଂ କାର୍ମା ଆନାନ୍ ଆରି ବିନ୍ ରକାନିଂ ଆଲଗା କିନାନ୍ । ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇସ୍ପର୍ ଦାନ୍ ରିୟାର୍ତ୍ତି ଆଡ଼ିଏନ୍ ଆଦେଂ ଆଡୁନ୍ ।”

ଜିସୁତି କେତେକ୍ କାତା

(ମାତିଉ ୧୧:୧୨-୧୩; ୫:୩୧-୩୨; ମାର୍କ ୧୦:୧୧-୧୨)

୧୪ ଇ କାତା ଖେନ୍ଞି ଦାନ୍ଲବ୍ ପାରୁସିର୍ ପା ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ନିନ୍ଦାକିଦେଂ ଲାଗାତାର୍ । ୧୫ ହେବେତାଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇମ୍ଫଣାକାର୍ ଜାର୍ ଜାର୍ତିଂ ମାନାୟାର୍ କାଶକୁକାଂ ଦାମ୍ ଇଞ୍ଜି ଚଦନାର୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେ ଲାଗ୍ଦି ମାନାୟ, ମାତର୍ ଇସ୍ପର୍ ମିଦାଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ ପୁନାନ୍; ଇନେକିଦେଂକି ଇନାକା ମାନାୟାର୍ ବିତ୍ରେ ଗାଜାଟି, ହେଦାଂ ମାପୁ କାଶ୍ଫାତ ଗିଣ୍ ।

୧୬ ☆ମସାତି ବିଦି ଆରେ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାର୍ ଦରମ୍ ସାସ୍ପର୍ ଜହନ୍ ପାତେକ୍ ହସିମାଚାଡ଼ ହେ ସମୁତାଂ ସାଗେ ରାଜିନି ନେକ୍‌କାରୁର୍ ସୁଶାୟକିଦେଂ ଆନାତା, ଆରେ ଓଁଜାର୍ ଲକ୍ ସାକ୍ତିତାଂ ହେବେ ହଶାରା । ୧୭ ☆ ମାତର୍ ମସାତି ବିଦିନି ର ଟପା ବୁଡାଆନି ବାଟା ମତର୍ ବାଦାଡ଼, ଆରି ପୁତର୍ ବୁଡାନାକା ଆଡ଼ଞ୍ଜା ।”

☆ ୧୭:୧୭ ୧୭:୧୭ ମାତିଉ ୧୧:୧୨,୧୩. ☆ ୧୭:୧୭ ୧୭:୧୭ ମାତିଉ ୫:୧୮.

୧୮ ☆ “ଇନେରକି ଜାର୍ ତକ୍ରିଂ ପିସ୍ତି ଆରେ ରଞ୍ଜେଲିଂ ବିବା ଆନାନ୍, ହେଝାନ୍ ଦାରି କିନାନ୍; ଆରି, ଇନେର୍ ଆଣ୍ଡେନ୍ କାଜିଂ ପିସ୍ସି ତକ୍ରିଂ ବିବା ଆନାନ୍, ହେଝାନ୍ ଦାରି କିନାନ୍ ।”

ରଝାନ୍ ମାଜାନ୍ ଆରି ଲାଜାର୍

୧୯ “ର ମାଜାନ୍ ମାନାୟ୍ ମାଚାନ୍, ହେଝାନ୍ ମଲ୍ଲିନି ହେୟା ଆପର୍ସି ବେସି ବିଝାହିଂ ଝିଜୁଦିନ୍ ତିନଞ୍ଜି ଉଣ୍ଡି ମାଚାନ୍; ୨୦ ମାତର୍ ତା ଦୁଝେର୍ କଚଣ୍ ଲାଜାର୍ ଇଞ୍ଜି ରଝାନ୍ ବିକାରି ମାନାୟ୍ ଗୁରଜି ମାଚାନ୍, ତା ଗାଗାଡ୍ତ ଗାଅ ବାତର୍ ଆଜି ମାଚାଡ୍; ୨୧ ଲାଜାର୍ ହେ ମାଜାନ୍ ମାନାୟ୍ ଟେବୁଲ୍ତାଂ ଆର୍ନି ଜୁଟା ତିନଞ୍ଜି ପଟ ପାଞ୍ଜିକିଦେଂ ଆହା କିଜି ମାଚାନ୍; ଆରେ ନିକୁଡ଼ିଂ ପା ଝାଜି ହେ ଗାଅ ଝିଜୁ ନାଞ୍ଜି ମାଚିଙ୍ । ୨୨ ଦିନେକ୍ ହେ ବିକାରି ହାତାନ୍ ଆରି ଦୁଡ୍ଡର୍ କାଜିଂ ଅବ୍ରାହାମ୍ ତାକେ ତ୍ରକ୍ୟାଆତାନ୍; ପାଟେ ହେ ମାଜାନ୍ ମାନାୟ୍ ପା ହାତାନ୍ ଆରେ ଦୁଗେରତ ମୁଟ୍ୟା ଆତାନ୍ । ୨୩ ଆରେ, ହେଝାନ୍ ନକର୍ତ କଲ୍ ବଲ୍ ଆସ୍ତି ଜପି ହୁଡ୍ଡି ଦେହା ଅବ୍ରାହାମ୍ ଆରି ତା ତ୍ରକ୍ୟାଆତାକା ଲାଜାର୍ତିଂ ହୁଡ୍ଡାନ୍ । ୨୪ ହେବେତାଂ ହେଝାନ୍ ହିରିବିସ୍ ଇଚାନ୍, ଏ ଆବା ଅବ୍ରାହାମ୍, ନାଞ୍ଜେଙ୍ ଦୟା କିଜି ଲାଜାର୍ତିଂ ପକ୍ତା, ଇନେସ୍କି ହେଝାନ୍ ଏଜୁଂ ତା ଝାଡ୍‌କାତାଂ ଟିପ୍ କୁଡ୍‌କିଟି ନା ଝେଦୁଲ୍ତ ହିଡ୍ଡି କିଦେନ୍, ଇଟିସ୍ ଆନ୍ ଇ ନାଣିତ କଲ୍ ବଲ୍ ଆନାଙ୍ ।” ୨୫ ମାତର୍ ଅବ୍ରାହାମ୍ ଇଚାନ୍, “କାଡ୍‌ଦେ, ଏନ୍ ଜେ ଜିବୁନ୍ ମାନି ସମୁତ ନି ହାର୍ ବିସ୍ତେ ଝିଜୁ ପାୟା ଆତାୟ୍, ଆରେ ଲାଜାର୍ ହେ ଲାକେ କାରାପ୍ ବିସ୍ତେ ଝିଜୁ ଗାଗାଆତାନ୍, ଇଦାଂ ମାନେ କିୟା; ମାତର୍ ନଙ୍ ହେଝାନ୍ ଇ ବାହାତ ଦୁକ୍‌ସାରାୟ୍ ପାୟାତାନ୍ନା, ଆରେ ଏନ୍ ନଙ୍ କଲ୍ ବଲ୍ ଆନାୟା । ୨୬ ହେଦାଂ ପିସ୍ତି ମି ଆରି ମା ବିତ୍ତେ ବେସିଗାଜା ଦେହା ମାଚାଡ୍, ଇନେସ୍ ଇମ୍‌ଶାକାର୍ ଇ ବାହାତାଂ ମି ତାକେ ହାନି କାଜିଂ ମାନ୍‌କିନାନ୍, ହେଝାର୍ ହାଞ୍ଜେଙ୍ ଆଡୁର୍, କି ଆରି ହେ ବାହାତାଂ ଇନେର୍ ମା କଚଣ୍ ନାସି ଝାଦେଙ୍ ଆଡୁର୍ ।” ୨୭ ହେବେତାଂ ହେଝାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ଆବା ତା ଆଡିସ୍ ଆନ୍ ନିଙ୍ଜେଙ୍ ଗଝାରି କିଦ୍‌ନାଙ୍, ହେଝାନ୍ ନା ଆବା ଇଲ୍‌ତ ପଞ୍ଜାନାୟ୍, ୨୮ ଇନାକିଦେଂକି ନା ପାଞ୍ଜିଜାଣି

☆ ୧୭:୧୮ ୧୭:୧୮ ମାତିଉ ୫:୩୨; ୧ କରନ୍ତିୟ ୭:୧୦,୧୧.

ଟଣ୍ଡାର ମାନାର; ହେୱାର ପା ଇନେସକି ଇ ବାଦା ବାହାତ ୱାଉର, ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେୱାନ ହେୱାର କଚଣ୍ ସାକି ହିନାଦେର୍ ।”

୨୯ ମାତର୍ ଅବ୍ରାହାମ୍ ଇଚାନ, “ହେୱାର କଚଣ୍ତ ମସା ଆରି ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍ କିନାକାର୍ ଦରମ୍ ସାସ୍ତର୍ ମାନାଡ୍, ହେୱାଦେର୍ ହେୱାର କାତା ୱେନାଟ୍ ।” ୩୦ ହେବେତାଂ ହେୱାନ ଇଚାନ, “ଏ ଆବା ଅବ୍ରାହାମ୍, ହେଦାଂ ସାରି ଆକାୟ୍, ମତର୍ ଜଦି ହାତିମାନାୟ୍ କଚଣ୍ତାଂ ରକାନ୍ ହେୱାର କଚଣ୍ତ ହାନାନ୍, ଏଲେଙ୍ଗି ହେୱାର ମାନ୍‌ବାଦ୍‌ଲାଇୟ୍ କିନାର୍ ।” ୩୧ ମାତର୍ ହେୱାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗି ଇଚାନ, “ଜଦି ହେୱାର ମସା ଆରି ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାର୍ କାତା ୱେନ୍‌ଝାତାର୍‌ଚି, ଏଲେଙ୍ଗି ହାତିମାନାୟ୍‌ତାଂ ପା ରଝାନ୍ ମୁକ୍‌ତା ଆଜି ହାତିସ୍ ପା ହେୱାର ପାତର୍ କିଉର୍ ।”

ପାପ୍

(ମାତିଉ ୧୮:୭-୭; ୨୧-୨୨; ମାର୍କ ୯:୪୨)

୧ ଜିସୁ ତା ଚେଲାଇରିଙ୍ଗି ଇଚାନ, ଇମଣି ସବୁ ବାଦା ହୁକେ ମାନାୟ୍ ପାପ୍‌ତ ଆରନାନ୍ ହେ ୱିଜୁ “ହାଡ୍‌ପା ୱାନାନ୍; ଜେ ଇ ସବୁନି କାରଣ୍ ଆନାଡ୍, ତା ହାରିହାରା ଦସା ବେସି ବୟ୍‌କାର୍ । ୨ ଇ ହାରୁକାର୍ ବିତ୍ରେତାଂ ରକାନ୍‌ନିଙ୍ଗି ବାଦା ଆନି ବାଟା ଇଚିସ୍ ତା ଗାତେଲ୍‌ତ ର ଜାତା କାଲ୍ ଡଇ କିଜି ହେୱାନିଂ ହାମ୍‌ଦୁର୍‌ତ ତୁସି ହିନାକା ଇଚିସ୍ ତା କାଜିଂ ହାର୍ ଆତାମ୍ । ୩ ☆ଲାଗିଂ, ଏପେଙ୍ଗି ଜାର୍ ଜାର୍ କାମାୟ୍‌ତ ବିସ୍ତେ ଜାଗ୍ରଡ୍ ଆଜି ମାନାଟ୍ ।”

“ଜଦି ମି ଟଣ୍ଡେନ୍ ପାପ୍ କିତିସ୍, ଲାଗିଂ ହେୱାନିଂ ଗଡ୍ କିୟାଟ୍, ଆରେ ହେୱାନ ଜଦି ମାନ୍‌ବାଦ୍‌ଲାଇୟ୍ କିତିସ୍, ଲାଗିଂ ହେୱାନିଂ କେମା ହିୟାଟ୍ । ୪ ପାଚେ, ଜଦି ହେୱାନ ଦିନେକ୍ ବିତ୍ରେ ସାଡ୍ ହର୍ ମି ବିରୁଡ୍‌ତ ପାପ୍ କିତିସ୍ ଆରି ସାଡ୍ ହର୍ ମି ତାକେ ୱାଜି ଆନ୍ ମାନ୍‌ବାଦ୍‌ଲାଇୟ୍ କିନାଙ୍ଗା ଇଞ୍ଜି ଇନାନ୍, ଲାଗିଂ ହେୱାନିଂ ଏପେଙ୍ଗି କେମା ହିୟାଟ୍ ।”

ନି ପାତର୍ କିନାକା ବେସି ଆଟ୍‌ଝା

☆ ୧୭:୩ ୧୭:୩ ମାତିଉ ୧୮:୧୫.

୫ ହେବେଶ୍ଵାଂ ପକ୍ୟାତାକାର୍ ମାପୁଞ୍ଵ ଇଚାର୍, “ମା ପାତର୍ ବାତାୟ କିୟା ।”

୬ ମାପୁ ଇଚାନ୍, “ଜଦି ର ହାର୍‌ହୁ ମାଞ୍ଜି ଲାକେ ମିଦାଞ୍ଵ ପାତର୍ ମାତିସ୍, ତା ଆତିସ୍ ଇ ତୁତ୍‌ଖା ମାର୍‌ଦିଞ୍ଵ ଏନ୍ ଦଲ୍‌ଦାଂ ଉଚ୍‌କା ଆଜି ହାମ୍‌ଦୁରତ ରୁଜ୍‌ୟା ଆତ ଇଞ୍ଜି ଇତିସ୍ ହେଦାଂ ମି ବଲ୍ ମାନିକିନାତ୍ ।”

ରଞ୍ଜାନ୍ ହାର୍‌ଦିହଲ୍ୟା କାମାୟ

୭ “ମାତର୍ ମି ବିତ୍ରେ ଏଲେଞ୍ଵ ମାନାୟ ଇନେନ୍ ମାନାନ୍, ଇନେର୍ ଆଡିୟାଏନ୍ ଆଡ୍ ବୁଲାଈ କିଜି କି ମେଶ୍ଵାଂ ହାରାୟ କିଜି ଖାତିସ୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ତାଞ୍ଵ ଇନାନ୍, ଇ ଦାପ୍ରେ ଖାଜି କୁଚ୍‌ଚି ତିନା ?” ୮ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇନାକା ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇନ୍‌ନ୍, “ନା ତିନାକା ଜାଲ୍‌ଦି କିୟା, ଆରେ ଆନ୍ ତିଞ୍ଜି ଉଶିଜି ଖିହ୍‌ଖି ପାତେକ୍ ନା ହେବା କିୟା, ତା ପାଚେ ଏନ୍ ତିନାୟ ଉଶାୟ ?” ୯ ଆଡିୟା ବଲ୍ କାମାୟ ଇନାକା ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜୁଞ୍ଜାର୍ କିନାନ୍ ? ୧୦ ହେ ଲାକେ ଏପେଞ୍ଵା ବଚନ୍‌ତାଂ ଖିଜୁ କାମାୟ କିତିପାଚେ ଇନାଟ୍, “ଆପେଂ ପୁନ୍‌ଖି ଆଡିୟାକାପ, ଇନା କାମାୟ କିନାକା ହେଦାଂ କେବଲ୍ କିତାପନ୍ନା ।”

ଜିସୁ ଦସଜାଶ୍‌ତିଂ ଗାଜା ରଗ୍ୟାରିଂ ଉଜ୍ କିତାନ୍

୧୧ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ହାନିଞ୍ଜାଡାଲିଂ ସମିରଶ୍ ଆରି ଗାଲିଲି ମାଦିତିଂ ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାନ୍ । ୧୨ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇମ୍‌ଣି ର ନାସ୍‌ତ ହଚାନ୍, ଦସଜାଶ୍ ଗାଜା ରଗ୍ୟାର୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହୁକେ ବେଟା ଆତାର୍; ୧୩ ହେଞ୍ଜାର୍ ଦେହା ନିଲ୍‌ଚିପା ଗାଜାକାଚ୍‌ତାଂ ଇଚାର୍, “ଏ ଜିସୁ, ଗୁରୁ, ମା ଦୟା ହୁଡ୍‌ଦା ।”

୧୪ ପାଚେ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାରିଂ ହୁଡ୍‌ଜି ଇଚାନ୍, “ଏପେଞ୍ଵ ହାଲ୍‌ଜି ଜାର୍ ଜାର୍‌ତିଂ ମାପୁହେବାକିନାକାରିଂ ଚଚାଟ୍ ।”

ଆରେ ହେଞ୍ଜାର୍ ହାଲୁ ହାଲୁ ସକଚ୍ ଆତାର୍ । ୧୫ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ବିତ୍ରେ ରକାନ୍ ଜାର୍‌ତି ଉଜ୍ ଆନାକା ହୁଡ୍‌ଜି ଗାଜା କାଚ୍‌ତାଂ ଇସ୍‌ଚ୍ ଗୁଣ୍ କେଚ୍‌ଜି କେଚ୍‌ଜି ଲେଉଟା ଆଜି ଖାଜି, ୧୬ ଜିସୁତି କାଲ୍‌କୁ ତାରେନ୍ ଗୁଚ୍‌ଜି ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜୁଞ୍ଜାର୍ କିଦେଞ୍ଵ ଲାଗାତାନ୍; ହେଞ୍ଜାନ୍ ରକାନ୍ ସମିରଶ୍‌ୟନି ମାନାୟ । ୧୭ ହେବେ ଜିସୁ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଦସଜାଶ୍ ଇନାକା ସକଚ୍ ଆଞ୍ଜାତାଣ୍ଣା ? ଲାଗିଂ ଆରେ ନଅଜାଶ୍

ଇମେର୍ ? ୧୮ ଲାଗି ଆରେ ନଅ ଜାଣ ଇମେର୍ ? ଇସ୍‌ରାଏଲି
ଜାଜ୍‌ମାଲ୍ କିନି କାଜିଂ ଇ ପାତର୍ କିଝି ଜିହୁଦି ଲକ୍‌ତିଂ ପିସ୍ତ୍ର ଆରେ
ଇନେର୍ ମାସ୍‌ଦି ଖାତାର୍ ?” ୧୯ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଖାନିଂ ଇଚାନ,
“ନିଈଜି ହାଲା, ନି ପାତର୍ ନିଈଈଜ୍ ଉଜ୍ କିଡ଼ତାଡ଼ନ୍ନା ।”

ଇସ୍‌ରାଏଲି ରାଜି ଖାନାତା
(ମାତିଉ ୨୪:୨୩-୨୮; ୨୮:୨୦)

୨୦ ଇସ୍‌ରାଏଲି ମାପୁତି ରାଜି ଇନାଖାଡ଼ାଂ ଖାନାତା, ଇ ବିସ୍ତେ
ପାରୁସିର୍ ହେଖାନିଂ ଖେନ୍‌ବିତିଲେ ହେଖାନ୍ ହେଖାରିଂ ଉତର୍ ହିତାନ,
“ଇସ୍‌ରାଏଲି ହୁଡ଼ନାକା ଲାକେ ଖାଉଡ଼; ୨୧ ମାତର୍ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇବେ
କି ହାବେ ଇଞ୍ଜି ମାନାୟାର୍ ଇଞ୍ଜୁର୍ ଇନାକିଦେଂକି ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇସ୍‌ରାଏଲି
ରାଜି ମି ବିତ୍ରେ ମାନାଡ଼ ।”

୨୨ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଖାନ୍ ଚେଲାହିରିଂ ଇଚାନ, “ଏଲେଈବାତର୍
ସମ୍ପୁ ଖାନାଡ଼, ଏଚେକାଡ଼ଏ ଏପେଈ ମାନାୟ୍ ମାଜି ଦିନ୍‌କୁ ବିତ୍ରେ
ର ଦିନ୍ ହୁଡ଼ଦେଂ ଇଚା କିନାଦେର୍, ମାତର୍ ହୁଡ଼ଦେର୍ ।” ୨୩ ହୁଡ଼ା,
“ହେବେ, ହୁଡ଼ାଟ୍” ଇବେ ଇଞ୍ଜି ମାନାୟାର୍ ମିଈଈଜ୍ ଇଞ୍ଜନାର୍,
ମାତର୍ ଏପେଈ ହାଲ୍‌ମାଟ୍ ।

୨୪ ଇନାକିଦେଂକି ବିଜ୍‌ଲି ଇଡ଼ଜି ଇନେସ୍ ବାଦାଡ଼ତ୍ ର ପାଡ଼କାତାଂ
ଆର ପାଡ଼କା ପାତେକ୍ ଅଜଡ଼ ହିନାଡ଼, “ମାନାୟ୍ ମାଜି ହେ ଦିନ୍ତ ହେ
ଲାକେ ଚଞ୍ଜ୍ୟାୟାନାନ୍ । ୨୫ ମାତର୍ ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ହେଖାନ୍ ବେସି ଦୁକ୍‌ବଗି
କିନାନ୍ ଆରି ଇ ଦୁଗ୍‌ତ ଲକୁ ତାଜ୍ ମୁନାକିନାର୍ । ୨୬ ଆରେ, ନହ
ଖେଡ଼ାଲିଂ ଇନେସ୍ ଗିଟା ଆଜି ମାଚାଡ଼, ମାନାୟ୍ ମାଜି ଖେଡ଼ାଲିଂ
ପା ହେ ଲାକେ ଗିଟା ଆନାଡ଼; ୨୭ ଜାଜ୍‌ତ ନହଡ଼ି ହଣି ଖେଡ଼ାଲିଈ
ଦିନ୍ ପାତେକ୍ ମାନାୟାର୍ ଚିନ୍‌ଜିଉଣ୍‌ଜି ଆରି ବିବା ଆନାକା ଆରି
ବିବା ଆଦେଂ ଲୟା ମାଚାର୍ କେ, କୁକ୍‌ନାକା ଖାଜି ଖିଜାକାରିଂ ନାସ୍
କିତାଡ଼ ।” ୨୮ ଲଟ୍ ଖେଡ଼ାଲିଂ ପା ହେ ଲାକେ ଗିଟା ଆଜି ମାଚାଡ଼,
ଲକୁ ଡିନାଉଣାକା, କଡ଼ନାକା ପ୍ରନାକା, ମାରକୁ ରୁଜନାକା, ଆରି
ଇଲ୍ ରଟ୍‌ଚେଂ ଲୟା ଆଜି ମାଚାର୍, ୨୯ ମାତର୍ ଲଟ୍ ସଦମ୍‌ତାଂ ହସି
ହାନି ଦିନ୍ ସାଗେତାଂ ନାଣି ଆରି ଗନ୍‌କ୍ ବାରହା ଆଜି ଖିଜାକାରିଂ
ନାସ୍‌କିତାଡ଼ । ୩୦ ମାନାୟ୍ ମାଜି ଚଞ୍ଜ୍ୟାୟାନି ଦିନ୍ ହେ ଲାକେ ଗିଟା
ଆନାଡ଼ ।

୩୧ ☆“ହେ ଦିନ ଜେ ଇନେର୍ ଜେଗନ୍ ଜପି ମାଟିସ୍, ହେୱାନ୍ ଇଲ୍ ବିତ୍ରେ ମାନି ଜାର୍ ଆଡ଼ମାଡ଼୍ ଅନି କାଜିଂ ଜୁଜି ୱାମେନ୍; ହେ ଲାକେ ଜେ ବୁଇଁତାକେ ମାଟିସ୍, ହେୱାନ୍ ଲେଉଟି ଆଜି ହାଲ୍ମେନ୍ । ୩୨ ଲଟତି ଡକ୍ଟି କାତା ଏଡୁ କିୟାଟ୍ । ୩୩ ☆ଇନେର୍ ଜାର୍ ଜିବୁନ୍ ବାଚାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ସେସ୍ତୁ କିନାନ୍, ହେୱାନ୍ ହେଦାଂ ଆରାୟ୍ କିନାନ୍, ଆରେ ଇନେର୍ ଜାର୍ ଜିବୁନ୍ ଆରାୟ୍ କିନାନ୍, ହେୱାନ୍ ହେଦାଂ ବାଚାୟ୍ କିନାନ୍ । ୩୪ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗା, ହେ ନାଣା ରିକାର୍ ର ଟାଟିତ ମାନ୍ଙ୍ଗାମାର୍, ରକାନିଂ ଇଟିୟା ଆନାଡ଼ ଆରି ବିନ୍ ଲଗାଂ ପିହ୍ମା ଆନାଡ଼ । ୩୫ ରିଣ୍ଡେକ୍ କଗଲେକ୍ ର ଜାତାତ ନୁସ୍ଦି ମାନିକ୍, ରଞ୍ଜିଲିଂ ଇଟିୟା ଆନାଡ଼ ଆରି ରଞ୍ଜିଲିଂ ପିହ୍ମାନାଡ଼ । ୩୬ ରିକାର୍ ଜମିତାକେ ମାଟିସ୍, ରକାନିଂ ଇଟିୟା ଆନାଡ଼ ଆରି ରକାନିଂ ପିହ୍ମାନାଡ଼ ।”

୩୭ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଚେଲାର୍ ହେୱାନିଂ ଉତର୍ ହିତାର୍, “ଏ ମାପୁ, ଇମେତାକେ ?”
 ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇମେତାକେ ମାଡ଼ା, ହେବେ ରାମାଣିଙ୍ଗ୍ ପା ରୁଣ୍ଡା ଆନିକ୍ ।”

୧୮

ରାଣ୍ଡି ଆରି ବିଚାର୍ କିନାକାନ୍ତି କାତା

୧ ୱାହ୍ୱାଦାଂ ତାୟନାଡ଼ ପାର୍ତାନା କିନାକା ଜେ ମାନାଡ଼, ଇ ବିସ୍ତେ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଉତର୍ମୁଡ଼୍ ହିଜି ଇଚାନ୍, ୨ “ର ଗାଡ଼୍ଦ ରୱାନ୍ ବିଚାର୍ କିନାକାନ୍ ମାଚାନ୍, ହେୱାନ୍ ଇସ୍ପୁରତିଂ ପାଣ୍ଡା ଆୱାଦାଂ ମାଚାନ୍ କି ମାନାୟ୍ତିଂ ମାନିକିୱାଦାଂ ମାଚାନ୍ । ୩ ହେ ଗାଡ଼୍ଦ ରଞ୍ଜେଲ୍ ରାଣ୍ଡି ମାଚାଡ଼, ହେଦେଲ୍ ଚାନେକ୍ ଚାନେକ୍ ହେୱାନ୍ ତାକେ ହାଲ୍ଜି ଇଞ୍ଜି ମାଚାଡ଼, ନା ଅନ୍ୟାୟ୍ତିଂ ବିଚାର୍ କିୟା ।” ୪ ଆରେ, ହେୱାନ୍ ଏଚେକ୍ ୱେଡ଼ାପାଚେକ୍ ରାଜି ଆୱାଦାଂ ମାଚାନ୍, ମାତର୍ ପାଚେ ହେୱାନ୍ ମାନେ ମାନେ ଇଚାନ୍, ଆତିସ୍ପା “ଆନ୍ ଇସ୍ପୁରତିଂ ପାଣ୍ଡା ଆଉଙ୍ଗ୍ କି ମାନ୍ୟାରିଂ ମାନି କିଉଙ୍ଗ୍, ୫ ଆତିସ୍ପା ଇ ରାଣ୍ଡି କଗଲେ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍

☆ ୧୭:୩୧ ୧୭:୩୧ ମାତିଉ ୨୪:୧୭,୧୮; ମାର୍କ ୧୩:୧୫,୧୬. ☆ ୧୭:୩୩ ୧୭:୩୩ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ୧୭:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୫; ଜହନ୍ ୧୨:୨୫.

କସ୍ତୁ ହିନ୍ଦି କାଜିଂ ଆନ୍ ହେଦାଂ କାଜିଂ କିତି ଅନ୍ୟାୟ ସବୁ ବିଚାର କିନାଜ୍, ନଲେ ହେଦେଲ୍ ସବୁଝେଡ଼ାଜ୍ ଖାଜି ନାଜ୍ ତାୟା କିଦନାଡ଼ ।”

୬ ହେବେଣ୍ଟାଂ ମାପୁ ଇଚାନ୍, “ଇ ଅଦାମି ବିଚାରକିନାକାନ୍ ଇନାକା ଇନାନ୍ନା, ହେଦାଂ ଖେନା । ୭ ଲାଗିଂ ଇସ୍ପରତିଂ ଇମଣି ବାଚିକିତି ଲକାର୍ ଝେଡ଼ା ନାଣା ହେଝାନିଂ କୁକ୍ତି ମାନାର୍, ହେଝାନ୍ କି ହେଝାର୍ କିତି କାମାୟ୍ ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର କିତନ୍ ଆତିସ୍ପା ହେଝାନ୍ ହେଝାର୍ ସତୁରୁର୍ କାଜିଂ ବେସି ଦାମି ଆନାନ୍ ? ଠ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଜ୍, ହେଝାନ୍ ବେଗି ହେଝାର୍ କିତି କାମାୟ୍ ଅନ୍ୟାୟ ବିଚାର କିନାନ୍ । ମାତର୍ ମାନାୟ୍ ମାଜି ଖାଜି ପୁତ ଚ ଇନାକା ପାତ ହୁଡ଼ନାନ୍ ?”

ପାରୁସିର୍ ଆରି ଏନ୍ନାକାର୍ ଉତର୍ମୁଡ଼

୯ ଜାର୍ ଜାର୍ତିଂ ଦାମି ମାନେ କିଜି ଆଲ୍ଗା ଝିଜାକାରିଂ ଲାଜ୍କୁଇ କିନାକାର୍ କେଡେକ୍ ଜିବୁନ୍ତ ପାତ ଲାଗାଂ ଜିସୁ ଇ ଉତର୍ମୁଡ଼ ପା ଝେଚାନ୍, ୧୦ “ରିକାର୍ ମାନାୟ୍ ପାର୍ତାନା କିନି କାଜିଂ ମନ୍ଦିର୍ତ ହାଚାର୍, ରକାନ୍ ପାରୁସି ଆରି ଆରେ ରକାନ୍ ସିସ୍ତୁ ଏନ୍ନାକାନ୍ । ୧୧ ପାରୁସି ନିଲ୍ତିପା ଜାର୍ ଲାଗେ ଇ ଲାକେ ପାର୍ତାନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, ଏ ଇସ୍ପର, ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜୁଝାର୍ ହିନ୍ଦନାଜ୍ ଜେ ଆନ୍ ବିନ୍ ଲକୁଲାକେ ପାଣ୍ଡୁକିନାକାଜ୍, ଅଦାମି, ନାଜ୍ରା କି ଇ ସିସ୍ତୁ ଏନ୍ନାକାନ୍ ଲାକେ ପା ଆକାୟ୍; ୧୨ ଆନ୍ ରଇବାର୍ ଦିନ୍ତିଂ ରିହା ଉପାସ୍ କିନାଜ୍ ଆରି ନା ଝିଜୁ କମାୟ୍କିତି ଦାନ୍ ଦସ୍ ବାଗ୍ ଦାନ୍ ହିନାଜ୍” ୧୩ ମାତର୍ ସିସ୍ତୁ ଏନ୍ନାକାନ୍ ଦେହା ନିଲ୍ତି ସାର୍ଗେସ୍ତ ହୁଡ଼ଦେଂ ପା ସାସ୍ କିଝାତାନ୍, ମାତର୍ ତା ନେଞ୍ଜେଡାକିତ ଇଡ଼ୟା ଆଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, “ଏ ଇସ୍ପର, ଆନ୍ ପାପି, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦୟା କିଦା ।” ୧୪ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଜ୍, ହେଝାନ୍ ପାରୁସି ଆକାୟ୍ ମାତର୍ ହେ ସିସ୍ତୁ ଏନ୍ନାକାନ୍ ଦାମି ଆଜି ଜାର୍ ଇଞ୍ଜ ହାଚାନ୍; ଇନାକିଦେଂକ ଇନେର୍ ଜାର୍ତିଂ ଜପି ଇଞ୍ଜି ଚଞ୍ଜା ଆନାନ୍, ହେଝାନିଂ ତାରେନ୍ କିୟା ଆନାଡ଼, ମାତର୍ ଜେ ଜାର୍ତିଂ ତାରେନ୍ କିନାନ୍, ହେଝାନିଂ ଉଚ୍ କିୟା ଆନାଡ଼ ।

ଜିସୁ ହିମ୍‌ଶାକାଂ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିତାନ୍

(ମାତିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬)

୧୫ ଜିସୁ ଇନେସ୍ ହିମ୍‌ଶାକାଂ ତୁନାନ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ଲକୁ ହେଝାରିଂ ପା ହେଝାନ୍ ତାକେ ତାତେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ମାତର୍ ତେଲାର୍ ହେଦାଂ ହୁଡ୍‌ଜି ହେଝାରିଂ ଦାକା ହିଦେଂ ଲାଗାତାର୍ । ୧୬ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଜାର୍ ଲାଗାଂ କୁକ୍‌ଚି ଇଚାନ୍, ହିମ୍‌ଶାକାଂ ନା କଚଣ୍ଡ଼ ଝାଦେଙ୍ଗ୍ ହିଆର୍, ଆରେ ହେଝାରିଂ ମୁନା କିମାଟ୍, ଇନାକିଦେଂକି ମାପୁତି ରାଜି ଏଲେଙ୍ଗ୍‌ବାତ୍ ହିମ୍‌ଶାଂ । ୧୭ ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ୍‌ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, “ଇନେର୍ ହିମ୍‌ଶା ଲାକେ ଇସ୍‌ତ୍ ରାଜି ଇଟ୍‌ଝିଡିସ୍, ହେଝାନ୍ ଇନେସ୍ କିଜିପା ହେବେ ହଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଆତୁନ୍ ।”

ରକାନ୍ ମାଜାନ୍ ମାନାୟ୍

(ମାତିଉ ୧୯:୧୬-୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧)

୧୮ ରଝାନ୍ ଜିହୁଦି ନେତା ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଏ ସଡ୍ ଗୁରୁ, ଝିଙ୍ଗି ଜିରୁନ୍ ପାୟାନ୍ କାଜିଂ ଆନ୍ ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ୍ ?”

୧୯ “ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ସଡ୍ ଇଞ୍ଜି ଇନେକିଦେଂ ଇଞ୍ଜନାୟା ? ରକାନ୍ ପିସ୍ତି, ଇଚିସ୍, ଇସ୍‌ରତିଂ ପିସ୍ତି ଅଲଗା ଇନେର୍ ପା ହାର୍ ଆକାୟ୍ । ୨୦ ବଲ୍‌କୁତ ଏପେଙ୍ଗ୍ ପୁଟାଦେଣ୍ଡା, ଦାରି କିମାଟ୍, ନାର୍ ଅହ୍‌ମାଟ୍, ଚର୍ କିମାଟ୍, ମିଚ୍‌ସାକି ହିମାଟ୍, ଜାର୍ ଆବା ଆୟାକାଂ ଜିଉନଝାଟ୍ ।”

୨୧ ହେଝାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଇଦାଂ ଝିଜୁ ଆନ୍ ବେଣ୍ଡିୟା ଝେଡାତାଂ ମାନିକିଜି ଝାନାଙ୍ଗା ।”

୨୨ ଜିସୁ ଇଦାଂ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ନିୟାଂ ଆରେ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ବିସ୍ତେ ଅଲପ୍ ମାନାଡ୍; ଏନ୍ ଜାର୍‌ତି ଝିଜୁ ପ୍ରସି ହିଲ୍‌ଝାକାରିଂ ଦାନ୍ ବାଟାକିଜି ହିଆ, ଆରେ ଏନ୍ ସାଗେତାଂ ଦାନ୍ ପାୟା ଆନାୟ୍; ପାଚେ, ଝାଜି ନା ପାଚେ ପାଚେ ଝା ।” ୨୩ ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ଇ ଝିଜୁ କାତା ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ବେସି ଦୁକ୍‌କିତାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାନ୍ ବେସି ମାଜାନ୍ ମାଚାନ୍ ।

୨୪ ହେବେତାଂ ହେଦେଲ୍ ଦୁକ୍‌ଆନାକା ହୁଡ୍‌ଜି ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଇନେର୍‌ତି ଦାନ୍ ମାନାଡ୍, ହେଝାର୍ କେତେ କସ୍‌ତାଂ ମାପୁ

ରାଜିତ ହଣାର । ୨୫ ଇନାକିଦେଂକି ଇସ୍‌ସର ରାଜିତ ଦନିଲଗୁ ହଣିବାଟା ହୁଜାନି କାଣାତିଂ ଉର୍ ହଣାକା ଆଡ଼଼ା ।”

୨୬ ଇନେର୍ ଇ କାତା ଖେଟାର୍, ହେଞ୍ଜାର୍ ଇଟାର୍, “ଲାଗିଂ ଇନେର୍ ମୁକ୍ତି ପାୟା ଆଦେଂ ଆଡ଼ନାର୍ ?”

୨୭ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହୁଡ଼ଜି ଇଚାନ୍, “ଇନାକା ମାନାୟତାକେ ଆଉଡ଼, ହେଦାଂ ଇସ୍‌ସର ତାକେ ଆନାଡ଼ ।”

୨୮ ହେବେଣ୍ଟାଂ ପିତର୍ ଇଚାନ୍, “ହୁଡ଼ା ଆପେଙ୍ଗ୍ ଜାର୍ ଜାର୍‌ତି ଖିଜୁ ପିସ୍ତିପା ନି ପାଚେ ପାଚେ ଖାନାପା ।”

୨୯ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜେରିଂ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ଼ପା ଖେଟନାଙ୍ଗା, ଇମ୍‌ଣି ମାନାୟ ମାପୁ ରାଜି କାଜିଂ ଇଲ୍ କି ତକ୍ତି ଟଣ୍ଡେନ୍ ଆବା ଆୟା ! ହିମ୍‌ଣାଞ୍ଜାକଡ଼ା ପିସ୍ତାଣ୍ଟା, ୩୦ ହେଞ୍ଜାର୍ ଇ କାତଡ଼ ଦେସିଗୁଣ୍ ଆରି ପାଚେନି କାତଡ଼ ଖିଜ୍‌ଖି ଜିବୁନ୍ ପାୟା ଆଉନ୍, ଏଲେଙ୍ଗ୍‌ବାଟିଂ ମାନାୟ ଇନେର୍ ହିଲୁର୍ ।”

ଜିସୁ ତିନିହର୍ ହାନିକାତା ଇଚାନ୍

(ମାତିଉ ୨୦:୧୭-୧୯; ମାର୍କ ୧୦:୩୨-୩୪)

୩୧ ପାଚେ ହେଞ୍ଜାନ୍ ବାରଜାଣ୍ଡିଂ ବିନେ କିଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ହୁଡ଼ାର୍ ଆସେଙ୍ଗ୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ହାନାପା, ଆରେ ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଣାୟକିନାର୍ ମାନାୟ ମାଜି ବିତ୍ରେ ଇମ୍‌ଣି ଖିଜୁ ବିସ୍ତେ ଲେକା ମାନାଡ଼, ହେ ଖିଜୁ ଜିତାଆନାନ୍; ୩୨ ଇନାକିଦେଂକି ଜିସୁ ପାଟିଂ କିଞ୍ଜି ଜିହୁଦିର୍ କେଇଦ ହିୟାଆନାନ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଲାଜ୍‌କୁଇ କିନାର୍, ହେଞ୍ଜାନିଂ ଗ୍ରେଟନାର୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜପି ରୁପ୍‌ନାର୍ । ୩୩ ହେଞ୍ଜେନିଂ କର୍ତା ତିଜି ଅହ୍‌ନାର୍, ଆରେ ତିନ୍‌ଦିନ୍ ପାଚେ ଆରେ ନିଂନାନ୍ ।”

୩୪ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ଇ ଖିଜୁ ବିସ୍ତେ ଅଲପ୍‌ପା ବୁଜାଆଖାତାର୍, ଇ କାତା ହେଞ୍ଜାର୍‌ତାଂ ତରୁଜି ମାଚାଡ଼, ଆରି ଇନା ଇନାକା ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ୍, ହେ ଖିଜୁ ହେଞ୍ଜାର୍ ବୁଜାଆଖାଦାଂ ମାଚାର୍ ।

ଜିସୁ ର କାଣାଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ କିତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ମାର୍କ ୧୦:୪୬-୫୨)

୩୫ ଜିସୁ ଜିରିହନି ଲାଗେ ଆନି ସମୁତ ର କାଣା ହାଜି ଗୁଟିତ କୁଟ୍ଟି ବିକ୍ୟା ଏନ୍ତି ମାଚାନ୍ । ୩୬ ହେୱାନ୍ ମାନାୟ୍ ହାନିହିଂ ଆଲି ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି କାତା “ଇନାକା ଇଞ୍ଜି ୱେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ ?”

୩୭ ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାର୍, “ନାଜରିତ୍ତିୟ୍ ଜିସୁ ଇ ହାଜି ହିଜି ହାନାନ୍ନା ।”

୩୮ ହେବେଣ୍ଟାଂ କାଣା ଗାଜା କାଟ୍‌ତାଂ ଇଚାନ୍, “ଏ ଜିସୁ ଦାଉଦ୍ ମାଜି, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦୟା କିଦା ।”

୩୯ ମତର୍ ଆଗେ ହାଲ୍‌ଜି ମାଟି ମାନାୟାର୍ ହେୱାନ୍ତିଂ ତିମ୍‌ରା ଆଦେଂ ଦାକା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ମତର୍ ହେୱାନ୍ ଆଦିକ୍ ଗାଜା କାଟ୍‌ତାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍, “ଏ ଦାଉଦ୍‌ତି ମାଜି, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦୟା କିଦା ।”

୪୦ ହେବେତାଂ ଜିସୁ ନିଲ୍‌ତି ହେୱାନ୍ତିଂ ତା ଲାଗେ ତାତେଙ୍ଗ୍ ବଲ୍ ହିତାନ୍; ଆରେ, ହେୱାନ୍ ଲାଗାଂ ଏକିତିଲେ, “ହେୱାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍,” ୪୧ “ଆନ୍ ନି କାଜିଂ ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ଏନ୍ ଇଚା କିନାୟା ?”

ହେୱାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ମାପୁ ଆନ୍ ଇନେସ୍‌କି ଆରେ କାଣ୍‌କୁ ହୁଡ୍‌ନାଂ ।”

୪୨ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “କାଣ୍‌କୁ ହୁଡ଼ା; ନି ପାତ୍ କିନାକା ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ କିଡ୍‌ତାଡ୍‌ନା ।”

୪୩ ହେ ଦାପ୍ରେ ହେୱାନ୍ ହୁଡ୍‌ଜି ଇସ୍‌ତ୍ କେର୍‌କଣ୍ କିଡ୍ କିଡ୍ ଜିସୁ ପାଚେ ପାଚେ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ ଆରି ଲକୁ ଓଁଜାକାର୍ ହେଦାଂ ହୁଡ୍‌ଜି ଇସ୍‌ରତିଂ ପାର୍ତ୍ତାନା କିତାର୍ ।

୧୯

ଜିସୁ ଆରି ଜକିୟ୍

୧ ପାଚେ ଜିସୁ ଜିରିହତ ହାଜିପା ହେଦେଲିଂ ଆଜି ହାଲ୍‌ଜି ମାଚାର୍ । ୨ ଆରି ହୁଡ଼ାଟ୍, ଜକିୟ୍ ତର୍‌ନି ରକାନ୍ ମାନାୟ୍ ମାଚାନ୍, ହେୱାନ୍ ରକାନ୍ ମୁଡ୍‌ଦାକାନ୍ ସିସ୍‌ସୁନ୍‌ନାକାନ୍ ଆରି ମାଜାନ୍ ମାନାୟ୍ । ୩ ଜିସୁ ଇନେନ୍, ହେଦାଂ ହୁଡ୍‌ଦେଂ ହେୱାନ୍ ସେସ୍‌ସୁ କିଜି ମାଚାନ୍, ମାତର୍ ଲକୁ ଗହଲି କାଜିଂ ହୁଡ୍‌ଦେଂ ଆଡ୍‌ଝାଦାଂ ମାଚାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେୱାନ୍ କୁଜା ମାଚାନ୍ । ୪ ଲାଗିଂ ହେୱାନ୍ ମାନାୟ୍ ଆଗେ ହଞ୍ଜି ହାଲ୍‌ଜି

ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼ନି କାଜିଂ ର ତଗାମାରତ ଦୁମ୍ତାନ, ଇନାକିଦେଂକି ହେ ହାଜି ହିଜି ଜିସୁ ହାନାକା ମାତାତ । ^୫ ଜିସୁ ହେ ବାହାତ ୱାଜି ଜପି ହୁଡ଼ଜି ହେୱାନିଂ ଇଚାନ, “ଜକିୟ ବେଗି ଜୁଜି ୱା, ଇନାକିଦେଂକି ନେଝେଇଁ ନାଝେଇଁ ମିଞ୍ଜ ହାତ୍ପା ମାଝେଇଁ ଲାଗ୍ଦାନାତ ।”

^୬ ହେବେତାଂ ହେୱାନ ବେଗି ଜୁଜି ୱାଜି ୱାରିତାଂ ଜିସୁଇଁ ହେବା କିତାନ । ^୭ ହେଦାଂ ହୁଡ଼ଜି ୱିଜାକାର୍ ଗାଣ୍ଡୁ କିଜି ଇଝେଇଁ ଲାଗାତାର, “ହେୱାନ ପାପିୟାର ଇଞ୍ଜ ମାଝେଇଁ ହାନାନା ।”

^୮ ମାତର ଜକିୟ ନିଲ୍ଟିପା ମାପୁଇଁ ଇଚାନ, ଏ ମାପୁ, ହୁଡ଼ା, “ନା ଦାନତାଂ ଆନ୍ ଆଦା ହିଲ୍ଝାକାରିଂ ଦାନ୍ ହିନାଞ୍ଜା, ଆରି ଜଦି ଅନ୍ୟାୟତାଂ ଇନେର୍ତାଂ ଅଲପ୍ ଅଜି ମାଟିସ୍, ଲାଗିଂ ଚାରିଗୁଣ୍ଡତାଂ ହେଦାଂ ଲେଉଟାୟ କିନାଞ୍ଜା ।”

^୯ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ହେୱାନ ବିସ୍ତେ ଇଚାନ, “ନେଝେଇଁ ଇ ଇଞ୍ଜ ମୁକ୍ତିକିନାକା ଏକା଱ାତାଦନା, ଲାଗିଂ ଇ଱ାନପା ଅବ୍ରାହାମ୍ତି ରକାନ୍ ମାଜି: ^{୧୦} ☆ଇନାକିଦେଂକି ଇନାକା ଜାଝାତାଦନା ହେଦାଂ ତେକ୍ତେଂ ରାକ୍ୟା କିଦେଇଁ ମାନାୟ ମାଜି ୱାତାନ୍ନା ।”

ହନା ଟାକାନ୍ କାତା
(ମାତିଉ ୨୫:୧୪-୩୦)

^{୧୧} ଲକୁ ଇ ଉତର୍ମୁଡ୍ ୱିଜୁ ୱେନି ୱେଡାଲିଂ ହେୱାନ ଆରି ରଞ୍ଜାଝା କାତା ଇଚାନ, ଇନାକିଦେଂକି ହେୱାନ ଜିରୁସାଲମ୍ନି ଲାଗେ ଆଜି ମାତାନ ଆରି ଇସ୍ପର୍ତି ରାଜି ବେଗି ମେଞ୍ଜିୟା ଆନାତ୍ ଇଞ୍ଜି ହେୱାର ବାବିକିଜି ମାତାର । ^{୧୨} ଲାଗିଂ ହେୱାନ ଇଚାନ, “ରକାନ୍ ଗାଜାକାନ୍ ମାନାୟ ଜାର ରାଜି କାଜିଂ ରାଜା ପାଦ୍ ପାୟା ଆଜି ଲେଉଟା ଆଦେଂ କାଜିଂ ଦେହା ଦେସ୍ତ ହାତାନ । ^{୧୩} ହେୱାନ ତା ଦସ୍ ଜାଣ୍ ଆଡିୟାରିଂ କୁକ୍ତି ହେୱାରିଂ ଦସ୍ଗଟା ତାରୁଇଁ ହିଜି ଇଚାନ, ଆନ୍ ୱାନି ପାତେକ୍ ବେପାର୍ କିୟାଟ୍ ।” ^{୧୪} ମାତର ହେୱାଡି ଦେସ୍ନିକାର ହେୱାନିଂ ଗିଣ୍ କିଜି ମାତାର, ଆରି ହେୱାର ହେୱାନ ପାତେ ଦୁଡ୍ ପକ୍ତି ଇଚାନ, ଇ଱ାନ୍ ଜେ ମା ଜପି ରାଜ୍ କିନାନ୍, “ଇଦାଂ ମା ଇଚା ଆକାୟ ।”

☆ ୧୯:୧୦ ୧୯:୧୦ ମାତିଉ ୧୮:୧୧.

୧୫ “ପାଚେ ହେୱାନ ରାଜା ପାଦ ପାୟା ଆଜି ଲେଉଟା ଆଜି, ଇମ୍ମଣି ଆଡ଼ିୟାରିଂ ଡାରୁଙ୍ଗ ହିଜି ମାଚାନ, ହେୱାର ବିତ୍ରେ ବେପାର କିଜି ଇନେର୍ ଏଚେକ ଲାବ୍ କିତାର୍ଣ୍ଣା, ହେଦାଂ ପୁନିକାଜିଂ ହେୱାରିଂ ଜାର ରାଜି ଲାଗେ କୁକ୍ତି ତାହିୱାଦେଂ ବଲ୍ ହିତାନ ।” ୧୭ ହେବେଣ୍ଡାଂ ପର୍ତୁମ୍ ମାନାୟ୍ ୱାଜି ଇଚାନ, “ମାପୁ, ନି ହିତତି ହନା ଟାକାଂ ଆରି ଦସ୍‌ଗଟା ଡାରୁଙ୍ଗ୍ ଆନ୍ ଲାବ୍ କିତାଙ୍ଗନା ।” ୧୭ ହେୱାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ଏନ୍ ରକାୟ୍ ହାରଦି ଆଡ଼ିୟା, ଏନ୍ ବେସି ଅଲପ୍ ବିସ୍ତେ ପାତ ଲାହାଂ କିତିଲେ ଏନ୍ ଦସ୍‌ଗଟା ଗାଡ୍ ଜପି ଆଦିକାର୍ ପାୟା ଆ ।” ୧୮ ଆରେ ଆରେ ରକାନ ୱାଜି ଇଚାନ, “ମାପୁ, ନି ଡାରୁଙ୍ଗ୍ ପାଞ୍ଚଗଟା ନାଦାଂ ଲାବ୍‌କିତାଂନା ।” ୧୯ ହେୱାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପା ଇଚାନ, “ଏନ୍ ପା ପାଞ୍ଚଗଟା ଗାଡ୍ ଜପି ଆଦିକାର୍ ପାୟା ଆ ।” ୨୦ ଆରେ ରକାନ ୱାଜି ଇଚାନ, “ମାପୁ, ହୁଡା, ଇଦାଂ ନି ଡାରୁଙ୍ଗ୍, ଆନ୍ ଇଦାଂ ନା ତୁ଱ାଲତ ଗାଟି ଇଡ଼ଜି ମାଚାଙ୍ଗ୍; ୨୧ ଇନାକିଦେଂକି ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପାଣ୍ଡା ଆଡ଼ତାଂ, ଲାଗିଂ ଏନ୍ ରକାୟ୍ କଟିମାନାୟ୍‌ତି, ଇନାକା ଇର୍‌ୱାତାଂମା, ହେଦାଂ ନିକ୍ତି ଅନାୟ୍, ଆରେ ଇନାକା ୱିଡ଼ୱାଦାଂ ମାନାୟ୍ ହେଦାଂ ତ୍ରେଜ୍‌ନାୟ୍ । ୨୨ ହେୱାନ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, ଏଡେ ବାନ୍‌ଧା ଆଡ଼ିୟା, ନି ମୁମ୍‌ନି କାତାତିଂ ନି ବିଚାର୍ କିନାଙ୍ଗ୍ । ଆନ୍ ରକାଂ କଟି ଲଗୁ, ଇନାକା ଇର୍‌ୱାଦାଂ ମାନାଂ, ହେଦାଂ ନିକ୍ତି ଅନାଙ୍ଗ୍, ଆରେ ଇନାକା ୱିଡ଼ୱାଦାଂ ମାନାଂ, ହେଦାଂ ତ୍ରେଜ୍‌ନାଂ, ଇଦାଂ ଇନାକା ପୁରାୟ୍‌ନା ?” ୨୩ ଲାଗିଂ, ବେକ୍‌ତ ଇନେକିଦେଂ ନା ହନା ଟାକାଂ ଇର୍‌ୱାତାୟ୍ ? ତାଆଡିସ୍ ଆନ୍ ୱାଜି କଲ୍‌ଡ୍ର ଲାହାଙ୍ଗ୍ ପାୟାଆତାଂମା । ୨୪ ଆରେ, ହେ କଟଣ୍ଡ ନିଲ୍‌ତିମାନି ମାନାୟ୍‌ତିଂ ଇଚାନ, “ଇବେଣ୍ଡାଂ ଇ ଡାରୁଙ୍ଗ୍ ଅଜି, ଇନେରିଂ ଦସ୍‌ଗଟାକା ମାନିଙ୍ଗ୍, ହେୱାନିଂ ହିଆର୍ ।” ୨୫ ହେବେତାଂ ହେୱାର୍ ହେୱାନିଂ ଇଚାର୍, “ମାପୁ, ତାଦାଙ୍ଗ୍ ତ ଦସ୍‌ଗଟା ଡାରୁଙ୍ଗ୍ ମାନିଙ୍ଗ୍ ।” ୨୬ *ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେଚାନାଙ୍ଗା, “ଇମ୍ମଣି ମାନାୟ୍‌ତିଂ ମାନାଡ୍, ହେୱାନିଂ ହିୟାଆନଡ୍; ମାତର୍ ଇନେର୍‌ତି ହିଲ୍‌ଡ୍, ହେ କଟଣ୍ ଇନାକା ମାନାଡ୍, ହେଦାଂ ନେ ହେୱାନତାଂ ଅୟାନାଡ୍ । ୨୭ *ମାତର୍ ନା ଇମ୍ମଣି ସାତୁର୍ ଆନ୍

☆ ୧୯:୨୭ ୧୯:୨୭ ମାଡିଉ ୧୩:୧୨; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮. ☆ ୧୯:୨୭ ୧୯:୨୭ ମାଡିଉ ୨୫:୧୪-୩୦.

ହେୱାର୍ ଜପି ସାସନ୍ କିନାଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜି ଇଚା କିୱାଦାଂ ମାଚାଙ୍ଗ, ହେୱାରିଂ ଇବେ ତାସି ନା ମୁମ୍ଦ ଚୁଣାଟ୍ ।”

ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍ ତ ହଣାକା

(ମାତିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଜହନ୍ ୧୨:୧୨-୧୯)

୨୮ ଇ ସରୁ କାତା ଇଞ୍ଜି ଜିସୁ ଆଗେ ହାଲ୍‌ଜି ଜିରୁସାଲମ୍ ନିପ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । ୨୯ ଆରେ, ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ହେୱାନ୍ ଜିତ୍‌ମାଡି କଚଣ୍ଡ ବେଡ୍‌ପାଗି ଆରି ବେଡ୍‌ନିୟା ଲାଗାଂ ଏକାତାନ୍, ହେ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ହେୱାନ୍ ହେ ଚେଲାର୍ ବିତ୍ରେତାଂ ରିକାରିଙ୍ଗ୍ ଇ କାତା ଇଞ୍ଜି ପକ୍‌ତାନ୍, ୩୦ “ମି ହାଣ୍‌କୁ ହେ ନାସ୍‌ତ ହାଲ୍‌ଟ୍, ହେବେ ହଣି ଖେଡ୍‌ଲିଙ୍ଗ୍, ଇନାକା ଜପି ଇନେର୍ ଇନାୱାଡାଂ ଇନେର୍ କୁର୍‌ଖାତାନ୍‌ନା, ଏଲେଙ୍ଗ୍‌ବାତ୍ ର ଗଦ ହିମ୍‌ଣା ଗାଟ୍‌ଚାକା ହୁଡ୍‌ନାଦେର୍, ହେଦେଲିଂ ରିକ୍‌ଟି ତାହିୱାଡୁ । ୩୧ ଆରେ, ବାଟିଙ୍ଗ୍ ଇନେର୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇନେକିଦେଂ ରିକ୍‌ନାଦେରା ଇଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ବାଡିସ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାଦେର୍, ଇନାକିଦେଂକି ଇଦାଂ ତାକେ ମାପୁଡି ଲଡା ମାନାଟ୍ ।”

୩୨ ହେବେ ପକ୍ୟାଡି ମାନାୟାର୍ ହାଲ୍‌ଜିପା, ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇନେସ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ୍, ହେ ଲାକେ ହୁଡ୍‌ତାର୍ । ୩୩ ଆରେ, ହେୱାର୍ ଗଦ ହିମ୍‌ଣାତିଂ ରିକ୍‌ନିଖେଡ୍‌ଲିଂ ହେ ହାଉକାର୍ ହେୱାରିଂ ଖେନ୍‌ବାଡାର୍, “ଇନେକିଦେଂ ଗଦ ହିମ୍‌ଣାତିଂ ରିକ୍‌ନାଦେରା ?”

୩୪ ହେୱାର୍ ଇଚାର୍, “ଇନାକିଦେଂକି ଇଦାଂ ତାକେ ମାପୁଡି ଲଡା ମାନାଟ୍ ।”

୩୫ ଆରେ, ହେୱାର୍ ଗଦ ହିମ୍‌ଣାତିଂ ଜିସୁତାକେ ତାସି ତା ଜପି ଜାର୍ ଜାର୍ ହେନ୍ଦା ପାସ୍‌ସି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ କୁଟିକିତାର୍ । ୩୬ ଆରେ, ଜିସୁ ହାନି ଖେଡ୍‌ଲିଂ ମାନାୟାର୍ ହାସ୍‌ଦ ଜାର୍ ଜାର୍ ହେନ୍ଦା ପାସ୍‌ସି ହିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।

୩୭ ଆରେ, ଜିସୁ ଏଚେକାଡ୍‌ଦ ଜିତ୍‌ମାଡିନି ଗାଡ୍‌ଗାଡା ବାହାତ ଲାଗାୟ୍ ଆତାନ୍, ହେଖେଡ୍‌ଲିଂ ସରୁ ଚେଲାର୍ ମାୟା ହୁଡ୍‌ଜି ମାଟି ଝିକୁ ସାଲ୍‌ନି କାମାୟ୍ କାଜିଂ ଖାରିତାଂ ଗାଜା କାର୍ କିଜି ଇସ୍‌ର୍ ମାପୁଡି ପାଟାନା କିଜି ଇଚାର୍,

୩୮ “ମାପୁତି ତରଦ ଇମ୍ଣି ରାଜା ୱାନାନା, ଇସ୍ବର ହେଞ୍ଜାନିଂ ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଏନ୍ ।

ସାଗେତ ସୁସ୍ତା ଆରି ଜପ୍ଣି ଲକାତ୍ ଜାନ୍‌ମାଲ୍ ଆୟେଡ୍ ।”

୩୯ ହେବେଣ୍ଟାଂ ମାନାୟାର୍ ଗହ୍ଲି ବିତ୍ରେ କେତେକ୍ ପାରୁସିର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଦାକା କିଜି ଇଚାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ନି ଚେଲାରିଂ ଚିମ୍ବରା ଆଦେଂ ଇନା ।”

୪୦ ଜିସୁ ଉତର ହିତାନ୍, “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇଞ୍ଜାର୍ ଚିମ୍ବରା ଆତିସ୍, କାଲ୍‌କୁଙ୍ଗ୍ ଆଲାଆନିକ୍ ।”

ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍ କାଜିଂ ଆଡ଼ବାତାନ୍

୪୧ ଆରେ, ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍ ଲାଗାୟ୍ ୱାତାନ୍, ହେ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଗାଡ଼ଦିଂ ହୁଡ଼ଜି ହେଦାଂ କାଜିଂ ଆଡ଼ବିସ୍ ଇଚାନ୍, ୪୨ “ଏନ୍, ଆଁ, ଏନ୍ ଜଦି ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ସୁସ୍ତାନି ବିସ୍ତ୍ରେ ପୁନ୍‌ଞ୍ଜିମାଚାୟ୍ଚି ! ମାତର ନଙ୍ଗି କାଣ୍‌କୁକାଂ ଡ଼ଗୁଜି ମାଚାଡ଼ନ୍ନା । ୪୩ ସମ୍ବୁ ୱାନାତା ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ମି ସାଡୁର ନି ଚାରିବେଣ୍ଟାଂ କାଲ୍‌ଦ ଗାଚ୍ଚି ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଚେବାୟ୍ କିଦନାର୍, ଆରେ ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଝିଜୁ ହାଜି ଗେସ୍‌ତାନାର୍ । ୪୪ ହେଞ୍ଜାର୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆରି ନି ଲାହାଙ୍ଗ୍ ନି ବିତ୍ରେ ମାନି ଝିଜାର୍ ମାନାୟାରିଂ ବୁଡାଇ କିଦନାର୍, ର କାଲ୍ ଜପି ଆରେ ର କାଲ୍ ଜପି ମାନ୍‌ଡୁଡ୍, ଇନାକିଦେଂକି ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମୁଲ୍ଚି କିଦଦେଂ ଇଞ୍ଜି ଇସ୍ବର ମାପୁ ୱାତାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପୁନ୍‌ଞ୍ଜାତାଦେର୍ ।”

ଜିସୁ ମନ୍ଦିରତ ହାଚାନ୍

(ମାତିଜ ୨୧:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଜହନ୍ ୨:୧୩-୨୨)

୪୫ ଆରେ, ଜିସୁ ମନ୍ଦିରତ ହଞ୍ଜିପା ବେପାର୍ କିନି ଲଗାଂ ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ହପ୍‌ତେଂ ଲାଗାତାନ୍, ୪୬ ଦରମ୍ ସାସ୍ବରତ ଲେକାଆତାଡ଼ନା, ଇସ୍ବର ଇଚାନ୍ “ମା ଇଲ୍ ପାର୍ତାନା ଇଲ୍ ଆନାଡ଼, ମାତର ଏପେଙ୍ଗ୍ ଚକ୍ଚୁ ଇଲ୍‌ନି ପାରା କିତାଦେଣ୍ଟା ।”

୪୭ ✨ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ନିତ୍ରେ ମନ୍ଦିରତ ହିକ୍ୟା ହିଜି ମାଚାନ୍, ମାତର ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍, ସାସ୍ବିର୍ ମାନାୟାର୍‌ଚି ନେତାର୍ ଲାହାଂ ହେଞ୍ଜାନିଂ ଝିସ୍‌ପେଦେଂ ସେସ୍ଟା କିଜି ମାଚାର୍, ୪୮ ମାତର ଝିଜୁ ଲଗୁ ର

☆ ୧୯:୪୭ ୧୯:୪୭ ଲୁକ ୨୧:୩୭.

ମାତ୍ର ହେୱାନ ହିକ୍ୟା ୱେନ୍‌ଞ୍ଜି ମାଟିଲେ ହେୱାର୍ ଇନାକା କିନାପ୍ ଇଞ୍ଜି ତିର୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ୱାଦାଂ ମାଟାର୍ ।

୨୦

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଆଦିକ୍ ବିସ୍ତେ ପରସନ୍

(ମାତିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩)

୧ ଇବେତାଂ ହେୱାନ ଦିନେକ୍ ଏଚେକାଡ଼ଦ ମନ୍ଦିରତ ମାନାୟାରିଂ ହିକ୍ୟା ହିଜି ମାଟାନ୍ ଆରି ନେକ୍ରିକାରୁର୍ ପରଟାର୍ କିଜି ମାଟାନ୍, ଏଚେକାଡ଼ଦ ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବା କିନାକାର୍ ଆରି ସାସ୍ତ୍ରିର୍ ବୁଡ଼ାଲୁର୍ ହୁକେ ୱାଜି ତାଙ୍ଗ୍ ଇଟାର୍, ୨ “ଏନ୍ ଇମ୍‌ଣି ଆଦିକାର୍ତ ଇ ୱିଜୁ କିନାୟା, କି, ଇନେରୁ ନିଙ୍ଗ୍ ଇ ଆଦିକାର୍ ହିଡ଼ତାନ୍, ହେୱାନ ଇନେନ୍, ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେଟ୍‌ଟା ।”

୩ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଉତର୍ ହିଟାନ୍, “ଆନ୍ ପା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ର ବେରଣ୍ ୱେନ୍‌ବା ଆଦ୍‌ନାଂ, ନାଙ୍ଗ୍ ୱେଟ୍‌ଟାଟ୍, ୪ ବାପ୍ରିସିମ୍ ହିନି ଜହନ୍‌ତି ବାପ୍ରିସିମ୍ ସାର୍ଗେତାଂ କି ମାନାୟାତିଂ ଆତାଡ଼ ?”

୫ ହେବେ ହେୱାର୍ ହେୱାର୍ ବିତ୍ରେ କାତାବାର୍ତା କିଜି ଇଟାର୍, “ଜଦି ସାର୍ଗେତାଂ ଇଞ୍ଜି ଇନାସ୍, ତା ଆତିସ୍ ହେୱାନ ଇଞ୍ଜିନାନ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନେକିଦେଂ ତାଙ୍ଗ୍ ପାତ୍ କିଞ୍ଜାତାଦେର୍ ?” ୬ ମାତର୍ ଜଦି ମାନାୟାତିଂ ଇଞ୍ଜି ଇନାସ୍, ବାଟିଙ୍ଗ୍ ୱିଜାକାର୍ ଲକୁ ମାଙ୍ଗ୍ କାଲକୁ ଇଡ଼୍‌ଜି ମାଟ୍‌କିଦ୍‌ନାର୍, ଇନାକିଦେଂକି “ଜହନ୍ ରକାନ୍ ଜେ ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଣାୟା କିନାକାନ୍, ଇଦାଂ ହେୱାର୍ ପାତ୍ କିଜି ମାଟାର୍ ।”

୭ ଲାଗିଂ ହେଦାଂ ଇମେତାଂ ଆତାଡ଼, “ଇଦାଂ ପୁନୁପ୍ ଇଞ୍ଜି ହେୱାର୍ ଉତର୍ ହିଟାର୍ ।”

୮ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଟାନ୍, “ଆନ୍ ଇମ୍‌ଣି ଆଦିକାର୍ତ ଇ ୱିଜୁ କିନାଙ୍ଗା, ହେଦାଂ ଆନ୍ ପା ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ୱେଟ୍‌ଟୁଙ୍ଗ୍ ।”

ଅଙ୍ଗୁର୍ ବାଡ଼୍‌ବାଗ୍ କିଜି ତିନାକାନ୍ କାତା

(ମାତିଉ ୨୧:୩୩-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨)

୯ ଇଦାଂ ପାଚେ ହେୱାନ ମାନାୟାଟି ଇ ଉତର୍‌ମୁଡ଼୍ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ୍ । “ରକାନ୍ ମାନାୟା ର ଅଙ୍ଗୁର୍ ବାଡ଼୍ କିଜି ହେଦାଂ କାମ୍‌ଲିୟାରିଂ ଆଦି ହିଜି ବେସି ବାହୁଁ କାଜିଂ ବିଦେସ୍‌ତ ହାଟାନ୍

। ୧୦ ଆରେ, କାମ୍ଲିୟାର ଇନେସ୍ ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼ନ୍ତି ପାତ୍, ତାଙ୍କ ବାଗ୍ ହିନାର୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ହେଝାନ୍ ରକାନ୍ ଆଡ଼ିଏନିଂ ହାଦ୍ ଖେଡ଼ାଲିଂ ହେଝାନ୍ ତାକେ ପକ୍ତାନ୍, ମାତର୍ ହେ ଆଡ଼ିୟାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାଟ୍‌କିଜି ଖାରା କେଇଦାଂ ପକ୍ତାନ୍ । ୧୧ ହେଝାନ୍ ପାଚେ ଆରେ ରକାନିଂ ଆଡ଼ିୟାନିଂ ପକ୍ତାନ୍; ହେଝାନ୍ ତାଙ୍କ୍ ପା ଗ୍ରାକ୍ତାର୍ ଆରି ଲାନ୍ତୁ କିଜି ଖାରା କେଇଦାଂ ପକ୍ତାନ୍ । ୧୨ ପାଚେ ହେଝାନ୍ ଆରେ ରକାନିଂ ପା ପକ୍ତାନ୍; ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ତାଙ୍କ୍ ପା ଗାଅଦାଅ କିଜି ବାଡ଼ି ତୁହିତାର୍ । ୧୩ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼ନ୍ତି ହାଉକାର୍ ଇଚାନ୍, ଆନ୍ ଇନାକା କିନାଙ୍ଗ୍ ? ନା ଖାରିନି ହିମ୍‌ଣାତିଂ ପକ୍ତାନ୍, ଇନେସ୍ ଆତିସ୍ ହେଝାନ୍ ତାଙ୍କ୍ ମାନି କିନାର୍ । ୧୪ ମତର୍ ଆଡ଼ିୟାର୍ ତାଙ୍କ୍ ହୁଡ଼ଜି ହେଝାନ୍ ହେଝେର୍ କାତାବାଡ଼ା କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ‘ଇଝାନ୍ତ ମୁଣିକା, ଇଝାନିଂ ଅହ୍‌ନାସ୍, ଇନେସ୍ ମାଦାଂ ଆଦିକାର୍ ଆନାଡ଼ ।’ ୧୫ ଆରେ, ହେଝାନ୍ ତାଙ୍କ୍ ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼ିଅସ୍ତି ବାଡ଼ି ତୁହି ହିତାର୍ ।”

“ବାଟିଙ୍ଗ୍, ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼ନ୍ତି ହାଉକାର୍ ହେଝାନ୍ କାଜିଂ ଇନାକା କିନାନ୍ ? ୧୬ ହେଝାନ୍ ଖାଜି ଇ କାମ୍ଲିୟାରିଂ ନାସ୍ କିନାନ୍ ଆରି ବିନ୍ ଲଗାଂ ଅଙ୍ଗୁର ବାଡ଼ି ହିନାନ୍ ।”

ଇଦାଂ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ହେଝାନ୍ ଇଚାର୍, “ହେଦାଂ ଆମେଡ଼ ।” ୧୭ ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଗାଣ୍‌ଗାଣ୍ ହୁଡ଼ଜି ଇଚାନ୍,
 “ବାଟିଙ୍ଗ୍ ଇ ଇମ୍‌ଣି ବଚନ୍ ଲେକା ଆତାଡ଼ନ୍ନା, ତା ଅରଡ଼ ଇନାକା,
 ଇଲ୍ ରଚ୍‌ନାକାର୍ ଇମ୍‌ଣି କାଲ୍‌ଦିଂ ମୁନା କିତାର୍,
 ହେଦାଂ କନାନି ମୁଡ଼କାଲ୍ ଆତାଡ଼ ।

୧୮ ଇନେର୍ ହେ କାଲ୍ ଇନେର୍ ଜପି ଆନାନ୍, ହେଝାନ୍ କୁଦ୍ରିକୁଦ୍ରିଆ ଆନାର୍, ଆରେ ହେ କାଲ୍ ଇନେର୍ ଜପି ଆନାନ୍, ହେଦେଲିଂ ହେଦାଂ ବିରାୟ୍ କିନାଡ଼ ।”

ହିନି ବିସ୍ତେ ପରସନ୍

(ମାତିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭)

୧୯ ଇବେ ସାସ୍ତିର୍ ଆରି ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ହେ ଦାପ୍ତେ ଆସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ସେସ୍ତୁ କିତାର୍, ମାତର୍ ହେଝାନ୍ ମାନାୟାରିଂ ପାଣ୍ଡା ଆତାର୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାନ୍ ହେ ଉତର୍‌ମୁଡ଼୍ ହେଝାରିଂ ଇଟ୍‌କାଡ଼୍ କିଜି .

ଇଞ୍ଜି ମାତାନ୍ ଇଞ୍ଜି ହେୱାର ବୁଜାତାର । ୨୦ ହେବେଣ୍ଟା ହେୱାର ଜିସୁଙ୍ଗ ରାଜି ପାଲି କିନି କେଇଦ ଆରି ସାସନ୍‌କିନାକାନ୍ ସାସନ୍‌ନି ଆଦିକାର ହେଲାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ କାଜିଂ ଉପାୟ୍ ତେକ୍‌ଚି ଜିସୁତି କାତାନି ବୁଲ୍ ଆହ୍‌ନି ଉଦେସ୍‌ତ ଇମ୍‌ଣାକାର କପଟ୍‌ତାଂ ଜାର୍ ଜାର୍‌ତିଂ ଦାମ୍ ଇଞ୍ଜି ରଞ୍ଜିୟାଆନି ଚର୍କୁକାଂ ପନ୍ତାର । ୨୧ ହେୱାର ତାଙ୍ଗ୍ ଝେନ୍‌ବାତାର, “ଏ ଗୁରୁ, ଆପେଂ ପୁନାପ, ଏନ୍ ହାଡ୍‌ପା ରତେ କାତା ଇନାୟ୍ ଆରି ହିକ୍ୟା ହିନାୟ୍, ଆରେ ଇନେରତି ମୁକ୍‌ମେଟ୍ ହୁଡ୍‌ଜି କିଉୟ୍, ମାତର୍ ହାଡ୍‌ପା ଲାକେ ଇସ୍‌ରତି ହାଜି ବିସ୍ତେ ହିକ୍ୟା ହିନାୟା । ୨୨ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜା, କାଈସ୍‌ରତିଂ ସିସ୍ତ ହୁନାକା ମା ବିଦି ମାନାଡ୍ କି ଆକାୟ୍ ?”

୨୩ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେୱାରତି କାପ୍‌ଚି ପୁଞ୍ଜି ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ନାଙ୍ଗ୍ ର ଅଦ୍‌ନି ଚର୍ଚାଟ୍ । ୨୪ “ଇବେ ଇନେର୍ ଟାକାଂ ପୁଡ୍‌ଡା ଆରି ତର୍ ମାନାଡ୍ ?”

“ହେୱାର ଇଚାର କାଈସ୍‌ରତି ।”

୨୫ ହେବେ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ବାଟିଙ୍ଗ୍ କାଈସ୍‌ରତି ଇମ୍‌ଣାକା, ହେଦାଂ କାଈସ୍‌ରତିଂ ହିଆଟ୍, ଆରେ, ଇସ୍‌ତ ଇମ୍‌ଣାକା, ହେଦାଂ ଇସ୍‌ରତିଂ ହିଆଟ୍ ।”

୨୬ ଇବେଣ୍ଟା ହେୱାର ମାନାୟ୍ ମୁମ୍‌ଦ ହେୱାନ୍ କାତାତ କୁନି ଆସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଡ୍‌ଝାତାର, ଆରେ ହେୱାର ହେୱାନ୍ ଉତ୍‌ରତ କାବା ଆଜି ଚିମ୍‌ରା ଆଜି ମାତାର ।

ଆରେ ନିଙ୍ଗ୍‌ନି ବିସ୍ତେ ପରସନ୍

(ମାତିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭)

୨୭ ଇଦାଂ ପାଚେ ଆରେ ନିଂନି ବିସ୍ତେ ଉଡ୍‌ନାକାର କେତେକ୍ ସାଦୁକିର୍ ଜିସୁ ଲାଗେ ଝାଜି ଝେନ୍‌ବାତାର, ୨୮ “ଏ ଗୁରୁ, ମସା ମା କାଜିଂ ଲେକିକିତାନ୍ନା ଇନେନ୍, ଜଦି ଇମ୍‌ଣି ଲକ୍ଷ୍ମତ ଟଣ୍ଡେନ୍, ତକ୍ତି ମାଞ୍ଜି ହିମ୍‌ଣାଝାକ୍‌ଡା ଆଝାଦାଂ ହାତିସ୍, ତା ଆତିସ୍ ତା ଟଣ୍ଡେନ୍ ତା ଡକ୍ତୁହିଂ ଇଡ୍‌ଜି ଜାର୍ ଟଣ୍ଡେନ୍ କାଜିଂ ଲାତ୍ରା ଉବ୍‌ଜାଣ୍ କିନାନ୍ । ୨୯ ଦିନେକ୍, ସାଡ୍ ବାୟ୍ ଟଣ୍ଡାର୍ ମାଚାର୍; ପର୍ତ୍ତୁମ୍ ର କଗ୍‌ଲେଂ ବିବା ଆତାନ୍ ଆରି ହିମ୍‌ଣାଝାକ୍‌ଡା ଆଝାଦାଂ ହାତାନ୍; ୩୦ ପାଚେ ଆରେ ମାଜିୟା ବିବା ଆତାନ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଇଡ୍‌ତାନ୍; ୩୧ ହେ ଲାକେ ସାଡ୍ ଜାଣ୍

ଜାକ୍ ହିମ୍ମାଖାକ୍ତା ଆଖାଦାଁ ହାତାର । ୩୨ ହାରିହାରା କଗ୍ଲେ ପା ହାତାତ୍ । ୩୩ ବାଟିଙ୍ଗ୍, ଆରେ ନିଂନିହିଂ ହେଝାର୍ ବିତ୍ତେ ହେଦେଲ୍ ଇନେର୍ ଡକ୍ତି ଆନାତ୍ ? ସାତ୍ ଜାଣ୍ ଜାକ ତାଙ୍ଗ୍ ବିବା ଆଜି ମାଚାର୍ ।”

୩୪ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ଇ ଜୁଗ୍ନି ମାନାୟାର୍ ବିବା କିତାର୍ ଆରି ବିବା ଆନିକ୍, ୩୫ ମାତର ଇମ୍ଫାଣି ମାନାୟାର୍ ହେ ସିସାର୍ ଆରି ହାତାକାର୍ ବିତ୍ତେ ଆରେ ନିଂନାକା ପାୟାନି କାଜିଂ ନିଜେ ଗାଣା କିୟାନାର୍, ହେଝାର୍ ବିବା କିତର୍ କି ବିବା ଆତର; ୩୬ ଆରେ, ହେଝାର୍ ଆରେ ହାଦେଂ ଆତୁର, ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାର୍ ଦୁତକୁ ଲାକେ ମାନଙ୍ଗାନାର୍ ଆରେ ନିଙ୍ଗ୍ଜି ଇସ୍ତର୍ ମାଜି ଗାତ୍ ଆନାର୍ । ୩୭ ମତର ହାତାକାର୍ ଜେ ନିଙ୍ଗ୍ନାର୍, ଇଦାଂ ମସା ପା ବୁଟାନି କାତା ମାପୁତି ଅବାହାମ୍ତି ଇସ୍ତର, ଇସ୍ତହାକ୍ତି ଇସ୍ତର ଆରି ଜାକୁବ୍ତି ଇସ୍ତର ଇଞ୍ଜି ଚର୍ଚି ହିନାର୍ ।” ୩୮ ହେଝାନ୍ ତ ହାତାକାର୍ ଇସ୍ତର ଆକାୟ୍, ମତର ଜିତାକାରିଂ; ଇନାକିଦେଂକି ଝିଜାର୍ ହେ ମୁମ୍ଦ ଜିବୁନ୍ ପାୟା ଆନାର୍ ।

୩୯ ହେବେଣ୍ଡାଁ ସାସ୍ତ୍ରି ବିତ୍ତେ କେତେକ୍ ଜାଣ୍ ଉତର ହିତାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ଏନ୍ ସତ୍ ଇଚାୟ୍ ।” ୪୦ ଇନାକିଦେଂକି ହେଝାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଇମ୍ଫାଣି ପରସନ୍ ଝେନ୍ବେଦେଂ ସାସ୍ କିଝାତାର୍ ।

ଜିସୁ ଇନେର୍ ମାଜି ?

(ମାତିଉ ୨୨:୪୧-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୫-୩୭)

୪୧ ମାତର ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଝେନ୍ବାତାନ, “ଜିସୁ ଜେ ଦାଉଦ୍ ମାଜି, ଇଦାଂ ଲକୁ ଇନାକା ଇନାର୍ ? ୪୨ ଇନାକିଦେଂକି ନିଜେ ଦାଉଦ୍ ନାନ୍ ସାସ୍ତ୍ରି କିଜି ଇନାନ, ‘ମାପୁ ନା ମାପୁଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ,

୪୩ ଆପେଂ ଏଚେକ୍ ପାତେକ୍ ମି ସାତୁରିଂ ମି ତଗ୍ନିବାହା କିଝାତାପ୍ନା,

ହେ ପାତେକ୍ ମା ବୁଜ୍ଣି ବାଗାଙ୍ଗ୍ କୁର୍ଚି ମାନାର୍ ।’

୪୪ ଲାଗିଂ, ଦାଉଦ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ‘ମାପୁ’ ଇଞ୍ଜି ଇନାନ; ବାଟିଙ୍ଗ୍, ହେଝାନ୍ ଇନେସ୍ ତା ମାଜି ?”

ଜିସୁ ଦରମ୍ ଗୁରୁର ବିରୁଦ୍ଧ ଚେତନା କିତାନ୍

(ମାତିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦; ଲୁକ ୧୧:୩୭-୫୪)

୪୫ ପାଚେ ହେୱାନ୍ ସବୁଲଗାଂ ଓଜାର୍ ମୁମ୍ଦ ଚେଲାର୍ ତାକେ ଇଚାନ୍, ୪୬ “ସାସ୍ତିରତାଂ ଜାଗ୍ରତ୍ ! ହେୱାର୍ ଲାମା ଆଜିଂ ଉସ୍ତିସ୍ ବୁଲାଆଦେଂ, ଆରେ ଆର୍ ବାଜାର୍ତ ଜୱାର୍, କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ମୁଡ୍ ବାହା ଆରି ବଜିତ ଆଗେନି ବାହା ୱାରିୟା ଆନାର୍; ୪୭ ହେୱାର୍ ରାଣ୍ଡିକ୍ ଇଲ୍ଲକୁ ସବୁ ଚରି କିନାର୍ ଆରି ଲାମା ପାର୍ତାନା କିନାର୍; ହେୱାର୍ ବେସି ତାଣ୍ ପାୟା ଆନାର୍ ।”

୨୧

ର ରାଣ୍ଡିତି ଦାନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

୧ ଇଦାଂ ପାଚେ ଜିସୁ ଚାରିବେଣତାଂ ହୁଡ୍ଜି ପା ମାଜାନିଂ ଗାଦ୍ୟାତାକେ ଜାର୍ ଜାର୍ ଦାନ୍ ୱାକ୍ନାକା ହୁଡ୍ଜାନ୍ । ୨ ଆରେ, ହେୱାନ୍ ର ହିଲ୍ଡି ରାଣ୍ଡିକାଂ ହେବେ ରି ଟାକା ତାବୁଙ୍ ଇଚ୍ଚନାକା ହୁଡ୍ଜି ଇଚାନ୍, ୩ “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ ହାଡ୍ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇ ହିଲ୍ଡି ରାଣ୍ଡି ଓଜାକାର୍ତାଂ ଆଦିକ୍ ଇଚ୍ଚତାଡ୍ନା, ୪ ଇନାକିଦେଂକି ଇୱାର୍ ଓଜାକାର୍ ଗାଦ୍ୟାତାଂ ଜାର୍ ଜାର୍ ଦାନ୍ତାଙ୍ ଅଲପ୍ ଅଲପ୍ ଇଚ୍ଚତାର୍, ମାତର୍ ଇଦେଲ୍ ତା କସ୍ତିକିତାକା ଦାନ୍ ଜାର୍ ଜିବୁନ୍ ବାଚାୟ୍କିଦେଂ କାଜିଂ ଇଦେଲ୍ତି ଇନାକା ମାଚାଡ୍, ହେ ସବୁ ଇଚ୍ଚତାଡ୍ ।”

ଜିସୁ ମନ୍ଦିରତିଂ ଦୁଡ୍ଡିମାସ୍ନି ବିସ୍ତେ ୱେଚ୍ଚଚାନ୍

(ମାତିଉ ୨୪:୧-୨; ମାର୍କ ୧୩:୧-୨)

୫ କେତେଜାଣ୍ ଚେଲାର୍ “ମନ୍ଦିର ବିତ୍ତେ ବେଣକିଜି ମାଚାର୍ । ହେୱାର୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍ ହେବେ ମେହାୟ୍କିଜି ମାଚି ହଲ୍ଲନି କାଲ୍ ଆରି ଇସ୍ବର୍ ମାପ୍ କାଜିଂ ରଚ୍ଚି ମାଚି ଇନାମିଙ୍ ଲାହାଙ୍ ମନ୍ଦିର ଅପ୍ରବଲ୍ ହଲ୍ଲନାତା ।” ୬ “ଏପେଙ୍ ଇ ଇନାକା ସବୁ ହୁଡ୍ଜନାଦେରା, ସମ୍ ଓଜାଡ୍, ଏଚେକାଡ୍ ର କାଲ୍ ଆରେ ର କାଲ୍ ଜପି ମାନ୍ଦୁଡ୍, ମାଚିସ୍ ଓଜୁ ମେଦ୍ନି ଦୁଡ୍ଡି ମାସ୍ନାଡ୍ ।”

ଦୁକ୍ ଆରି ନିୟା

(ମାତିଉ ୨୪:୩-୧୪; ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩)

୭ ହେବେଣ୍ଡାଁ ହେଝାର ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଝେନ୍‌ବାତାର୍, “ଏ ଗୁରୁ, ବାଟିଙ୍ଗ୍ ଇ ସବୁ ଇନାଝାଡ଼ାଁ ଗିଟା ଆନାଡ଼ ? ଆରେ, ଇନାଝାଡ଼ାଲିଁ ଇ ସବୁ ଗଟ୍‌ଣା ଲାଗେ ଆନାଡ଼, ହେ ସମୁନି ଇଟ୍‌କାଡ଼୍ ଇନାକା ?”

୮ ହେବେଣ୍ଡାଁ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଜାଗ୍ରତ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ଚାକ୍ରାୟ୍ କିୟାଆମାଟ୍; ଇନାକିଦେଂକି ହେନି ନା ତରଦ ଝାଜି, ଆନ୍ ହେଝାଙ୍ଗ୍ ଆରି ସମୁ ଲାଗାଁ ଇଞ୍ଜି ଇଞ୍ଜିନାର୍, ହେଝାର୍ ପାଚେ ହାଲ୍‌ମାଟ୍ । ୯ ମାତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଦ ମେଲି ଆରି ଗଣ୍ଡଗଲ୍ ବିସ୍ତେ ଝେନାଦେର୍, ହେ କାଡ଼୍‌ଦ ପାଣ୍ଡା ଆମାଟ୍; ଇନାକିଦେଂକି ଇ ସବୁ ଆଡିସ୍‌ପା ପର୍ତୁମ୍ ଗିଟା ଆନାଡ଼, ମାତର୍ ଦାପ୍ତେ ରାଜି ବୁଡ଼ାଆଡ଼ ।”

୧୦ ତା ପାଚେ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଜାତି ବିରୁଦ୍‌ତ ଜାତି ଆରି ରାଜି ବିରୁଦ୍‌ତ ରାଜି ନିଙ୍ଗ୍‌ନାଡ଼, ୧୧ ଆରେ ବେସିଗାଜା ମେଦ୍‌ନି ଦାଲ୍‌କା ଆନାଡ଼ ଆରେ ବାହା ବାହାତ ମାଡ଼ ଆରି କାତାର୍ ଆର୍ନାଡ଼, ଆରେ ବାଦାଡ଼କାଁ ବେସି ଗାଜା ବାନା ଆରି ଗାଜା ଗାଜା ଚିନ୍‌କୁ ଚଞ୍ଜିୟାନ୍ ।” ୧୨ “ମାତର୍ ଇ ଝିନ୍‌କୁ ଗଟ୍‌ଣା ଆଗେ ଲକୁ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାନାର୍ ଆରି କୁଟୁମ୍ ଇଞ୍ଜି ଆରି ବନ୍ଦି ଇଞ୍ଜି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହେଲ୍‌ୟା କିଜି ଗିଣ୍ କିଦ୍‌ନାର୍, ଆରେ ନା ତର୍ କାଜିଁ ଏପେଙ୍ଗ୍ ରାଜା ଆରି ରାଜ୍ କିନାକାର୍ ତାକେ ଅୟା ଅନାଦେର୍, ୧୩ ଇଦାଁ ମି ପାକ୍ୟା ସାକି ଆନାଡ଼ । ୧୪ ✨ଆଝିତିସ୍, ନିଜେ ପାକ୍ୟାତାଁ ଇନାକା ଉତର୍ ହିନାଦେର୍, ହେ ବିସ୍ତେ ପୁର୍ବେତାଁ ଚିତା କିଝି କାଜିଁ ଜାର୍ ଜାର୍ ମାନ୍ତ୍ ତିର୍ କିୟାଟ୍ ! ୧୫ ଇନାକିଦେଂକି ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇ ଲାକେ କାତା ଆରି ଗିଆନ୍ ହିଦ୍‌ନାଁ ଆଝିତିସ୍ ମି ଝିନ୍‌କୁ ବେୟାର୍ ଝେଇ ମାସ୍ତେଦେଁ ଆଡ଼୍‌ଦୁର୍ । ୧୬ ଆରେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଆବା ଆୟା, ଟଣ୍ଡେନ୍, ଝାସ୍‌ନିକାର୍ ଆରି ବନ୍ଦୁ କୁଟୁମ୍‌ନିକାର୍ କାଜିଁ ପା ହେଲ୍‌ୟା ଅନାଦେର୍, ଆରେ ମିଡାଙ୍ଗ୍ ଲକୁ ଇନେ ଇନେରିଁ ଅହ୍‌ନାର୍, ୧୭ ଆରେ ନା ତର୍ କାଜିଁ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଝିଜାକାର୍ ତାକେ ଗିଣ୍‌କିୟା ଅନାଦେର୍ । ୧୮ ମାତର୍ ମି କାପ୍‌ଡାନି ତେମ୍‌ଲ୍ ପା ନସ୍ ଆଡ଼ ! ୧୯ ମାତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ସାସ୍ ମାଟିସ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ଝାସ୍‌ନି ଲାବ୍ କିନାଦେର୍ ।”

✨ ୨୧:୧୪ ୨୧:୧୪ ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨.

ଜିସୁ ଜିରୁସାଲମ୍ ବାଡ଼ହା ଆନି ବିସ୍ତେ ଝେବ୍‌ଚାନ
(ମାତିଉ ୨୪:୧୫-୨୧; ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୧୯)

୨୦ ମାତର “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଜ ଜିରୁସାଲମ୍ ତାକେ ମେଲ୍ୟାରତା° ବେଡ଼ିକିନାକା ହୁଡ଼ନାଦେର, ହେପାଦନା ହେଦା° ବାଡ଼ହାଆନାକା ଜେ ଲାଗେ, ଇଦା° ପୁନାଟ୍ । ୨୧ ଏଚେକାଡ଼୍‌ଜ ଇନେର ଜିହୁଦା ରାଜିତ ମାତିସ୍, ହେଝାର୍ ଆତିସ୍‌ପା ମାଡ଼ିତ ହନ୍ତି ହାଲେର, ଆରେ, ଇନେର ଗାଡ଼୍‌ଦ ବିତ୍ରେ ମାତିସ୍, ହେଝାର୍ ଆତିସ୍‌ପା ହାଲେର; ଆରେ, ଇନେର ନାସ୍‌କୁକା° ମାତିସ୍, ହେଝାର୍ ଆତିସ୍‌ପା ଗାଡ଼୍‌ଦ ହଣ୍‌ମେର; ୨୨ ଇନାକିଦେ°କି ଲେକାଆତି ବିସ୍ତେ ଝିନ୍ନୁ ଗିଟାଆନି କାଜି° ହେଦା° ତାଣ୍ଟ୍ ସମ୍ । ୨୩ ହେ ଝେଡ଼ାଲି° ଇନେର ଏସ୍ ପିସ୍ତାକା ଆରି ମାୟ୍‌ଉଟ୍‌ନି ଆୟା, ଆ, ହେଝେକ୍ ଦୁକ୍‌ନିକିକ୍ ! ଇନାକିଦେ°କି ପୁତ୍‌ତ ଗାଜା ବିପତି ଆରି ଇ ଇସ୍‌ବର୍ ଜାତି କାଜି° ରିସା ଗିଟା ଆନାଡ଼୍, ୨୪ ଆରେ ହେଝାର୍ କାଣ୍ଟା ଦାରାତ ହାନାର୍ ଆରି ବନ୍ଦିଆଜି ଝିନ୍ନୁ ବିନ୍‌ଜାତି ତାକେ ମେହା ଆନାର୍, ଆରେ ପାତ୍‌କିଝି ଜିହୁଦିରତି ଦିନ୍‌ପୁରାଆଝି ପାତେକ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ହେଝାର୍‌ତି ପାନା ତାରେନ୍ ଆଜି ମାନାଡ଼୍ ।”

ମାନାୟ୍ ମାଜି ଝାନାକା
(ମାତିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭)

୨୫ *ଆରେ “ଝେଡ଼ା, ଲେଞ୍ଜ୍ ଆରି ହୁକାଙ୍ଗ୍‌ତ ତିନ୍ ଚନ୍‌ଝାନାଡ଼୍, ଆରି ପୁତ୍‌ତ ଜାତି ବିତ୍ରେ ଗଡ଼୍‌ମେଲି ଆନାଡ଼୍, ହାମ୍‌ଦୁର ଆରି ଲଡ଼ି ଗାର୍ଜାନ କାଜି° ହେଝାର୍ ବୁଦିବାଣା ଆନାର୍, ୨୬ ଆରେ ପୁତ୍‌ତ ଜପି ଝାନି ଗଟ୍‌ଣା ଝିନ୍ନୁ କାସିପା ଲକୁ ଆପ୍ରା° ଆନାର୍, ଇନାକିଦେ°କି ଆକାସ୍‌ନି ସାକ୍ତି ସବୁ ପାଣ୍ଟା ଆନି° । ୨୭ *ହେ କାଡ଼୍‌ଜ ଲକୁ ମାନାୟ୍ ମାଜି ଗାଜା ସାକ୍ତିତା° ଆରି ଗାଜା ପାଣ୍‌ଦାଙ୍ଗ୍ ଝାନାକା ହୁଡ଼ନାଦେର । ୨୮ ମାତର ଇ ସବୁ ଗଟ୍‌ଣା ହାଙ୍ଗ୍‌ତିସ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ କାପ୍‌ଡ଼ା ଜପି ହୁଡ଼ାଟ୍ ଆରି କାପ୍‌ଡ଼ା ତାରେନ୍ କିୟାଟ୍, ଲାଗି° ମିଦାଙ୍ଗ୍ ମୁକ୍‌ଡ଼ାନାକା ଲାଗେ ।”

☆ ୨୧:୨୫ ୨୧:୨୫ ହଡ଼ତି ୬:୧୨,୧୩. ☆ ୨୧:୨୭ ୨୧:୨୭ ହଡ଼ତି ୧:୭.

ତଗା ମାର୍ତ୍ତି ହିକ୍ୟା

(ମାତିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧)

୨୯ ଆରି, ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ର ଉତ୍ତର୍ମୁତ୍ ଝେର୍ଚ୍ଚାନ, ତଗା ମାର୍, ଆରେ “ଝିଜୁ ମାର୍କୁ ବିସ୍ତେ ଚିନ୍ତା କିୟାର୍ ହୁଡାର୍; ୩୦ ଏଚେକାଡ୍ ହେୱାଙ୍ ଆକିଂ ଗିଲ୍ଲିକ୍, ହେ ଏଚେକାଡ୍ ଏପେଙ୍ ହେଦାଂ ହୁଡ୍ ଜି ଜେଟ୍ କାଡ୍ ଏକାଝାତାଡ୍ ଇଞ୍ଜି ଜାର୍ ଜାର୍ ପୁଞ୍ଜି ମାନାର୍, ୩୧ ହେ ଲାକେ ଏଲେଙ୍ ପା ଇ ସବୁ ଗଟ୍ ଶା ହୁଡ୍ ତିସ୍ ଇସ୍ତର୍ ରାଜି ଏକାଝାତାଡ୍, ଇଦାଂ ପୁନାର୍ ।”

୩୨ “ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ ହାଡ୍ ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ଇ ଝିଜୁଗିଗାଆଝି ପାତେକ୍ ଇ ନେଞ୍ଜେ ଝିଗାନି ନାର୍ ଇନେସ୍ ବାନି ବୁଡା ଆଉର୍ । ୩୩ ଆକାସ୍ ଆରି ପୁଡର୍ ଝିଜୁନାଡ୍, ମାତର୍ ନା ବଚନ୍ ସବୁ ମୁଡ୍ କେ ଝିଜୁଡ୍ ।”

ସବୁ ଝେଡାଙ୍ ଜାଲ୍ ଦି ଆଜି ମାନାର୍

୩୪ ମାତର୍ ଏପେଙ୍ ଜାର୍ ଜାର୍ ବିସ୍ତେ “ଜାଗ୍ରତ୍ ଆଜି ମାନାର୍, ଏଚେକାଡ୍ ଦି ମାନ୍ ମୁଞ୍ଜନାକା ଆରି କାଲିଂ ଗହନାକାତ, ଆରେ ଜିଦେଂ କାଜିଂ ଚିନ୍ତାତ ତେରେ ପେତେ ଆନାଡ୍, ଆରି ହେ ଦିନ୍ ହାଚାଗ୍ରେ ମି ଜପି ଆର୍ନାଡ୍; ୩୫ ଇନାକିଦେଂକି ହାଦାଙ୍ ଡକ୍ତା ଲାକେ ସବୁ ପୁଡର୍ ନି ଲକୁ ଝିଜାକାର୍ ଜପି ଝାନାଡ୍ । ୩୬ ମାତର୍ ଏପେଙ୍ ଇନେସ୍ ଇ ସବୁ ଝାନି ଦିନ୍ ଗଟ୍ ଶାତାଂ ରାକ୍ୟା ପାୟା ଆଦେଂ ଆରି ମାନାୟ୍ ମାଜି ଲାଗେ ନିଲ୍ ତେଂ ବାଚିକିୟା ଆଡୁ, ଇଦାଂ କାଜିଂ ନିତ୍ରେ ପାର୍ତାନା କିଜି କାସି ମାନାର୍ ।”

୩୭ ☆ହେୱାନ ନିତ୍ରେ ମନ୍ଦିର୍ତ୍ତ ହିକାଇ କିଜି ମାତାନ୍, ଆରେ ନିତ୍ରେ ନାଶା ହସି ହାଲ୍ ଜିଡ୍ ମାଡିତ ମାନ୍ ଝି ମାତାନ୍ । ୩୮ ଆରି, ଝିଜୁଲଗ୍ ମନ୍ଦିର୍ତ୍ତ ହେୱାଡ୍ ହିକ୍ୟା ଝେନ୍ ଝେଙ୍ ଉର୍ଲ୍ଲା ହାକାଡ୍ ହେୱାନତାକେ ଝାଜି ମାଚାର୍ ।

୨୨

ଜିସୁ ବିରୁଦ୍ କୁଟ୍

(ମାତିଉ ୨୨:୧-୫; ୧୪:୧୬; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ୧୦:୧୧; ଜହନ୍ ୧୧:୪୫-୫୩)

☆ ୨୧:୩୭ ୨୧:୩୭ ଲୁକ ୧୯:୪୭.

୧ ନିସ୍ତାର ପାର୍ଶୁ ତର ହଇଞ୍ଜିରୁଟି ନି ପାର୍ଶୁ ଲାଗାଂ ଆଜି ଖାଜି ମାଚାତ୍ । ୨ ଆରି, ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର ଆରି ସାସ୍ତ୍ରର, ଇନେସ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ତରୁଜି ଅସ୍ତେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାର, ହେବେଶ୍ଟାଂ ଉପାୟ୍ ତେକ୍ଟି ମାଚାର, ଇନାକିଦେଂକି ହେଖାର ମାନାୟ୍ତିଂ ପାଶ୍ଟା ଆଜି ମାଚାର ।

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଅହି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ଜିହୁଦିତ୍ ରାଜି
(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ମାର୍କ ୧୪:୧୦-୧୧)

୩ ହେଖାଡ଼ାଂ ବାରଜାଶ୍ ଚେଲାର ବିତ୍ରେ ଇସ୍ପାରିୟ୍ତିୟ୍ ଇନି ଜିହୁଦା ତାକେ ସୟ୍ତାନ ହଟାତ୍; ୪ ଆରି, ହେଖାନ ହାଲ୍ଜି, ଇନେସ୍ ଉପାୟ୍ତ ହେଖାନିଂ ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର ତାକେ ଆରି ମେଲ୍ୟାର କେଇଦ ହେଲାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାନ, ହେଦାଂ ହେଖାର ହୁକେ ବେଶ୍ କିତାନ । ୫ ହେବେ ତାଙ୍ଗ୍ ହେଖାର ଖାରିୟ୍ ଆତାର ଆରି ହେଖାନିଂ ଟାକାଂ ହିଦେଂ ଗଜା କିତାର । ୬ ଆରି ହେଖାନ ରାଜି ଆଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଆସ୍ତାର ହେଖାନିଂ ହେଖାର କେଇଦ ହେଲାୟ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ କାଜିଂ ତେକ୍ଟି ମାଚାନ ।

ନିସ୍ତାର ପାର୍ଶୁନି କାଦି ରଚନାକା ଜିସୁ ଜାଗ୍ରତ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୧୭-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଜହନ୍ ୧୩:୨୧-୩୦)

୭ ପାଚେ ଇମ୍ଫଣି ଦିନ୍ ନିସ୍ତାର ପାର୍ଶୁନି ମେଶ୍ଟା ପୁଜାକିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗଦାନାତ୍, ହଇଞ୍ଜି ରୁଟିନି ପାର୍ଶୁ ହେ ଦିନ୍ ଏକାଖାତାତ୍; ୮ ଆରେ, ହେଖାନ ପିତର ଆରି ଜହନ୍ତିଂ ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ପକ୍ତାନ, ଆସେଙ୍ଗ୍ ଇନେସ୍ କି ତିନ୍ଞେଙ୍ଗ୍ ଆଡ଼ନାସ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ “ଏପେଙ୍ଗ୍ ହାଲ୍ଜି ମା କାଜିଂ ନିସ୍ତାର ପାର୍ଶୁ ବଜି ଜାଲ୍ଦି କିୟାଟ୍ ।”

୯ ହେବେତାଂ ହେଖାର ହେଖାନିଂ ଝେନ୍‌ବାତାର, “ଆସେଙ୍ଗ୍ ଇଦାଂ ଇମ୍ଫଣି ବାହାତ ଜାଲ୍ଦି କିନାପ୍ ଇଞ୍ଜି ଏନ୍ ଇଚା କିନାୟ୍ ?”

୧୦ ଜିସୁ ହେଖାରିଂ ଇଚାନ, “ହୁଡ଼ାଟ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଗାଡ଼ଦ ହଟିସ୍, ଏସ୍ ଗାଗ୍ରି ଅଜି ହାନି ରକାନ ମାନାୟ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେଟାଆଦନାନ; ହେଖାନ ଇମ୍ଫଣି ଇଞ୍ଜି ହଶାନ, ହେଖାନ ପାଚେ ପାଚେ ହେ ଇଞ୍ଜି ହାଲ୍ଜି ଇଲ୍‌ନି ମୁଣିକାଙ୍ଗ୍ ଇନାଦେର, ୧୧ ଗୁରୁ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଝେନ୍‌ବାଆଦନା, ଆନ୍ ନା ଚେଲାର ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଇମେତାକେ ନିସ୍ତାର ପାର୍ଶୁ ତିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ମାନି କିନାପ୍, ହେ ଗତାଙ୍ଗ୍ ଇଲ୍ ଇମେତ୍ ?” ୧୨ ହେବେତାଂ ହେଖାନ ମିଦାଙ୍ଗ୍

ହାରକିଜି ଜାଲଦି କିତି ଜପଣି ଗାଜା ବାକ୍ରା ଚର୍ଚାନାନ, ହେ ବାହାତ ଜାଲଦି କିୟାର୍ ।”

୧୩ ଆରେ, ହେଝାର ହାଲଜି, ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇନେସ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଗାନ, ହେ ଲାକେ ହୁଡ଼ଜି ନିସ୍ତାର ପାରୁନି ବଜି ଜାଲଦି କିତାର ।

ମାପୁ ବଜ

(ମାତିଉ ୨୬:୨୭-୩୦; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ୧ କରନ୍ତ୍ରିୟ ୧୧:୨୩-୨୫)

୧୪ ଆରେ, ସମୁ ଏକାଞ୍ଚାତିଲେ, ହେଝାନ ବାରଜାଣ୍ ପକ୍ୟାତାକାର ହୁକେ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ କୁର୍ଚାର । ୧୫ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ, “ନା ଦୁକ୍ ଆଗେ ଆନ୍ ମି ହୁକେ ଇ ନିସ୍ତାର ବଜି ମାନି କିଦେଙ୍ଗ ମାନ୍ତ ଇଚା କିତାଙ୍ଗ; ୧୬ ଇନାକିଦେଂକି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ମାପୁତି ରାଜିତ ଇଦାଂ ଅରଡ଼ ହାଡ଼ପା ପୁରା ଆଞ୍ଜି ପାତେକ୍ ଆନ୍ ଆରେ ଇନାଞ୍ଚାଡ଼ାଂ ପା ମାନି କିତାଙ୍ଗ ।”

୧୭ ଆରେ, ହେଝାନ ଗିଲାସ୍ ଅଜି ଜୁଝାର କିଜି ହିଜି ଇଚାନ, “ଇଦାଂ ଅଜି ଜାର ଜାର ବିତ୍ରେ ବାଗ୍ କିୟାର୍,” ୧୮ ଇନାକିଦେଂକି ଆନ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ମାପୁ ରାଜି ଝାଞ୍ଜି ପାତେକ୍ ଆନ୍ ଅଙ୍ଗୁର୍ ରାସ୍ ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ ତାଙ୍ଗ ଇଦାଂ ଆରେ ଉଣୁଙ୍ଗ ।

୧୯ ଆରେ, ହେଝାନ ରୁଚି ଅଜି ଜୁଝାର କିଜି ଆରି ହେଦାଂ ତ୍ରିକ୍ତି ହେଝାରିଂ ହିଜି ଇଚାନ, “ମି କାଜିଂ ହିତି ନା ଗାଗାଡ଼ ଇଦାଂ, ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଏଡୁ କିଦେଙ୍ଗ ଇଦାଂ କିୟାର୍ ।” ୨୦ ଚିତି ପାଚେ ହେ ଲାକେ ହେଝାନ ଗିଲାସ୍ ଅଜି ଇଚାନ, “ଇ ଗିଲାସ୍ ମି କାଜିଂ ରଚି ମାନି ନା ନେଡେଚ୍ଚାଂ ରଚି ପୁନି ନିୟମ୍ ।”

୨୧ ମାତର୍ ହୁଡ଼ାଟ୍, “ଇନେର୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ସତୁ କେଇଦ ହେଲାଇୟ୍ କିଦ୍ନା, ତା କେଇ ନା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ଚେବୁଲ୍ ଜପି ମାନାଡ଼ । ୨୨ ଇନାକିଦେଂକି ଇନେସ୍ ତିର୍ ଆତାଡ଼ନା, ମାନାୟ୍ ମାଜି ହେ ଲାକେ ହାକି ପାୟା ଆନାନ, ମାତର୍ ଇମଣି ମାନାୟ୍ତିଂ ହେଝାନ ସତୁ କେଇଦ ହେଲାଇୟ୍ କିୟା ଆନାନ, ହାୟ୍ ତାଣ୍ ପାୟା ଆନାନ !”

୨୩ ଲାଗିଂ “ହେଝାର ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ଇଦାଂ କିଦେଙ୍ଗ ହାନାରା, ହେ ବିସ୍ତେ ହେଝାର ହେଝାର ଝେଚ୍ପା ଆଦେଂ ଲାଗାତାର ।”

ରକାନ ଚାକର୍ ଲାକେ ଆଡୁ

୨୪ ✨ଆରେ, ହେୱାର୍ ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ଗାଜା, ହେ ବିସ୍ତେ କେଡ଼ପା ଆତାର୍ । ୨୫ ହେବେତାଂ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, “ପାତର୍ କିଫି ଜିହୁଦିର୍ ରାଜାର୍ ହେୱାର୍ ଜପି ଆଦିକାର୍ କିତାର୍, ହେୱାର୍ ଲକୁ ହେବାନିକାର୍ ଇଞ୍ଜି ପୁଟାଆନାର୍ । ୨୬ ✨ଫାତର୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ହେ ଲାକେ ଆମାଟ୍, ମତର୍ ମି ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ଗାଜାକାନ୍, ହେୱାନ୍ ହାରୁକାନ୍ ଲାକେ ଆୟେନ୍, ଆରି ଇନେର୍ ନେତା, ହେୱାନ୍ ହେବାକାର୍ୟା ଲାକେ ଆୟେନ୍ । ୨୭ ✨ଇନାକିଦେଂକି ଇନେର୍ ଗାଜାକାନ୍ ? ଇନେର୍ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁର୍ଚାନ୍ନା, କି ଜେ ହେବାକାର୍ୟା ? ଇନେର୍ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁର୍ଚାକାନ୍ ହେୱାନ୍ କି ଗାଜାକାନ୍ ଆକାୟ୍ ? ମାତର୍ ଆନ୍ ମି ବିତ୍ରେ ରିକାଂ ହେବାକାର୍ୟା ଲାକେ ମାନାଂ ।”

୨୮ ମାତର୍ “ଏପେଙ୍ଗ୍ ନା ଓଁକୁ ପରିକ୍ୟାତ ନା ଲାହାଙ୍ଗ୍ ମାନ୍ଞି ୱାନାଦେରା; ୨୯ ଲାଗିଂ ନା ଆବା ରାଜି ରଚାନ୍ନା, ଆନ୍ ପା ହେ ଲାକେ ମି କାଜିଂ ରଚନାଙ୍ଗା, ୩୦ ଇନେସ୍କି ଏପେଙ୍ଗ୍ ନା ରାଜିତ ନା ଟେବୁଲ୍ତ ତିନ୍ଞି ଉଣ୍ଡି କିନାଦେର୍, ଆରେ ଗାଦିତ କୁର୍ଚି ଇସ୍ରାଏଲ୍ନି ବାର କୁର୍ଚୁମ୍ତିଂ ରାଜ୍ କିନାନ୍ ।”

ପିତରତି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ପାତର୍ କିଫି ଆଗେ ୱେର୍ଚନାକା

(ମାତିଉ ୨୬:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଜହନ୍ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ “ସିମନ୍, ସିମନ୍, ହୁଡ଼ା କାମ୍ଲିୟା, ଗାଁମ୍ତିଂ ପୁଟା ଆଲ୍ଗା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହାଣେଲ୍ତ ଚାଲ୍ଲାୟ୍କିନି ଲାକେ ସୟ୍ତାନ୍ ପା ହାର୍ଦିମାନାୟାର୍ତାଂ ବାନିୟାରିଙ୍ଗ୍ ଆଲ୍ଗା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପରିକ୍ୟା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଆଦିକାର୍ ପାୟାଆତାଂନା; ୩୨ ମାତର୍ ନି ପାତର୍ କିନାକା ଇନେସ୍ ତ୍ତଗୁର୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ଆନ୍ ନି ହୁଦାଂ ପାର୍ଥାନା କିତାଙ୍ଗ୍; ଆରେ, ଏନ୍ ଲେଉଟା ଆଜି ୱାନିହିଂ ଜାର୍ ଟଣ୍ଡାରିଂ ସୁସ୍ତା କିୟା ।”

୩୩ ମାତର୍ ହେୱାନ୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ମାପୁ, ଆନ୍ ନି ଲାହାଙ୍ଗ୍ ବନ୍ଦି ଇଞ୍ଜି ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଆରି ହାଦେଂ ଜାଲ୍ଦି ଆତାଙ୍ଗ୍ନା ।”

✨ ୨୨:୨୪ ୨୨:୨୪ ମାତିଉ ୧୮:୧; ମାର୍କ ୯:୩୪; ଲୁକ ୯:୪୭. ✨ ୨୨:୨୬ ୨୨:୨୬ ମାତିଉ ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫. ✨ ୨୨:୨୭ ୨୨:୨୭ ମାତିଉ ୨୦:୨୫-୨୭; ମାର୍କ ୧୦:୪୨-୪୪. ✨ ୨୨:୨୭ ୨୨:୨୭ ଜହନ୍ ୧୩:୧୨-୧୫.

୩୪ ମାତର ହେୱାନ ଇଚାନ, “ଏ ପିତର, ଆନ ନିଜେଙ୍ଗ୍ ଝେଚ୍ଚାନାଙ୍ଗା, ନେଝେଙ୍ଗ୍ କୁନ୍ତୁ କ୍ଳେନିହିଂ ଆଗେ ଏନ୍ ଜେ ପୁଞ୍ଜନାୟ, ଇଦାଂ ତିନିହର୍ ପାତର୍ କିଦୁୟ ।”

ହାବଡ୍ କାଜିଂ ଜାଲ୍ଦି ଆଜି ମାନାଟ୍

୩୫ ✨ଆରେ, ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ଏଚେକାଡ୍ଦ୍ ଆନ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ବାଡି, ମଣା ଆରି କାଣ୍ଡା ପାଣ୍ଡାଈଙ୍ଗ୍ ତୁସ୍ୱାଦାଙ୍ଗ୍ ପକ୍ଚି ମାନଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍, ହେୱାଡାଂ ମିଦାଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଅବାବ୍ ଆଜି ମାନାଟ୍ ?” ହେୱାର ଇଚାର୍, ଇନାକା “ଆକାୟ ।”

୩୬ ହେବେତାଂ ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ମାତର ନଙ୍ଗ୍, ଇନେରତି ବାଡି ମାନାଟ୍, ହେୱାନ ହେଦାଂ ଅଝେନ୍, ହେ ଲାକେ ମଣା ପା ଅଝେନ୍, ଆରି ଇନେରତି ହିଲ୍ଲୁଡ୍, ହେୱାନ ହେ ହେୟା ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ପ୍ରସି କାଣ୍ଡା କଡେନ୍ ।” ୩୭ ଇନାକିଦେଂକି ଆନ ମିଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, “ହେୱାନ ଅଦାମର୍ ଲାହାଂ ଗାଣାକିୟା ଆତାନ୍,” ଇ କାତା ଲେକା ଆତାଡନ୍ନା, “ହେଦାଂ ନା ତାକେ ପୁରାଆନାକା ମାନାଟ୍; ଲାଗିଂ ନା ବିସ୍ତେ ପୁରା ଆତାଡନ୍ନା ।”

୩୮ ହେବେତାଂ ହେୱାର ଇଚାର୍, ମାପୁ, ହୁଡା, “ଇବେ ରିଣ୍ଡାଂ କାଣ୍ଡାଙ୍ଗ୍ ମାନିକ୍ । ଆରେ, ହେୱାନ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, ଏଚେକ୍ନେ ସାରି ।”

ଜିସୁ ଜିଡ୍ ମାଡିତ ମାପୁତି ପାର୍ତାନା

(ମାଡିତ ୨୬:୩୬-୪୬; ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨)

୩୯ ଜିସୁ ଗାଡ୍ଦାଂ ହସି ଜାର୍ ରିତି ହୁକେ ଜିଡ୍ମାଡିତ ହାଚାର୍, ଆରି ଚେଲାର୍ ପା ତା ପାଚେ ପାଚେ ହାଚାର୍ । ୪୦ ହେ ବାହାତ ଏକିସ୍ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ, “ପରିକ୍ୟାତ ଇନେସ୍ ଆର୍ମାଟ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ପାର୍ତାନା କିୟାଟ୍ ।”

୪୧ ଆରେ, ହେୱାନ ହେୱାର୍ ଆନମାନତାଂ ପାଞ୍ଚକଡି ଆଡ୍ତାଂ ଦେହା ହାଲ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଙ୍ଗ୍ କୁନ୍ଦିକିଜି ଇ ପାର୍ତାନା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ୪୨ “ଏ ଆବା,” ଜଦି ନି ଇଚା ମାନାଟ୍ ଲାଗିଂ “ଇ ଦୁକ୍ ନା ତାଙ୍ଗ୍ ଦେହା କିୟା, ଆଡିସ୍ ପା ନା ଇଚା ଆକାୟ, ମାତର ନି ଇଚା ପୁରା ଆୟେଡ୍

☆ ୨୨:୩୫ ୨୨:୩୫ ମାଡିତ ୧୦:୯,୧୦; ମାର୍କ ୭:୮,୯; ଲୁକ ୯:୩; ୧୦:୪.

୧” ୪୩ ଆରେ, ସାର୍ଗେତାଂ ର ଦୁତ୍ତ ଚଞ୍ଚୟା ଆଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ସାନ୍ତି ହିତାନ୍ । ୪୪ ଆରେ, ଜିସୁ ମାନ୍ ବିତ୍ତେ ଦୁକ୍ତାଂ ତ୍ରିଙ୍ଗ୍ଗି ପାର୍ତାନା କିଦେଙ୍ଗ ଲାଗାତାନ୍ ଆରି ତା ରୁମିଙ୍ଗ ନେତେର୍ ଲାକେ ମେଦ୍ନିତ ଆର୍ତ୍ତିକ୍ ।

୪୫ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ପାର୍ତାନାତାଙ୍ଗ ନିଙ୍ଗ୍ଗି ଚେଲାର୍ ଲାଗାଂ ଖାଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ଦୁକ୍ କାଜିଂ ହୁନ୍‌ଞ୍ଜାକାରିଂ ହୁଡ୍‌ତାନ୍; ୪୬ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇନେକିଦେଂ ହୁଞ୍ଜାଦେରା ? ପରିକ୍ୟାତ ଇନେସ୍ ଆର୍‌ମାଟ୍, ଇଦାଂ କାଜିଂ ନିଙ୍ଗ୍ଗି ପାର୍ତାନା କିୟାଟ୍ ।”

ଜିସୁ ସତ୍ତୁ କେଇଦ ହେଲାର୍ କିୟାତାନ୍

(ମାତିତ ୨୬:୪୭-୫୬; ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଜହନ୍ ୧୮:୩-୧୧)

୪୭ ଜିସୁ କାତା ଇନିଞ୍ଜାତାଂ, ହୁଡ୍‌ଟାଟ୍ ଲକ୍ଷୁ ଖାଜି ଏକାଞ୍ଜାତାର୍, ଆରି ବାରଜାଣ୍ ବିତ୍ତେ ଜିହୁଦା ଇନି ରକାନ୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ଆଗେ ଆଗେ ଖାଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ତନ୍‌ଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ହେ କଚଣ୍ଡ ହାଚାନ୍ । ୪୮ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇଚାନ୍, “ଏ ଜିହୁଦା ତନ୍‌ଞ୍ଜି ପା ମାନାର୍ ମାଜି ସତ୍ତୁ କେଇଦ ହେଲାର୍ କିଦ୍‌ନାର୍ ?”

୪୯ ଇବେଣ୍ଡାଂ ଇନାକା ଗିଟା ଆନାଟ୍, ହେଦାଂ ହୁଡ୍‌ଜି ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର୍ ଇଚାର୍, “ମାପୁ, ଆପେଂ ଇନାକା କାଣ୍ଡାତ କାଡ୍‌ନାପ୍ ?” ୫୦ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାର୍ ବିତ୍ତେ ରକାନ୍ ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ଆଡ୍‌ୟାଙ୍ଗ୍ ମାଟ୍‌କିଜି ହେ ତିନି କିଡୁଲ୍ ରାସ୍‌ଦି ତୁହିତାନ୍ ।

୫୧ ମାତର୍ ଜିସୁ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏଚେକ୍ ହୁନ୍‌ଜି ମାନାଟ୍,” ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେ କିଡୁଲ୍ ତୁଜି ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଉଜ୍ କିତାନ୍ ।

୫୨ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାନ୍ତି ବିରୁଦ୍‌ତ ଖାଜି ମାତି ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍, ମନ୍ଦିରନ୍ ମୁଡ୍‌ଜାମାନ୍ ଆରି ରୁଡ୍‌ଲୁରିଂ ଇଚାର୍, “ଚର୍କୁ ବିରୁଦ୍‌ତ ହତି ଲାକେ କାଣ୍ଡା ଆରି ଚେଙ୍ଗା ଆଜି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ହସି ଖାତାଦେଣ୍ଡା ? ୫୩ ଆନ୍ ନିତ୍ତେ ମି ହୁକେ ମନ୍ଦିରତ ମାନିଞ୍ଜେଡାଲିଂ ଏପେଙ୍ଗ୍ ନା ବିରୁଦ୍‌ତ କେଇ କିଦ୍‌ଞ୍ଜାତାଦେର୍, ମାତର୍ ଇଦାଂ ମି ସମୁ ଆରି ମାଜ୍‌ଗାନି ଆଦିକାର୍ ।”

ପିତର ଜିସୁଙ୍କ ପାତକ କିମ୍ପାତାନ

(ମାତିଉ ୨୬:୫୭-୫୮; ୨୬:୬୯-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୫୩-୫୪; ୧୪:୬୭-୭୨; ଜହନ୍ ୧୮:୧୨-୧୮; ୧୮:୨୫-୨୭)

୫୪ ପାଚେ ହେୱାର ହେୱାନିଂ ଆସ୍ତି ଅଜି ମୁଡ଼ ମାପୁହେବା କିନାକାର୍ ଇଞ୍ଜ ତାହିୱାତାର୍; ମାତର ପିତର ଦେହା ମାନଞ୍ଜି ପାଚେ ପାଚେ ହାଚାନ । ୫୫ ଆରେ, ହେୱାର ହାକଡ଼ିନି ମାଦି ବାହାତ ନାଣି ତୁବଜି ରଚେ କୁଚ୍ଚିଲେ, ପିତର ହେୱାର ମାଦି କୁଚ୍ଚି ମାଚାନ । ୫୬ ରଞ୍ଜେଲ୍ ଆଡ଼ିଏଣି ହେୱାନ ନାଣି ଲାଗାଂ କୁଚ୍ଚି ମାନାକା ହୁଡ଼ଜି ହେୱାନିଂ ଇଚ୍ଚକାଡ଼ କିଜି ହୁଡ଼ଜି ଇଚାଡ଼, “ଇୱାନ ପା ହେୱାନ ହୁକେ ମାଚାନ ।”

୫୭ ମାତର ପିତର ପାତକ କିମ୍ପାଦାଂ ଇଚାନ, “ଏ ଆୟାତାଡ଼ି, ଆନ୍ ହେୱାନିଂ ପୁନୁଙ୍କ ।”

୫୮ ଅଲପ୍ ସମୁ ପାଚେ ଆରି ରଞ୍ଜେଲ୍ ହେୱାନିଂ ହୁଡ଼ଜି ଇଚାଡ଼, “ଏନେଙ୍କ ପା ହେୱାର ବିଡ୍ରେ ରକାୟ ।”

ମାତର ପିତର ଇଚାନ, “ଆକାୟ, ଟଣ୍ଡେନ୍, ଆନ୍ ଆକାୟ ।”

୫୯ ର ଗଣ୍ଟା ପାଚେ ରକାନ୍ ଆଚ୍ୱା କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍କ ଲାଗାତାନ, “ଇ ମାନାୟ ପା ହାଡ଼ପାନେ ତା ହୁକେ ମାଚାନ, ଇନାକିଦେଂକି ହେୱାନ ରକାନ୍ ଗାଲିଲିୟ ମାନାୟ ।”

୬୦ ମାତର ପିତର ଇଚାନ, “ଟଣ୍ଡେନ୍, ଏନ୍ ଇନାକା ଇନାୟା, ଆନ୍ ହେଦାଂ ପୁନୁଙ୍କ ।”

ହେ ଦାପ୍ରେ ହେୱାନ କାତା ଇନ୍ନୁ ଇନ୍ନୁ କୁଜୁ ଚ୍ଚେତାଡ଼, ୬୧ ଆରେ ମାପୁ ପିତରତିଂ ର କାଣ୍ଡକୂତ ହୁଡ଼ତାନ; ହେବେ “ନେଞ୍ଜେଙ୍କ କୁଜୁ ଚ୍ଚେନି ଆଗେ ଏନ୍ ନାଞ୍ଜେଙ୍କ ତିନି ହଚ୍ ପାତକ କିଦୁୟ,” ଇଦାଂ ଇମ୍ଫଣି କାତା ମାପୁ ପିତରତିଂ ଇଞ୍ଜି ମାଚାନ, ୬୨ ହେଦାଙ୍କ ତା ମାନ୍ତ୍ର ୱାତାଡ଼, ଆରି ହେୱାନ ବାଚ୍ ହାଲ୍ଲଜି ବେସି ତାୟା ଆଜି ଆଡ଼ବାତାନ ।

ଜିସୁଙ୍କ ଗ୍ଠାଇତାର୍

(ମାତିଉ ୨୬:୨୭-୨୮; ମାର୍କ ୧୪:୨୫)

୬୩ ଆରେ, ଇମ୍ଫଣି ମାନାୟାର୍ ଜିସୁଙ୍କ ଆସ୍ତି ଇଡ଼ଜି ମାଚାର୍, ହେୱାର ହେୱାନିଂ ମାଡ଼ଜି କିଡ଼ କିଡ଼ ଲାଜୁ କିଚାର୍, ୬୪ ଆରେ ହେ ମୁମ୍ଦ ପାଡ଼ାକ୍ଚି ହେୱାନିଂ ୱେନ୍ବେଦେଂ ଲାଗାତାର୍, “ଏନ୍

କିମ୍ପା ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ କିମ୍ପାକାୟ ! ଇନାତ, ଇନେର୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ମାଟ୍‌କିତ୍‌ତାର୍ ?” ୬୫ ଆରେ, ହେଝାର୍ ଆଦିକ୍ ବେସି କାତା ହେଝାନ୍ ବିରୁଦ୍‌ତ ଇଞ୍ଜି ହେଝାନିଂ ନିମ୍ପା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଗାଜା ସବାତାକେ ତାହିଝାତାର୍

(ମାତିଉ ୨୬:୫୯-୬୬; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୪; ଜହନ୍ ୧୮:୧୯-୨୪)

୬୬ ଅଜଡ୍ ଆତି ଦାପ୍ରେ ମାନାୟାର୍‌ତି ପ୍ରାତିନାର୍, ଆରେ ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ଆରି ସାସ୍ତିର୍ ରୁଣ୍ଡା ଆଜି ଜାର୍‌ତିଂ ଗାଜା ମିଟିଙ୍ଗ୍‌ତାଂ ଅଜି ଇଚାର୍, “ଏନେଙ୍ଗ୍ ଜଦି କ୍ରିଷ୍ଟ୍, ତେବେ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଝେର୍‌ଚା ।”

୬୭ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍,

“ଆନ୍ ଜଦି କ୍ରିଷ୍ଟ୍ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜିନାଙ୍ଗ୍, ଏପେଙ୍ଗ୍ ତ ପାତର୍ କିଉଦେର୍ ।” ୬୮ ଆରେ, ଆନ୍ ଝେନ୍‌ବା ଆତିସ୍, “ଏପେଙ୍ଗ୍ ଉତର୍ ହିଉଦେର୍ ।” ୬୯ ମାତର୍ ନଙ୍ଗ୍‌ତାଂ ମାନାୟ୍ ମାଜି ଇସ୍‌ସ୍‌ତର୍ ସାକ୍ତିତାଂ ବୁଜ୍‌ଣି ବାଗାଙ୍ଗ୍ କୁର୍‌ନାନ୍ ।

୭୦ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଝିଜାକାର୍ ଝେନ୍‌ବାତାର୍, “ବାଟିଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ଇନାକା ଇସ୍‌ସ୍‌ତର୍ ମାଜି ?”

ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଆନ୍ ହେଝାନ୍ ଇଞ୍ଜି ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନାଦେରା ।”

୭୧ ଲାଗିଂ ହେଝାର୍ ଇଚାର୍, “ମାଦାଂ ଆରେ ସାକିନି ଲଡା ଆକାୟ୍ । ହେଝାନ୍ ଇନାକା ଇନାନା, ଆପେଂ ନିଜ୍ ହେଦାଂ ଝେଚାପନ୍ନା ।”

୨୩

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ପିଲାତ ତାକେ ତାହିଝାତାର୍

(ମାତିଉ ୨୬:୧୨; ୧୧:୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫; ଜହନ୍ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ପାଚେ ସବାନି ଝିଜାକାର୍ ନିଙ୍ଗ୍‌ଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ପିଲାତ ତାକେ ଅତାର୍ । ୨ ଆରେ, ହେଝାର୍ ଜିସୁ ବିରୁଦ୍‌ତ ଦାବା କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ଆପେଂ ହୁଡ୍‌ତାପ୍, ଇ ମାନାୟ୍ “ମା ଜାତିତିଂ ରାଜା ବିଦ୍‌ଡ୍ କିଦ୍‌ନାନା ଆରି କାଈସର୍‌ତିଂ ସିସ୍ତ୍ ହୁଦେଂ ମୁନାକିନାନ୍ନା ଆରି ଜାର୍‌ତିଂ କ୍ରିଷ୍ଟ୍ ରାଜା ଇଞ୍ଜି ଇନାନ୍ନା ।”

୩ ଇବେଣ୍ଡାଂ ପିଲାତ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଏନ୍ କି ଜିହୁଦିର୍ ରାଜାତି ?”

ଜିସୁ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଏନ୍ ଇଞ୍ଜନାୟା ।”

୪ ହେବେଣ୍ଡାଂ ପିଲାତ ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ଆରି ମାନାୟାରିଂ ଇଚାନ୍, ଆନ୍ “ଇ ମାନାୟାତିଂ ଇନାକାପା ଦସ୍ ପାୟାଆଞ୍ଜାତାଂ ।”

୫ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର୍ ଆରେ ଜବର୍ କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, “ଇଞ୍ଜାନ୍ ଝିଜୁ ଜିହୁଦା ଦେସ୍ତ ହିକ୍ୟା ହିଜି ଗାଲିଲିତାଂ ଆରମ୍ କିଜି ଇ ବାହା ପାତେକ୍ ପା ଲକାଂ ମାତାୟ୍ କିନାନା ।”

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ହେରଦ୍ ଲାଗେ ପକ୍ତାନ୍

୬ ମାତର୍ ପିଲାତ ଇଦାଂ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ଝେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଇ ମାନାୟା ଇନାକା ରକାନ୍ ଗାଲିଲିୟା ମାନାୟା କି ?” ୭ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଜେ ହେରଦ୍‌ତି ଆଦିକାର୍ ତାରେନ୍ ମାନାର୍, ଇଦାଂ ପୁଞ୍ଜି ହେଞ୍ଜାନ୍‌ତାଂ ହେରଦ୍ ଲାଗାଂ ପକ୍ତାନ୍, ଲାଗିଂ ହେଞ୍ଜାନ୍ ପା ଇ ସମୁତ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ମାଚାନ୍ । ୮ ହେରଦ୍ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ହୁଡ୍‌ଜି ବେସି ଝାରୟା ଆତାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେ ବିସ୍ତେ ଝେନ୍‌ଞ୍ଜି ମାଚିଲେ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ବେସି ଦିନ୍‌ତାଂ ହୁଡ୍‌ଦେଂ ମାନ୍ କିଜି ମାଚାନ୍, ଆରେ ହେଞ୍ଜାନ୍ କାଜିଂ ଇମ୍‌ଶାକା ପା କାବାଆନି କାମାୟ୍ ଆନାକା ହୁଡ୍‌ଦେଂ ଆହା କିଜି ମାଚାନ୍ । ୯ ଲାଗିଂ ହେଞ୍ଜାନ୍‌ତାଂ ବେସି କାତା ଝେନ୍‌ବେଦେଂ ଲାଗାତାନ୍, ମାତର୍ ଜିସୁ ତାଙ୍ଗ୍ ଇନାକା ଇନ୍‌ଞ୍ଜାତାନ୍ । ୧୦ ଆରେ, ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍ ଆରି ସାସ୍ତ୍ରର୍ ନିଲତି ହେ ବିରୁଦ୍‌ତ ବେସି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗିସ୍ ମାଚାର୍ । ୧୧ ଆରେ, ହେରଦ୍ ଜାର୍ ମେଲ୍ୟାର୍ ହୁକେ ତାଙ୍ଗ୍ ଲାଜ୍ କିଜି ନିୟା କିଜି ଜିଲିମିଲି ହେୟା ଉସ୍ପି କିଜି ପିଲାତ ଲାଗେ ପକ୍ତି ତୁହିତାନ୍ । ୧୨ ହେ ଦିନ୍ ହେରଦ୍ ଆରି ପିଲାତ ହାରି ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର୍ ଆତାର୍; ଇଦାଂ ଆଗେ ହେଞ୍ଜାର୍ ହାରି ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର୍ ବିତ୍ତେ ସତୁର୍ ମାଚାତ୍ ।

ଜିସୁତି ହାକି ଡାଣ୍ଡୁହିତାର୍

(ମାତିଡ ୨୭:୧୫-୨୬; ମାର୍କ ୧୫:୨-୧୫; ଜହନ୍ ୧୮:୩୯-୧୯:୧୭)

୧୩ ଇଦାଂ ପାଚେ ପିଲାତ ମୁଡ୍ ମାପୁହେବାକିନାକାର୍, ଗାଜାକାର୍ ଆରି ମାନାୟାରିଂ କୁକ୍ତି ରୁଣ୍ଡାୟ୍ କିଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ଇଚାନ୍, ୧୪ ଇଞ୍ଜାନ୍

ମାନାୟ ବିଦବାଦା କିନାନା ଇଞ୍ଜି “ଏପେଙ୍ଗ ଇଞ୍ଜାନିଂ ନା ଲାଗାଂ ତାସି ମାଗାଦେର; ଆରି ହୁଡ଼ାଟ୍, ଆନ୍ ମି ମୁମ୍ବଦ ଇଞ୍ଜାନିଂ ପରସନ୍ କିଜି, ହେ ବିରୁଦ୍ଧତ ଏପେଙ୍ଗ ଜେ ଝିଜାକାଦେର ଇଞ୍ଜାନ୍ କାତା କିନାଦେରା, ହେ ଲାକେ ଇମଣାକା ପା ଦସ୍ ଇଞ୍ଜାନ୍ତାଙ୍ଗ୍ ଗାଗାଆଞ୍ଜାତାପ୍ । ୧୫ ହେରଦ୍ ପା ଗାଗାଆଞ୍ଜାତାନ୍, ଇନାକିଦେଂକି ହେଞ୍ଜାନ୍ତାଂ ମା ତାକେ ଆରେ ପଲ୍ଲୀତାନ୍; ଆରି ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇଞ୍ଜାନ୍ ହାକିତାଣ୍ ପାୟା ଆନି ଇନାକାପା କାମାୟ କିଞ୍ଜାତାନ୍ନା; ୧୬ ଲାଗିଂ ଆପ୍ ଇଞ୍ଜାନିଂ ଗ୍ରାକି କିଜି ମୁଲ୍ଲି କିନାପ୍ ।” ୧୭ ପାର୍ଟୁ ଖେଡ଼ାଲିଂ ହେଞ୍ଜାର କାଜିଂ ରକାନିଂ ମୁଲ୍ଲି କିଦେଙ୍ଗ୍ ଝାଜି ମାଗାଟ୍ ।

୧୮ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର ଝିଜାକାର ରବେ କିକିରାତିଂ କିଜି ଇଚାର, “ଇଞ୍ଜାନିଂ ଅହାଟ୍, ମା କାଜିଂ ବାରବାଙ୍ଗ୍ ମୁକ୍ତାୟ କିୟାଟ୍ ।” ୧୯ ଇ ବାରବା ଗାଡ଼ଦ ଗିଗା ଆଜି ଇମ୍ଫଣି ଗଡ଼ମେଲି କାଜିଂ ଆରି ନାର୍ ଅହନି କାଜିଂ ବନ୍ଦି ଇଞ୍ଜ ଇଡ଼ଜି ମାଗାର ।

୨୦ ମାତର୍ ପିଲାତ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ମୁଲ୍ଲି କିଦେଙ୍ଗ୍ ମାନକିଜି ହେଞ୍ଜାରିଂ ଆରେ ରଗ ବୁଜାୟ କିତାନ୍ । ୨୧ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାର ଜବର କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର, “ତାଙ୍ଗ୍ କୁସ୍ତ ଦୁପାଟ୍, କୁସ୍ତ ଦୁପାଟ୍ ।”

୨୨ ଆରେ, ଜିସୁ ହେଞ୍ଜାରିଂ ତିନି ହଟ୍ ଇଚାନ୍, “ଇନେକିଦେଂ, ହେଞ୍ଜାନ୍ ଇନା ଦସ୍ କିତାନ୍ନା ? ଆପେଂ ତା ତାକେ ଇନାକାପା ହାକି ତାଣ୍ ଗାଗା ଆଉପା; ଲାଗିଂ, ଆପେଂ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ତାଣ୍ ହିଜି ପିସ୍ତ୍ର ହିନାପ୍ ।”

୨୩ ମାତର୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ କୁସ୍ତ ଦୁପ୍ପୟା ଆୟେନ୍ ଇଞ୍ଜି ଦାବା କିଜି ହେଞ୍ଜାର ଗାଜା ଖେଇଦ ଜିଦ୍ କିଦେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର, ଆରେ ହେଞ୍ଜାରତି ଆଲି ଜିଣା ଆତାଟ୍ । ୨୪ ଆରେ, ହେଞ୍ଜାରତି ଦାବା ହୁଦାଂ କିୟାଆୟେଡ୍ ଇଞ୍ଜି ପିଲାତ ବଲ୍ଲ ହିତାନ୍; ୨୫ ମାତର୍ ମାନାୟ କାଜିଂ ନିଲ୍ଲଟି ଆରି ମାନାୟ ଅସ୍ତ୍ର କାଜିଂ ଜଇଲ୍ଲତ ଇଟ୍ପାଜି ମାଟି ଇମ୍ଫଣି ମାନାୟ କାଜିଂ ହେଞ୍ଜାର ଦାବା କିଜି ମାଗାର, ତାଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ମୁଲ୍ଲି କିତାନ୍, ଆରେ ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ହେଞ୍ଜାନ୍ ହେଞ୍ଜାର ମାନତାରେନ୍ ହେଲାୟ କିତାନ୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ କୁସ୍ତ ହାସ୍ତାର
 (ମାତିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଜହନ୍ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୭ ହେୱାର୍ ଜିସୁଙ୍ଗ ଅନିଖେଡ଼ାଲିଂ ବିତ୍ରେ ନାସତାଂ ଖାଜି ମାନି ସିମନ୍ ଇନି ରକାନ୍ କୁରିଣିୟ ଲଗାଂ ଆସ୍ତି ଜିସୁତି ପାଚେ ପାଚେ କୁସ୍ ପିଣ୍ଡଦେଂ କାଜିଂ ହେୱାନ୍ ନିପିତ ହେଦାଂ ଇଡ଼ତାର୍ ।

୨୭ ଆରେ, ମାନାୟାର୍ ଆରି ହେୱାନ୍ କାଜିଂ ନେଞ୍ଜେଡ଼ାକିତ ଇଡ଼ୟାଆନି ଆଡ଼ବିନି ଲଗାଂ ବେସି କଗ୍ଲେହିମ୍ଣାଂ ହେୱାନ୍ତି ପାଚେ ପାଚେ ହାଲ୍ଲଜି ମାଟିକ୍ । ୨୮ ମାତର୍ ଜିସୁ ହେୱେକ୍ ନିପ ମାସଦି ପା ଇଚାନ୍, “ଗ ଜିରୁସାଲମନି ଗାଡ଼ଚେକ୍, ନା କାଜିଂ ଆଡ଼ବାମାଟ୍, ମତର୍ ଜାର୍ ଜାର୍ କାଜିଂ ଆରି ଜାର୍ ଜାର୍ ହିମ୍ଣାଂ କାଜିଂ ଆଡ଼ବାଟ୍; ୨୯ ଇନାକିଦେଂକି ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇନେର୍ ବାଞ୍ଜିଣି, ଆରେ ଇନେର୍ ଇନାଖାଡ଼ାଂପା ଏସ୍ ପିହ୍ୱାତାଡ଼ନ୍ନା ଆରି ମାୟ୍ତରୁଂଘା ତାଡ଼ନ୍ନା, ହେୱାକାଂ ଲକୁ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଦନ୍ୟ ଦନ୍ୟ ଇଞ୍ଜି ଇନାର୍, ଏଲେଙ୍ଗ୍‌ବାତ୍ ସମୁ ଖାନାତା । ୩୦ ହେ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଲକୁ ମାଡ଼ିକାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାନାର୍, ମା ଜପି ଆର୍ଦା, ଆରେ କୁପ୍ଲିକାଂ ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାନାର୍, ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ପ୍ଲୁକ୍ତା । ୩୧ ଇନାକିଦେଂକି ଲକୁ ଜଦି ଜିଡ଼ ମାର୍ କାଜିଂ ଏଲେଙ୍ଗ୍ କିତାର୍, ଖାଚ୍ଚି ମାର୍ କାଜିଂ ବାଟିଙ୍ଗ୍ ଇନାକା କିଡ଼ର୍ ?”

୩୨ ଆରେ, ହାକି ଡାଣ୍ଡ ପାୟା ଆଦେଂ କାଜିଂ ରିକାରିଙ୍ଗ୍ କାରାପ୍ କାମାୟ୍ ପା ହେୱାନ୍ ହୁକେ ଅୟା ଆଜି ମାଚାର୍ । ୩୩ ଆରେ, ହେୱାର୍ “ନିନ୍ଦାଣ୍” ଇନି ବାହାତ ଏକିସ୍ ହେବେ ହେୱାନିଂ କୁସ୍ତ ଦୁପ୍ତାର୍ ଆରି କାରାପ୍ କାମାୟ୍ କିନାକାର୍ ବିତ୍ରେତାଂ ରକାନିଂ ତିନାବାଗାଙ୍ଗ୍ ଆରେ ରକାନିଂ ତେବା ବାଗାଙ୍ଗ୍ କୁସ୍ତ ଦୁପ୍ତାର୍ । ୩୪ ହେ ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ଜିସୁ ଇଚାନ୍, “ଆବା, ଇଖାରିଂ କେମା କିୟା, ଇନାକିଦେଂକି ଇଖାର୍ ଇନାକା କିନାରା, ହେଦାଂ ପୁନୁରା ।”

ଆରେ, ହେୱାର୍ ତା ହେୟା ସବୁ ବାଟା କିନି କାଜିଂ ଦରମ୍‌ଗୁଲି କିତାର୍ । ୩୫ ଆରେ, ମାନାୟାର୍ ନିଲ୍‌ଚିପା ହୁଡ଼ଜିମାଚାର୍ । ଆରି, ମୁଡ଼ଦାକାର୍ ପା ତାଙ୍ଗ୍ ବିଦ୍‌ବାଦ୍ କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର୍, ହେୱାନ୍ ବିନ୍ ଲଗାଂ ରାକ୍ୟା କିତାନ୍; “ହେୱାନ୍ ଜଦି ଇସ୍ତ ବାଟିକିୟାତି କ୍ରିସୁ, ବାଟିଙ୍ଗ୍ ନିଜ୍‌ଡିଙ୍ଗ୍ ରାକ୍ୟା କିଏନ୍ ।”

☆ ୨୩:୩୦ ୨୩:୩୦ ହଡ଼ତି ୭:୧୭.

୩୭ ଆରେ, ମେଲ୍ୟାର ପା ହେ ଲାଗାଂ ଖାଜି କେନିରାସ୍ ହିଜି ତାଙ୍ଗ୍ ଗ୍ଲୁଜି କିଜି ଇଚାର, ୩୭ “ଏନ୍ ଜପି ଜିହୁଦିତ ରାଜା, ତା ଆତିସ୍ ନିଜ୍ତିଙ୍ଗ୍ ରାକ୍ୟା କିୟା ।”

୩୮ ଆରେ, ହେଝାନ ଜପି ଇ ଲେକା ପା ଲେକା ଆଜି ମାଚାଡ୍, “ଇଝାନ ଜିହୁଦିତ ରାଜା ।”

୩୯ ଆରେ, କୁସ୍ତ ଦୁପ୍ପୟା ଆଜି ମାନି ଚର୍କୁକାଂ ତାଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ରକାନ ହେଝାନିଂ ନିୟା କିଜି ଇଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାନ, “ଏନ୍ ଇନାକା କ୍ରିସ୍ତୁ ଆକାୟ୍ ? ନିଜ୍ତିଙ୍ଗ୍ ଆରି ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ରାକ୍ୟା କିଦା ।”

୪୦ ମାଚର ଆରି ରକାନ ହେଝାନିଂ ଦାକା କିଜି ଉତର ହିତାନ, ଏନ୍ ସମାନ ତାଣ୍ଡି ପାୟାଆନାୟା, “ଏନ୍ ଇସ୍ତ ଇନାକା ପାଣ୍ଡା ପା ଆଉୟା ? ୪୧ ଆରେ, ଆପେଂ ହିନା ନ୍ୟାୟତାଂ ତାଣ୍ଡି ପାୟାଆନାପା, ଇନାକିଦେଂକି ନିଜ୍ ନିଜ୍ ବାନ୍ୟାକାମାୟ୍ ପାଡ୍ ପାୟାଆନାପା, ମାଚର ଇ ମୁଣିକା ଇନାକାପା ଦସ୍ କିଝାତାନନା ।” ୪୨ ଆରେ, ହେଝାନ ଇଚାନ, “ଏ ଜିସୁ, ଏନ୍ ଜାର ରାଜିତ ହଟିସ୍ ନାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଏତୁ କିଦନାୟ୍ ।”

୪୩ ହେବେଣ୍ଡା ଜିସୁ ତାଙ୍ଗ୍ ଇଚାନ, “ଆନ୍ ନିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହାଡ୍ପା ଇଞ୍ଜନାଙ୍ଗା, ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଏନ୍ ନା ହୁକେ ସାଗେ ରାଜିତ ଏକାଝାନାୟ୍ ।”

ଜିସୁତି ହାକି

(ମାତିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଜହନ୍ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୪ ହେ ଏଚେକାଡ୍ ଦ ହେ ପାଦନା ବାର ଗଣ୍ଡା ଝେଡାଲିଂ ଆଜି ମାଚାଡ୍, ଆରି, ଝେଡା ମାଜ୍ଗା ଆତିଲେ ତିନି ଗଣ୍ଡା ପାତେକ୍ ଦେସ୍ ଜାକ୍ ମାଜ୍ଗା ଆଚାଡ୍, ୪୫ ଆରେ ମନ୍ଦିରୁନି ପାରଦା ହେନ୍ଦା ମାଦିତାଂ କେନ୍ଞି ହାଚାଡ୍ । ୪୬ ଆରେ, ଜିସୁ ଆର୍ଝା କିଜି କୁକ୍ଟି ଇଚାନ, “ଏ ଆବା, ନି କେଇଦ ନା ପାରାଣିନି ଜିବୁନ୍ ହେଲ୍ଲାୟ୍ କିଦନାଙ୍ଗା ।” ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ହେଝାନ ପାରାଣ୍ ପିସ୍ତାନ ।

୪୭ ପାଞ୍ଜି କଡ଼ି ମୁଡ୍ଦାକାନ ମେଲ୍ୟାର ଜପି ଗାଜାକାନ ଇ ଗର୍ଶା ହୁଡ୍ଡି ଇସ୍ପୁରତିଂ ଜାଜ୍ମାଲ୍ କିଜି ଇଚାନ, “ହାତେନେ ଇଝାନ ଦାମ୍ ଲଗୁ ମାଚାନ ।”

୪୮ ଆରେ, ଇମ୍ବି ମାନାୟାର ହୁଡ଼ଦେଂ ରୁଣ୍ଡାଆଜି ମାତାର, ଓଜାକାର ହେଝାର ହେ ସବୁ ହୁଡ଼ଜି ନେଞ୍ଜେତାକିତ ଇଡ଼ିଆ ଆଜି ମାସଦି ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାତାର । ୪୯ *ମାତର ହେଝାନ୍ତି ଚିନାଜାଣା ଓଜାକାର ଆରି ଗାଲିଲିତାଂ ରଚେ ମିହାଆଜି ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ପାଚେ ପାଚେ ଖାଜି ମାନି କଗଲେକ୍ ଦେହା ନିଲ୍ଚି ଇ ସବୁ ହୁଡ଼ଜି ମାଟିକ୍ ।

ଜିସୁଙ୍ଗ୍ ମୁଚ୍ଚାର୍

(ମାତିଡ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଜହନ୍ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୦ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଜିହୁଦିତ୍ ହାରାମାତିୟା ଗାଡ଼ନି ଜସେପ୍ ଇନି ରକାନ ମାନାୟ ଗାଜା ସବାନି ମେମର୍ ମାତାନ; ହେଝାନ୍ ରକାନ ହାର ଆରି ଦାମ୍ ଲକୁ, ୫୧ ଜିହୁଦାନି ହାରାମାତିୟା ତରନି ନାସ୍ତ ଜସେପ୍ ଇଞ୍ଜି ରଝାନ୍ ମାତାନ । ଜିହୁଦି ରକାନ ଦାମ୍ ଆରି ମାନିନି ଲକ୍ ମାତାନ ଆରେ ଇସ୍ପୁଚି ରାଜିନି ଖାନାକାଦିଂ କାସି ମାତାନ । ଗାଜା ସବାନି ରଝାନ୍ ମୁଣିକା ମାଟିସ୍ ପା, ହେଝାନ୍ ହେଝାଚି ଦାୟିତ୍ ଆରି କାମାୟ ଲାହାଂ ଏକ୍ଜୁଟ୍ ହିଲାତାର । ୫୨ ହେଝାନ୍ ପିଲାତ ତାକେ ହାଲ୍ଜି ଜିସୁତି ଗାଗାଡ୍ ଏଡ୍ରାନ୍, ୫୩ ଆରେ ହେଦାଂ ଜୁଡ଼ତି ତାସି କଝାଣ୍ ହେନ୍ଦାତ ହୁଚ୍ପିସ୍, ଇମେତାକେ ଇନେର୍ ଇନାଝାଡ଼ାଂ ଇଟ୍ୟାଝାଦାଂ ମାତାନ, ମାଡ଼ିତ କାଚ୍ ମାଟି ଏଲେଙ୍ଗ୍ ର ଦୁଗେଚ୍ତ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇଡ଼ତାର । ୫୪ ହେ ଦିନ୍ ଜାଲ୍ଦି କିନି ଦିନ୍ ମାତାଡ୍, ଆରେ ଜମ୍ନିବାର୍ ଲାଗେ ଆଜି ଖାଜି ମାତାଡ୍ ।

୫୫ ଆରେ ଗାଲିଲିତାଂ ହେଝାନ୍ ହୁକେ ଖାଜିମାନି କଗଲେହିମ୍ପାଣାଂ ପାଚେ ପାଚେ ହାଲ୍ଜି ଦୁଗେର୍ ଆରି ହେଝାନ୍ତି ଗାଗାଡ୍ ଇନେସ୍ ଇଡ଼ତାରନ୍ନା, ହେଦାଂ ହୁଡ଼ତିକ୍, ୫୬ ଆରେ ହେଝେକ୍ ମାସଦି ହାଲ୍ଜି ଆରି ବାସ୍ନା ଚିକାଣ୍ ଜାଲ୍ଦି କିଡିକ୍ ।

ମାତର ବିଦି ଇସାବ୍ରେ ହେ ନାଜିଂ ଜମ୍ନିବାର୍ ମାଟିଲେ ହେଝାଚ୍ ଜମ୍ପାଚାର୍ ।

୨୪

ଜିସୁ ହାତିତାକେଣ୍ଡାଂ ନିଙ୍ଗନାକା

(ମାତିଡ ୨୮:୧-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଜହନ୍ ୨୦:୧-୧୦)

☆ ୨୩:୪୯ ୨୩:୪୯ ଲୁକ ୮:୨,୩.

^୧ ମାତର ସାତ ଦିନି ରଇବାର ଉଟଲା ହାକାଡ଼େ ହେଖେକ୍ ଜାଲ୍ଲଦି କିତି ହାରଦି ବାସନା ସାମାନ ଅଜି ଦୁଗେର ତାକେ ହାତିକ୍ ।^୨ ଆରେ, ହେଖାର ଦୁଗେରତା କାଲ୍ ଗୁଡ଼ତାକା ହୁଡ଼ତିକ୍, ^୩ ମାତର ବିତ୍ରେ ହାଲ୍ଲଜି ମାପୁ ଜିସୁତି ଗାଗାଡ଼ ଗାଟାଞ୍ଜିତିକ୍ ।^୪ ଆରେ, ହେଖେକ୍ ହେଦା କାଜିଂ ବୁଦିବାଣା ଆନିକା, ଏଲେଙ୍ଗ୍ ଖେଡ଼ାଙ୍ଗ୍ ହୁଡ଼ାଟ୍, ଅଜଡ଼୍ ହେୟା ଉସ୍ତସ୍ ରିକାର ଲକୁ ହେଖେକ୍ ତାକେ ଏକାତାର୍; ^୫ ହେବେ ହେଖେକ୍ ପାଣ୍ଡା ଆଜି ମେଦନିତ ମୁମ୍ ଆତିଲେ, ହେଖାର ହେଖେକାଂ ଇଚାର୍, “ହାତିଲକାର ବିତ୍ରେ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇନେକିଦେଂ ଜିତାକାନିଂ ତେକନାଦେରା ? ^୬ *ହେଖାନ ଇବେ ହିଲୁନ, ମାତର ନିଂତାନା । ହେଖାନ ଗାଲିଲିତ ମାନି ଖେଡ଼ାଲିଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଖେଚ୍ଚି ମାନୁଆନ, ହେଦା ଏଡୁ କିୟାଟ୍ ।” ^୭ ମାନାୟ ମାଜି ପାପିୟାର୍ କେଇଦ କୁସ୍ତ ହାଦେଂ ଆରି ତିନି ଦିନ୍ତ ଆରି ନିଙ୍ଗଦେଙ୍ଗ୍ ଆନାଡ଼ ।

୮ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଖାର ହେଖାନ କାତା ଏଡୁ କିତାର୍, ^୯ ଆରେ ଦୁଗେରତାଂ ମାସ୍ଦିହାଲ୍ଲଜି ଏଗାର୍ ଜାଣ୍ ଚେଲାର୍ ଆରି ବିନ୍ ଲଗାଂ ଇ ସବୁ କାରୁର ଖେଚ୍ଚଟାର୍ । ^{୧୦} ଇଖେକ୍ ମଗ୍ଦଲିନି ମରିୟମ୍ ଜହନା ଜାକୁର୍ ତେହି ମରିୟମ୍ ଆରି ଇଖେକ୍ ହାଙ୍ଗଦାଂ ମାନି ବିନ୍ କଗଲେକ୍, ଇଖେକ୍ ପକ୍ୟାତାକାର୍ରିଂ ଇ ବିତ୍ରେ କାତା ଖେଚ୍ଚତିକ୍ । ^{୧୧} ମାତର ଇ ସବୁ କାତା ହେଖାର ତାକେ କ୍ଳେଖ୍ଟକଣ୍ ଲାକେ ଲାଗାତାଡ଼, ଆରେ ହେଖାର ହେଖେକାଂ ପାତ କିଖାତାର୍ । ^{୧୨} ମାତର ପିତର ନିଙ୍ଗଜି ଦୁଗେର ତାକେ ହନ୍ଚି ହାଚାନ୍, ଆରେ ଚଡ଼ଜି ହୁଡ଼ତାନ୍ ମତର ହାରୁ ହେୟା ସବୁ ହୁଡ଼ତାନ୍, ଆରେ ହେଖାନ ହେ ଗଟ୍ଟା ବିସ୍ତେ କାବା ଆଜି ତା ଇଞ୍ଜ ହାଚାନ୍ ।

ରି ଚେଲାର୍ ଇମାନୁୟେଲ୍ ନାସ୍ତ ହାଚାର୍

(ମାର୍କ ୧୬:୧୨-୧୩)

^{୧୩} ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ହେ ଦିନ୍ ହେଖାର ବିତ୍ରେ ରିକାର ଜିରୁସାଲମତାଂ ବେସିଆଞ୍ଜିତିସ୍ ଏଗାର୍ କିଲମିଟର୍ ଦେହାତାଂ ଇମାୟୁ ନାସ୍ତ ହାଲ୍ଲଜି ମାଚାର୍ ^{୧୪} ଆରି ଇ ଖିଜୁ ଗଟ୍ଟା ବିସ୍ତେ ହେଖାର ହାଖେର୍ କାତାବାର୍ତା କିଜି ମାଚାର୍ । ^{୧୫} ହେଖାର କାତାବାର୍ତା ଆରି ବେରଣ୍ଡେଚ୍ପା

* ୨୪:୬ ୨୪:୬ ମାତିଉ ୧୭:୨୧; ୧୭:୨୨,୨୩; ୨୦:୧୮,୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩,୩୪; ଲୁକ ୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩.

ଆଜି ଖେଡ଼ାଲିଂ ଜିସୁ ଆପେ ହେଝାର ତାକେ ଖାଜି ହେଝାର ହୁକେ ତାଙ୍ଗଦେଂ ଲାଗାତାନ୍; ^{୧୭} ମାତର୍ ହେଝାର କାଣ୍କୁ ଏଲେଙ୍ଗ ଗେହ୍‌ୟା ଆଜି ମାଚାଡ଼ ଜେ, ହେଝାର ଜିସୁଙ୍ଗ ଚିନକିଦେଂ ଆଡ଼ଝାତାର୍ । ^{୧୭} ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଖେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଏପେଙ୍ଗ ତାଙ୍ଗୁ ତାଙ୍ଗୁ ଇମଣି ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ କାତାବାର୍ତ୍ତା କିନାଦେରା, ହେ ଝିଜୁ ଇନାକା ?” ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାର ବାଡ଼ିୟା ଆଜି ନିଲଟି ମାଚାର୍ । ^{୧୮} ଆରେ ହେଝାର ବିତ୍ରେ କେଲୟପା ଇନି ରକାନ୍ ହେଝାନିଂ ଉତର୍ ହିତାନ୍, “ଜିରୁସାଲମ୍‌ତ ବାହାକିନି ମାନାୟ ବିତ୍ରେ ଏନ୍ ଇନାକା ରକାୟ ହେ ବାହାନି ଏଚେକ୍ ଦିନି ଗର୍ଶା ପୁନୁୟ ?”

^{୧୯} ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଖେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଇନେସ୍ ଇନେସ୍ ବାନି ଗର୍ଶା ?” ହେଝାର ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ ଇଚାର, “ନାଜରିତ୍‌ୟାନି ଜିସୁତି ବିସ୍ତେ; ହେଝାନ୍ ଇସ୍‌ବର୍ ଆରି ଝିଜୁ ଲକାର୍ କାଣ୍‌କୁତ କାମାୟତ ଆରି ବଚନ୍‌ତ ସାଲ୍‌କାଚାକାନ୍ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାନ୍ ମାଚାନ୍, ^{୨୦} ଆରେ ମୁଡ଼୍ ମାପୁହେବାକିନାକାନ୍ ଆରି ମୁଡ଼୍‌ଦାକାର୍ ଇନେସ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ହାକି ଡାଣ୍ଡ ଆଦେଂ ହେଲାୟ କିଜି ତାଙ୍ଗ୍ କୁସ୍‌ତ ଅସ୍‌ବାର୍, ଇ ଝିଜୁ ବିସ୍ତେ । ^{୨୧} ମାତର୍ ଇନେର୍ ଇସ୍‌ଏଲ୍‌ତିଂ ମୁକ୍ତି କିନାନ୍, ହେଝାନ୍ ଜେ ଇଝାନ୍, ହେଦାଂ ଆପେଂ ଆହା କିଜି ମାଚାପ; ମାତର୍ ଇଦାଂ ପିସ୍ତି ଇ ଝିଜୁ ଗର୍ଶାନି ନେଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ତାଙ୍ଗ୍ ତିନି ଦିନ୍ ଆତାଡ଼ । ^{୨୨} ଆରେ ପା, ମା ବିତ୍ରେତାଂ କେତେକ୍ ଜାଣ୍ କର୍ଲେକ୍ ମାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ କାବା କିଡ଼କନା; ହେଝେକ୍ ଉର୍ଲା ହାକାଡ଼େ ଦୁଗେର୍ ତାକେ ହାଲ୍‌ଜି ମାଟିକ୍, ^{୨୩} ଆରେ ହେଝାନ୍ତି ଗାଗାଡ଼ ଗାଟାଝାଦାଙ୍ଗ୍ ଖାଜି ଇଟିକ୍ ଜେ, ହେଝେକ୍ ଦୁତରିଂ ପା ହୁଡ଼୍‌ତିକ୍‌ନ୍ନା ଆରି ହେ ଦୁଡ଼କୁ ଇଟିକ୍ ଜେ, ହେଝାନ୍ ଜିତାକାନ୍ ମାନାନ୍ । ^{୨୪} ଆରେ, ମା ହାଙ୍ଗ୍‌ଦାକାର୍ ବିତ୍ରେ ଇନେର୍ ଇନେର୍ ଦୁଗେର୍ ଲାଗେ ହାଲ୍‌ଜି, କର୍ଲେହିମ୍‌ଶାଂ ଇନେସ୍ ଇଞ୍ଜି ମାଟିକ୍, ହେ ଲାକେ ହୁଡ଼୍‌ତିକ୍, ମାତର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ହୁଡ଼୍‌ଝିତିକ୍ ।”

^{୨୫} ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝେକାଂ ଇଚାନ୍, “ଏ ନିର୍‌ରୁଦିୟା କାଦେର୍ ଆରି ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାର୍ ହୁକେ ଇଟି ଝିଜୁ ବେରଣ୍‌ତ ପାଡ଼ି କିଦେଙ୍ଗ୍ ହିଡ଼୍‌ତି ମାନ୍ କାଦେର୍, ^{୨୬} ଇ ଝିଜୁ ଦୁକ୍ କିଜି ଜାର୍ ପାଣ୍ ହଣ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଇନାକା କୁସ୍‌ତି ଲଡ଼ା ହିଲ୍‌ଝାତାଡ଼ ?” ^{୨୭} ଆରେ, ମସା ଆରି ଝିଜାର୍ ବେଶ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟକିନାକାନ୍‌ତାଂ ହାଙ୍ଗ୍‌ଜି ଝିଜୁ ଦରମ୍ ସାସ୍‌ବର୍ତ

ଜାର କାଜିଂ ବେରଣ୍ ହେଝାନ୍ ହେଝାରିଂ ବୁଜାୟ୍ କିତାନ୍ ।

୨୮ ଆରେ, ହେଝାର୍ ଇମ୍ଫଣି ନାସ୍ତ ହାଲ୍ଜି ମାଚାର୍, ହେବେଣ୍ଡାଂ ଲାଗେ ଏକିନିହିଙ୍ଗ୍, ହେଝାନ୍ ଆରେ ଆଗେ ହାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଟାଗାୟ୍ କିତାନ୍ । ୨୯ ମାତର୍ ହେଝାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଚେବାୟ୍ କିଜି ଇଚାର୍, “ମାହୁଦାଂ ମାନା, ଇନାକିଦେଂକି ମ୍ପିସି ଝାନାତା” ଆରି ଝେଡ଼ା ହାଚାତେ । ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାନ୍ ହେଝେର୍ ହୁଦାଂ ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଇଞ୍ଜି ହାଚାନ୍ । ୩୦ ଆରେ, ହେଝାର୍ ହୁକେ ଚିଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ କୁର୍ଚି ପାଚେ ହେଝାନ୍ ରୁଚି ଅଜି ଆସିର୍ବାଦ୍ କିତାନ୍, ଆରି ହେଦାଂ ତ୍ରିକ୍ଚି ହେଝାରିଂ ହିଦେଂ ଲାଗାତାନ୍ । ୩୧ ହେବେ ହେଝାର୍ କାଣ୍ କୁ ଜେୟାଆତିକ୍ ଆରି ହେଝାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଚିନ୍ କିଚାର୍; ଆରେ, ହେଝାନ୍ ହେଝାର୍ ନଞ୍ଜର୍ତାଂ ମାୟା ଆତାନ୍ । ୩୨ ହେବେଣ୍ଡାଂ ହେଝାର୍ ହେଝେର୍ ଇଚାର୍, “ଏଚେକାଡ଼ଦ୍ ହାସ୍ତ ହେଝାନ୍ ମା ହୁକେ କାତାବାର୍ତା କିଜି ମାଚାନ୍ ଆରି ମାଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଦରମ୍ ସାସ୍ତର୍ ବୁଜାୟ୍ କିଜି ମାଞ୍ଜାନ୍, ହେଝେଡ଼ାଂ ଇନାକା ମା ମାନ୍ କେଦ୍ଝାଦାଂ ମାଚାଡ଼ ?”

୩୩ ଆରେ, ହେଝାର୍ ହେପାଦନା ନିଙ୍ଗ୍ଜି ଜିରୁସାଲମ୍ତ ଲେଉଟା ଆଜି ରବେ ରୁଣ୍ଡା ଆଜି ମାନି ଏଗାର୍ଜାଣ୍ଡିଂ ଆରି ହେଝାର୍ ହଲ୍ୟାରିଂ ହୁଡ଼ତାନ୍; ୩୪ ହେଝେର୍ ଇଞ୍ଜି ମାଚାର୍, “ମାପୁ ହାଡ଼ପା ନିଂତାନ୍ନା ଆରି ସିମନ୍ତିଂ ଚଞ୍ଜୟା ଆତାନ୍ ।”

୩୫ ଆରେ, ହେଝାର୍ପା ହାଜିନି ସବୁ ଗଟଣା ଆରି ରୁଚି ତ୍ରିକ୍ଚି ସମୁତ ହେଝାନ୍ ଇନେସ୍ ହେଝାର୍ ହୁକେ ଚିନା ଆତାନ୍, ହେ ସବୁ ପୁଞ୍ଜେଙ୍ଗ୍ ଲାଗାଚାର୍ ।

ଜିସୁ ଜାର୍ ଚେଲାରିଂ ଚଞ୍ଜୟାଆତାନ୍

(ମାତିଡ ୨୮:୧୬-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଜହନ୍ ୨୦:୧୯-୨୩; ପକ୍ୟାତାକା ୧:୬-୮)

୩୬ ମାତର୍ ହେଝାର୍ ଇ ସବୁ ବେରଣ୍ ଇନିଝାଡ଼ାଲିଂ ମାପୁ ଜିସୁ ନିଜେ ହେଝାର୍ ତାକେ ଏକାତାନ୍ ଆରେ ଇଚାନ୍, “ମି କାଜିଂ ସୁସ୍ତା ଆୟେଡ଼ ।”

୩୭ ମତର୍ ମାନାୟ୍ୟାର୍ କାବା ଆଜି ବେସି ପାଣ୍ଡା ଆଜି ର ପୁଦା ହୁଡ଼ନାରା ଇଞ୍ଜି ବାବି କିଚାର୍ । ୩୮ ହେବେଣ୍ଡାଂ ଜିସୁ ହେଝାରିଂ ଇଚାନ୍, “ଇନେକିଦେଂ ପାଣ୍ଡା ଆନାଦେରା, ଆରେ, ମି ମାନ୍ତ ଇନେକିଦେଂ ଗାଣ୍ଡୁ ନିଙ୍ଗ୍ନାତା ? ୩୯ ଇଝାଙ୍ଗ୍ ଜେ ଆନ୍, ନା କେଇ ଆରି ପାନା

ହୁଡ଼ାଟ୍, ନାଲ୍ ତୁଜି ହୁଡ଼ାଟ୍, ଇନାକିଦେଂକି ନାଦାଂ ଇନେସ୍ ଜେଇ ଆରି ପ୍ଲେନ୍ ମାନାକା ଏପେଙ୍ଗ୍ ହୁଡ଼ାଟ୍‌ଦେରା, ପୁଦାତିଙ୍ଗ୍ ହେ ଲାକେ ଆକାୟ୍ ।”

୪୦ ଆରେ ହେୱାନ୍ ଇଦାଂ ଇଞ୍ଜି ହେୱେରିଂ ଜାର୍ କେଇ ଆରି ପାନା ଚଟ୍‌ଚାନ୍ । ୪୧ ଲାଗିଂ ପା ହେୱାର୍ ୱାରି କାଜିଂ ପାତ୍ କିୱାଦାଂ କାବା ଆତିଲେ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ୱେନ୍‌ବାତାନ୍, “ଇବେ ମିବେ ଇନାକାତ ଇଚୁକ୍ କାଦି ମାନାଟ୍ ?” ୪୨ ହେବେଣ୍ଟାଂ ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ରଞ୍ଜାଙ୍ଗ୍ ୱାସ୍ତି ମିନ୍ ହିତାର୍ । ୪୩ ଆରେ, ଜିସୁ ଅଜି ହେୱାର୍ ମୁମ୍‌ଦ୍ ତିଚାନ୍ ।

୪୪ ଆରି, ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍ ମସାତି ବିଦି ଆରି ବେଣ୍‌ବାକ୍‌ଶାୟ୍‌କିନାକାର୍ ଆରି ନାୟ୍‌କେରନ୍‌ନି ସାସ୍ତ୍ରତାକେ ନା ବିସ୍ତ୍ରେ ଇନା ଇନାକା ଇନାକା ଲେକା ଆତାଡ଼ନ୍ନା, ହେ ସବୁ ପୁରା ଆନାକା ଲଡା, “ଆନ୍ ମି ହୁଦାଂ ରଚେ ମାନିହିଂ ମିଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଇ ସବୁ ବେରଣ୍ ଇଞ୍ଜିମାନ୍‌ଚାଙ୍ଗ୍ ।”

୪୫ ହେ ପାଦନା ହେୱାର୍ ଇନେସ୍ ଦର୍ମ ସାସ୍ତ୍ର ବୁଜା ଆନାର୍, ହେଦାଂ କାଜିଂ ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ବୁଦିନି ହାଜି ଜେତାନ୍; ୪୬ ଆରେ, ହେୱାନ୍ ହେୱାରିଂ ଇଚାନ୍, ଇ ଲାକେ ଲେକା ମାନାଟ୍, “କ୍ରିଷ୍ଟୁ ଦୁକ୍‌ବଗି କିନାନ୍ ଆରି ତିନି ଦିନ୍‌ତାଂ ହାକିତାକେତାଂ ନିଙ୍ଗ୍‌ନାନ୍, ୪୭ ଆରେ ଜିରୁସାଲମ୍‌ତାଂ ହାଙ୍ଗ୍‌ଜି ୱିଜୁ ଜାତି ତାକେ ହେୱାନ୍ ତରଦ୍ ପାପ୍ କେମା କାଜିଂ ମାନ୍‌ବାଦ୍‌ଲାୟ୍ ବେରଣ୍ ସୁଶାୟ୍ କିତାର୍ । ୪୮ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇ ୱିଜୁ ବିସ୍ତ୍ରେ ସାକି ଆନାଦେର୍ । ୪୯ ☆ ଆରେ ହୁଡ଼ାଟ୍, ନା ଆବା ଇନାକା ରାଣ୍ ହିଡ଼ତାନ୍ନା, ହେଦାଂ ଆନ୍ ମି ତାକେ ପଲ୍ଲାନାଙ୍ଗା, ମାତର୍ ଜପିତାଂ ସାଲ୍ଲି ପାୟାଞ୍ଜି ପାତେକ୍ ଏପେଙ୍ଗ୍ ଇ ଗାଡ଼୍‌ଦ୍ ମାନାଟ୍ ।”

ଜିସୁତି ସାଗେଁ ହାନାକା

(ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ପକ୍ୟାତାକା ୧:୯-୧୧)

୫୦ ☆ତା ପାଚେ ଜିସୁ ହେୱାରିଂ ବେଡ଼ନିୟା ହାନି ହାଜି ପାତେକ୍ ଅଜି ହାଚାର୍ ଆରି ଜାର୍ କେଇ ପେସ୍‌ଜି ହେୱେରିଂ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିତାନ୍ । ୫୧ ଆରେ, ହେୱାରିଂ ଆସିର୍ବାଦ୍ କିଉ କିଉ ଜିସୁ ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗ୍ ଏଡା ଆଜି ସାଗେଁଜପି ହାଚାନ୍ । ୫୨ ଆରେ, ହେୱାର୍ ତାଙ୍ଗେଙ୍ଗ୍ ଜୱାର୍ କିଜି

☆ ୨୪:୪୯ ୨୪:୪୯ ପକ୍ୟାତାକା ୧:୪. ☆ ୨୪:୫୦ ୨୪:୫୦ ପକ୍ୟାତାକା ୧:୯-୧୧.

ବେସି ଖାରିତାଂ ଜିରୁସାଲମ୍ ତ ଲେଉଟା ଆଡାର୍, ^{୫୩} ଆରେ ହେଝାର୍
ନିତ୍ରେ ମନ୍ଦିରତ ମାନୁଞ୍ଜି ଇସ୍ତର୍ ଦନ୍ୟବାଦ୍ କିଜି ମାଚାର୍ ।

ସତ୍ ବଚନ୍
The New Testament in the Pengu language of India:
ସତ୍ ବଚନ୍

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: Pengu (Pengo)

Contributor: The Word for the World International

ସତ୍ ବଚନ୍
ପୁନି ନିର୍ମାଣ , 2020

The New Testament in Pengu Language.

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 14 Apr 2023

347138c8-2363-58d9-a1b0-0259691b7d43